

GÉCZI LAJOS

ANJOU-KORI OKLEVÉLTÁR IX.

1325

PHD-ÉRTEKEZÉS

SZEGED

2002

Bevezetés

I. A kutatási feladat célja, jelentősége

Az Anjou-kori Oklevéltár a mai magyar középkorkutatás legnagyobb szabású vállalkozása. Célja mintegy hetven kötetben közzétenni az 1301. január 1-től 1387. március 31-ig terjedő Anjou-korból fennmaradt összes (kb. 45 000) olyan levéltári iratot, amelyek adatai a korabeli Magyarország területével, illetve lakóival kapcsolatosak. Az oklevéltár kiadásának terve nem előzmény nélküli, hiszen a XIX. század végén erre már történt kísérlet.

A honi forráskiadás több évszázadra tekinthet vissza. Ezalatt voltak termékeny és kevésbé sikeres időszakok. A XIX. századot és a XX. század elejét méltán tarthatjuk a magyar középkori forráskiadás jeles korszakának, hiszen olyan művek keletkeztek ebben az időszakban (a teljesség igénye nélkül) mint Fejér György Codex Diplomaticus-a, Wenzel Gusztáv Árpádkori új okmánytára és a diplomácia emlékekről kiadott műve, a Hazai Okmánytár, különböző családok (Apponyi, Károlyi, Sztáray, Teleki, Zichy stb.), megyék és városok oklevéltárai, valamint a befejezetlenül maradt Anjoukori Okmánytár stb.

Az I. világháború vége azonban ezen a területen is jelentős változást hozott. A középkori forráskiadások száma nagymértékben visszaesett. A két világháború között, és a második alatt is születtek ugyan jelentős művek (Eperjes

város, Teleki és Kállay családok levéltárai és Szentpétery Imre Kritikai jegyzéke stb.), számuk azonban meg sem közelítette a korábbi időszakét.

A II. világháború után további visszaesés történt. Bár az ötvenes években és a hatvanas évek elején is jelentek meg fontos művek (Mályusz Elemér: Zsigmondkori Oklevéltár I-II. 1951., 1958., Kumorovitz L. Bernát: Veszprémi regeszták 1953.), vagy a Kritikai jegyzék Borsa Iván általi folytatása, utána azonban hosszabb szünet következett.

Pedig feladat lett volna bőven! Hiszen továbbra is váratott magára a feltáratlan Anjou- és Zsigmond-kori oklevelek tömegének közzététele, nem is beszélve a későbbi időszak hazai viszonylatban hatalmas mennyiségű okleveles anyagának publikálásáról. Nyilván elsősorban emiatt nem készült el máig sem a tízkötetes magyar történet 1242-1526 közötti része.

Az eredmények elmaradásában jelentős szerepe volt annak, hogy a hivatalos történettudomány a középkori forrástudományokat évtizedeken keresztül mostohagyerekként kezelte. Ennek később meg is lettek a következményei. A megbecsültség és a preferálás hiánya a hatvanas-hetvenes évekre csaknem elsorvasztotta a középkori forráskiadást, s legfeljebb néhány speciális tematikájú forráspublikáció jelent meg. A nagyszabású forrásfeltáró vállalkozások iránt nem volt meg a kellő indíttatás, de fogatkozott a hozzáértő és elhivatott kutatók tábora is, amit csak súlyosbított, hogy a latinoktatás

háttérbe szorulásával teljesen bizonytalanná vált a megfelelő utánpótlás kinevelése is. Közben a szomszédos országokban sorra láttak és látnak napvilágot a különböző forráskiadások.

Ilyen körülmények között született meg az *Anjou-kori Oklevéltár* kiadásának terve a hetvenes évek végén. Horderejét és a feltárandó anyag nagyságát tekintve a feladat a Zsigmondkori Oklevéltárával vetekszik, amelynek kiadása akkor már húsz éve szünetelt, s csak a kilencvenes években indult újra. A megjelent kötetek tapasztalatait figyelembe vették az Anjou-kori Oklevéltár szerkesztői is, amikor a vállalkozás elveit kialakították. Ez a nyolcvanas évek első felében megtörtént.

Az *Anjou-kori Oklevéltár* jelentősége számos nézőpontból méltatható. Első helyen kell kiemelni a nemzeti hagyomány ápolása tekintetében képviselt értékét. Anjou királyaink százada a magyar történelem legtartósabb felemelkedő szakaszának kulcsfontosságú időszaka, amely ráadásul igen nagy tömegű írott forrást örökített az utókorra. Ennek megismerése, a legkényesebb szaktudományi igényeket is kielégítő módon történő felszínre hozása, illetve hozzáférhetővé tétele elsőrendűen a magyar nemzet közössége számára olyan tudományos feladat, amely egyszersmind a nemzeti örökség egy fontos részének elevenné tételével a nemzeti érzület, a nemzeti öntudat erősítését is szolgálja. A hazai tudományos életen kívül senkinek nincs és nem is lesz igazából érdeke illetve elkötelezettsége e teljes körű kutatómunka elvégzésére.

(Hasonló okokból szükséges előrelépni a XV. század, elsősorban is a Hunyadiak korának kutatásában.) Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a Kárpát-medencében 1920 óta létre jött államok a maguk nemzeti gyökereinek szálait keresve ugyanezen forrásanyagból merítenek, olykor igen szelektíven. Az Anjou-kori Oklevéltár által felvállalt teljesség tehát nemcsak tudományos, hanem azon túlmutató szempontokból is indokolt.

Az Anjou-kori Oklevéltár munkálatainak elsőfokú hasznosítója a történettudomány. De nemcsak a magyar történettudomány, hanem az európai, azon belül pedig az Anjou-kori Magyarország területén alakult államok történettudománya is.

Az eredmények elsődleges haszonélvezője a hazai középkortudomány. Az utóbbi időben örvendetesen megsaporodtak az Anjou-korra vonatkozó, nem forrásfeltáró jellegű kutatások is, főleg Károly Róbert uralkodásának időszakára vonatkozóan. Az örvendetesen gyarapodó hivatkozások azt is bizonyítják, hogy ebben jelentős szerepük van az *Anjou-kori Oklevéltár* eddig megjelent köteteinek is.

Jelentősége a vállalkozásnak az is, hogy az 1131 utáni magyar történelemben nincs még egy másik nemzedéknyi időszak, amelynek teljes okleveles anyaga egyetlen feldolgozás lapjain – a tervek szerint – hiánytalanul kézbe vehető. Márpedig az Anjou-kor első szakasza az oklevéltár jóvoltából (jelen értekezést is beleértve) immár ilyen, és remélhetőleg egy évtized távlatában egy második nemzedéknyi, fél évszázados időszakra nyúlóan ilyen lesz. Felbecsülhetetlen értéke van

annak a ténynek, hogy itt már nem az éppen kézbe akadt, kiadásokban esetlegesen elérhető források szolgálnak egy-egy kijelentés, leszűrt következtetés alapjául, hanem folyamatos vagy éppen hiánytalan adatsorok. Természetesen egy-egy eddig fel nem használt, az ismeretlenségből elevenné tett iratinformáció önmagában is újat adó érték. Ezek ezrével adódnak az *Anjou-kori Oklevéltár* lapjain. Ám az igazi új minőséget, a kimondhatatlanul fontos értéket az a körülmény képviseli, hogy a kutatás immár összefüggései rendszerében vizsgálhatja egyre hosszabb időszámban az Anjou-kori Magyarország jellemző viszonyait, és igen nagy biztonsággal, a legszilárdabb forrásalapokon nyilatkozhat meg ezekről.

Ahogy a sorra napvilágot látó kötetek közelítenek a folyamatossághoz, úgy lehet egyre több szempontú vizsgálatokban hasznosítani a felszínre hozott, alig mérhető tömegű ismerethalmazt. Az adatok felhasználhatósága messze túlmutat a szűken vett történettudományon. A társadalomtudományok minden olyan ága meríteni tud ugyanis e nagy adattömegből, amely valamiképpen ráutalt az írott emlékekben megőrződött információk felhasználására. A különböző tudományterületekről példaképpen felhozható publikációk hivatkozásai már eddig is jól mutatják, hogy a köztörténeten kívül nyelvtörténettel, történeti névtannal, egyháztörténettel, történeti földrajzzal, történeti éghajlattannal, helytörténettel, jogtörténettel, hadtörténettel, művelődéstörténettel, régészettel, néprajzzal, a történeti segéd-

tudományok számos ágával, genealógiával, archontológiával, címer- és pecsétannal stb. foglalkozó szakemberek széles köre tud meríteni a közzétett oklevélregesztákból. A teljességhez remélhetőleg mind ütemesebben közeledő sorozat egészen nagy volumenű majdani tudományos vállalkozások alapjait vetheti meg. Az egész Kárpát-medence XIV. századi történeti földrajza kivételesen kedvező kutatási adottságok mellett lesz elkészíthető az oklevéltár révén, de hasonlóképpen megbízható teljes körű archontológiai, genealógiai és birtoklástörténeti adatbázisok összeállítása előtt nyílik út a későbbiekben.

II. A feldolgozás elvei, módszere

Az *Anjou-kori Oklevéltár* célkitűzése valamennyi 1301. január 1. és 1387. március 30. között Magyarországon keletkezett vagy magyarországi vonatkozású oklevél közzététele. Mivel az oklevelek teljes szövegű kiadása terjedelmi okokból irreális célkitűzés lett volna, a sorozat szerkesztői (Kristó Gyula főszerkesztő, Blazovich László, Érszegi Géza és Makk Ferenc), valamint az egyes kötetek szerkesztői a regeszta formájú kiadás mellett döntöttek. Az alapelvek szerint a regeszták nyelve magyar, s tartalmazzák az oklevél minden egyes személy- és helynevét, valamennyi magyar nyelvű köznevet, a fontosabb fogalmakat stb. Az előkészítő munka az alapelvek meghatározása után a levéltári és bibliográfiai

feltárásokkal kezdődött 1983-ban. Az első kötet 1990-ben jelent meg. Azóta számos újabb kötet látott napvilágot.

Az *Anjou-kori Oklevéltár* kutatásai az Országos Levéltár Diplomatikai Levéltárára, Diplomatikai Fényképgyűjteményére és a ma már csak nyomtatott formában fellelhető okleveles anyagra terjednek ki.

A kötetkészítő munkáknak a Magyar Tudományos Akadémia – Szegedi Tudományegyetem Magyar Medievisztikai Kutatócsoportja, a Szegedi Tudományegyetem Történeti Segédtudományok Tanszéke és a Csongrád Megyei Levéltár ad otthont. Mind a kutatóhelyek, mind pedig az ott munkálkodó szakemberek között zavartalan összhangban megvalósuló kiváló munkakapcsolat és együttműködés alakult ki az elmúlt két évtized során. A kutatóhelyek munkamegosztása tekintetében kivételes fontossága van a levéltár és az egyetem közötti összhangnak, hiszen ez az alapja a kutatott anyag folyamatos Szegedre kerülésének. Az oklevéltár munkálataiban hangsúlyos szerepe van a Magyar Országos Levéltárnak is. Mivel a kötetkészítők mikrofilmről, illetve iratfényképekről és fénymásolatokról készítik oklevél-kivonataikat, nagy szükségük van az Országos Levéltár szakembereinek segítségére, akik az eredeti példányok alapján készítik el egy-egy kötetszerkesztő számára a közzétett regesztákhoz az oklevelek pecsétleírásait.

A kutatás egyaránt kiterjed a korszakból kéziratban fennmaradt valamennyi magyar vonatkozású levéltári irat minden példányára, illetve a nyomtatásban fellelhető, bármilyen

formájú oklevélfeldolgozás – kiadás, kivonatolás, fordítás – eredményeként közzétett összes szövegre.

Az Anjou-kori Oklevéltár kutatási gyakorlata három igen lényeges ponton tér el a Zsigmondkori oklevéltárban követett gyakorlattól. Ezek közül az első és leglényegesebb a teljességre törekvés. Ez azt jelenti, hogy valamennyi feltárt oklevél szerepel az egyes kötetekben. A második az összes feldolgozott dokumentum egyenlő mélységben történő kivonatolása. Az Anjou-kori Oklevéltár nem tesz tehát különbséget a kiadásban hozzáférhető és a kiadatlan oklevelek között. A kiadottságot olyan esetlegességnek tekintjük, amelyre egyenetlen minőségű és igen nagy szórtságú közzétételek mellett nem szabad tekintettel lennünk; a felhasználó számára az Anjou-kori Oklevéltár köteteiben minden feldolgozott dokumentum minden értékelhető magyar vonatkozású információja elérhetővé válik, a bibliográfiai apparátus pedig elvezeti az érdeklődőket a kiadott, korábban mások által is feldolgozott oklevelek publikációs adataihoz. A harmadik fontos változtatás a regeszták magyar nyelvűsége volt, azaz nem követjük a Zsigmondkori oklevéltár vegyes nyelvű – magyar/latin – regesztaszövegeit. E döntést alapvetően a magyarországi latin nyelvismeret vészes szűkkörűsége befolyásolta. Egy ekkora volumenű vállalkozás felhasználói köréből nem szabad latin nyelvismeretük hiányában kizárni a történeti érdeklődésű értelmiség – tanárok, egyetemisták, régészettel, jogtörténettel, helytörténettel, nyelv-

történettel, stb. foglalkozó szakemberek – széles köreit. Számukra a regeszták magyar nyelvűsége teremt hozzáférést a feltárt anyaghoz. A középkorral foglalkozó szakemberek az archivisztikai és a bibliográfiai apparátus teljessége révén szükség esetén kézbe vehetik akár a kéziratos szövegeket, akár a feltüntetett kiadásokat. A magyar kivonatokkal komolyabb nehézségük a magyarul nem tudó külföldi kutatóknak lehet, ők valóban kéziratos, illetve kiadásbeli szöveghasználatra vannak ezután is utalva; ám a vállalkozás szerkesztőinek megítélése szerint nagyobb érdek fűződik ahhoz, hogy a nemzeti hagyatékek korszakos teljességéhez a hazai érdeklődő közönség számára teremtsék hozzáférést, mintsem a feltehetően csekély létszámú és esetlegesen jelentkező külföldi szakember-kör számára. Az utóbbi csoport esetében egyébként a vegyes nyelvű regeszták sem jelentenének megoldást. Ennek ellenére azonban mégis vannak latin nyelvű részek is a regesztákban. Ilyenek a keltezések, a fontosabb fogalmak, szakkifejezések, nem egyértelmű jelentésű szavak stb. A kiadatlan nagy fontosságú okiratok (pl. nemzetközi szerződéslevelek, békeokmányok) esetében amúgy is javallott a szerkesztők számára, hogy teljes terjedelemben közöljék a forrás eredeti nyelvén a szövegeket.

Egy-egy okmány feldolgozásakor a szerkesztő valamennyi fennmaradási forma minden szövegváltozatát felhasználja, rögzíti a szöveghagyományt részint a kéziratok egymás közötti viszonylatában, részint a kéziratok és a nyomtatott szövegformák összefüggésében. Az iratokbeli névalak-eltéréseket

ugyancsak feltüntetik a regeszták. Az egyes dokumentumok névformáinak kötetbeli összefüggéseit a belső azonosságok megállapításával a névmutató rendező egységbe. A forrás-kritikai észrevételeket, illetve az évkörön kívüli iratokra utaló összefüggést az apparátust lezáró "megjegyzés" rovatban adják meg a szerkesztők. A regesztaszövegeken belül sokszálú utalórendszer teremt tartalmi kapcsolatot a kötetben belüli dokumentumok között. Minthogy a Hungaricák vonatkozásában teljességre törekvő a feldolgozás, ez egyben egyfajta levéltári rendszerező segédlet funkciót is ad a kész köteteknek, megadván a lehetőséget, hogy az Anjou-kori anyag vonatkozásában kiiktatható legyen a Magyar Országos Levéltár segédleteiben kétségtelenül fellelhető mutatóhibák nagyobb része. A feldolgozott iratok külső jegyeit illetően az információk csak az Országos Levéltárban eredeti példányban őrzött okmányok pecsétleírására szorítkoznak, amelyeket egy-egy budapesti levéltárossal készíttetnek el a szerkesztők (a jelen értekezés illetve kötet esetében pl. Sölch Miklóssal).

III. Az értekezés főbb eredményei

Az általam elkészített kötet az 1325. év anyagát dolgozza fel. Az értekezésben összesen 606 regeszta kapott helyet. Közülük 597 számozott, 9 pedig számozatlan, mivel ezen oklevelek nem 1325-ben keletkeztek, hanem az átírások, másolások

során tévesen került ez az évszám a szövegükbe. Az utóbbi oklevelek regesztái kisebb betűkkel vannak szedve.

Az oklevelek közül 294 korábban még nem került kiadásra. Jelentősége vagy alig olvashatósága miatt négy oklevél teljes szövege került a kötetbe, egyikük Érszegi Géza olvasatában.

Bár az értekezés legfőbb eredménye az, hogy az Anjou-kor újabb egy évének eddig feltárt teljes okleveles anyaga közismertté válik, említést érdemel néhány jelentősebb, az oklevelekben található újdonság. Ide sorolható több Árpád-házi uralkodónak a Kritikai jegyzékben nem szereplő (bár egy részük más forrásból ismert) oklevele említésben vagy tartalmi átírásban: Béla király Kánya birtokra vonatkozó oklevele (65. sz. regeszta), Imre király Marócsa birtok cseréjére vonatkozó oklevele (419), V. István privilégiuma a turóci tizedek ügyében (526), vagy IV. László királynak a Fejér megyei Bodmér stb. birtokokra vonatkozó adománylevele (363) stb.

Ezek mellett sikerült néhány méltóság, tisztségviselő hivatali idejét némileg pontosítani. Pl. Felsőlendvai Miklós május 8-án szerepel utoljára szlavón banként, míg Ákos nb. Mykch május 25-én először. Szintén pontosabbá vált a szabolcsi és kőrösi alispánok hivatali ideje. Pál bán fia István mr. ekkor néhány hónapig egyidejűleg volt mindkét megye alispánja. Több részletet megismerhetünk Jakab zágrábi püspök távozásának körülményeiről, de 1324 után ebben az évben is találkozunk Tyse v. Tysa ajtónállómesterrel, csakúgy mint László mr.

titeli prépost kápolnaispánságával, és titkos jegyzőségével stb.

Némi magyarázatra szorul a méltóságnév sorok kezelésének kérdése. Bár 1325-ből az előző évekhez képest kevesebb, összesen 37 olyan királyi oklevél maradt fenn, amely méltóságnév sort is tartalmaz, közülük is nehéz lett volna olyan oklevelet vagy okleveleket találni, amelyekre hivatkozva (l. *X. számú oklevél, azzal az eltéréssel, hogy ...*) követhető lenne egy-egy oklevél méltóságnév sora. Sőt inkább áttekinthetetlen lenne az egész. Ezért a korábbi gyakorlatot követve a méltóságnév sort egy Függelékben helyeztem el. A Függelékben található megoldás részint helykimélő, részint pedig egyszerű benne a tájékozódás. Az egyes tisztségviselőknél található regesztaszámok alapján könnyedén össze lehet állítani egy-egy oklevél méltóságnév sorát.

Bár az értekezéshez terjedelmi okokból névmutató nem csatlakozik, a kiadás természetesen e fontos részt is tartalmazza.

REGESZTÁK

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

AMP. = Acta Mvsei Porolissensis.

Cseho. = Csehország

Karácsonyi, Die ersten Lónyay = Karácsonyi János: Die ersten Lónyay. Pozsony, 1912.

Kovács, Túrje = Kovács Imre: A türjei Premontrei Prépostság története. Zalaegerszeg, 1991.
Zalai Gyűjtemény 32. Szerk.: Gyimesi Endre.

RA. = Registra Avenionensia.

RV. = Registra Vaticana.

Szirmay, Zemplén = Szirmay Antal: Notitia historica comitatus Zempléniensis. Buda, 1804.

Telegdi = Blazovich László—Géczi Lajos: A Telegdiek pere 1568—1572. Szeged, 1995. Dél-Alföldi Évszázadok 6.

Temesi Bánság Okmánytára = Temesi Bánság Okmánytára. Kézirat. Fekete Nagy Antal hagyatéka. OL. P 1732.

Zounuk = Zounuk. A Szolnok (Jász-Nagykun-Szolnok) Megyei Levéltár Évkönyve. Szolnok, 1986—

A többi rövidítést e sorozat első kötete tartalmazza.

1. 1325. jan. 2. Visegrád

I. Károly király (H) megparancsolja a szepesi kápt-nak, hogy Pongrác fia Bertalan vagy Zek-i Petheu királyi emberrel French fia Tamás szepesi (Scepes) várnagyot iktassák be Ighazaszemse birtokba, amelyet Tamás Bythke-től és Moyth-tól vásárolt, és erről oklevelei (instrumenta) vannak. D. in Wysegrad, 2. Strennarum.

Á.: Szepesi kápt. 1325. február 20. > I. Károly király 1326. április 29.
(Dl. 84 780., Semsey cs. lt. 1. 14.)

K.: —

2. 1325. jan. 3.

A nyitrai kápt. tudatja, hogy korábbi oklevele értelmében Wasard-i Péter fia György c-nek december 22-én kellett volna átadnia a kápt. előtt a kápt. Zeleus birtok elzálogosításáról szóló oklevelét Kiliánnak (Kylianus) és Egyednek 15 pénzért (pensa) dénárookban. A megjelölt időpontban Kilián és Egyed készek voltak a 15 pénzt átadni, György c. azonban nem jelent meg és mást sem küldött. Kilián és Egyed a törvényes 4 napig vártak. Ezért ugyanazon a napon és helyen Kilián és Egyed tiltakoztak a kápt. előtt, hogy György c. másfél marka kárt okozott nekik. D. in oct. fe. B. Johannis ap. et ew.

E.: Dl. 75 523. (Sándor—Metternich cs. lt. B. 2. 2.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű csekély viaszmaradványai.

K.: —

3. 1325. jan. 6. Visegrád

I. Károly király (H) tudatja a pozsonyi (Posonium) esküdtekkel és polgárokkal, hogy küldötteik, Reycardus bíró és más polgárok elpanaszolták: a szentkereszt (Sancta Crux) ciszterciek a Pozsonyban lévő telkük (fundus curiae) után nem akarják a vállalt adót (census) megfizetni, ami a város kárára van. A királytól Horskundorf c. a szerzetesekkel együtt kérte az adó elengedését, ám ő úgy dönt, hogy a vállalt adót fizessék meg, vagy pedig fogott bírák által meghatározott értéken a telket és a rajta lévő épületeket adják el a városnak. D. in Wysegrad, in fe. Epif. d.

E.: AM. Bratislavy. Pozsony város lt. 3. 46. (Df. 238 672.) Hátoldalán azonos kéz írásával részben a pecsét alatt tartalmi kivonat; a fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

Má.: Dl. 36 449. (OL. Kamarai lt. Eccl. 47. 5.) XVIII. századi.

K.: F. VIII/2. 610—611. E-ről.

R.: Ortway, Pozsony III. 358., Str. III. 56. 99. sz., AMB. Inventár 15. 48. sz.

4. 1325. jan. 6.

A pozsonyi kápt. tudatja, hogy a testvérét, Pétert is képviselő Szentgyörgyi (de S. Georgio) Sebus mr. egyrésztől, másrésztől pedig Jakab, egykori bíró fia Péter, Hambato fiai: Henzlinus és Jakab, Herclinus, egykori bíró fia István, Wolgmuot, Sauzlarius (dict.) Ulrik és Lipót saját és azon pozsonyi (Posoniensis) polgárok nevében, akik Sebus mr. és Péter birtokain szőlőket birtokolnak, előadták, hogy régóta viszály van közöttük a szőlők után járó kötelezettségek ti. a pergreht-nek nevezett hegyjog, a pénzbeni járandóság és a vám miatt, valamint más akadályozá-

sok ti. a szőlők művelésének és a szüretnek nem rendes időben való engedélyezése, a boroshordók elszállításának és a szekéren való megtöltésének akadályozása miatt. Végül fogott bírák: Miklós mr., a pozsonyi prépostság adminisztrátora, Miklós mr., pozsonyi ispán, Péter prépost, Tamás, a kápt. őrkanonokja, Elephant-i Mátyás c. és számos más férfi közbenjöttével az alábbi módon egyeztek meg. A pozsonyi polgárok minden egész szőlő után évenként a művelés idején 40 dénárt tartoznak fizetni, és 2 dénárt az őröknek. Ennek lefizetése után a polgárok számukra alkalmas időben szabadon művelhetik szőlőiket. Szüret idején a [szőlő] összegyűjtése előtt minden egész szőlő után 80 dénárt tartoznak fizetni, az őröknek pedig 2 dénárt. Ezenkívül a szőlőhegyi jog fejében egész szőlőnként közönséges mérték szerinti 2 urna bort és 8 dénárt tartoznak fizetni. Szüret idején a szedés megkezdése előtt 3 nappal Sebus mr-t, Pétert és officialisaikat értesíteni tartoznak, akiknek 3 nappal az értesítés után a szedést engedélyezni kell. Ezenkívül minden egyes 16 urna bornál kevesebbet tartalmazó hordó után 6 dénárt kell fizetniük a polgároknak, a 20, 24 és 32 urna bort tartalmazó hordók után pedig egyenként 12 dénárt kell fizetniük akkor, amikor szekérre rakják és elszállítják azokat. Egyébként hordóikat ők vagy hordószállítók a szekéren is megtölthetik. Egyebekkel a polgárokat és utódaikat sem Sebus mr., sem Péter, sem utódaik nem fogják zaklatni. D. in fe. Epiph. d.

E.: AM. Bratislavy. Pozsony város lt. 3. 47. (Df. 238 673.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; a fényképen függő kerek pecsét látszik.

Á.: 1. Pozsonyi kápt. 1352. március 30. > Drugeth Miklós országbíró 1354. november 27. (Dl. 2277., NRA. 321. 26.)

2. I. Lajos király 1366. február 24. (AM. Bratislavy, Pozsony város lt. 217., Df. 239 017.)

3. I. Lajos király 1382. február 26. (AM. Bratislavy, Pozsony város lt. 385., Df. 239 005.)

Tá.: I. Lajos király 1382. február 26. > II. Ulászló király 1498. július 15. (AM. Bratislavy. Pozsony város lt. 2198., Df. 240 822.)

Má.: AM. Bratislavy, Pozsony város lt. 4988. (Df. 243 052.) I. Lajos király 1382. február 26. > II. Ulászló király 1498. július 15-i tartalmi átírása alapján.

K.: F. VIII/2. 675—677. Tá-ról.

R.: Ortway, Pozsony III. 306., AMB. Inventár 15. 49. sz.

5. 1325. jan. 8.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) tudatja, hogy Bolsach fiai: Sándor, Lóránt (Lorandus) és Egyed, valamint István fia Jakab és Lóránt (Lorandus) fia Miklós, Genchy-i nemesek szolgálataik fejében a Genchy nevű birtokuk szomszédságában lévő Vasvár (Castriferrei) megyei Kagymathy - Kagmathy - Kogmathy birtokot, a királyi udvarnokok földjét kérték tőle. A király nem ismerve a birtok körülményeit meghagyta a győri kápt-nak, hogy Wgh fia Lőrinc vagy az ugyanoda (?) való Isaak királyi emberrel a birtok határait járják be, és Sándort, Lórántot és Egyedet, valamint Miklóst és Jakabot iktassák be. A kápt. jelentette a királynak, hogy midőn Lőrinc királyi ember Miklós presbiter bizonyosága mellett a birtok határait be akarta járni, László fiai: Márton és Lachk a határjárástól eltiltotta őket. Ezért a királyi ember a kápt. idéző oklevele által a király elé idézte László fiai október 6-ra (ad quind. sabb. prox. p. fe. Mathey ap. et ew.). Miután az országbíró meglátta az eltiltás szabálytalan módját, László fiai bírságban marasztalta el, de mivel László fiai a birtokra vonatkozóan nem tudtak oklevelet bemutatni, az országbíró [október 12-én] meghagyta a győri kápt-nak, hogy Lőrinc királyi emberrel küldje ki emberét a birtok határainak bejárására és Lóránt, Sándor, Egyed, Miklós és Jakab beiktatására. Miután a kápt. október 31-én jelentette, hogy az említetteket ellentmondás nélkül beiktatta, a király az adományt mások jogainak sérelme nélkül új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben megerősíti. A király különösen az alábbiakért adományozta nekik a birtokot: Bolsach fiai, valamint Jakab és Miklós a királyhoz

csatalakozva valamennyi birtokukat és javaikat a király egykori hűtlene, Gergely fia András kezére hagyták. Midőn a király Kuchk-i Sándor c-t, valamint más várnagyokat és nemeseket a Ryni-i részekre Frigyes római király megsegítésére küldte, az említettek vérüket hullatták, igen sok rokonuk és szerviensük elesett, javaikat pedig elvesztették. Midőn a király az ellenség által elfoglalva tartott Machow várát visszafoglalta, az említettek ismét vérüket hullatták. Kelt Endre mr., budai prépost, alkancellár keze által. VI. Ydus Ian. Méltóságnévsor.

E.: Dl. 40 462. (Múzeumi Törzsanyag) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok; sárga-zöld fonalakon függött pecsétje elveszett.

Á.: Zsigmond király 1412. augusztus 19. (AL., Vesselényi lt. 67(58)., Df. 254 840.)

K.: Dézsi L., TT. 1897. 374—377. a címben 1325. június 8-i, szövegben helyes keltezéssel, Bgl. III. 187—189. E-ről.

R.: Rusu, A. A., AMP. V. 324., ZsO. III. 2548., Doc. Trans. II. 149. 1325. június 8-i kelettel. (Sándor országbíró oklevelét Id. Anjou-oklt. VIII. 438., a győri kápt. oklevelét uo. 477. sz. alatt.)

6. 1325. jan. 10.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) új és autentikus kettős pecséttel ellátott privilegiális oklevélben a Sopron (Supruniensis) megyében fekvő Ceyl nevű birtokot — hogy a bűnök büntetés nélkül ne maradjanak — az ország főpapjainak és báróinak tanácsára elveszi a hűtlen Ingram-tól, és azt szolgálatai fejében a Hedryh nb. Dénes fia Deseu mr-nek adja. A király a birtokot azért veszi el Ingram-tól, mert elfogta, és a németek kezére adta a [IV.] Béla király szolgálatában Pozsonyból (Posonium) jövő Obulgan fia Dénest, aki a fogságából 300 márka lefizetése és három jó ló átadása révén szabadult, majd az őt ért szenvedésekbe belehalt. Kelt András mr., budai prépost, alkancellár keze által. IV. Idus Ian. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 2278. (NRA. 33. 3.) Vörös fonalakon függött pecsétje elveszett.

Má.: Dl. 24 453. (NRA. 290. 20.) XVIII. századi.

K.: Sopron vm. I. 100—102., Bgl. III. 189. E-ről.

R.: Héderváry I. 20.

7. 1325. jan. 10. Vizsoly

Fülöp nádor, a kunok bírása, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Vywar, K.: Wyuar) ispán tudatja, hogy Zeech-i Miklós fiai: Péter és Dénes mr-ek kérték tőle: küldje ki velük emberét, aki előtt a szomszédokat összehíva Myskowcz (Myskouch) nevű birtokukat a régi határok mentén bejárják és mellettük újakat emelnek. A nádor kérésüket teljesítve kiküldte velük Chemer-i Pétert a Péter és Dénes mr-ek által vállalt azon kikötéssel, hogy a nádori ember előtt a birtok alábbi (infrascriptis) szomszédait összehíva, minden régi határt megmutatva az ország szokása szerint fejük fölött földet tartva a régi határok mentén újakat emelnek. A nádori ember jelentette, hogy az összehívott fogott bírák, ti. a szomszédok: Lukács (Lukachius) fia István, Bulch-i Dénes fia Domonkos, Chaba-i Simon fia István, Byzyky-i Echkes (dict.) Péter, a négy zempléni (Zemlyn) szolgabíró egyike, Voyla-i Akus (Ahckus) és Fábíán fiai: István és Pál előtt Péter és Dénes mr-ek birtokuk határait bejárva a régi határok mentén újakat emeltek. Hj.: egy szőlőhegyen egy Kuuesuth (Kuueswth) nevű út, Panyth fia Jakab Kewresthwr (Kerestwr) nevű faluja, Babun falu, Lukow hegy, Melwewlgh (Meluewlgh) völgy, Zygeth (Zyked) falu vége, Nyres domb, völgy, Kysgala nevű hegy oldala, Felső (Superior) Puklwstheluk (Puklustheluk),

Naggala (Noggala) hegy, gyalogút, Kekmezew ~ Keekmezew (Kekmezeu ~ Keekmezeu) mező, Voila-i (Woyla) út, Kysgewr-be (Kysgeur) menő út, Kysgewr (Kysgeur), Voila (Woyla), Kysaranyas (Kysaranas). Péter és Dénes mr-ek a Sayo (Sajo) folyó mentén menve fejük fölött földet tartva esküt tettek, hogy Alsoarnolth birtoktól kezdve egészen Alsolcha-ig (Alsoltha) és Nalayzek-ig (Nalajzek) a Sayo folyó a határuk. D. in Wysol (Wysl), f. V. prox. p. Epiph. d.

Á.: 1. I. Lajos király 1347. [április 17. ?] (Batthyány cs. körmendi lt. II. 4. 67.) Leveles E. 179. szerint.

2. I. Lajos király 1347. április 17. > Révay Ferenc nádori helytartó 1549. május 24. (Dl. 1109., NRA. 728. 14.)

Má.: 1. BAZML XV. 1. 136. XVI. századi. Tóth szerint.

2. Uo. IV. A. 1501/b. VI. 1. 2. XVIII. századi. Tóth szerint.

K.: F. VIII/7. 180—181. Má2-ről, Szendrei, Miskolc 35—36. Á2-ről, Leveles Erzsébet: Miskolc város megváltása, Közl. Miskolc Borsod, 1927. 178—179. Á1-ről. Az utóbbi kettőben január 11-i keltezéssel.

R.: Tóth 25—26. 19. sz. január 11-i keltezéssel.

Megj.: A Dl. 1109. sz. oklevélben az eredeti Voila Boila-ra van javítva. Zárójelben Leveles E. kiadásának névváltozatait adjuk.

8. 1325. jan. 12.

A győri kápt. előtt Nagymartoni (Maior Martinus) Mihály c. fia Miklós c., mr. édestestvérével, Dénessel megjelenve és vele egyetértésben feleségének, a németországi (in Theotonia) Otho de Cheyawe leányának, Margitnak és Miklóstól született gyermekeinek hitbér és jegyajándék (dote et dotaliciis) fejében ausztriai szokás szerint három birtokukon: Jykka-n, Kwesd-en és Bechener-en lévő saját birtokrészeit ti. 80 talentum jövedelmet adnak bécsi dénárban. Ha Miklós örökös nélkül előbb halna meg, mint felesége, testvérei és rokonai a 80 talentum jövedelmet, vagyis a birtokrészeket 800 talentumért széles bécsi dénárokból szabadon visszaválthatják Margittól. Ha abban az időben Miklós c. rokonainak az összeg nem állna rendelkezésükre a visszaváltáshoz, Margit asszonyt pedig szükség kényszerítené, akkor bárkinek átadhatja a jövedelmet azzal a joggal és kötelezettséggel, amellyel ő birtokolni fogja. Aki a birtokrészeket kapja, ugyanazzal a joggal és mondott kikötéssel birtokolhatja. Hogyha Miklós c. rokonainak lehetősége lesz, ugyanazért a 800 talentumért széles bécsi dénárokból visszaválthatják. Ha Margit Miklós c. előtt vagy örökösök nélkül halna meg, a birtokok vagy birtokrészek szabadon és megváltás nélkül Miklós c.-nek és rokonainak birtokába kerülnek. A kápt. Miklós és Dénes kérésére az ügyről autentikus pecsétjével ellátott oklevelet állít ki. D. die Sabb. an. oct. Epiph. d. Mátyás mr. olvasó-, Miklós mr. éneklő- és Mihály mr. örkanonok idejében.

E.: Dl. 2279. (NRA. 1589. 11.) Lila-sárga fonalakon a győri kápt. kerek, kopott köriratú, természetes színű viaszpecsétje függ.

K.: F. VIII/2. 652—655., Bgl. III. 190—191.

9. (1325. jan. 13. előtt)

Miklós c., Fülöp nádor albírája a Panyk-i Péter fia Máté és Tamás fia László közötti pert január 13-ra tűzi ki.

Eml.: Miklós alnádor 1325. január 20. (Dl. 57 273., Sóvári Soós cs. lt. 75.)

K.: —

10. 1325. jan. 13. Visegrád

I. Károly király (H), mivel István, soproni (Sopruniensis) polgár Sopron (Sopruniensis) megyében fekvő Egered nevű birtokát oltalmába vette, megparancsolja Miklós [szlavón] bánnak, soproni ispánnak és mindenkori helyetteseinek, hogy mindenféle zaklatással szemben védelmezzék meg. D. in Wysegrad, in oct. Epiph. d.

E.: GYMSML. 2. Sopron város lt. 78. (Df. 201 712.) A fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

Á.: A soproni keresztes konv. 1325. (GYMSML. 2. Sopron város lt. 84., Df. 201 718.)

K.: HO. II. 36. E-ről.

R.: Házi I. 43., Bgl. III. 191.

11. 1325. jan. 13.

Az egri kápt. előtt Pank-i Jakab c. fiai: Dobow és János mr-ek Ruzka, Radich, Harhauisa, Palag, Golomblaza, Scynna, Chepel, Dobrun, Domok és Pank birtokaikat egymás között az alábbi módon osztják fel: Ruzka földnek és Radich földnek a déli részén fekvő fele, Palag és Scynna földnek ugyanattól a területtől délre fekvő fele, továbbá a Dubrun birtok északon fekvő fele az összes hasznával és tartozékaival, a hospesekkel és a jobbágyainak jövedelmével Dobownak jut. Az említett birtokok másik fele Jánosnak jutott, a fennmaradó birtokok (Harhauissa, Golomblaza, Domok és Pank) közös birtoklásban maradnak. Megegyeztek a felek abban is, hogy egyikük sem szerezhet a másik birtokából szolgálat vagy bármilyen más címen semmit. Egymás birtokait nem vásárolhatják meg. D. in oct. Epiph. d.

E.: Dl. 2280. (NRA. 801. 5.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma látható befűzött hártycsíkkal és természetes színű viasz csekély maradványaival.

K.: AO. II. 173—174.

12. 1325. jan. 13.

Az egri kápt. előtt Keuch c. fiai: Bod és Mak, [ugyanazon] Keuch fia Markalfus fia Miklós saját, atyja és édestestvérei, Péter és János nevében, ugyanazon Keuch fia János fia Imre saját és fivére Miklós nevében, ugyanazon Keuch fia Jako - Jakovo fia János, ugyanazon Keuch fia Balázs fia Danch saját és fivére Miklós nevében és ugyanazon Keuch fia Ábrahám (Abraam) fia Péter a Zemplén (Zemplin) megyei Tussa, Ujfalu - Újfalu, Három-Hoszu-Mezeő, Weyche és Verbolcz - Werbolcz nevű valamennyi birtokukban az alábbi osztályt tették. A birtokokat hét egyenlő részre osztották. Markalfusnak és fiainak jutott Fel-Hoszu-Mezeő föld kelet felől, a Lika folyó felől fekvő fele, Kezep-Hoszu-Mezeő föld Bodrog folyó felől lévő fele a régi határokkal, továbbá az Oll-Hoszu-Mezeő és Bastha földek között fekvő bizonyos földrész felső fele azokkal a határjelekkel, amelyeket Markalfus és Imre helyezett el. Az említett birtokok másik fele János fiainak: Imrének és Miklósnak jutott. A Bodrog folyón lévő kétkerekű és négy kövel dolgozó malmukat közös használatban hagyták. Jako fia János kapta Oll-Hoszu-Mezeő birtok felső harmadát azokkal a határjelekkel, amelyeket közösen emeltek, Tussa birtok hasonlóan felső harmadát a mondott Lyka folyótól a Budrug folyóig, Werbolcz birtok alsó harmadát, valamint három malom jövedelmének és a Budrug folyón lévő rév vámjának az ötödét. Mak-nak jutott Oll-Hoszu-Mezeő középső harmada és Tussa birtok harmada az általuk emelt határokkal, Werbolcz birtok középső harmada (a malmok jövedelmének) és a vámnak az ötödrésze. Bod-nak jutott Oll-Hoszu-Mezeő föld és Tussa birtok alsó harmada, valamint Werbolcz birtok felső harmada az általuk emelt határok szerint, továbbá a malmok és a [vám] jövedelmé-

nek az ötödrésze. Újfalú falut három (!) egyenlő részre osztották. A felső rész és Weyche föld felső fele a malmok és a vám jövedelmének ötödrészával Balázs fiainak: Danch-nak és Imrének (3: Miklósnak) jutott. A két birtok megmaradt alsó fele (!) a malmok és a vám jövedelmének ötödrészával Ábrahám fia Péternek maradt. A malomhoz vezető hidat és a malmok rekeszt közösen tartoznak javítani Bod erdejének épen hagyásával. A felek megegyeztek abban is, hogy amennyiben a felek valamelyike az oklevelet visszaviszi, a kápt. privilegiális formában állítja azt ki a többiek távollétében is. D. in oct. Epiph. d.

Má.: BAZML. Sátorajáújhelyi Lt. Zemplén megye lt. Fasc. Jur. 96. No. 1. Az egri kápt. 1343. július 22-i > egri kápt. 1460. november 3-i átírása alapján.

K.: Dongó Gy. G., AZVM. 1911. 276—277., 1912. 10—12. Má-ról. Hibásan.

Ford.: Uo. (Magyar nyelvű)

Megj.: Keuch eredeti alakja nyilván Koch vagy Kouch lehetett, csak a másolás során romlott Keuch-ra, esetleg Kench-re. A [ ]-be tett részek helye a másolatban üres, a ( )-be tett résszel a malomjövedelem hiányzó ötödrészét próbáltuk elhelyezni. Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

13. 1325. jan. 14.

A győri kápt. tudatja, hogy Sándor mr., országbíró [1324. október 28-i] oklevele szerint Mylerthu-i Pousa fia Domonkosnak Mihály fia Jánossal és Zumur fia Miklóssal szemben január 13-án (in oct. Epiph. d.) esküt kellett tennie arról, hogy két jobbágyukat a komáromi (Kamariensis) ispánnal nem fogatta el, és hat vizafogó hálót és hat hajót a Győr (Jauriensis) megyében lévő Gunu birtokon nem vitetett el 60 márka kárt okozva ezzel. A kitűzött időpontban az esküt Domonkos huszonötödmagával Miklós és János jelenlétében a székesegyházban (in nostra ecclesia cathedrali) letette. Miklós és János Domonkost mindenben feloldotta. D. 2. die iuramenti prenotati (oct. Epiph. d.).

E.: DL. 61 174. (Kisfaludy cs. lt. 64.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma hártýacsíkkal.

K.: HO. I. 136—137.

14. 1325. jan. 15.

A győri kápt. előtt az Osl nb. Imre c. fia Gergely mr. édestestvérei: Lőrinc, Imre, Mihály és Deseu mr-ek nevében is egyrésztől, másrésztől pedig Osl c. fia János mr. testvérei: Miklós és Domonkos, valamint rokonai, Jakab fiai: János és István nevében is megjelenve, Gergely mr. fivérei nevében is rokonaik, András örökösök nélkül elhalt fiai: János és Jakab Chorna, Belyud, Chapud és Zeredahel birtokokon lévő birtokainak a negyedrésztét testvéri szeretetből és rokonság címén átadja atyafiainak: János mr-nek, Miklósnak és Domonkosnak, valamint Jakab fiainak. András fia Jakab özvegyének, Erzsébetnek a hitbére és Kathych asszonynak, János leányának a leánynegyede ügyében úgy egyeztek meg, hogy azok fejében János mr. fivéreivel és más rokonaival 49 márkát fizettek Gergely mr-nek és fivéreinek. Gergely mr. ezért János mr-t, fivereit és rokonait feloldotta, lemondva minden későbbi per indításáról. D. f. III. prox. p. oct. Epiph. d.

E.: DL. 86 135. (Ostffy cs. lt. 1. 3.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; rányomott, kerek pecsét nyoma természetes színű viaszmaradványokkal.

K.: Sopron vm. 102—103.

R.: Bgl. III. 191.

15. (1325. jan. 17. előtt)

A váradi kápt. előtt az egri kápt. [Geley-i Vörös (Rufus)] András és [Márk (Mark) fia] Miklós királyi emberek által eltiltja Abraam-i Vörös (Rufus) Benedek fiait: Jánost és Pethew-t a Borsod megyei Barathinarag föld használatától.

Eml.: Jászói konv. 1325. április 19. (HML. Me. 108., Egeri kápt. m. lt. 4. 1. 1. 4., Df. 210 009.)

K.: —

16. 1325. jan. 17. Visegrád

I. Károly király (H) előtt Nogmortun-i Simon fia Pál mr. testvérével, Lőrinc mr-rel megjelenve, vele egyetértésben és a király beleegyezésével feleségének, Els-nek, Potendorf-i Albert c. leányának hitbér és jegyajándék fejében ausztriai szokás szerint széles bécsi dénárban 80 talentum jövedelmű birtokrészeit adja Sykels, Pechener, Ikka, Kuesd és Zeredahel birtokokon az alábbi módon: Saját birtokrészét Sykels-en 10 talentum és 10 dénár, Pechener-en 18 dénár híján 20 talentum, Ikka-n 15 talentum, Kuesd faluban 13 talentum és 5 dénár, Zeredahel faluban 16 talentum és 3 dénár értékben és ugyanott egy 6 talentum értékű allodiumot, amely 63 hold szántót foglal magában. Ha Pál mr. örökös nélkül előbb halna meg, mint felesége, testvérei és rokonai a jövedelmet, vagyis a birtokrészeket széles bécsi dénárokbán 800 talentumért szabadon visszaválthatják Els-től. Ha abban az időben Pál mr. rokonainak az összeg nem állna rendelkezésükre a visszaváltáshoz, Els asszonyt pedig anyagi szükség kényszerítené, akkor bárkinek eladhatja a jövedelmet azzal a joggal és kötelezettséggel, amellyel ő birtokolja. Hogyha Pál mr. rokonainak lehetősége lesz, ugyanazért a 800 talentumért széles bécsi dénárokbán visszaválthatják a fentiek szerint. Ha Els Pál mr. előtt vagy örökös nélkül halna meg, a birtokok szabadon és megváltás nélkül Pál mr-nek és rokonainak birtokába kerülnek. A király megígéri, hogy ha Pál mr. Els előtt örökös nélkül halna meg, akkor Els a birtokrészekben, amíg vissza nem váltják tőle, királyi védelem alatt fog állni. D. in Alto Lapide, XVI. Kal. Febr.

E.: Dl. 2281. (NRA. 611. 32.) Kék fonalakon, természetes színű viaszpecsét kicsi töredéke függ.

K.: Bgl. III. 191—193.

17. 1325. jan. 17. Visegrád

I. Károly király (H), megparancsolja a jászói konv-nek, hogy egy évig az egri kápt. kérésére ügyeikben mint hiteles hely küldje ki emberét Geley-i Vörös (Rufus) András vagy Márk (Mark) fia Miklós királyi emberrel. D. in Wysegrad, f. V. prox. p. oct. Epiph. d.

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis preposito et conventui de Jazow satulem (!) et graciám. Fidelitati vestre damus in mandatis per presentes, quatenus quandocumque et quocienscumque a data presencium per anni circulum per discretos viros capitulum ecclesie Agriensis aut officiales seu procuratores eorundem fueritis requisiti ad citationes, inquisitiones, reambulaciones et recaptivaciones possessionum faciendas et ad omnia alia, que iuris ordine talibus fieri in processibus consueverunt cum Andrea Rufo de Geley vel Nicolai filio Mark, si alterum abesse contingat, homine nostro vestrum testimonium transmittatis fidedignum et post hec tociens, quociens expediens fuerit, prout vobis de premissis et singulis premissorum per

eosdem veritas constiterit, nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, feria quinta proxima post octavas Epiphaniarum domini anno eiusdem Mo CCCo XXo quinto.

Á.: Jászói konv. 1325. április 19. (HML. Me. 108., Egri kápt. m. lt. 4. 1. 1. 4., Df. 210 009.)

K.: —

R.: Sugár 14.

18. 1325. jan. 17.

A győri kápt. előtt Nagymartoni (Maior Martinus) Simon fia Pál mr. édestestvérével, Lőrinc mr-rel megjelenve, vele egyetértésben feleségének, Els-nek, Pothundorf-i Albert c. leányának és Pál mr-től született utódainak ad hitbér és jegyajándék fejében ausztriai szokás szerint széles bécsi dénárban 80 talentum jövedelmet, vagyis a fivéreivel tett osztály során neki jutott birtokrészeket Sykels, Bechener, Ikka, Kwesd és Zeredahel birtokokon és falvakban: Sykels-en 10 talentum és 10 dénár, Bechener-en 18 dénár híján 20 talentum, Ikka-n 15 talentum, Kwesd faluban 13 talentum és 5 dénár, Zeredahel faluban 16 talentum és 3 dénár értékben és ugyanott egy 6 talentum értékű allodiumot, amely 63 hold szántót foglal magában. Ha Pál mr. örökös nélkül előbb halna meg, mint felesége, testvérei és rokonai a 80 talentum jövedelmet, vagyis a birtokrészeket széles bécsi dánárokból 800 talentumért szabadon visszaválthatják Els-től. Ha abban az időben Pál mr. rokonainak az összeg nem állna rendelkezésükre a visszaváltáshoz, Els asszonyt pedig anyagi szükség kényszerítené, akkor bárkinek átadhatja a jövedelmet azzal a joggal és kötelezettséggel, amellyel ő birtokolja. Hogyha Pál mr. rokonainak lehetősége lesz, ugyanazért a 800 talentumért visszaválthatják a fentiek szerint. Ha Els Pál mr. előtt, vagy örökös nélkül halna meg, a birtokok vagy birtokrészek szabadon és megváltás nélkül Pál mr-nek és rokonainak birtokába kerülnek. A kápt. Pál és Lőrinc mr-ek kérésére autentikus pecsétjével ellátott oklevelet állít ki az ügyről. D. f. V. p. oct. d. Epiph. prox. Mátyás mr. olvasó-, Miklós mr. éneklő- és Mihály mr. örkanonok idejében.

E.: Dl. 2282. (NRA. 611. 32.) Sárga-vörös fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: Sopron vm. I. 103—105., Bgl. III. 193. (Részlegesen.)

19. 1325. jan. 18. Avignon

XXII. János pápa megküldi a palliumot Balianus spalatói érseknek. [D. Avenione, XV. Kal. Febr., pápasága 9. évében.]

Reg.: 1. ASV. RV. 78. 637. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 22. 338. Mollat szerint.

K.: —

R.: Mollat V. 292. No. 21 400.

20. 1325. jan. 20. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírja a Panyk-i Péter fia Máté és Tamás fia László közötti korábbi oklevele szerint (9. sz.) január 13-ra kitűzött perben, mivel a felek közben meggyegyeztek, a békebírság megfizetését elengedi. D. in Vysl, 8. oct. Epiph.

E.: Dl. 57 273. (Sóvári Soós cs. lt. 75.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: —

21. 1325. jan. 21. Vizsoly

Fülöp nádor, a kunok bírása, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wyuar) ispán tudatja, hogy Byr-i János fiai: Tamás és Fábián a nádor Szabolcs (Zobouch) megyében Kallow falu végén 1324. május 21-én (f. V. Asc. d.) tartott közgyűlésén birtokfelosztás ügyében perbe hívták Egyed fiait: Iwan és Simon mr-eket, Wbul fia Mihály fiait: Lászlót és Mihályt és ugyanezen Mihály fia István fia Jánost. Az ügyet 1325. január 13-ra (oct. Epiph. d.) halasztották, amikor a nádor beleegyezésével fogott bírák véleménye alapján a béke megőrzése céljából és rokonság okán egymás között valamennyi birtokukat felosztották a következő módon: Tamás és Fábián kapják Byr falut, Bogus falu felét, Byr mellett Perked (Porked) földet és Pochloca (Pochloca) földjét Szabolcs megyében, Szatmár (Zotmariensis ~ Zothmariensis) megyében Semyen falut a Somus mellett és Belthuk (Belthuch) falut; Egyed fiai kapják Nagy (Maior) Kallow-t, más néven Boznudada-t, és a másik Kallow-t, más néven Fedemus-t, továbbá Wrus falut és Thura-t, Bogus falu felét, Ozlar, Lwk, Goman és Sulde falvakat, Budmunustura (Budmonustura) negyedét és Syma falut, a Bulue tavat, Pethlend-et, Nemel földet, Zeuleus-t, Poruod föld felét és Thuth felét Szabolcs megyében, Bodolow falut Bereg megyében, Konuh (Kanuh) falut Fejér (Albensis) megyében, Phylup-ot és Paznan-t Szatmár (Zothmar) megyében, Bank falut Bihar (Byhoriensis) megyében; Mihály fiai: Mihály és László és István fia János kapják Szatmár megyében Keer és Ponola falvakat, Szabolcs megyében Nagy (Magna) Symeyn (Semyen) falut, Scenmihal földet, Nopkwr (Nopkur) és Belthuch falvakat, továbbá Thyuodorthuthi föld felét, Igrucy földet és Poruod föld felét. A birtokosztály csak akkor lesz érvényes, ha a felek március 20-án (in oct. Med. Quadr.) az egri kápt. előtt megjelennek, és az osztályt a kápt. oklevelében foglaltatják. Ha a felek valamelyike az egyezségtől visszalépne, 40 finom ezüst márkát tartozik fizetni az egyezséget megtartó félnek. D. in Wysl, 9. oct. predict. (oct. Epiph. d.)

Á.: Egri kápt. 1325. március 21. (Dl. 50 766., Kállay cs. lt. 1300. 143.) Két példányban.

Má.: Dl. 75 355. (Patay cs. lt. 14. 4.)

K.: F. VIII/6. 88—89., AO. II. 174—175. Hiányosan és január 14-i keltezéssel. Mindkettő Á-ról.

R.: Kállay I. 57.

Ford.: Balogh—Németh, Szabolcs-Szatmár 45. (Egy része, magyar nyelvű.)

Megj.: A két példány közötti eltéréseket zárójelben adjuk.

22. 1325. jan. 21.

Miklós, Fülöp nádor helyettes ispánja és Gömör (Gumur) megye négy bírása (iudices) tudatják, hogy Hunth fia Sándor mr-nek Benedek fia László mr. ellen február 25-én (f. II. prox. p. diem Cinerum) tanúkkal kell bizonyítania előttük, hogy 10 évvel korábban a Boldogságos Szűz születése (szept. 8.) utáni legközelebbi vasárnap László az ő Raas nevű birtokát elpusztította és 50 márka értékű vagyonát elvitte. D. f. II. prox. an. fe. Conversionis B. Pauli ap.

E.: Dl. 2283. (NRA. 1535. 4.) Két zárópecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: AO. II. 175—176.

23. 1325. jan. 22. Visegrád

Sándor c., I. Károly király (H) országbírója tudatja, hogy a pert, amelyet Miklós fia György István fiai: Simon, István és Mihály ellen Kuzepnemyti ~ Kuzepnemyty birtokra vonatkozó oklevelek bemutatása ügyében indított, Fülöp nádor, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wywar) ispán a király parancsára január 13-ra (ad oct. Epiph. d.) halasztotta. György Sándor

c. előtt személyesen megjelenve bemutatta Lukács mr., Fülöp nádor curialis c-e és a négy [Aba]újvár megyei szolgabíró oklevelét, amelyből kiderült: György a király Erdélyben (in partes Transiluanas) lévő serege oszlásának quindená-ján (1324. október 20-án) előttük előadta, hogy István fiai a Kuzepnemyti-n lévő birtokrészét elfoglalták és elfoglalva tartják, István fiai ezzel szemben azt állították, hogy a birtok nem [Menne] dajka szerzeménye, hanem a dajka fiáé, György mr-é, és így az érvényes oklevelek alapján az ő birtokuk. Az okleveleik bemutatását Lukács mr. és a négy szolgabíró december 7-re (in oct. B. Andree ap.) rendelte el Fülöp nádor elé, aki a pert királyi parancsra január 13-ra (ad oct. Epiph. d.) halasztotta. Ekkor István fiai Sándor c. előtt bemutatták Erzsébet egykori királyné [1278. évi] privilégiumát, amelyből kiderült, hogy a királyné Kuzepnemyty birtokot nem a dajkának, hanem [a dajka fiának,] György mr-nek adta szolgálatai fejében. Az egri kápt. [1319. évi] privilégiumából az derült ki, hogy István fiai és György Feulnemyti és Olnemyti nevű birtokaikat maguk között felosztották és elválasztották, Kuzepnemyty birtok ügyében pedig úgy egyeztek meg, hogy ha Erzsébet királyné privilégiumából az derül ki, hogy azt György mr. kapta a királynétól, akkor abból Miklós fia Györgynek nincs joga részesedni, ha pedig a dajka kapta, akkor Miklós fia György István egy fiának megfelelően részesedik belőle. Mivel István fiai Erzsébet királyné privilégiumával bizonyították, hogy a birtokot György mr. kapta, ezért Sándor országbíró a bíróságban lévő bárókkal és nemesekkel együtt úgy ítél, hogy a birtok István fiaié, Miklós fia Györgyöt pedig ez ügyben örök hallgatásra ítéli, és erről függőpecséttel ellátott privilegiális oklevelet ad ki István fiai részére. [D.] in Wysegrad, 10. oct. fe. Epiph. d.

E.: ŠÚA, Pálffy cs. lt. Czoboriana 6. (Df. 266 082.) A fényképen függőpecsét szalagja látszik.
Tá.: 1. Kont Miklós nádor 1364. május 15. (ŠÚA. Pálffy cs. lt., Czoboriana 12., Df. 266 087.)

2. Kont Miklós nádor 1364. május 15. (BAZML. XV. 1. 6.) Tóth szerint.

Má.: Dl. 90 825. (Csoma cs. devecseri lt.) Kont Miklós nádor 1364. május 15-i tartalmi átírásában. XVIII. századi.

K.: —

R.: Tóth 27. 20. sz., nem téve különbséget a két eltérő tartalmú és formájú január 22-i oklevél között.

Megj.: Hasonló tartalmú a 24. sz. oklevél is, de abban szerepel György atyjának, Miklósnak a curia-jára vonatkozó rész, és az átírók az oklevelet nyílt alakúnak mondják.

24. 1325. jan. 22.

Sándor c., I. Károly király (H) országbírája tudatja, hogy Fülöp nádor, szepesi és [aba]újvári ispán oklevele értelmében István fiainak: Simonnak, Istvánnak és Mihálynak január 13-án (oct. Epiph. d.) az országbíró előtt Miklós fia Györggyel szemben be kellett mutatniuk Kuzepnemyty birtokra vonatkozó okleveleiket. A megjelölt napon István fiai bemutatták Erzsébet egykori királyné [1278. évi] privilégiumát, amelyből az derült ki, hogy a királyné Kuzepnemyty birtokot [Menne] dajka fiának, György mr-nek adta királynéi adományként szolgálatai fejében. István fiai bemutatták az egri kápt. [1319. évi] azon privilégiumát is, amely szerint István fiai és Miklós fia György megosztottak Fulnemyty és Olnemyty nevű birtokaikon, Kuzepnemyty birtokra vonatkozóan pedig úgy egyeztek meg, hogy ha István fiai bizonyítják, hogy a birtokot a dajka fia György mr. szerezte, akkor az övék marad, ha pedig nem György mr. szerzeményének bizonyul, akkor Miklós fia György István egy fiának megfelelően részesedik belőle. Az egri kápt. okleveléből az is kiderült, hogy István fiai György atyjának curia-ját vagy telkét Györgynek adták. Bár az országbíró Kuzepnemyty birtokot a kápt. oklevele alapján István fiainak ítélte, mégis István fiainak adományát figyelembe véve az említett curia-t vagy telket a bíróságában lévő nemesekkel együtt Györgynek ítéli. [D.] 10. oct. fe. Epiph. d.

- Tá.:** 1. Egri kápt. 1340. november 18. > Kont Miklós nádor 1364. május 15. (ŠÚA. Pálffy cs. lt., Czoboriana 12., Df. 266 087.)
 2. Egri kápt. 1340. november 18. > Kont Miklós nádor 1364. május 15. (BAZML. XV. 1. 6.) Tóth szerint.
- Má.:** Dl. 90 825. (Csoma cs. devecseri lt.) Az egri kápt. 1340. november 18. > Kont Miklós nádor 1364. május 15-i tartalmi átírásában. XVIII. századi.
- K.:** —
- R.:** Tóth 27. 20. sz., nem téve különbséget a két eltérő tartalmú és formájú január 22-i oklevél között.
- Megj.:** Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt. Vö. 23. sz. Hitelessége kérdéses. Az oklevelet már Kont Miklós nádor is gyanúsaként vélhette, mert elrendelte eredetiben való bemutatását (... non in transcripto, sed in specie ... teneretur exhibere ...). A bemutatásra végül nem került sor, mert a felek kiegyeztek.

25. 1325. jan. 25. Visegrád

Sándor c. országbíró, mivel Benedek fia Miklós, akit András mr. Sagh-i ~ Saagh-i Benedek fiaként fej- és jószágvesztésre ítélt, azt állítja, hogy őt nem Sagh-i Benedek fiaként, hanem Zueyboch-i Benedek fia néven nevezik a környékeliek. András mr. azt állítja, hogy ő egész életében úgy tudta, hogy a mondott Miklós apját, Benedeket a környékeliek, Saagh-inak és nem Zueyboch-inak nevezték, megparancsolja a pozsegai (Posoga) kápt-nak, hogy az igazság kiderítésére bizonyoságként küldje ki egyik emberét Byze fia Fyl-lel, vagy ha az távol lenne, Bor fia Lőrinc királyi emberrel. D. in Visegrad, in fe. Conversionis B. Pauli ap.

E.: Dl. 2284. (NRA. 1507. 10.) Hátoldalán zárópecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: AO. II. 176—177., Smič. IX. 224—225.

26. 1325. jan. 25.

A szepesi kápt. előtt Leuk falui Jenik c. fia Henrik atyja Leuk faluban lévő birtokának harmadrészét, amely őt úgy atyai, mint anyai örökségként illeti, azokkal a jogokkal, szabadságokkal és szolgálattal, amelyekkel birtokolta, 40 már megkapott finom ezüst márkáért eladja a szintén odavaló Leuk fia Detricus-nak és atyafia, Vilmos fiainak: Miklósnak, Meinhardus-nak, Jánosnak és Jakabnak. D. in fe. Conversionis S. Pauli ap. A.

E.: ŠÚA. Szepesi kápt. o. lt. 9. 9. 14., Misc. Div. Cottuum. (Df. 263 124.) Alul chirographált; a fényképen pecsét nyoma nem látható.

K.: —

27. 1325. jan. 25.

A vasvári kápt. előtt János egykori nádor fia János mr. a délről Szentmihály falu (villa S. Michaelis), keletről Zobwr falu, nyugatról Dornew falu, északról pedig Edus és Kedhel falvak által körülvevett és régi határokkal elválasztott Myrin nevű örökölt birtokát a hozzátartozó rétekkel, szőlőkkel, erdőkkel, szántóföldekkel, ligetekkel és faluhellyel Chuz (dict.) Pál c-nek adományozza Pál c. és atyafia, Péter hű szolgálataiért. Péter előbb János egykori nádort, majd János mr. atyafiait, Miklós és András mr-eket szolgálta haláláig. János mr. és utódai nem háborgathatják Pál c-t az adományozott birtok miatt. D. in fe. Conversionis S. Pauli. Tamás prépost, János éneklő-, András örkanonok, József dékán idejében.

E.: Dl. 99 899. (Batthyány cs. lt. Acta Ant. Merem 2. 2. 1.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. Felül chirographált; lila-vörös fonalakon a vasvári kápt. 1325 előtt használt, kerek, kopott, természetes színű viaszpecsétje függ.

K.: Bgl. III. 194.

28. 1325. jan. 28. Visegrád

Sándor c., országbíró tudatja, hogy Dyrsy-i Tamás fia Elyas egy bizonyos Dyrsy-n lévő birtokrész felett Tyuk (dict.) Tamás mr. ellen pert indított, mivel Tamás mr. a királytól adományként kérte szolgálatai fejében azon a címen, hogy az a birtokrész az örökösök nélkül elhalt Dyuen nevű emberé volt. Elyas Gergely bán fia István mr-rel, Gatal fia Miklóssal, Retez kenézzel, Paska fia Demeterrel, a mondott birtokrész szomszédaival és hét másik nemessel, azok bizonyosságával a kő (Kw) kápt. előtt igazolta, hogy a Tamás mr. által kért birtokrész Dyrsy birtokon az ő öröksége. Az országbíró korábbi oklevelében úgy ítélt, hogy Elyas december 7-én (in oct. B. Andree ap.) tegyen esküt a szenternyei kápt. előtt, hogy a mondott birtokrész az ő öröksége, és a kápt. oklevelét mindkét fél január 20-ra (ad quind. Epiph.) vigye fel hozzá. A megjelölt időpontban ugyanazon kápt. ügyvédvalló oklevelével Elyas helyett és nevében megjelenő Péter Tamás mr. jelenlétében bemutatta a kápt. oklevelét, amelyből kiderült: Elyas eskütársaival együtt letette az esküt arról, hogy a mondott birtokrész az ő öröksége. Mivel Magyarország szokása szerint az egy bizonyossággal már igazolt ügyeket eskütétellel vagy bajvívással szokták eldönteni, a fentiek alapján az országbíró a bíróságban lévő bárókkal és nemesekkel a Dyrsy-n lévő birtokrészt Tamás fia Elyas-nak ítéli, a birtokrészről Tamás mr-nek kiadott okleveleket érvényteleníti, és Tamás mr-t örök hallgatásra ítéli. Erről nyílt oklevelet állíttat ki Elyas részére, de megígéri, hogy ha azt bemutatják neki, privilegiális formában állíttatja azt ki. D. in Vysegrad, 4. Conversionis B. Pauli ap.

E.: ŠÚA. Révay cs. lt. Div. fam. 1. 7. (Df. 260 318.) Hátoldalán XVIII. századi tartalmi kivonat. A fényképen hátoldalra nyomott pecsét nyoma látszik.

K.: AO. II. 177—178. Részlegesen.

29. 1325. jan. (29.)

Hont (Hontensis) megye négy szolgabírája tudatja, hogy mivel a bozóki (Bozouk) Szt. István király monostor prépostja, Domonkos és jobbágysai a megye bírósága (ispánja ?) által bíróságban el lettek marasztalva, és ..... feloldozta őket, így a szolgabírák is ..... feloldozták, továbbá visszaad ... [D.] f. [III.] prox. an. Purif. B. virg.

E.: ŠA. Brno, Seilern lt. 1. 6. (Df. 249 084.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; a fényképen pecsét nyoma nem látszik.

K.: —

Megj.: Nehezen olvasható, foltos. A napi keltezésre elfogadtuk a hátoldalon található későbbi feljegyzést: 1325. F. 3. an. Purif.

30. 1325. jan. 29.

A pozsonyi kápt. tudatja, hogy megjelentek előtte a Nagy (Maior) Feel falui Bydeu fiai: Mihály, Mátyás és György atyafiaikat, Miklóst és Balsar - Balsar-t is képviselve egyrésről, másrésről pedig az ugyanoda való Wechyl fia Jakab. Mihály, Mátyás és György előadták, hogy két helyen lévő 4 hold vásárolt földjüket kényszerűségből eladták Jakabnak már megkapott 20

pénzért (pensis) dénárokbán és 16 dénárért. Három hold allodium egy tagban a Lyhynzyr nevű földek között fekszik, a negyedik hold pedig a Look földek mellett végeivel addig az útig terjed, amelyen társzekér (tharo) szokott menni az Eberhardus falujabeli (villa Eberhardi) Szt. Péter apostol egyházhoz, és az ugyanazon Feel-i Imre és Sisa földjének szomszédságában fekszik. A föld eladásához hozzájárultak Bydeu fiainak rokonai és ugyanazon Feel falu lakói is, akiket Botond fia Péter és Pál fia István képviseltek ugyanazon Feel faluból. Bydeu fiai vállalták, hogy Jakab és utódai békés birtoklását biztosítják. D. f. III. an. fe. Purif. B. virg. glor.

E.: EPL. Pozsonyi kápt. o. lt. 14. 6. 7. (Df. 261 258.) Alul chirographált; a fényképen függőpecsétre utaló bevágások látszanak.

Á.: Pozsonyi kápt. 1737. szeptember 1. (Dl. 105 414., Jeszenák cs. lt. AA. 46. 2.)

K.: Str. III. 58. E-ről.

31. 1325. jan. 29.

A szepesi kápt. előtt János, a Donaeyz melletti Lechnyz-i soltész (scultetus) és felesége, Erzsébet a János testvér, perjel és Hanmannus testvér által képviselt menedékkői (Lapidis Refugii) karthauziaknak adományozzák saját és őseik lelki üdvéért a Lechnyz-i soltészséghez (Scultezia) tartozó valamennyi jövedelmüket: egy fél malmot, egy egész serfőző házat, két szabad telket (laneos) és 6 dénárt a cenzusból, a teljes kisebb bírságot a nagyobb bírság harmadrészével (minus iudicium totum cum tertia parte maioris iudicii) a Donaeyz melletti új telepítésre, hogy a rend ott letelepedjen és örökre megmaradjon, azzal a kikötéssel, hogy amíg élnek, a haszonélvezet az övék, továbbá hogy a curia fölött, amelyben most laknak, más ingó javaik és az ezután vásárlandó szántóföldek fölött szabadon rendelkeznek. A kápt. függőpecséttel látja el az oklevelet. D. III. prox. an. fe. Purif. virg. glor. A.

E.: ŠA. Prešov, Clastrum Rubrum 931. (Df. 266 967.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok.

Felül chirographált; a fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Má.: 1. Dl. 36 767. (OL. Kamarai lt. Eccl. Lechnicz 17.) XVIII. századi.

2. Dl. 36 768. (OL. Kamarai lt. Eccl. Lechnicz 17.)

K.: —

Megj.: A két másolatban non minus iudicium ... szerepel!

32. 1325. jan. 29. Esztergom

Teofil, esztergomi prépost átírja XXII. János pápa 1317. február 25-i oklevelét és tudatja Péter egykori préposttal, kanonokkal, továbbá Jakabbal, Jánossal, a Gala-i egyház rectorával, pozsonyi kanonokokkal, hogy Tamás mr., pozsonyi örkanonok jelentette neki: Jakab pozsonyi polgár, egykori bíró és Márton presbiter, pozsonyi kanonok, [I. Károly] király (H) káplánja a Hercilinus egykori bíró és a jó emlékezetű Hambatho bíró adománya szerint a Szt. Gothard és a Szt. András apostol egyházakat illető, Gentilis, akkori magyarországi követ által is megerősített és általa örökre a pozsonyi örkanonokhoz csatolt és a mindenkori pozsonyi örkanonok jövedelmévé tett Pozsony város területén lévő egy szőlőt, egy telket (laneum) szántóföldből és 7 font jövedelmű házakat vagy telkeket elfoglalták és mintegy két éve elfoglalva tartják. Ezért a prépost meghagyja a címzeteknek, hogy a levél kézhezvétele után tüstént szólítsák fel Jakabot és Mártont, Jakab helyett is, ha ő nem lenne jelen: a felszólítástól számított tizenöt napon belül a szőlőt, a telket és a házakat az évi 7 talentumot jövedelmező telkekkel minden ellenvetés nélkül adják vissza az említett örkanonoknak. Ha tizenöt nap elmúltával Jakab és Márton semmit sem tennének, a harmadszori figyelmeztetés után a nyolcadik napon egyházi tilalom alá kell venni őket. Ha nyolc nap elmúltával sem tennének semmit, akkor közönség ki őket és a

kiközösítést a pozsonyi egyházban és minden más alkalmas egyházban hirdessék ki, amíg a nevezettek elégtételt nem adnak, és a préposttól feloldozást nem nyernek. D. Strigonii, f. III. prox. an. fe. Purif. B. virg.

Á.: Esztergomi kápt. 1359. május 22. (ŠÚA. Pozsonyi kápt. m. lt. F. 1. 12., Df. 228 084.) > Pozsonyi kápt. 16??, június 15. (ŠÚA. Pozsonyi kápt. m. lt. H. 1. 15., Df. 273 029.)

Má.: EPL. Arch. Eccl. Batthyány prímás iratai, Reg. Par. 16/3-L. (Df. 278 922.) Az esztergomi kápt. 1359. május 22-i átírásában.

K.: F. VIII/2. 660—663., Str. III. 57. a Df. 228 084-ről. (Az átírt oklevelet l. Anjou-oklt. IV. 410. sz.)

R.: Ortway, Pozsony III. 232., 456.

33. 1325. jan. 30. Visegrád

I. Károly király (H) szolgálatai fejében a Jaak nb. Sytke-i Lőrinc fia Kopoz kérésére neki és testvéreinek: Istvánnak, Leukus-nak és Imrének adományozza a Zala megyében fekvő Wegud nevű földet részint mivel nemzetségük okán őket illeti, részint pedig szolgálataik fejében mint örökös nélkül elhalt ember birtokát. A király megígéri, hogy ha az oklevelet visszaviszik, privilegiális formában állítják azt ki. D. in Wysegrad, f. IV. prox. an. fe. Purif. virg. glor.

Á.: I. Károly király 1327. december 10. (Dl. 40 511., Múzeumi Törzsanyag)

Má.: Dl. 68 204. (Kisfaludy cs. lt. Idősebb ág 418.) I. Károly király 1327. december 10-i átírásában. XVIII. századi.

K.: Horvát Á. Dipl. írástan 133—134., Zala I. 180—181. Mindkettő Á-ról.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

Facs.: Horváth Á., Oklevélhasonmások 17. tábla, Á-ról.

34. 1325. febr. 1. Avignon

XXII. János pápa három évi teljes bűnbocsánatot ad azon magyarországi (H) híveknek, akik a szakadárok, tatárok, pogányok és más hitetlen népek elleni háborúban meghalnak. [D. Avenione, Kal. Febr., pápasága 9. évében.]

Reg.: 1. ASV. RV. 78. 212. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 22. 89. Mollat szerint.

K.: —

R.: Mollat V. 302. No. 21 500.

35. 1325. febr. 3.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) a Jaak nb. nemesek: Sytke falui Lőrinc fiai: Copoz ~ Kopoz, Imre és Leukus ~ Lőrinc, valamint az ugyanoda való Chepanus fia István kérésére hűségük fejében új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben átírja és megerősíti [IV.] László király 1273. július 6-i oklevelét, amelyben a király a Vasvár [megye] határán (in confinio Castriferrei) álló Szentmihály (villa S. Micaelis) ~ Scent Mihál nevű falut a régi időktől hozzá tartozó Inceed nevű kis faluval rokonuknak: a Jaak nb. Kázmér (Kazmerius) fia Chepanus-nak adományozta. Kelt András mr., budai prépost, alkan-cellár keze által. III. Non. Febr. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 99 900. (Batthyány cs. lt. Acta Ant., Inczéd 2. 1. 37.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. Sárga-zöld fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétjének töredéke függ.

K.: Bgl. III. 194—195. (Az átfírt oklevelet l. Reg. Arp. 2389. sz.)

36. 1325. febr. 3. Sopron

Miklós szlavón bán, soproni (Suppruniensis) és komáromi (Kumarun) ispán I. Károly király (H) [1325. január 13-i] parancsára (10. sz.) a király szerviensének, István mr., c., soproni polgárnak Egered nevű Sopron megyei birtokát különös védelme alá helyezi, és megparancsolja a mindenkori officiálisainak, szervienseinek és várnagyainak, hogy a birtokot ne zaklassák. in D. Supprunio, in crast. Purif. B. virg.

E.: GYMSML. 2. Sopron város 79. (Df. 201 713.) A fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

K.: Sopron vm. 105—106.

R.: Házi I/1. 44. 89. sz., Bgl. III. 195.

37. (1325. febr. 4. előtt)

György testvér, a [budafel]hévízi Szentháromság egyház perjele és a konv. oklevele szerint Kopuna-i Márton, valamint Miklós fia Beseneu (dict.) Péter és felesége, Márton nővére perben állnak azon 20 márkát érő 3 curia-telek és hasznuk miatt, amelyet az asszony részéhez tartozóként ismernek.

Eml.: Leleszi konv. 1325. február 4. (Dl. 40 463., Múzeumi Törzsanyag, Wenzel gyűjt.)

K.: —

38. 1325. febr. 4.

István, a leleszi (Lelez) Szt. Kereszt egyház prépostja és a konv. tudatja, hogy abban a perben, amely György [budafel]hévízi perjel és a konv. oklevele szerint (37. sz.) Kopuna-i Márton, valamint Miklós fia Beseneu (dict.) Péter és felesége, Márton nővére között az asszony birtokaként ismert, három 20 márkát érő curia-telek ~ curia és hasznuk miatt folyik a béke és a rokonság miatt fogott bírák közbenjöttével az alábbi egyezségre jutottak. Péter és felesége 10 márkáért a három curia-telket átengedik Mártonnak, Márton pedig vállalja, hogy a 10 márkát május 1-én (in oct. B. Georgii mart.) a konv. előtt az ország szokása szerint lefizeti Péternek és feleségének. A feleknek május 19-én (die Domin. p. fe. Asc. d.) meg kell jelenniük az egri kápt. előtt, Péternek és feleségének a három curia-t minden hasznával át kell adniuk Mártonnak, és az átadást a kápt. oklevele által meg kell erősíteniük úgy, hogy sem Péter, sem a felesége, sem utódaik nem bírhatnak részt Márton Kopuna nevű birtokán. Ha Márton május 1-én nem fizetné meg a 10 márkát, akkor 20 márkát tartozik fizetni. Ha valamelyik fél május 19-én nem jelenne meg az egri kápt. előtt, és az egyezséget nem akarná megerősíteni, 10 márkát kell fizetnie. D. f. II. prox. p. fe. Purif. virg. glor.

E.: Dl. 40 463. (Múzeumi Törzsanyag, Wenzel gyűjt.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro Martino de Kapuna contra Petrum dictum Beseneu littere convencionales; kerek zárópecsét nyoma látszik és egy kisebb zárópecsétre utaló bevágások.

K.: —

39. 1325. febr. 6. Visegrád

I. Károly király (H) tudatja a mindenkori tárnokmr-rel, az országbíróval, a szlavón bánnal, a megyéispánokkal (comitibus parochyalibus et provincialibus), a várnagyokkal, a városi és falusi bírókkal, valamint minden bármilyen méltóságú és állású személlyel, továbbá ezek helyetteseivel, hogy a [IV.] Béla király által a Gréc-hegyi (mons Grecyensis) vagy zágrábi (Zagrabyensis) polgároknak privilégiumban adományozott és számukra I. Károly király által úgy a régi, mint az új és autentikus pecséttel megerősített szabadság szerint senki idegen vagy a város embere a város polgárait, vagy az azokhoz tartozókat, és a város területén lévő falvak jobbágyságait és népeit nem idézheti sem a király, sem az ország többi bírósága elé. Az említetteket csak a város bírója vagy a város területén lévő falvak bírói előtt lehet perbe hívni. Ha ezek a bírók megtagadnák az igazságszolgáltatást, a király elé kell idézni őket. Mivel a király a város polgárait meg akarja őrizni ebben a szabadságukban, megparancsolja az említett tisztségviselőknek, hogy másképp cselekedni ne merészeljenek, az igazságszolgáltatást megtagadó bírót pedig a király elé kell idézni. D. in Wysegraad, f. IV. prox. p. fe. B. Agate virg. et mart.

E.: JAL. D. III. 57. (Df. 230 309.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. A fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

K.: Kukuljević, Jura I. 102., Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 111. január 6-i keltezéssel, Smič. IX. 225—226. február 7-i keltezéssel. (IV. Béla említett oklevelét l. Reg. Arp. 1504. sz.)

40. 1325. febr. 7. Pozsony

Miklós mr., pozsonyi (Posoniensis) ispán és a négy szolgabíró előtt Lueu (dict.) István és fia, Miklós egyrésztől, másrésztől pedig Chelle (dict.) János a felesége, Kynge nevében is előadták, hogy János és felesége a mondott István és Miklós rokona, az elhalt Mihály fia István által Ana (?) földön abban az évben vetett valamennyi vetést vagy termést minden kepe (capecia) vagy behajtás (?) nélkül átengedik Istvánnak és Miklósnak. István és Miklós János és felesége által földjükön abban az évben vetett valamennyi vetést vagy termést hasonlóan átengedik Jánosnak és feleségének. János és felesége jobbágyságai az István és Miklós földjén vetett terméseikből a megye szokása szerint a képét tartoznak megfizetni Istvánnak és Miklósnak. Ezenkívül János és felesége engedik, hogy Mihály fia István birtokukon épített házai és építményei aratásig a birtokon maradjanak, de aratás után István és Miklós tartoznak a házakat eladni vagy elvinni. D. in Posonio, f. V. prox. an. Domin. Exurge.

E.: —. Fk.: Dl. 95 246. (Ocskay cs. lt. 20.) A fényképen zárópecsét nyoma látszik.

K.: —

41. 1325. febr. 8.

A vasvári kápt. Jaak fia Jakab kérésére átírja saját 1293. január 1-i, Damana föld elzálogosításáról szóló oklevelét. D. f. VI. prox. an. oct. Purif. B. virg.

E.: Dl. 40 464. (Múzeumi Törzsanyag) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; rányomott kerek pecsét nyoma befűzött hártycsíkkal.

K.: — (Az átírt oklevelet l. Bgl. II. 276.)

R.: Bgl. III. 196.

42. (1325. febr. 9. előtt)

I. Károly király levele XXII. János pápához.

Eml.: XXII. János pápa 1325. február 9. (ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 446.) Theiner szerint.
K.: Theiner I. 498. Eml-ről.

43. (1325. febr. 9. előtt)

Sándor c. országbíró a Dethmarus testvér, pécsváradi apát és Newygh-i András fia Miklós közötti, Newyg birtok fölötti ügyben úgy ítél, hogy a feleknek a birtokra vonatkozó okleveleiket február 9-én kell bemutatniuk.

Eml.: 1. I. Károly király 1325. február 17. > Budai kápt. 1325. március 14. > I. Lajos király 1380. október 2. > Dorogházi László közjegyző 1470. november 27. (Esztergomi kápt. m. lt. 45. 8. 9., Df. 237 553.)

2. I. Károly király 1325. február 17. > Budai kápt. 1325. márc. 14. > I. Lajos király 1380. február 28. > I. Lajos király 1380. október 2. > Dorogházi László közjegyző 1470. december 11. (Esztergomi kápt. m. lt. 45. 8. 7., Df. 237 552.)

3. Ua. (Uo. 45. 8. 8., Df. 237 641.)

K.: —

44. (1325. febr. 9. előtt)

Sándor c. országbíró a Tolna megyei Kanya birtok ügyében Rady-i Márk c. és Azara-i Sándor mr. között folyó perben az oklevelek bemutatását [1325.] február 9-re (ad oct. Purif. virg. glor.) halasztja.

Eml.: Sándor országbíró 1325. február 23. > I. Károly király 1325. február 24. (DI. 86 970., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 35. L. 270. A.)

K.: —

45. (1325. febr. 9. előtt)

Miklós c-nek, Fülöp nádor albírájának oklevele szerint Durug fia Péter fiainak: Joachimus és Péter mr-eknek 1325. február 9-én (in oct. Purif. B. virg.) kell megjeleníteniük a nádor előtt János, Kereky-i nemessel szemben a Zekelyhyd birtokra vonatkozó oklevelek bemutatása ügyében.

Eml.: Fülöp nádor 1325. február 16. F. szerint.

K.: F. VIII/2. 670—671. Cornides alapján Eml-ről.

46. 1325. febr. 9. Avignon

XXII. János pápa tudatja I. Károly királlyal (U), hogy követével, György budai polgárral küldött levelét (42. sz.) megkapta, a követ által szóban előadottakat és a levél tartalmát megértette. A pápa azt tanácsolja a királynak, hogy ne támogassa sem tanáccsal, sem más segítséggel az egyházból kiközösített és a birodalomban jogaitól megfosztott Bajor Lajost

(Ludovicus de Bavaria) a római egyház szándékai ellenére. D. Avinione, V. Id. Febr., [pápasága] 9. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 446. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 498—499. Reg-ból.

47. 1325. febr. 9.

Az erdélyi kápt. az atyafiai: Mihály, Pál és Tumpa nevében megjelenő Benedek, Cluswar-i plébános, erdélyi kanonok kérésére átírja Tamás erdélyi vajda, szolnoki (Zonuk) és szebeni (Cybiniensis) ispán 1324. szeptember 2-i oklevelét, amely szerint Lebee (dict.) István fia László Mihálynak, Pálnak és Tumpa-nak adományozta Zenthmartun földet vagy birtokot. D. in oct. Purif. B. virg. a. d. Mo CCCo XXmo quarto. Miklós prépost, Santus éneklő-, Tamás örkanonok és Adorján kézdi (Kyzdy) főesperes, dékán idejében.

Á.: Erdélyi kápt. 1336. szeptember 23. (Dl. 2256., OL. Kamarai lt. Trans. 1. 38.)

Má.: Dl. 2984. (OL. Erdélyi kincstári lt. 4. 309. A.) 1788. október 13. Az erdélyi kápt. 1336. szeptember 23-i átírása alapján.

K.: F. VIII/2. 589—590., Kemény, Notitia I. 29—31. Mindkettő 1324. évi keltezéssel, F. VIII/6. 85—86., ZW. I. 390—391. Mindkettő 1325. évi keltezéssel.

Ford.: Doc. Trans. II. 140—141. (Román nyelvű)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt. Az oklevél keltének évszámát az átírások során valószínűleg tévesen jegyezték le. A helyes dátum feltehetően 1325.

R.: Anjou-oklt. VIII. 66. sz. (Az átírt oklevelet l. uo. 394. sz. alatt.)

48. 1325. febr. 9.

A szepesi kápt. előtt Bertalan mr., egri kanonok az egri kápt. nevében tiltakozik az ellen, hogy Lukács fia Chuk (dict.) Miklós és testvérei a kápt. Ung (Vng) megyében fekvő Zelemyrtelky nevű birtokát négy év óta elfoglalva tartják és használják, és hogy Miklós a testvéreivel a kápt. prépostjának és seniorainak távollétében a kápt-nal oklevelet adatott ki, amely megerősítette őt a birtoklásban. Ezért Bertalan mr. Miklóst és fivéreit eltiltja a birtok elfoglalásától és használatától, valamint az oklevelet érvénytelennek nyilvánítja, hozzátéve azt, hogy a kápt. az igazság útján akarja visszaszerezni a birtokot. D. in oct. fe. Purif. virg. glor.

E.: HML. Me. 712., Egre kápt. m. lt. 19. 4. 1. 1. (Df. 210 635.) Hátoldalán azonos kézírásával tartalmi kivonat. A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

R.: F. VIII/2. 679. napi keltezés nélkül E-ről.

49. 1325. febr. 10. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírja meghagyja az egri kápt-nak, hogy Eude fia Imre vagy Semyen-i János fia Péter nádori emberrel idézzék a nádor elé Semyen-i Mihály fiait: Lászlót és Mihályt, Mihálynak elő kell állítania Nopkor-i jobbágját, Simont három fiával: Jánossal, Miklóssal és Pállal Semyen-i István fia Jánossal szemben. D. in Wysl, in Domin. Exsurge.

Á.: Egri kápt. 1325. március 3. (Dl. 50 765., Kállay cs. lt. 1300. 137.)

K.: —

50. (1325. febr. 13—márc. 7. között)

Miklós mr., pozsonyi ispán meghagyja a pozsonyi kápt-nak, hogy küldje ki bizonyoságként emberét az ispán emberével, Chepen-i András fia Jakabbal és a négy Challokuz-i szolgabíró egyikével, Werekne-i Márton fia Péterrel annak kivizsgálására, hogy Kenez c. Elephant-i Mátyás-c-t a saját birtokán a köztük lévő perből következően megzálogolta-e?

Eml.: Pozsonyi kápt. 1325. március 7. (Dl. 2289., NRA. 1671. 22.)

K.: AO. II. 179. Eml-ről.

51. 1325. febr. 16. Vizsoly

Fülöp nádor, a kunok bírása, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Vjvar) ispán tudatja, hogy albírása, Miklós c. oklevele (45. sz.) értelmében február 9-én (in oct. Purif. B. virg.) személyesen megjelentek előtte egyrésztől Durug fia Péter fiai: Joachimus és Péter mr-ek, másrésztől pedig János, Kereky-i nemes a Zekelyhyd ~ Zekelyhid birtokra vonatkozó oklevelek bemutatása ügyében. Péter fiai I. Károly király privilegiális oklevelét mutatták be, amelyben átírta és megerősítette saját, régebbi pecsétjével ellátott privilégiumát, amelyben átírta és megerősítette [IV.] László király privilégiumát. László király ebben az oklevelében a tatárok idején Pál c. és fiai: Miklós vajda, István c. és Pergen (!) által elfoglalt Zekelyhid nevű birtokot visszaadta Durug fia Péter c-nek, Joachimus és Péter atyjának. János ezzel szemben a váradi kápt. és László király ugyanazon birtokról kiadott teljesen összetört pecsétű okleveleit mutatta be, amelyek által azonban a birtokot nem lehet birtokolni. Joachimus és Péter különböző tiltakozó okleveleket mutattak be, amelyekből kiderült, hogy ők a birtokot saját örökségüknek mondták. Végül Péter fiai I. Károly király privilégiumát mutatták be, amely szerint a király János fia Mihály kérésére a király által vérük hullatásával is nyújtott szolgálataik fejében Joachimus és Péter mr-eknek adományozott említett birtokon egy öröklött részt visszaadott, és a birtok okán kivette őket minden bíróság és bíró (?) hatósága alól. A nádor a törvényszékben vele lévő nemesekkel a birtokot Péter fiainak ítéli, János fia Jánost pedig ez ügyben örök hallgatásra ítéli. D. in Vysl, 8. [term.] prae-not. (oct. Purif. B. virg.).

K.: F. VIII/2. 670—672. Cornides alapján. (IV. László király oklevelét l. Reg. Arp. 2895. sz., I. Károly király okleveleit Anjou-oklt. IV. 656. sz. és VII. 630. sz.)

Ford.: Doc. Trans. II. 141—142. (Román nyelvű)

Megj.: IV. László király másik oklevelének nem akadtunk nyomára. A Pergen név nyilván elírás a valószínűbb Gergen helyett.

52. 1325. febr. 17. Visegrád

I. Károly király (H) tudatja, hogy abban a perben, amely a személyesen megjelent Dethmarus testvér, pécsváradi (Pechwaradinum, Á2: Pechuaradinum) apát és a János deák (litteratus) által megfelelő ügyvédvalló [oklevéllel] képviselt Newygh-i (Á2: Neuygh, Á3: Newyg) András fia Miklós között Newygh (Á2: Neuygh, Á3: Newygh) birtok miatt folyt, Sándor egykori (!) országbíró oklevele (43. sz.) szerint a feleknek február 9-én (in oct. Purif. virg. glor.) kellett okleveleiket bemutatni. A megjelölt napon a felek bemutatták okleveleiket, azonban Dethmarus apát okleveleiből nem derültek ki a birtok határai, sem az, melyik megyében fekszik, sőt az sem, hogy a birtokot Dethmarus apát vagy elődei részben vagy egészben birtokolták-e. A király elrendeli, hogy András fia Miklós március 13-ig (ad diem Med. Quadr.) Hencz (Á2: Hench) fia János mr., budai bíró, királyi ember közbenjöttével Dethmarus apát jelenlétében a budai kápt. bizonyosága alatt járja be a birtokot. A többtől elválasztott birtokot, ha ellentmondás nincs, a királyi ember hagyja meg neki. Ha Dethmarus

apát a birtok egy részét vagy az egészet egyházához tartozónak jelenti ki, akkor kapja meg. A határjárásról és iktatásról a kápt-nak március 20-ig (ad oct. Med. Quadr.) jelentést kell tennie a királynak. D. in Wysegrad (Á2, Á3: Wysegrad), 9. term. prenot. (oct. Purif. virg. glor.)

- Á.: 1. Budai kápt. 1325. március 14. > I. Lajos király 1380 február 28. > I. Lajos király 1380. október 2. > Dorogházi László közjegyző 1470. november 27. (Esztergomi kápt. m. lt. 45. 8. 9., Df. 237 553.)
 2. Budai kápt. 1325. márc. 14. > I. Lajos király 1380. február 28. > I. Lajos király 1380. október 2. > Dorogházi László közjegyző 1470. december 11. (Esztergomi kápt. m. lt. 45. 8. 7., Df. 237 552.)
 3. Ua. (Uo. 45. 8. 8., Df. 237 641.)
 K.: Str. III. 61–62.
 R.: Str. III. 58.

53. 1325. febr. 17.

A császmái kápt. tudatja, hogy Zaheus fia Péter fia István betegsége miatt nem tudott személyesen a kápt. elé járulni, ezért különös küldöttje által (per nuncium suum speciale) azt kérte a kápt-tól, hogy küldje ki egy emberét, akinek bizonyossága előtt javairól rendelkezhet. A kápt. kiküldte Tamás mr. dékánt, kanonokot, aki visszatérve jelentette, hogy István ágyban fekvő betegként, de ép elmével a kőrösi (Crisiensis) konv. perjele, János, szentmihályi (S. Mykaele) plébános, István mr. kőrösi (Crisiensis) jegyző, György fia Finech, Wyzlaus fia Fábián, Jakab fia Péter és más ezért összehívott nemesek előtt úgy végrendelkezett, hogy a Guezteneuth nevű birtokát szőlőkkel, erdőkkel, vizekkel, kaszálókkel, szántóföldjeivel, malmaival és más hasznával atyja régi nagy szőlőjének kivételével Pál fia György mr-nek, kedves rokonának adja kedvessége viszonzásaként. A birtokra vonatkozó okleveleket István már korábban átadta György mr-nek. D. et actum in Domin. Esto.

E.: Dl. 2285. (NRA. 465. 26.) A hátoldalán rányomott, mandorla alakú pecsét nyoma látható természetes színű viasz csekély maradványaival.

Á.: Mykch szlavón bán 1329. június 29. (AH. Doc. Med. Varia 863., Df. 219 379.)

Eml.: István kőrösi ispán 1325. március 12. > Mykch szlavón bán 1329. június 29. (AH. Doc. Med. Varia. 863., Df. 219 379.)

K.: Smič. IX. 229–230. Március 17-i keltezéssel Á-ról hibásan.

54. 1325. febr. 18.

Miklós, Fülöp nádor Gömör (Gumur) megyei alispánja (vice Phil. pal. c.) és a négy szolgabíró tudatja, hogy február 18-án előttük Benedek fia László mr. 3 márkát és fél fertó-t lefizetett Lukács (Luka) fia Sándornak. D. in term. prenot. (f. II. prox. p. Domin. Esto mihi.)

E.: Dl. 2286. (NRA. 1535. 5.) A hátoldalán két zárópecsétre utaló bevágások láthatók, természetes színű viasz csekély maradványaival.

K.: —

55. 1325. febr. 20. Visegrád

I. Károly király (H) tudatja, hogy midőn a hűtlen Pethenev (Peteny) fia Péter hűtlenség miatt kezére jutott valamennyi birtokát, köztük a Zemplén (Zemlen, Dl. 2287.: Zemlyn) megyei

Vyssnyo-t (Dl. 740.: Visnio, Dl. 2287.: Vysnye ~ Wysnye) a hozzátartozó Polynka - Polinka (Dl. 740.: Palywnka, Dl. 2287.: Palywnka, Palywnka - Palyunka) birtokot és a hozzájuk tartozókat Pathak (Patak) nevű várúkért cserébe a Symon nb. Tamás fiainak: Lászlónak és Danch-nak (Dl. 740.: Donch) adta, megjelent előtte Tyba fia Tamás, és bemutatta neki [IV.?] László király privilégiumát, amelyből kiderült, hogy az említett két birtok csere címén Tyba fia Tamásé és rokonaié, Tiborc (Tyburcius - Tiburcius) fiaié: Beke-é és Imréé. A király, mivel a Tamás fiaival történt csere alkalmával vállalta, hogy őket a két birtok miatt zaklatóktól megvédi, Tamás fiainak kezén hagyja a birtokokat korábbi adományának megfelelően, Tyba fia Tamásnak és Tiborc fiainak pedig megígéri (promittentes sponsione certiori), hogy ha a király adományázási körébe tartozó birtokról tudomást szereznek, azokat méltó csereként nekik fogja adományozni. D. in Vissegrad (Dl. 740.: Vysegrad, Dl. 2287.: Wysegrad), in die Cinerum.

Á.: 1. Leustach nádor 1393. december 9. (Dl. 741., NRA. 1544. 1.) > Garai Miklós nádor 1406. február 21. (Dl. 740., NRA. 571. 7.)

2. Zsigmond király 1405. július 12. (Dl. 2287., NRA. 571. 1.)

K.: F. VIII/2. 622—623. Rajcsányi Ádám kézírata alapján.

Megj.: Az átirók szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt és a király nagyobb pecsétjével erősítették meg. László király privilégiumát nem tudtuk egyértelműen azonosítani, talán a Reg. Arp. 3530. vagy 3531. sz. alatti oklevélről van szó.

56. 1325. febr. 20.

A szepesi kápt. I. Károly király (H) január 2-i parancsára (1. sz.) jelenti, hogy Zek-i Petheu királyi ember a kápt. kiküldöttje, Gergely pap, helynök biznysága mellett a szomszédok: Márk (Mark) özvegye Buda, Máté fia János, Benedek fia Isyp és a fivéreit: Tamást és Jánost is képviselő Chyrke (dict.) István fia Miklós jelenlétében és beleegyezésével a határok bejárása után ellentmondás nélkül beiktatta French fia Tamás mr-t Ighazaszemse birtokba. Hj.: folyó, a folyón átkelve Buda háza, Márk özvegyének háza, Ida-ról Zemse-re vezető út, víz, Scepesy-ről Cassa felé vívó nagy út, patak, ugyanazon patak forrása, völgy, hegyoldal, völgy, patak, él vagy hát a hegy alatt, erdő a hegy oldalán, patak, hegycsúcs, Ida folyó, Gylnech határai. D. in die Cynerum.

Á.: I. Károly király 1326. április 29. (Dl. 84 780., Semsey cs. lt. 1. 14.)

Má.: 1. Dl. 84 852. (Semsey cs. lt. 14. 2.) XV. századi.

2. AM. Košíc. Kassai város lt. Appendix Schwarzenbachiana 18 072. (Df. 271 171.)
(Mindkettő csak a határjárást és a keltezt tartalmazza.)

K.: —

57. (1325. febr. 21. előtt)

Szatmár megye bíróságának ítélete szerint Ábrahám (Abraham) fia Jánosnak egyrésztől, másrésztől pedig Ruhud-i Sándornak és Orbánnak (Vrbanus) Voya birtok ügyében ítélezés (?) végett 1325. február 21-én bizonyos fogott bírakat Veteis-re kell vezetniük.

Eml.: Szatmár megye 1325. február 21. (Dl. 96 117., Vay cs. berkeszi lt. 118.)

K.: —

58. 1325. febr. 21.

Peteu mr., szatmári (Zotmar) ispán és a négy szolgabíró tudatják, hogy korábbi oklevelük (57. sz.) értelmében az oklevél keltének napján Ábrahám (Abraham) fia Jánosnak egyrészről, másrészről pedig Ruhud-i Sándornak és Orbánnak (Vrbanus) Voya birtok ügyében bizonyos fogott bírakat Veteis-re kellett vezetniük. A megjelölt időpontban a felek megjelenve az ítélezést a felek akaratából és leginkább a nagy áradás miatt korábbi oklevelüknek megfelelően május 2-
ra (f. V. prox. p. oct. S. Georgii) halasztják, hozzátéve azt, hogy amelyik fél a korábbi oklevélnek megfelelően saját ügyét nem végezné (?) el, akkor a másik féllel szemben el lesz marasztalva. Peteu mr. és a szolgabírák a földet Jánosnak engedik bevetésre oly módon, hogy bárkinek jut a birtok, János tartozik abból a jogokat (?) megőrizni (?). D. f. V. prox. p. diem Cinerum.

E.: —. Fk.: Dl. 96 117. (Vay cs. berkeszi lt. 118.) A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

59. 1325. febr. 21.

Miklós győri püspök és a kápt. függőpecsétjeikkel ellátott bizonyságlevelet állítanak ki arról a fellebbezésről, amelyet 1325. február 21-én (ind. 8., 8. exeunte Febr.) az esztergomi (civitas Strigoniensis) polgárokkal szemben I. Károly király (H) és országbírójának ítélete ellen az apostoli székhöz tett előttük Teofil esztergomi prépost és a kápt., valamint az esztergom-előhegyi Szt. Tamás egyház prépostja és a kápt. Elöljáróban a fellebbezők leszögezik, hogy senki sem lehet bíró a saját ügyében, így a király sem. A továbbiakban a fellebbezők előadják, hogy az esztergomi bíró (villicus), esküdtek és polgárok rögvest Lodomér (Lodomerius) esztergomi érsek halála után [III.] András király bírósági ítélete ellenére a város árkan belül az egyház alapítása óta bírt népeik feletti bíráskodástól és uralomtól az egyházat megfosztották, súlyos jogtalanságot és kárt okozva ezzel. Az egyház említett népeit adókkal (exactionibus, collectis et talliis) sújtották, és saját bíróságuk elé kényszerítették őket. Az egyháznak több, mint 3000 márkányi kárt okoztak az adókkal, és különösen azzal, hogy az egyház városban lévő házai után már három éve nem fizetnek bért (censum seu pensionem). Mindezek miatt az apostoli székhely magyarországi követei különböző időpontokban kiközösítéssel és más büntetésekkel sújtották őket. Ezeket Tamás egykori esztergomi érsek kihirdette, és ő maga is ítéletet hozott ellenük, amint függőpecséttel ellátott okleveléből világosan kiderül. Az egyház vásárlásának a korábbi királyok által adományozott vámját az esztergomi polgárok napról-napra csökkentik, pedig a királyok privilégiumaiból világosan kiderül, mennyi vámot kell fizetni. A fellebbezők [IV.] Bélának az esztergomi polgárok birtokában lévő arany pecsétés oklevelét (privilegium cum aurea bulla) hamisnak állítják, amelyet bizonyít, hogy Lodomér érseksége idején [III.] András király előtt az esztergomi polgárok a privilégiumot nem tudták bemutatni, mivel akkor nem birtokolták. András király pedig a jelenlévő főpapokkal, bárókkal és nemesekkel örök hallgatásra ítélte az ügyben az esztergomiakat oly módon, hogy az esztergomi egyház, a Szt. Tamás egyház prépostja és a kápt.-ja ellen sem arany, sem viaszpecséttel, sem más módon megerősített okleveleket vagy privilégiumokat nem használhatnak fel, mert ellenkező esetben az András király oklevelében leírt büntetéseket szenvedik el. Az esztergomiak azonban ezt a pergamen frissessége és az írás alapján is nyilvánvalóan újonnan készült, igen hamis privilégiumot az országbíró előtt be merték mutatni, sőt a bemutatás után az országbíró minden vizsgálat nélkül visszaadta azt nekik. Az egyház András király pecsétjével és a vele ítélező főpapok függőpecsétjeivel megerősített privilégiumát az országbíró elvette, és többszöri kérésre sem adta vissza, nehogy az egyház igazsága kiderüljön. Az egyház azonban az ilyesfajta veszélyektől tartva a privilégium másik példányát a levéltárában (camera) megőrizte. Az említett jelek alapján az egyház a királyt, akinek akaratából mindezek megtörténhettek, és az országbírót

joggal szemléli gyanakvással. S mivel veszélyes a gyanús országbíró előtt pereskedni, az egyház a gazdagnak és szegénynek egyaránt igazságot szolgáltató apostoli székhöz fellebbez. A prépost és társai előadják még azt is, hogy az elmúlt időszakban az esztergomiak az egyház földjére építették közös házukat az egyház kárára, a király a polgárok hamis sugallatára az egyház jogosan birtokolt három palotáját elvette és másoknak adta. D. ut supra (ind. 8., 8. exeunte Febr.).

E.: EPL. Arch. Saec. U. 3. (Df. 248 751.) Hátoldalán középkori és későbbi tartalmi kivonat. A fényképen függőpecsét hártyszalagja látszik és egy további függőpecsétre utaló bevágás.

K.: Katona, Hist. crit. VIII. 521—523. Hevenesi alapján kihagyásokkal, F. VIII/2. 641—646., Str. III. 58—61. Mindkettő E-ről. (III. András király oklevelét l. Reg. Arp. 3986. sz., Tamás érsekét pedig Str. II. 712—714. és Anjou-oklt. IV. 163. sz.)

60. 1325. febr. 22. Visegrád

I. Károly király (H), mivel a Zemplén (Zemlynium) megyében fekvő Wysnou ~ Wysnow és Polynka nevű birtokokat Keer-i Tyba fia Tamástól és Tiborc (Tyburcius) fiaitól elvette, és Tamás fiainak: Lászlónak és Donch-nak adta, megparancsolja az egri kápt-nak, hogy küldje ki emberét bizonyoságként Dénes fia András királyi emberrel, hogy összehíva a szomszédokat Tamás fiait iktassák be az említett két birtokba. D. in Wysagrad, in fe. Kathedre B. Petri.

E.: AL., Vécsey lt. 13. 7. (Df. 254 236.) Hátoldalán azonos kéz írásával a kápt-nak szóló címzés és későbbi tartalmi kivonat. A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

61. 1325. febr. 22.

A nyitrai kápt. előtt Baab-i István fia Péter és fia János rokonság okán ellentmondás nélkül Wruswar-i (dict.) Vörös (Rufus) Ábrahám (Abraam) c-nek adják a Nyitra (Nitriensis) megyében a Wag folyó mellett fekvő két Scelechen nevű örökölt birtokukat azon határokkal és jogokkal, amelyekkel őseik és ők birtokolták, egyúttal biztosítják Scelechen birtok békés birtoklását. Kelt István mr., olvasókanonok keze által, in fe. Kathedre B. Petri ap.

E.: TML. 18., Apponyi 5. (Df. 271 941.) Felül chirographált. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Má.: Dl. 102 744. (Batthyány (Apponyi) cs. körmendi lt. 636.) 1824. január 16.

K.: Apponyi 72—73. E-ről.

Megj.: Az oklevélben utalnak a chirographálásra: ... per medium alphabeto intercisas.

62. 1325. febr. 22.

A nyitrai kápt. előtt Chelle (dict.) János egyrésztől, másrésztől pedig Vörös (Rufus) (dict.) Ábrahám (Abraam) c. személyesen megjelenve Chelle (dict.) János előadja, hogy a Nyitra (Nitriensis) megyében Nyonk (Nymil?) fia Péter Koplot nevű földjei vagy birtokai, a Wasard-i nemesek földjei, vagy a zobori (Zoborium) apát Koplot nevű birtokai, továbbá Ábrahám c. Wruswar nevű birtokai és Medench falu földjei között fekvő, Koplot nevű benépesített örökölt birtokát az általa és elődei által bírt határokkal, részint kényszerűségből, de főleg rokonság címén — három részt 31 már megkapott márkáért, a negyedik rész anyja atyai negyede címén jog szerint Ábrahám c-t illeti — eladja és átadja Ábrahám c-nek valamennyi szomszéd jelenlétében ellentmondás nélkül, ha örökösei nem lennének. Ha örökösei lennének, akkor János

és utódai a 31 márka visszafizetése után a birtok három részét ellentmondás nélkül visszakapják Ábrahám c-től és utódaitól. A birtok negyedik részét az ország szokása szerint az említett [leány]negyed címén János és utódai tetszésük szerint szabadon megválthatják. Ezenkívül Zuh-i Kenez fia Iwan leánya, Kynge asszony, Chelle János hitvесе, amint János előadta, a birtokból hitbér címén őt illető minden jogáról lemond és elengedi Ábrahám c-nek. Kelt István mr., olvasókanonok keze által, in fe. Kathedre B. Petri ap.

E.: TML., Apponyi 4. (Df. 271 942.) Felül chirographált. A fényképen az oklevél alján a pecsét felfüggesztésére szolgáló rész kiszakadt.

Má.: Dl. 102 743. (Batthyány (Apponyi) cs. körmendi lt.) 1824. január 16.

K.: Apponyi 69—71. E-ről.

Megj.: Erősen foltos, nehezen olvasható. Az oklevélben utalnak a chirographálásra: ... per medium alphabeto intercisas. Az oklevelet a kápt. másik február 22-i oklevele (63. sz.) privilegiálisnak mondja.

63. 1325. febr. 22.

A nyitrai kápt. előtt Vörös (Rufus) (dict.) Ábrahám (Abraam) c. egyrésről, másrésről pedig Chelle (dict.) János személyesen megjelenve, Ábrahám c. megengedi, hogy a Nyitra (Nitriensis) megyében fekvő Koplot nevű birtokot, amelynek negyedrésze mint anyja atyai leánynegyede őt illeti, és amely birtokot a kápt. privilegiális oklevele (62. sz.) szerint 31 már megkapott márkáért János eladott neki, ha Jánosnak örököse nem lesz, ha Jánosnak fia születne, János a 31 márkát visszaadja Ábrahám c-nak és a birtok ellentmondás nélkül neki és fiainak jut, János élete végéig használja és gyümölcsét élvezze úgy, hogy a birtokot és a birtokon élőket saját jogukban tartozik megőrizni erőszakosság és hatalmaskodás nélkül, de a jog szerint járó adókat beszedheti. Kelt István mr., olvasókanonok keze által, in fe. Kathedre B. Petri ap.

E.: TML. 17., Apponyi 4. (Df. 271 940) Felül chirographált. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Má.: Dl. 102 742. Batthyány (Apponyi) cs. körmendi lt. 4.) 1824. január 16.

K.: Apponyi 71—72. E-ről.

Megj.: Az oklevél foltos, nehezen olvasható. Az oklevélben utalnak a chirographálásra: ... per medium alphabeto intercisas.

64. (1325. febr. 23. előtt)

A váradelőhegyi Szt. István vértanú konv. előtt Miklós fia Domonkos és Gergely fia Miklós a következő egyezsége lépnek: 1325. február 23-án (sabb. prox. an. Domin. Invocavit a. d. Mo CCCo XXmo quinto) négy nemes férfit, ti. Miklós fia Domonkos Tamás fia Lórántot (Rorandus) és Loskod-i Ábrahám (Abraee) fia Jánost, Gergely fia Miklós pedig Pethyne-t és Leuelek-i Csanád (Chanad) fia Miklóst Almas birtokra vezetik és Domonkos Almas nevű birtokát az ország szokása szerint esküt téve, határokat állítva elválasztják Gergely fia Miklós és atyafiai Bathka nevű birtokától. A felek kötelezik magukat, hogy amelyik fél a határokat nem fogadná el, 50 márkában lesz elmarasztalva.

Tá.: Pál országbíró 1328. május 10. (Dl. 50 859., Kállay cs. lt. 1300. 235.)

K.: —

R.: Kállay I. 76—77. 315. sz. keltezés nélkül Tá-ból.

65. 1325. febr. 23. Visegrád

Sándor c., I. Károly király (H) országbírója tudatja, hogy Rady-i Konrád (Corrardus) fia Márk (Mark) c. a Tolna (Tolnensis) megyei Kanya birtok ügyében, amelyen a Szt. Miklós tiszteletére emelt egyház van, és más hozzátartozó birtokok miatt Ambrus fia Azara-i Sándor mr. ellen törvényes idézés által régóta pereskedett, míg végül Márk c. május 1-én (in oct. B. Georgii mart.), amelynek harmadik évfordulója lesz, Lampert mr. országbíró bírósága előtt előadta Sándorral szemben, hogy abban az időben, amikor a király a Szerbia (Seruia) királya által tőle elvett Machow vár visszafoglalására ment, és miközben Márk a királyi seregben volt, rokona, Ompud c. fia Kanya-i Fülöp mr. pedig közben meghalt, Sándor mr. Márknak a Fülöppel közös Kanya birtokára tört, a Szt. Miklós egyházat feldúlta, minden vagyonát lovakban, fegyverekben, értékes dolgokban és az összes birtokára vonatkozó privilegiális okleveleket elvitte, és attól az időtől kezdve az említett birtokot elfoglalva tartotta. Beznich-i István, Sándor mr. törvényes képviselője azt válaszolta, hogy a mondott birtok bizonyos részét királyi adományból, a másik részét pedig leánybirtok címén, ahogy a leányi birtokot szokták örökölni, kapta Sándor mr. és törvényesen be is lett iktatva. Lampert mr. országbíró úgy ítélte, hogy az állítást igazoló okleveleket július 1-én (oct. fe. Nat. B. Johannis bapt.), amelynek már két évfordulója telt el, mutassa be. Végül az oklevelek bemutatását különböző halasztások után az előző év május 1-re (ad oct. B. Georgii mart.) tűzték ki. A kitűzött időpontban Sándor mr. a királynak a budai kápt. pecsétje alatt átírt privilegiumát mutatta be. Mivel a bemutatott privilegiális átírás a birtokláshoz elégtelennek látszott, Márk c. az említett birtokadományozás és törvényes beiktatás okleveles bizonyítékainak bemutatását kérte. Az akkor még élő Lampert mr., országbíró az oklevelek 3 márka bírsággal terhelt különös bemutatását a felforgatott béke helyreállítására az erdélyi részekben tartózkodó királyi sereg eloszlásának quindena-jára tűzte ki. Ezután az oklevelek bemutatását részint a békekötés, részint pedig egyszerű halasztás miatt, miután Lampert országbíró meghalt, és Sándor c-t emelte a király az országbíróságra, Sándor c. korábbi oklevelében (44. sz.) február 9-re (ad oct. Purif. B. virg.) halasztotta. A megjelölt időpontban Sándor mr. Márk c-szel együtt személyesen megjelenve bemutatta [IV.?] Béla király, I. Károly király, [IV.] László király felesége, Erzsébet királyné, a pécsi és a budai kápt-ok, valamint a [székes]fehérvári Szt. István király keresztes konv. és a perjel privilegiális okleveleit, továbbá a [székes]fehérvári kápt. oklevelét. Béla király okleveléből kiderült, hogy Kanya birtok bizonyos részét Ompud c. hitvese, Fülöp anyja leánynegyed címén előbb peres úton, majd békés úton birtokolta. A birtok egy másik részét pedig Fülöp szolgálatai viszonzásaként királynéi adományként, harmadik részét pedig vásárlás címén szerezte, amint Erzsébet királyné és a pécsi kápt. privilegiális okleveleiből kiderült. Idő múltával Fülöp mr. ellenségei által megtámadva, saját birtokáról menekülve családjával együtt Sándor mr-hez adta magát. Sándor mr. 300 márkát adott neki és családjának. Fülöp mr. a jótétemény viszonzásaként részint, mert az összeget visszaadni nem tudta, részint pedig rokonságuk folytán leányunokáját Sándor mr-hez adta feleségül. És mivel más örököse nem volt, Sándor mr-t és feleségét, valamint utódaikat fiaivá fogadta és valamennyi Kanya-hoz tartozó örökölt és szerzett birtokát, és másokat, amelyeket az oklevelek név szerint felsorolnak, Sándor mr-nek adományozta, és Kanya birtokot Fülöp mr. leánya, a mondott Sándor mr. anyósa is Sándor mr-nek adta. Ezután, mivel Fülöp mr. meghalt, a király mint örökös nélkül elhalt ember birtokait Miklós mr., somogyi (Symigiensis) ispánnak adományozta Fülöp mr. Kanya, Ewsy, Tengeld, Keer és Saarsegh nevű birtokait a Raad-on lévő birtokrészeivel együtt. Sándor mr. Fülöp mr. valamennyi birtokát, amelyek rokonság címén bárki előtt őt illetik, szolgálatai fejében kérte a királytól. A király a birtokokat, ellentmondók nemléte esetén, Sándor mr-nek adományozta és meghagyta a [székes]fehérvári kápt-nak a határjárását és az iktatást. Cychwar (dict.) András mr. fivére Elias királyi ember a kápt. bizonyosága mellett Kanya, Tyngeld és Ewsy birtokok határait bejárta és Sándor mr-t ellentmondás nélkül beiktatta. A Raad-on lévő birtokrészbe történő beiktatásnál Márk c. ellentmondott. Végül, mivel Rady-i Márk c. Kanya birtokot a hozzá tartozókkal mint Sándor mr. által hatalmasul elfoglaltat követelte, Sándor mr. pedig a Kanya birtokot és a többi mint királyi adományt bizonyította, Kanya-i Fülöp Sándor mr-t fiává fogadva és minden birtokának, részint

az említett pénz, részint a fiává fogadás révén örökösévé téve, azok teljes jogát és malmát átadta, Márk c. pedig az idők folyamán sem az eladásnak, sem az adományozásnak, sem az elidegenítésnek, sőt a határjárásnak és a beiktatásnak sem mondott ellen sem nyíltan, sem titokban, az országbíró a vele együtt a bíróságában részt vevő Demeter tárnokmr-rel, Tamás erdélyi vajdával és szolnoki (Zolnuk) ispánnal, Mykch királynéi tárnokmr-rel, Pál macsói (Machow) bánnal és Miklós mr. pozsonyi (Posoniensis) ispánnal, továbbá Endre (Endere) mr. budai prépost, alkancellárral, János mr-rel, a budai vár rectorával és más nemesekkel együtt Kanya birtokot a bemutatott privilégiumnak és bizonyítékok alapján Sándor mr-nek ítélik, Márk c-t és utódait pedig örök hallgatásra ítéli függőpecséttel ellátott privilegiális oklevélben. D. in Vysegrad, in vig. fe. B. Mathye ap.

Á.: I. Károly király 1325. február 24. (Dl. 86 970., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 35. L. 270. A.)

K.: —

R.: Szerbia 10. 28. sz.

Megj.: Béla király oklevelét nem találtuk a Reg. Arp-ban.

66. 1325. febr. 24.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Ambrus fia Azara-i Sándor mr. kérésére új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben átírja és megerősíti Sándor c., országbíró 1325. február 23-i privilegiális oklevelét (65. sz.), amelyben Márkkal (Mark) szemben Azara-i Sándor mr-nek ítélte Kanya birtokot és tartozékait. Kelt Endre mr., budai prépost, alkancellár keze által. VI. Kal. Marcii. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 86 970. (Eszterházy cs. hercegi ág lt. 35. L. 270. A.) A hártján sárga-vörös fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétjének töredéke függ.

K.: —

67. 1325. febr. 24. Visegrád

I. Károly király (H) előtt Purch (dict.) István fia László egykori bán és fia Olivér átadják László vejének, Péter fia Tepsen c-nek a Pest (Pestiensis) megyei Ratolth birtokon lévő örökölt birtokrészüket az ott lévő egyház kegyúri jogával a házassági szerződés szerint leányával Tepsen c-nek adott Harkyan Pest megyei birtok feléért, mivel Mykch királynéi tárnokmr-rel szemben László és Olivér fővesztésre ítéltettek, és csak úgy tudták megukat megváltani, hogy a teljes Harkyan birtokot átadták Mykch mr-nek. D. in Wysegrad, in Domin. Invocavit.

Á.: Váci kápt. 1325. március 4. > Váci kápt. 1358. május 30. (Dl. 41 342., Múzeumi Törzsanyag, Nagy Imre gyűjt., korábban Bódi Balogh cs. lt.)

K.: AO. II. 178—179.

R.: Pest m. 38. 201. sz., Bakács, Pest megye 133—134.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

68. 1325. febr. 24.

A nyitrai kápt. előtt Korus-i Drag fiai: Betlem c. és Péter Alsó (Inferior) Korus, Kis (Minor) Zelchan és Ilus nevű birtokaikat vagy falvaikat május 16-tól (fe. Asc. d.) egy évre 150 már megkapott aranypénzért (pensis aureorum) elzálogosítják rokonuknak, Konchek (dict.) Benedeknek azzal a kikötéssel, hogy a következő év augusztus 20-án (fe. B. Stephani regis)

büntetlenül visszaválthatják, egy évvel később csak dupla büntetés, a harmadik évben pedig csak háromszoros büntetés terhe alatt. D. in Domin. Invocavit.

E.: Dl. 64 710. (Mednyánszky cs. lt. 4.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma látható bevágásokkal.

K.: F. VIII/2. 658. Jankovich—Wagner gyűjt. alapján.

Megj.: Írása gyanús.

69. 1325. febr. 24.

A pozsonyi kápt. előtt [Z]uch-i Kenez fia Iwan leánya Kynge, Lueu-i (dict.) Mihály [özvegye], Chelle (dict.) János felesége szolgáját, Scurus (?) (dict.) Istvánt és nővérét, Erzsébetet, a szolgálóját és utódaikat szülei, saját és különösen ..... lelki üdvéért Lueu (dict.) István és fia Miklós és István más fiai beleegyezésével, akik helyett István jelent meg, örök időkre felszabadítja, egyúttal szavatolja szabadságukat. D. in Domin. Invocavit.

E.: ŠÚA, Pozsonyi kápt. o. lt. XIV. 23. 22. (Df. 226 887.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. Alul chirographált. A fényképen függő kerek pecsét töredéke látszik.

K.: —

Megj.: Egy része nehezen olvasható, illetve olvashatatlan.

70. 1325. febr. 25.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Ferench fia Tamás mr., Scepus-i várnagy kérésére új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben átírja és megerősíti a szepesi kápt. 1324. május 23-i oklevelét, amely szerint Yghazas Zempse birtok két részét megvásárolta Scened fiaitól. Kelt Endere mr., budai prépost, alkancellár keze által, V. Kal. Marc. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 84 777. (Semsey cs. lt. 1. 11.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A hártján lila fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétjének töredéke függ.

K.: — (Az átírt oklevelet l. Anjou-oklt. VIII. 276. sz.)

71. (1325. febr. 27. előtt)

I. Károly király (H) meghagyja az esztergomi keresztes konv-nek, hogy küldje ki emberét Chuth-i Kozma (Cosma) királyi emberrel a jászok megidézésére a Buda-szigeti apácákkal szemben.

Eml.: Esztergomi keresztes konv. 1325. február 28. (Dl. 2288., OL. Kamarai lt. Acta Mon. Bud. 33. 15.)

K.: Gyárfás III. 466., Str. III. 61. Mindkettő Eml-ről.

72. (1325. febr. 27. előtt)

Péter mr. zsombolyi (Sombon) főesperesnek, Csanád egri püspök általános helynökének oklevele szerint Aladár fia Priuardus mr-nek egyrészről, másrészről pedig Chepanus fiainak: Zoard-nak és Jánosnak február 27-én (in oct. diei Cynerum) kell megjelenniük végső felelet-

adásra Csanád püspök előtt Chepanus fiai nővérének, Priuardus mr. egykori feleségének hitbére és jegyajándéka ügyében.

Eml.: János egri érkanonok 1325. március 3. (Dl. 76 345., Zichy cs. lt. 1. b. 44.)

K.: Z. I. 268—269. Eml-ről.

73. 1325. febr. 28.

Jakab testvér, az esztergomi Szt. István király ispotályos ház kereszteseinek mr-e és a konv. I. Károly király meghagyására (71. sz.) jelenti, hogy emberük, Tamás karpap Chuthi Kozma (Cosma) királyi emberrel február 27-én (f. IV. prox. p. Domin. Invocavit) Györgyöt, fivérét, Miklóst, Chatharth-t, Zudak-ot, Byk-et és annak Karachinus nevű famulusát, valamint Chyvach-ot és a Chaba körül élő jászokat a Buda-szigeti apácákkal szemben március 20-ra a király elé idézte. D. f. V. prox. p. Domin. antedict. (Invocavit).

E.: Dl. 2288. (OL. Kamarai lt. Acta Mon. Bud. 33. 15.) Hátoldalán mandorla alakú zárópecsét nyoma látható bevágásokkal.

K.: Gyárfás III. 466—467., Str. III. 61.

R.: Pest m. 38. 202. sz., Bakács, Pest megye 134.

74. (1325. márc. 1. előtt)

I. Károly király azt kéri XXII. János pápától, hogy a Magyarország (U) határán, a pogányok szomszédságában, Zalamkemen-ben Zalamkemen-i Man (dict.) Miklós által saját vagyonából maga és szülei lelki üdvéért a Szentlélek tiszteletére emelt és javadalommal ellátott kápolnát, valamint a szegények és betegek részére épített ispotályt erősítse meg.

Eml.: XXII. János pápa 1325. március 1. (ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 2079.) Theiner szerint.

K.: Theiner I. 499. Eml-ről.

75. (1325. márc. 1. előtt)

I. Károly király Ferench fia Tamás mr., szepesi várnagynak adományoz Kupferbah körül egy bizonyos erdőt.

Eml.: Szepesi kápt. 1325. március 1. (Dl. 84 778., Semsey cs. lt. 1. 12.)

K.: —

76. (1325. márc. 1. előtt)

Imre mr., barsi ispán és a négy szolgabíró bírság fejében elveszi Tamás fiai: András és Miklós Brakcha-n lévő teljes birtokrészét.

Eml.: Garamszentbenedeki konv. 1325. március 2. (Dl. 98 414., Tajnay cs. lt. 1. 6.)

K.: —

77. (1325. márc. 1. előtt)

[A szepesi kápt. előtt] Gargo-i Kunch c. fia Konrád és fiai Ferench fia Tamás mr., szepesi várnagyot eltiltják az I. Károly király által neki adományozott bizonyos Kupferbah körüli erdőtől.

Eml.: Szepesi kápt. 1325. március 1. (Dl. 84 778., Semsey cs. lt. 1. 12.)

K.: —

78. 1325. márc. 1. Avignon

XXII. János pápa tudatja a kalocsai érsekkel, hogy I. Károly király (U) kérte tőle (74. sz.) a Magyarország (U) határán, a pogányok szomszédságában, Zalamkemen-ben Zalamkemen-i Man (dict.) Miklós által saját vagyonából maga és szülei lelki üdvéért a Szentlélek tiszteletére emelt, valamint javadalommal ellátott kápolna, továbbá a szegények és betegek számára épített ispotály megerősítését. A pápa megbízza a kalocsai érseket, hogy az egyházmegyéjében emelt kápolnát szentelje fel, az alapítónak és leszármazottainak kegyúri és papajánlási jogát ő és utódai tartsák fenn. Az ispotály irányítását V. Kelemen pápának a vienne-i zsinaton hozott rendelete szerint lássák el. D. Avinione, Kal. Marcii, [pápasága] 9. évében.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 2079. Theiner szerint, RV. 79. 2079. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 23. 390. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 499. Reg.-ből.

R.: Mollat V. 320—321. No. 21 692.

79. 1325. márc. 1.

A szepesi Szt. Márton egyház kápt.-ja előtt Gargo-i Kunch c. fia Konrád c. fiával, Miklóssal másik fia György helyett is egyrésről, másrésről pedig Ferench fia Tamás mr., szepesi (Scepus) várnagy megjelenve, Konrád c. és Miklós előadták, hogy I. Károly király (H) azon adományozásával (75. sz.) szemben tett tiltakozásukat (77. sz.), amely szerint a Kupferbah körül lévő erdőt Tamás mr.-nek adta, visszavonják, Tamás mr. az erdőrészt szabadon bírhatja. A Tamás mr. eltiltásával kapcsolatos tiltakozó és más már kiadott vagy a jövőben kiadandó okleveleket Konrád és fiai érvénytelennek nyilvánítják. Az erdővel kapcsolatban Konrád c-en kívül más nem mondott ellent. D. f. VI. prox. p. Domin. Invocavit.

E.: Dl. 84 778. (Semsey cs. lt. 1. 12.) Hátoldalán XVII. századi magyar nyelvű tartalmi kivonat; rányomott kerek pecsét természetes színű viaszmaradványai.

K.: —

80. 1325. márc. 2.

László testvér, garamszentbenedeki apát és a konv. tudatja, hogy március 1-én (f. VI. prox. p. primam Domin. Quadragesime, videlicet Invocavit) Tamás, Imre mr. barsi (Borsiensis) ispán szerviense ura helyett kiküldve és a megye négy szolgabírája saját személyében Miklós testvérnek, a konv. emberének, mint bizonyoságnak a jelenlétében Pál fia Istvánt beiktatták Tamás fiai: András és Miklós Brakcha birtokon lévő teljes birtokrészébe, amelyet tőlük, mint Imre mr. és a négy szolgabíró okleveléből (76. sz.) kiderül, Imre mr. és a szolgabírák vettek el bírság fejében. D. sabb. prox. p. Domin. prenominatam (Invocavit).

E.: Dl. 98 414. (Tajnay cs. lt. 1. 6.) Hátoldalán azonos kéz írásával: „Memorialis pro Stephano filio Pauli de Barakcha contra Andream et Nicolaum filios Thòme de eadem”, és későbbi magyar nyelvű tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű csekély maradványa és befűzött csíkja látszik.

K.: —

81. 1325. márc. 2.

A váradi kápt. előtt a fiaival: Miklóssal és Simonnal megjelenő Vrdug (dict.) András egyrésztől, másrésztől Endus fiai: György és Deun, harmadrésztől pedig Péter fiai: Zunga (dict.) Péter és Márton, valamint ugyanazon Péter fia János fia Simon maga és testvére, János helyett is megjelenve az alábbi birtokosztályt tették. Olchua birtok az egykor Myke Chalanusnak nevezett földdel, összes gyümölcsével, hasznával és tartozékával Vrdug (dict.) Andrásnak és fiainak jut, a Vetes, Mykekulchia, Elyekulchia és az egykor Péter által bírt Pete nevű birtokok felét Endus fiainak hagyják a fenti módon, a másik felét pedig Péter fiai és János kapják, hozzátéve azt, hogy Vrdug (dict.) András fiaival, akik édestestvéreik: Mihály és Merhardus helyett is megjelentek, atyjukkal együtt a Vetes-en lévő templom kegyúri jogából, amely Péter ugyanazon fiainak: Jánosnak és Endusnak (v: Simonnak) jutott, nem részesülnek. A felek kötelezik magukat, hogy egymást birtokaikban a felosztás után nem fogják zaklatni, és aki az osztályt megtámadja, saját részét el fogja veszíteni. A kápt. privilegiális formában állítja ki az oklevelet, ha visszaviszik. D. sabb. prox. an. Domin. Remin.

E.: Dl. 98 522. (Károlyi cs. lt. 14. 3.) Hátoldalán XVI. századi írással: Olchawarul, Mikechalanosrul, Peterwl, Mikekolcharul, Eliekolcharul walo oztal lewel, és latin nyelvű regesza; mandorla alakú, természetes színű rányomott pecsét viaszmaradványai.

K.: Károlyi I. 61—62. E-ről.

Má.: Dl. 90 747. (Szatmár megye). XVIII. századi.

R.: Szirmay, Szatmár II. 99., 136., 188., F. VIII/5. 155., 156., Szirmay, Szatmár alapján.

Ford.: Doc. Trans. II. 143—144. (Román nyelvű)

82. 1325. márc. 2.

A váradi kápt. előtt a Zylagh-i kerületben levő Mon-i István fia János c. testvéri szeretetből édestestvéreinek, Miklósnak ad a Mon faluban fekvő birtokrészén egy curia-helyet atyafiai jogainak épségben tartásával. A curia-hely kelet felől atyafiuk, Demeter, nyugat felől pedig János jobbágyának Farkas (Farkasius) fia Péternek a telke között fekszik. Az adományozáshoz jelenlévő atyafiaik: Elyas és Demeter hozzájárulnak. [D.] sabb. prox. an. Domin. Remin.

Tá.: Dénes erdélyi vajda 1360. május 8. > Miklós erdélyi vajda 1367. május 26. (Dl. 96 428., Vay cs. berkeszi lt. 418.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

83. 1325. márc. 3.

Az egri kápt. jelenti Fülöp nádornak, a kunok bírójának, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wyuar) ispánnak, hogy Miklós c. nádori albíró február 10-i meghagyására (49. sz.) [Semyen-i] János fia [Péter] nádori ember és István, Pethuri-i pap, borsovai (Borusua) alesperes, kápt-i kiküldött február 25-én (f. II. prox. p. Domin. Invocavit) Mihály fiait: Lászlót és Mihályt

Semyen faluban bírt birtokrészeiken és Simont és fiait, Mihály Nopkor-i jobbágysait a nádor elé idézték március 20-ra (ad. oct. Med. Quadr.) [Semyen-i] István fia Jánossal szemben. D. in Domin. Remin.

E.: Dl. 50 765. (Kállay cs. lt. 1300. 137.) Hátoldalán kerek zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai láthatók és egy kisebb zárópecsét természetes színű csekély viaszmaradványa hártacsíkkal.

K.: —

R.: Kállay I. 57—58.

84. 1325. márc. 3.

Az esztergomi prépost és a kápt. Jakab zágrábi prépostnak az egész kápt. nevében előadott kérésére nagyobbik autentikus pecsétjével ellátott oklevélben átírja IV. László király 1273. évi oklevelét, amelyben a Medueuar ~ Meduewar nevű várat visszaadta a zágrábi kápt-nak. D. in Domin., qua cantatur Reminiscere.

Á.: Csázmai kápt. 1670. augusztus 7. (Dl. 107 696., Múzeumi Törzsanyag)

Má.: Zágrábi érseki lt. Liber privilegiorum (Df. 283 555.)

K.: Smič. IX. 226. Má-ból. (IV. László király oklevelét l. Reg. Arp. 2426. sz.)

85. 1325. márc. 3. Eger

János mr., az egri egyház örkanonokja, Csanád (Chanadinus) egri püspök bírása tudatja, hogy Péter mr., Csanád egri püspök általános helynöke, zsombolyi (Sombon) főesperes korábbi oklevele (72. sz.) szerint Aladár fia Priuardus ~ Prebardus mr-nek egyrésztől, másrésztől pedig Chepanus fiainak: Zoard-nak és Jánosnak február 27-én (in oct. diei Cynerum) kellett megjelenniük feleletadásra az egri püspök előtt Chepanus fiai nővérének, Prebardus egykori feleségének, nemes úrnőnek a hitbére és jegyajándéka ügyében. A megjelölt napon Kadycha mr., Chepanus fiainak a képviselője Prebardus mr-től követelte a hitbért és a jegyajándékot. Luev-i Tamás fia Péter [Fülöp] nádor ügyvédvalló oklevelével Prebardus mr. képviselőjében megjelenve azt felelte, hogy Prebardus mr. egykori felesége a hitbért és a jegyajándékot férjének elengedte, amiről Prebardus mr-nek oklevele is van. Mivel az oklevél nem volt kéznél, János mr. elrendelte, hogy az oklevelet bírság terhe alatt május 1-én (in oct. B. Georgii mart.) be kell mutatni a püspök előtt. D. Agrie, 5. term. supradict. (oct. diei Cynerum).

E.: Dl. 76 345. (Zichy cs. lt. 1. b. 44.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi tartalmi kivonattal; mandorla alakú zárópecsét természetes színű csekély viaszmaradványai és egy további, kisebb zárópecsét nyoma.

K.: Z. I. 268—269.

86. (1325. márc. 4. előtt)

I. Károly király kérvénye XXII. János pápához Teofil esztergomi prépost spalatói érsekké történő kinevezése ügyében.

Eml.: XXII. János pápa 1325. március 4. (ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 448.) Theiner szerint.

K.: Theiner I. 499. Eml-ről.

87. 1325. márc. 4. Avignon

XXII. János pápa I. Károly király (U) kérvényére (86. sz.), amelyben kérte Teofil esztergomi prépost spalatói (Spalatensis) érseki széke emelését, azt válaszolja, hogy mielőtt a király levele megérkezett, döntött a spalatói érsek személye felől, de a továbbiakban kész figyelembe venni ajánlásait, ha lehetséges. D. Avinione, IV. Non. Martii, [pápasága] 9. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 448. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 499. Reg-ból.

R.: Mon. Strig. III. 61. Theiner alapján.

88. 1325. márc. 4.

A váci kápt. Tepsen c., László egykori bán veje és fia Olivér kérésére privilegiális formában átírja I. Károly király 1325. február 24-i nyílt oklevelét (67. sz.) Ratolth földről, amelyet László bán [Harkyan] birtok felének fejében adott Tepsen-nek. Kelt Benedek mr., olvasókanonok keze által, f. II. prox. p. Domin. Remin. Lőrinc püspök, István prépost, Detmarus éneklő-, Benedek őrkanonok, Pál váci, János pesti, István csongrádi (Changradiensis), János szolnoki (Zolnuk) főesperesek és Iwan mr., a reggeli mise rectora idejében.

Á.: Váci kápt. 1358. május 30. (Dl. 41 342., Bődi Balogh cs. lt.)

K.: —

89. 1325. márc. 7.

A pozsonyi kápt. jelenti Miklós mr. pozsonyi (Posoniensis) ispánnak, hogy meghagyására (50. sz.) az ispán emberével, Chepen-i András fia Jakabbal és a négy Challokuz-i szolgabíró közül az egyikkel, Werekne-i Márton fia Péterrel kiküldte a Zowor-i egyház rectorát, Jakabot annak kivizsgálására, hogy Kenez c. Elephant-i Mátyás c-t a saját birtokán a köztük lévő perből következően megzalogolta-e. A kiküldöttek jelentették, hogy Kenez c. február 13-án (f. IV. prox. p. fe. Scolastice virg.) Mátyás c-t saját birtokán a joggal ellentétesen, önkényesen megzalogolta. Négy ökröt elragadott, három szerviensét ruhájától megfosztotta, másnap pedig két lovát vitte el, végül azokat, amikor akarta, a szolgabírók elé vitte. D. f. V. prox. an. Domin. Oculi mei.

E.: Dl. 2289. (NRA. 1671. 22.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma és egy további zárópecsétre utaló bevágások.

K.: AO. II. 179–180.

R.: Ortway, Pozsony III. 306.

1325. márc. 9. (c: 1324. márc. 17.)

A csázmai kápt. előtt Gyurke fia Pál fia György, a csázmai (Chasmensis) comitatus prédiálisai ugyanazon csázmai comitatusban fekvő birtokának felét észak felé lévő nagy szőlőjének felével és a Lypicha körül Endre fia János földjén fekvő szőlőjével a hozzá tartozó összes hasznával, azaz erdeivel, kaszálóival, vizeivel és szántóföldjeivel Péter csázmai prépostnak, Jakab testvér zágrábi püspök általános helynökének a beleegyezésével — amint a prépost által e célból kiküldött István mr-nek, kanonoktársuknak jelentéséből megtudták — a püspök más prédiálisainak megegyezése és szokása szerint 25 már megfizetett dénármárkáért eladja Bank fia Prog c-nek. A határok, amint a kápt. határjárásra kiküldött tagja jelentette: mogyoró cserjés, potok, szőlő, eger bozót, kereszttel jelölt tul fa, rét a víz körül, Chasma víz, Nogata mlaca (?), Ypoch fia István fiainak földje, Budywoyzka mala potok, másik Budiwoyzka magna, byk fa, Naart-ba menő nagy út, Donk földje, mogyoró cserjés, síkság, Donk határai,

berek, völgy, kereszttel jelölt gertan fa, potok, másik potok, cseresznyefák, kereszttel jelölt nagy körtefa, cseresznyefa, hegy, kereszttel jelölt gertan fa, Termecsh völgy, ugyanazon Pál nagy szőlője, amelynek dél felőli része Györgyé, észak felőli része Prog-é, erdei körtefa, másik erdei körtefa a völgy végén, völgyek, völgy vége, kereszttel jelölt diófa, hegy, cseresznyefa, völgy, kereszttel jelölt harast fa a völgy oldalán, nagy út, kereszttel jelölt diófa, régi út, Györgynek az út által osztott faluja. D. et actum sabb. prox. an. Domin., qua cantatur Oculi mei.

E.: AH., Doc. Med. Varia 862. (Df. 219 378.) Függőpecsét fonalai.

K.: Smič. IX. 227—228. 1325. március 9-i kelettel Kukuljević másolatából hibásan.

R.: Anjou-oklt. VIII. 114. a helyes 1324. március 17-i kelettel.

90. (1325. márc. 12. előtt)

Sándor c. országbíró meghagyja a [pécs]váradi konv-nek, hogy küldje ki emberét a királyi emberrel Soklous-i Péter mr-nek a király elé idézésére Bechei-i Imre mr-rel és Egyeddel, valamint Imre mr. fiaival: Tuteus (dict.) Istvánnal és Vezeus (dict.) Györggyel szemben.

Eml.: Pécsváradi konv. 1325. március 13. (Dl. 76346., Zichy cs. lt. 211. A. 57.)

K.: Z. I. 269. Eml-ről.

91. 1325. márc. 12.

István mr., kőrösi (Crisiensis) ispán tudatja, hogy Zacheus fia Péter fia István, nemes férfi ágyban fekvő betegként, de ép elmével birtokát teljesen Pál fia György mr-nek adta, amint a császári kápt. nyílt oklevelében (53. sz.) látható. György mr. a Draua és Zaua közötti nemesek szokása szerint bemutatta az adományozásról szóló oklevelet Miklós szlavón bán közgyűlésén, Kőrösön (Crisium), ahol Keleed fia Mihály mr. és a bán jegyzője, György mr. is részt vett az ispánnal együtt. Az ország nemesei az adományt törvényesnek ismerték el, és György mr-t teljesen feloldják. D. f. III. prox. p. Domin. Oculi.

Tá.: Mykch szlavón bán 1329. június 29. (AH. Doc. Med. Varia 863., Df. 219 379.)

K.: Smič. IX. 228—229.

92. 1325. márc. 12.

A vasvári (Castrum Ferreum) Szt. Mihály egyház kápt-ja előtt Kemin fia Kemin, Renoldus fia András, Chaak fia Márton, Iwan fia Jakab, Sandur fia Péter és Márton fia Jakab, valamint Terestyén (Tristianus) fia János, továbbá Mihály fia Iwan, Iaak nb. nemesek úgy egyeznek meg, hogy a Miklós egykori nádor fia Kokos (dict.) Miklós ellen I. Károly király (H) előtt május 1-én (in oct. B. Georgii marth.) és más későbbi időpontokban zajló ügyükben közülük egy vagy kettő képviseli őket, és a többi érvényesnek ismeri el az általa vagy általuk tett intézkedéseket. D. in fe. B. Gregorii pape.

E.: GYMSML. 2. Niczky 21. 4622. (Df. 209 123.) A fényképen pecsét nyoma nem látható.

K.: Bgl. III. 196.

93. (1325. márc. 13. előtt)

A pécsi kápt. előtt Osl c. fia Miklós mr. fivérei: János és Domonkos mr-ek nevében is vállalja, hogy március 13 nyolcadán (in oct. diei Med. Quadr.) a kápt. oklevelébe foglaltatja I.

Károly király (H) 1321. január 28-i privilégiumát és azt átadja Pál fia Pálnak, János fia Istvánnak és ugyanazon János testvérének, Miklósnak, Veyk-ieknek, valamint Chuza-i Pál fia Istvánnak.

Eml.: Pécsi kápt. 1325. március 16. (Dl. 1726., NRA. 953. 8.) > Albert helytartó 1771. március 25. (Uo.)

K.: AO. II. 180. Dl. 1726. alapján Eml-ről.

94. 1325. márc. 13.

A [pécs]váradi monostor konv-je jelenti I. Károly királynak (H), hogy Sándor c. országbíró meghagyására (90. sz.) emberük, Bereck, Boborch falui pap bizonyossága mellett Bezeldeg-i László fia Tamás, királyi ember Soklous-i Péter mr-t március 12-én (in die fe. B. Gregorii pape) Sari nevű faluja ügyében Bechei-i Imre mr-rel és Egyeddel, valamint Imre mr. fiaival: Tuteus (dict.) Istvánnal és Vezeus (dict.) Györggyel szemben április 21-re (quind. Passce d.) a király elé idézte. D. in die Med. Quadr.

E.: Dl. 76 346. (Zichy cs. lt. 211. A. 57.) Hátoldalán azonos kéz írásával a királynak szóló címzés: ... contra mr-um Petrum de Suklous ...; kerek zárópecsét természetes színű csekély viaszmaradványai.

K.: Z. I. 269—270.

95. 1325. márc. 14.

A budai kápt. I. Károly király február 17-i meghagyására (52. sz.) jelenti, hogy kiküldöttjük, Miklós mr. kanonok Hencz (Á2: Hench) fia János mr. királyi emberrel, budai bíróval Dethmarus testvér, pécsváradi (Pechwarad, Á2: Pechuarad) apát és a szomszédok jelenlétében Newyg (Á2: Neuylgh, Á3: Newyg ~ Neuylgh) birtok határait március 12-én (f. III. prox. p. Domin. Oculi) bejárták. A királyi ember a bejárt és a mások birtokaitól elválasztott birtokot András fia Miklósnak hagyta ellentmondás nélkül, azzal a joggal, amellyel addig birtokolta. Ebbe Dethmarus apát is beleegyezett. A határok a következők: egy kő az út mellett, Newyg (Á2: Neuylgh) birtok, Sasaad (Á2: Sasad) királyi birtok, Buda-ról jövő út, Sasaad (Á2: Sasad), Aronfewlde, Newyg (Á2: Neuylgh), Arok (Á2, Á3: Aruk), ugyanaz az Arok (Á2:, Á3: Aruk), a Kana-i egyház földje, Newyg (Á2: Neuylgh), Zeek nevű tó vagy mocsár, Newyg (Á2: Neuylgh) és Kana birtokok, ugyanaz a Zeek (Á2: Zek), Newyg (Á2: Neuylgh) birtok, a Kana-i egyház földje, Kemeche birtok, Azon nevű völgy, Newyg (Á2: Neuylgh) birtok, a mondott Kemeche, Arok (Á2, Á3: Aruk), szőlő, Ewrs-ből (Á2, Á3: Wrs) jövő út, Kezew-ből jövő út, Kemechehegye nevű hegy alja, Kemeche birtok, Neweg (Á2: Neuegh), Kezmezew mező, Kalachuewelgye (Á2: Kalachuewlgye), Sasad (Á3: Sasaad) birtok, Newyg (Á2: Neuylgh) birtok, Mehheg (Á2: Mehhegh) hegy, egy kő, Sasaad (Á2: Sasad) faluba vivő út, a Sasaad-on (Á2: Sasad) épült Szt. András egyház, Sasaad (Á2: Sasad) falu, Newyg (Á2: Neuegh, Á3: Newegh?) birtok, Neweg (Á2, Á3: Neuegh) birtok. D. f. V. prox. p. Domin. Oculi. predict.

Á.: 1. I. Lajos király 1380. február 28. > I. Lajos király 1380. október 2. > Dorogházi László közjegyző 1470. november 27. (Esztergomi kápt. m. lt. 45. 8. 9., Df. 237 553.)

2. I. Lajos király 1380. február 28. > I. Lajos király 1380. október 2. > Dorogházi László közjegyző 1470. december 11. (Esztergomi kápt. m. lt. 45. 8. 7., Df. 237 552.)

3. Ua. (Uo. 45. 8. 8., Df. 237 641.)

K.: Str. III. 61—63.

R.: Pest m. 38. 203. sz., Bakács, Pest megye 134—135.

96. (1325.) márc. 16. Visegrád

B[oleszló] esztergomi érsek és örökös ispán, mivel Dénes fia Tamás zólyomi (Zolyum) nemes előadta, hogy István, a Radoma-i Boldogságos Szűz egyház papja miatt egyházi tilalom alá lett helyezve, és kérte a feloldozást, megparancsolja Miklós, zólyomi (Zolyum) főesperesnek, hogy Tamást oldozzák fel, és az ügyet törvényes bírósági úton, ha szükséges egyházi felügyelet alatt összegyűjtött tanúk bizonyossága mellett, halasztás nélkül, fellebbezést kizárva folytassák le. D. in Wysegrad, sabb. prox. an. Domin. Letare.

E.: EPL. Arch. Eccl. Vetus 21/2. (Df. 248 979.) Hátoldalon azonos kéz írásával: „discreto viro magistro Nicolao archidiacono de Zolyo”, és későbbi tartalmi kivonat. A fényképen zárópecsétre utaló bevágások láthatók.

Eml.: Miklós zólyomi főesperes 1325. május 6. (EPL. Arch. Eccl. Vetus 21/1., Df. 248 978.)

K.: —

Megj.: Az oklevél kiadásának éve hiányzik, de Miklós főesperes 1325. május 6-i oklevele alapján a keletkezés éve 1325-re tehető.

97. 1325. márc. 16.

István, pécsi prépost és a kápt. tudatja, hogy Osl c. fia Miklós mr. fivérei: János és Domonkos mr-ek nevében is a kápt. kötelező oklevele által (93. sz.) vállalta, hogy I. Károly király (H) 1321. január 28-i, a bácsi kápt. 1308. február 14-i oklevelét megerősítő privilégiumát a kápt-nak március 13 nyolcadán (in oct. diei Med. Quadr.) bemutatja és a kápt. oklevelébe foglaltatja, és Pál fia Pálnak, János fia Istvánnak, ugyanazon János testvérének, Miklósnak, Veyk-ieknek, valamint Chuza-i Pál fia Istvánnak átadja. A kitűzött időpontban Osl c. fiai különös ügyvédek által bemutatják az oklevelet, amelyet a kápt. nagyobb pecsétjével ellátott oklevelében átír. Actum XVII. Kal. Apr. Kelt János mr., pécsi olvasókanonok keze által, Pál éneklő-, Gergely órkanonok és Péter dékán idejében.

E.: Dl. 1726. (NRA. 953. 8.) Fehér-lila-sárga-zöld fonalakon függött pecsétje elveszett. Részben elmosódott írással.

Á.: Albert helytartó 1771. március 25. (Uo.)

K.: AO. II. 180—181. E-ről. (Az átírt oklevelet l. AO. I. 595—596, a bácsi kápt-ét AO. I. 143—144. és Anjou-oklt. II. 313. sz.)

Megj.: Mivel az oklevél keltezése március 16., a kitűzött időpontnak az ünnep utáni nyolc napot vettük.

98. 1325. márc. 17.

Az egri kápt. jelenti Fülöp nádornak, a kunok bírójának, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wyuar) ispánnak, hogy Miklós c-nek, a nádor albírójának 1324. december 14-i meghagyására kiküldöttjük, Walterus mr., borsovai (Borusua) főesperes Baka-i János fia Péter királyi emberrel március 12-én (in fe. B. Gregori pape) Prebardus mr-t ellentmondás nélkül beiktatták Mihallaka ~ Mihalloka birtokba, mint örökségébe a szomszédok, az atyafiai nevében is megjelenő Zelemer-i Mihály fia János és Opoy fia István mr. jelenlétében. D. in Domin. Letare.

E.: Dl. 76 347. (Zichy cs. lt. 1. b. 42.) Hátoldalán azonos kéz írásával nádornak szóló címzés: ... pro mr-o Prebardo filio Aladari de Warada, és későbbi tartalmi kivonat; egy nagyobb, kerek és egy kisebb zárópecsét természetes színű viaszmaradványai láthatók.

K.: Z. I. 271—272. (Miklós alnádor oklevelét l. Anjou-oklt. VIII. 548. sz.)

99. 1325. márc. 17.

Az egri kápt. előtt Walterus, borsovai (Borusua) főesperes és egri kanonok előadta, hogy előtte a nemes úrnő, Warada-i Aladár fia László özvegye, Zochud fia Morthunus leánya ellentmondott Bulch-i Balázs fia Dénesnek, aki Morthunus birtokaiból bírt leánynegyedéből a részét követelte, fivérét, Morthunus fia Jánost pedig eltiltotta az említett rész Dénesnek való adásától. D. in Domin. Letare.

E.: Dl. 76 348. (Zichy cs. lt. 1. b. 43.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványai és egy további zárópecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: Z. I. 270.

100. 1325. márc. 18.

A zágrábi kápt. Coztanicha-i Péter c. fia Dénes mr. kérésére függőpecsétjével ellátott oklevélben átírja saját 1324. április 11-i oklevelét, amelyben János bán unokájának, Coztanicha-i Péter c. fia Dénes mr-nek adományozta Gergen nevű vásárolt birtokát. D. f. II. prox. p. Domin. Letare.

E.: —. Fk.: Dl. 33 338. (NRA. 458. 15.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A fényképen pecsét nem látható. Az időrendi mutatócédula szerint függőpecsétje elveszett.

K.: Smič. IX. 230. (Az átírt oklevelet l. Anjou-oklt. VIII. 175. sz.)

101. (1325. márc. 20. előtt)

[I. Károly király] gyermekkorától neki nyújtott szolgálataik fejében Fany-i Miklós c. fiainak: Balázs és Zunk (dict.) János mr-eknek, valamint Pank-i Péter fiainak: Tuz (dict.) Petew-nek és Máténak adományozza királynéi birtok címén a Zemplén (Zemlyniensis) megyei Harnadnympti birtokot.

Eml.: Sándor országbíró 1325. március 30. (Dl. 2292., NRA. 777. 3.)

K.: AO. II. 185—186. Eml-ről.

102. (1325. márc. 20. előtt)

I. Károly király (H) oklevele szerint Ysyp fia János fia Istvánnak március 20-án (in oct. Med. Quadr.) a boszniai kápt. előtt tizenkettedmagával esküt kell tennie Márton bán fia Miklós mr-rel szemben arról, hogy Miklós mr. vele vagy övével szemben hatalmaskodást és vérontást követett el.

Eml.: Boszniai kápt. 1325. március 21. (Dl. 91 202., Festetics cs. lt.)

K.: —

103. (1325. márc. 20. előtt)

Miklós c., Fülöp nádor albírája úgy ítél, hogy Opey fia István mr-nek István fia Domonkossal szemben március 20-án (in oct. Med. Quadr.) tizedmagával a váradi kápt. bizonyosága mellett Miklós c. embere, Gurk fia Lukács előtt a Zolathmunustura birtokon a feje

fölött földet tartva esküt kell tennie arról, hogy az említett birtok kelet felőli fele nem Domonkos örökölt birtoka és nem is volt az.

Eml.: Miklós alnádor 1325. március 27. (Dl. 96 120., Vay cs. berkeszi lt. 118.)

K.: —

104. (1325. márc. 20. előtt)

Az egri kápt. oklevele szerint Fany-i Miklós c. fiai: Balázs és Zunk (dict.) János mr-ek, valamint Pank-i Péter fiai: Tuz (dict.) Petew és Máté törvényes idézéssel (1325.) március 20-ra (ad oct. Med. Quadr.) a királyi jelenlét elé perbe hívták László fia Bertalant és Tamás fia Istvánt, mivel Byzig-i Domonkos fia László c. királyi embert eltiltották attól, hogy Miklós mr. egri olvasókanonok bizonyága mellett Fany-i Miklós és Pank-i Péter fiait beiktassa a király által királynéi birtok címén nekik adományozott Zemplén (Zemlyniensis) megyei Harnadnympti birtokba.

Eml.: Sándor országbíró 1325. március 30. (Dl. 2292., NRA. 777. 3.)

K.: AO. II. 185—186. Eml-ről.

105. 1325. márc. 20.

István, leleszi (Lelez) prépost és a konv. előtt Keled fia István fiai: Domonkos, László, János és Keled Tatarteluclue nevű Szabolcs (Zoboch) megyei örökölt birtokukat összes tartozékával és hasznával, azokkal a határokkal, amelyekkel atyjuk birtokolta, 5 márkáért garasokban elzálogosítják Benedek fiainak: Tamásnak és Péternek, valamint Mihály fia Andrásnak, Jeeike-i nemeseknek egy évre azzal a megkötéssel, hogy ha a megjelölt napon nem fizetnek, kétszeres összeget kell visszafizetniük, egyúttal vállalják, hogy Tamást, Pétert és Andrást megvédik, ha bárki zaklatja őket az elzálogosított birtok miatt. D. in oct. Med. Quadr.

E.: —. **Fk.:** Dl. 96 118. (Vay cs. berkeszi lt. 114.) A fényképen zárópecsét nyoma látszik.

K.: —

106. (1325. márc. 20—márc. 27. között)

A váradi kápt. tudatja, hogy [március 20-án Zolathmunustura birtokon] a kápt. emberének bizonyága mellett Miklós c., nádori albíró emberének jelenlétében Opey fia István mr., valamint István fia Domonkos és édestestvérei: János, László és Keled a következő egyezsége léptek: Domonkos és testvérei Zolathmunustura birtok keleti felét összes hasznával átengedik István mr-nek csereként Berench nevű Szabolcs megyei birtokáért.

Eml.: Miklós alnádor 1325. március 27. (Dl. 96 120., Vay cs. berkeszi lt. 118.)

K.: —

107. (1325. márc. 21. előtt)

A [pécs]váradi konv. oklevele szerint Treutul (dict.) Miklós mr., pozsonyi ispán 30 márkát fizet a Scentemaguch nb. Chama fivére János mr-nek a Tolna megyei Zalatna ~ Zalathna és Bykol birtokokért.

Eml.: 1. Pécsváradi konv. 1325. március 21. (Dl. 2290., NRA. 941. 4.)
 2. Pécsi kápt. 1325. március 22. (Dl. 58 480., Forgách cs. lt. 118.)
K.: —

108. (1325. márc. 21. előtt)

Fülöp nádor meghagyja a [pécs]váradi konv-nek, hogy küldje ki emberét Miklós mr., pozsonyi ispán Zalatna és Bykol Tolna megyei birtokokba való beiktatására.

Eml.: Pécsváradi konv. 1325. március 21. (Dl. 2290., NRA. 941. 4.)
K.: —

109. (1325. márc. 21. előtt)

Benedek testvér, pap, a [pécs]váradi konv. kiküldöttje és Kaba (dict.) Péter királyi ember leírják a Kubli földből kihalált Zalatna és Bykol birtokokat Gergely fia János mr. birtokaitól elválasztó határokat. (A határokat l. 113. sz.)

Tá.: Pécsváradi konv. 1325. március 21. (Dl. 2290., NRA. 941. 4.)
K.: AO. II. 184—185. Tá-ból.

110. 1325. márc. 21.

A boszniai kápt. tudatja, hogy I. K[ároly] király (H) oklevele (102. sz.) szerint Ysyp fia János fia Istvánnak március 20-án (in oct. Med. Quadr.) Márton bán fia Miklós mr-rel szemben tizenkettedmagával esküt kellett tennie előtte arról, hogy Miklós mr. vele vagy övéivel szemben hatalmaskodást és vérontást követett el. A kijelölt időpontban István tizenkettedmagával a kápt. előtt az esküt letette. A kápt. Valkó megye (provincia Wilko) nemeseivel Miklós mr-nek a 12 márka megfizetésére két időpontot jelöl ki: 6 márkát április 14-én (in oct. Pasce d.), a másik 6 márkát pedig május 1-én (in oct. B. Georgii mart.) kell megfizetnie az ország szokása szerint. Ha Miklós mr. az első fizetést nem teljesítené, bírságot kell fizetnie, ha a másodikat nem teljesítené, akkor kétszeres büntetésben lesz elmarasztalva. D. f. V. prox. p. oct. Med. Quadr.

E.: Dl. 91 202. (Festetics cs. lt.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma látható és egy további, kisebb zárópecsétre utaló bevágások.
K.: —

111. 1325. márc. 21.

Fülöp, csornai prépost és a Szt. Mihály egyház konv-je előtt Imre fia Gergely mr. egy Wizcha-n lévő neki elzálogosított malmot elzálogosít az Osl nb. Herbordus fia István mr-nek november 1-ig (usque fe. OO. SS.) egy már megkapott széles bécsi dénármárkáért, azzal a megkötéssel, hogyha az említett időpontig Gergely mr. az összeget nem fizeti vissza, a malom teljes egészében István mr. birtokába kerül. D. in die B. Benedicti. Gergely mr. kötelezi magát, hogy István mr. békés birtoklását biztosítja.

E.: Tiszántúli Ref. Egyházker. Könyvtára. Sztojka cs. lt. 61. (Df. 275 927.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi tartalmi kivonat. A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak.
K.: —

112. 1325. márc. 21.

Az egri kápt. a kápt. és Fülöp mr., nádor ügyvédvalló oklevelével március 20-án (oct. Med. Quadr.) megjelenő Byr-i János fia Tamás fivére, Fábián nevében is, Egyed fia Simon mr. fivére, János mr. nevében is, Wbul fia Mihály fia Mihály fivére, László nevében is és ugyanazon Mihály fia István fia János kérésére átírja Fülöp nádor 1325. január 21-i oklevelét (21. sz.) birtokaik felosztásáról. D. in crast. oct. Med. Quadr.

E.: 1. Dl. 50 766. (Kállay cs. lt. 1300. 143.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; rányomott, kerek pecsét nyoma látszik.

2. Uo. Hátoldalán rányomott, kerek pecsét nyoma látható befűzött hártayacsíkkal.

K.: F. VIII/6. 87—89.

R.: Kállay I. 58.

113. 1325. márc. 21.

A [pécs]várad konv. tudatja, hogy Treutul (dict.) Miklós mr., pozsonyi (Posoniensis) ispán egyrésztől, másrésztől pedig a Scentemaguch nb. Chama fivére János mr. a konv. által Fülöp nádor, báró oklevelének (108. sz.) megfelelően bizonyoságul kiküldött Benedek testvér, pappal együtt személyesen megjelenve előadták, hogy a perben, amelyet a nádor előtt Miklós mr. lopás miatt indított János mr. ellen, és amelyben közöttük párbaj ítéltetett, azután pedig [I. Károly] király a párbajt jelenléte elé vonta és a párbaj helyszínén (in area ipsius duelli) a király beleegyezésével, Demeter tárnokmr., Sándor c. országbíró, Myuckh mr., királynéi tárnokmr., Pál macsói (Machou) bán, Endre mr., budai prépost, alkancellár és Tamás erdélyi vajda, bárók közbenjöttével a béke érdekében a következő egyezésre léptek: Miklós mr. a János mr. elleni perét visszavonta és visszavonja a konv. előtt, János mr. pedig a konv. előttük bemutatott és felolvasott, és a nagyobb bizonyosság végett Miklós mr-nek átadott saját privilégiuma által Barnabás fia Ambrustól vásárolt két Tolna (Tholnensis) megyei birtokát: Zalatna-t és Bykol-t a konv. emberének bizonyosága mellett, Kaba (dict.) Péter, királyi ember előtt a szomszédok: Kubli-i Péter c. fia János, Gabrianus fia István, Iuan fia Lőrinc, Dénes fia János, Pál fia János és más nemesek jelenlétében a nádor említett oklevelének megfelelően bejárt és megmutatott régi határok szerint — ahol kellett, újakat emelve — Miklós mr-nek adta és adja a konv. előtt ellentmondás nélkül az említett szomszédok beleegyezésével, részint azért, mert az említett birtokok Ambrus birtokaihoz tartoztak, amelyeket a király Miklós mr-nek adományozott hű szolgálatai fejében, részint pedig azért, mert Miklós mr. az említett birtokokért 30 márkát fizetett János mr-nek a konv. oklevele (107. sz.) szerint. Ha János mr. fivérei vagy fivérei fiai vagy azok utódai közül valaki az említett (!?) Kubli föld, ti. Zalatna és Bykol birtokok miatt Miklós mr-t vagy utódait zaklatná, akkor Gergely fia János és fiai utódaikkal tartoznak Miklós mr-t és utódait saját költségükön feloldani, ha nem tudnák, akkor saját örökölt birtokaikból hasonló nagyságú és minőségű birtokot tartoznak Miklós mr-nek adni. A Kubli birtokból kihasított Zalatna és Bykol birtokok új határai János mr. örökölt birtokai felől, miként a konv-nek írásban jelentették (109. sz.), a következők: Vorgan folyó, Gabrianus fia István, Treutul (dict.) Miklós és Gergely fia János mr. és fivérei birtokait elválasztó határok, ugyanaz (!) a völgy, Vorgan falu felé vivő nagy út, Vorgan falu vége, Zalatna falu felé vivő út, völgy, jaurfa fa, domb, borkouchafa fa, völgy, másik hegy oldala, szőlő, ugyanaz a hegy, a hegy csúcsa, János mr-t és Miklós mr-t elválasztó határok, János mr. szomszédsága, nagy út, bokor, erdő, tölgyfa, ugyanaz az erdő, János mr. szomszédsága, Bykol faluba vivő nagy út, Miklós mr., János mr. és Pál fia János földjeit elválasztó határok, ugyanaz az út, Pál fia János földjének szomszédsága, ugyanaz az út, erdő, ugyanaz az út, ugyanaz az erdő, Egerkuta nevű kút, Pál fia János földjének szomszédsága, a többi oldalról Miklós mr. birtokai. Miklós mr. és János mr. a birtokukban lévő, birtokokra vonatkozó eddig kiadott okleveleiket érvénytelennek nyilvánítják.

A konv. az ügyről a felek kérésére kiállítja oklevelét. D. XII. Kal. Apr. Péter testvér, dékán és Leó testvér, örkanonok idejében.

E.: Dl. 2290. (NRA. 941. 4.) A hártýáról a pécsváradi konv. zöld fonalakon függött, kerek, kissé kopott, természetes színű viaszpecsétje leszakadt, és az oklevél mellett a borítékban található.

K.: AO. II. 182—185.

114. 1325. márc. 21.

A [pécs]váradi konv. előtt Miklós mr. pozsonyi (Posoniensis) ispán egyrészről, másrészről Kubli-i Péter c. fia János megjelenve, az utóbbi előadta, hogy a Tolna (Tholnensis) megyében Chama fivére János mr. és fivérei birtokai, valamint Miklós mr. birtokai között fekvő Bolda nevű örökölt birtokát telekhelyekkel, trágyázott és mezei szántóföldekkel, erdőkkel, ligetekkel és rétekkel már megkapott 14 márkáért eladja Miklós mr.-nek. Hj.: Mergespotoka patak, amely a Boldapataka patakba folyik, Miklós mr. Kubli nevű földjének szomszédsága, Gergely fia János és atyafiai Hymusd nevű földje, Bolda patak közepe, Karaz nevű püspöki föld, ugyanaz a patak, ugyanazon püspöki föld szomszédsága, ugyanaz a patak, Hasmal nevű patak, Bolda föld, János birtoka, egy domb csúcsa, püspöki föld, Miklós mr. földje, Boldua patak forrása, völgy, Bolduavta út, János földjének szomszédsága, ugyanaz az út, liget, János földjének szomszédsága, Miklós mr. földje, ugyanaz az út ugyanazon erdő közepén, Ratey föld, Miklós mr. Kubli nevű földje, ugyanaz az út. János mr. vállalja, hogy ha Miklós mr.-t vagy utódait bárki a birtok miatt perbe hívná vagy zaklatná, tartozik őket saját költségén feloldozni. D. XII. Kal. Apr. Péter testvér, dékán és Leó testvér, örkanonok idejében.

E.: Dl. 2291. (NRA. 1018. 4.) Kék-sárga fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: AO. II. 181—182.

115. (1325. márc. 22. előtt)

Fülöp nádor meghagyja a pécsi kápt.-nak, hogy küldje ki emberét Miklós mr., pozsonyi ispán Zalathna és Bykol Tolna megyei birtokokba való beiktatására.

Eml.: Pécsi kápt. 1325. március 22. (Dl. 58 480., Forgách cs. lt. 118.)

K.: —

116. 1325. márc. 22.

István, pécsi prépost és a kápt. tudatja, hogy Treutul (dict.) Miklós mr., pozsonyi (Posoniensis) ispán egyrészről, másrészről pedig a Scentemaguch nb. Chama fivére János mr. a kápt. által Fülöp nádor, báró oklevelének (115. sz.) megfelelően bizonyosságul kiküldött Dénes, tolnai főesperes, pécsi kanonokkal együtt személyesen megjelenve előadták, hogy a perben, amelyet a nádor előtt Miklós mr. lopás miatt indított János mr. ellen, és amelyben közöttük párbaj ítéltetett, azután pedig [I. Károly] király a párbajt jelenléte elé vonta és a párbaj helyszínen (in area ipsius duelli) a király beleegyezésével, Demeter tárnokmr., Sándor c. országbíró, Mykch mr., királynéi tárnokmr., Pál macsói (Macho) bán, Endre mr., budai prépost, alkancellár és Tamás erdélyi vajda, bárók közbenjöttével a béke érdekében a következő egyezsége léptek: Miklós mr. a János mr. elleni perét visszavonta és visszavonja a kápt. előtt, János mr. pedig a [pécs]váradi konv. előtt bemutatott és felolvasott, és a nagyobb bizonyosság vé-

gett Miklós mr-nek átadott privilégiuma által Barnabás fia Ambrustól vásárolt két Tolna (Tholnensis) megyei birtokát: Zalathna-t és Bykol-t a Dénes főesperes, kápt-i ember bizonyossága mellett, Kaba (dict.) Péter, királyi ember előtt a szomszédok: Kubli-i Péter c. fia János, Gabrianus fia István, Iwan fia Lőrinc, Dénes fia János, Pál fia János és más nemesek jelenlétében a nádor említett oklevelének megfelelően bejárt és megmutatott régi határok szerint — ahol kellett, újakat emelve — Miklós mr-nek adta és adja a kápt. előtt ellentmondás nélkül az említett szomszédok beleegyezésével, részint azért, mert az említett birtokok Ambrus birtokaihoz tartoztak, amelyeket a király Miklós mr-nek adományozott hű szolgálatai fejében, részint pedig azért, mert Miklós mr. az említett birtokokért 30 márkát fizetett János mr-nek a [pécs]váradi konv. oklevele (107. sz.) szerint. Ha János mr. vagy utódai Miklós mr-t vagy utódait a birtokok miatt titokban vagy nyíltan perbe hívnák vagy zaklatnák, akkor olyan büntetésben részesülnek, mintha a párbajt elveszítették volna. Előadták azt is, hogy mivel a nádor említett oklevelének megfelelően a [pécs]váradi konv. privilégiuma a régi határokat nem mindenütt tudta kimutatni, Miklós mr. saját hitére állíthatott új határokat, mégis ők a helyszínen az említett (?) fogott bírák véleménye alapján és János mr. jóakaratából egyetértőleg emeltek új határokat. A János mr. által bírt, birtokokra vonatkozó okleveleket érvénytelennek nyilvánítják. Hj.: Kopornuk patak, Gabrianus fia István földjétől és János mr. földjétől elválasztó határok, rét, bokor, János mr. szomszédsága, Vorgan felé vivő nagy út, egy hegy oldala, János mr. szomszédsága, bozót, erdei körtefa, domb, szántóföld, a hegyről leereszkedve a szőlő alatt völgy, ugyanaz a szőlő, a felső részen körtefa, ugyanaz a szőlő, nagy út, bokor, erdő, tölgyfa, ugyanaz az erdő, János mr. szomszédsága, [By]kol faluba vivő nagy út, Miklós mr. földjét, János mr. földjét és Pál fia János földjét elválasztó határok, ugyanaz az [út], Pál fia János földjének szomszédsága, ugyanaz az [út], erdő, ugyanaz az út, ugyanaz az erdő, Egerkuta nevű kút, Pál fia János földjének szomszédsága, a többi oldalról Miklós mr. birtokai. Erről a kápt. nagyobb pecsétjével ellátott oklevelét a felek kérésére kiadja. Actum XI. Kal. Apr. Kelt János mr., olvasókanonok keze által, Pál éneklő-, Gergely őrkanonok és Péter dékán idejében.

E.: Dl. 58 480. (Forgách cs. lt. 118.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; fehérzöld fonalakon a pécsi kápt. nagyobb, mandorla alakú, természetes színű viaszpecsétje függ.

K.: Koszta L., Bar. tí. 1992/1995. 3—4.

R.: Uo. 3.

117. 1325. márc. 23. Nagykálló

Pál bán fia István mr., Szabolcs (Zabuch) megyei ispán és a négy szolgabíró tudatják, hogy miután Medeu fia Jakab és ugyanannak a fivére, Pál a Vaya-n és Laskud-on lévő birtokrészeit bírósági úton Fülöp nádor előtt elveszítették, a nádor előtt személyesen megjelenő rokonok és szomszédok közül pedig senki sem váltotta meg azokat, hanem megváltásra átengedték Ábrahám (Abraam) fia János mr-nek. János mr-t a [királyi?] ember és a váradi kápt. embere a szomszédok és rokonok előtt ellentmondás nélkül beiktatták a mondott birtokrészekbe, János mr. pedig 9 márkáért garasokban megváltotta azokat Szabolcs megye és a nádor albírájának, Miklós c-nek a szerviense, István fia Leukus előtt, aki bemutatta ura oklevelét. János mr. így a fizetéssel magát feloldotta. D. in Kallow, sabb. prox. p. fe. B. Benedicti conf.

E.: —. Fk.: Dl. 96 119. (Vay cs. berkeszi lt.) A fényképen zárópecsétek nyoma és befűzött csíkjai látszanak.

K.: —

R.: Deák F., Száz. 1875. 471.

118. 1325. márc. 24.

A pozsonyi kápt. előtt Zuch-i Kenez fia Iwan leánya Kyngé, Chelle (dict.) János felesége, korábban Luew (dict.) István fivérének, Luew (dict.) Mihálynak a hitvese egyrésztől, másrésztől pedig Luew (dict.) István fiával Miklóssal, [másik fia] János nevében is a közöttük Kyngé asszony hitbére és jegyajándéka ügyében fennálló perben fogott bírák közbenjöttével az alábbi egyezsége lépnek: Luew (dict.) István és fiai feloldják Kyngé hitvesét, Chelle (dict.) Jánost minden ellenük tett vétke alól, amelyekért Miklós mr., pozsonyi ispán bírósága előtt javaiban és személyében károsodott, Kyngé asszony pedig az őt jog szerint illető hitbért és jegyajándékot engedi el Istvánnak és fiainak. Sem Kyngé asszony, sem rokonai nem zaklathatják a hitbér és jegyajándék miatt Istvánt és fiait vagy utódaikat. D. in Domin. Judica.

Nos capitulum ecclesie Posoniensis significamus, quibus [expedit universis presencium per tenorem, quod] domina Kyngé filia Iwan filii Kenez de Zuch, quondam consors Michaelis [dicti Luew, nunc vero Iohanni]s dicti Chelle ab una parte, Stephano dicto Luew cum Nicolao filio suo et pro Iohanne f[ilio alio (parvo) suo ... ab] altera coram nobis personaliter constitutis sunt confessi, quod licet mota fuisset materia quescionis inter ipsos super d[ote et rebus parafarnalibus] eiusdem domine Kyngé prius uxoris Michaelis dicti Luew, fratris dicti Stephani Luew et sic inter eos ..... [in stre]pitu iudicii fuissent altercati, ad ultimum tamen mediantibus probis viris in talem concordie devenissent unionem, quod quia idem Stephanus dictus Luew cum memoratis filiis suis omnis excessus Iohannis dicti Chelle mariti sui, quos eisdem diversimode intulerat, pro quibus rebus et persona dampnificatus iuxta examen iudicii strennui viri magistri Nicolai comitis Posoniensis rite et legitime extiterat, dimisit omnino et relaxavit sibi indulgendo, memoratam dotem et res suas parafarnales ipsam de iure contingentes eidem Stephano et filiis suis predictis dimisit coram nobis omnino et relaxavit ita, quod de cetero nec ipsa, neque ipsius proximi ratione sepe dicte dotis et rerum parafarnalium eundem Stephanum cum filiis suis aut eorum heredes possint aut valeant penitus in aliquo molestare. Datum in Dominica Iudica. Anno domini Mo CCCo vigesimo quinto.

E.: —. Fk.: Dl. 95 247. (Ocskay cs. lt. 22.) A fényképen hátoldalára nyomott pecsét nyoma és csíkjá látszik.

K.: —

Megj.: Nehezen olvasható, csonka.

119. 1325.(?) márc. 24.

A veszprémi kápt. Mére-i Mihály mr. jobbágyának, Kereki-i Pál fia Mihálynak ura nevében előadott kérésére átírja a somogyi konv. 1325.(!) október 13-i (468. sz.), Mére és más birtokok felosztásáról szóló nyílt oklevelét. D. in Domin. Judica a. d. 1325.

Má.: Dl. 5717/3. (NRA. 296. 24.) XIX. századi.

K.: —

Megj.: Mivel az átírt oklevél keltezése 1325. október 13., a másoló vagy a fenti vagy az átíró oklevél keltezését tévesen írta le.

120. 1325. márc. 26.

A győri kápt. tudatja, hogy Kwch-i Fekete (Niger dict.) Pál c., mivel betegsége miatt nem tudott a kápt. előtt megjelenni, famulusa és képviselője, Wyda fia Pál révén azt kérte a kápt-tól: küldje ki emberét, aki előtt elmondja végakarátát. Miután a kápt. által kiküldött Gábor mr., ka-

nonok, dékán Jánossal, Pál c. fiával visszatért, a következőket adta elő: Pál c. beteg testtel, de ép elmével több rendelkezése mellett atyafia, Lőrinc birtokainak épségben hagyásával, fiára, Jánosra hagyja az alábbi Komárom (Kamariensis) és Fejér (Albensis) megyei birtokait: Kwch birtokon a szántóföldek felét, a szőlőt teljesen, az ugyanott épített Szt. Mihály arkangyal egyháza és ugyanazon Kwch falu felét minden hasznával, Berenche birtok felét összes hasznával és az ugyanott emelt Szt. Péter egyházzal, Gaala birtok felét minden hasznával más jogait épségben hagyva, Chubfeulde birtok felét minden tartozékával és hasznával, Weynfeulde birtok felét ugyancsak minden tartozékával és hasznával, Leweledtha birtok felét minden tartozékával és hasznával. Az említett birtokok másik felét feleségének, Halaap-i Olivér leányának, Margitnak hagyja hitbér fejében zálogként úgy, hogy Pál c. vagy János a későbbiekben Margit asszonytól vagy attól, akinek adta, 50 dénármárkáért megválthatják, amikor tudják. Az oklevelet a kápt. autentikus pecsétjével erősíti meg. D. f. III. prox. p. Domin. Judica. Mátyás mr. olvasó-, Miklós mr. éneklő- és Mihály mr. örkanonok idejében.

E.: Dl. 30 615. (OL. Gyulafehérvári kápt. o. lt. Cista Div. Com. 2. 4. 71.) A hártján függőpecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: —

121. (1325. márc. 27. előtt)

Sándor országbíró meghagyja a váradi kápt.-nak, hogy Benedek fia Péter királyi emberrel március 27-re (ad quind. Med. Quadr.) idézzék meg Tamás fia Istvánt és Imre fiait: Jánost és Egyedet Magyar (dict.) Pál mr.-rel szemben.

Má.: 1. Dl. 98 528. (Károlyi cs. lt. 61. 163.)

2. Dl. 70 613. (Perényi cs. lt. 28.) Mindkettő Sándor országbíró 1325. augusztus 29. > I. Károly király 1327. január 23-i említésében.

K.: —

122. 1325. márc. 27. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája tudatja, hogy korábbi oklevele (103. sz.) szerint Opey fia István mr.-nek István fia Domonkossal szemben március 20-án (in oct. Med. Quadr.) tizedmagával a váradi kápt. bizonyága mellett Miklós albíró embere, Gurk fia Lukács előtt a Zolathmunustura nevű birtokon a feje fölött földet tartva esküt kellett tennie arról, hogy az említett birtok kelet felőli fele része nem Domonkos örökölt birtoka, és nem is volt az. A kijelölt napon Miklós albíró emberének jelenlétében a váradi kápt. emberének bizonyága mellett Opey fia István, valamint Domonkos és édestestvérei: János, László és Keled úgy egyeztek meg, amint a váradi kápt. okleveléből (106. sz.) kitűnik, hogy Domonkos és testvérei Zolathmunustura birtok említett fele részét összes tartozékával és hasznával elcserélik, Opey fia István Berench nevű Szabolcs (Zoboulch) megyei birtokáért. Ha az oklevelet visszaviszik, Miklós c. a nádor autentikus oklevelét állíttatja ki az ügyről. D. in Wys (!), 8. die. term. prenót. (oct. Med. Quadr.)

E.: —. Fk.: Dl. 96 120. (Vay cs. berkeszi lt. 118.) A fényképen zárópecsét nyoma és befűzött csíkja látszik.

K.: —

123. 1325. márc. 30. Visegrád

Sándor c., I. Károly király (H) országbírója tudatja, hogy az egri kápt. oklevele szerint (104. sz.) Fany-i Miklós c. fiai: Balázs és Zunk (dict.) János mr-ek, valamint Pank-i Péter fiai: Tuz (dict.) Petew és Máté törvényes idézéssel [1325.] március 20-ra (ad oct. Med. Quadr.) a királyi jelenlét elé perbe hívták László fia Bertalant és Tamás fia Istvánt, mivel Byzig-i Domonkos fia László c. királyi embert eltiltották attól, hogy Miklós mr. egri olvasókanonok bizonyossága mellett Fany-i Miklós és Pank-i Péter fiait beiktassa a király által királynéi birtok címén nekik adományozott (101. sz.) Zemplén (Zemlyniensis) megyei Harnadnympti ~ Harnadnympty ~ Harnadnimpty ~ Hernadnympty birtokba. A megjelölt időpontban az egri kápt. ügyvédvalló oklevelével atyafiait is képviselő Balázs mr. a szintén jelenlévő Bertalannal és Istvánnal szemben előadta, hogy midőn a királyi ember a király által neki és atyafiaiának adományozott birtokba az egri kápt. bizonyossága mellett be akarta őket iktatni, akkor Bertalan és István a királyi embert az iktatástól eltiltották. Balázs egyúttal felszólítja Bertalant és Istvánt, hogy adják okát az eltiltásnak. Ezt hallván Bertalan és István előadták, hogy a birtokot nagyapáik és azok elődei és ők maguk is nyilvánvaló bizonyítékok alapján birtokolták és birtokolják. Ezt bizonyítandó, bemutatták az egri kápt. [1281. évi] privilégiumát, amely szerint az Akws nb. Erney egykori bán fia István mr. a birtokot atyja által szerzett birtok címén Tamásnak, a mondott István atyjának, a rokonság legközelebbi ágához tartozó Bertalannak, Pereznee-i Bedek fiainak: Andrásnak és Ropheyn-nek, Elekws fia Sándornak, Elyas fia Jánosnak, Kázmérnak (Kazmerius), Istvánnak, Domonkosnak, Chenkud fia Elyas fia Sándornak és Iwanka fia Péternek, nagyatyáiknak és azok elődeinek adta a Borsod (Borsodiensis) megyei Pereznee és Lubina birtokokért cserébe, azzal a kikötéssel, hogy ha az idők folyamán az utóbbiakat a birtok miatt bárki zaklatná, István mr. tartozik őket feloldozni. Amikor azonban Balázs mr. azt kérte, hogy Bertalan és István mutassanak be olyan bizonyítékot, amely igazolná, hogy a birtokot Erney bán szerezte, vagy állítsanak valakit örökösei közül, aki őket a mondott birtok ügyében feloldozná, Bertalan és István sem a birtok Erney bán által történt megszerzéséről bizonyítékot, sem a birtokról kiadott más oklevéli bizonyítékot nem tudtak bemutatni, és háromszori felszólításra sem vállalták, hogy Erney bán utódai közül valaki a bíróság előtt feloldaná őket. Az országbíró ezért a birtokot Bertalantól, Istvántól és rokonaiktól elveszi, a birtokra vonatkozó okleveleiket érvényteleníti, és a birtokot Fany-i Miklós és Pank-i Péter fiainak ítéli a királyi adománynak megfelelően, Bertalant és Istvánt pedig örök hallgatásra ítéli. Az országbíró az ügyről függőpecséttel ellátott privilegiális oklevelet ad ki Miklós és Péter fiai részére. D. in Vysegrad, 4. quind. Med. Quadr.

E.: Dl. 2292. (NRA. 777. 3.) A hártján függőpecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: AO. II. 185—186.

124. 1325. márc. 31.

Az egri kápt. előtt Huren-i (Hwreen) Kereztus (Kereztos) fia János egyrésztől, másrésztől pedig Honua-i (Honwa) Winclou (Vinclo) fia Miklós fia Miklós valamennyi egymás ellen indított — különösen a Miklós által véletlenül megölt Olivér fia Pál halála miatti — perben fogott bírák közbenjöttével az alábbi egyezsége lépnek. Miklós Pál halála alóli feloldásként július 1-én (in oct. Johannis bapt.) 3 márkát tartozik fizetni a kápt. előtt Jánosnak részint dénárokban folyó árfolyamon, részint méltó becsértékben, fegyvereket (?) és birtokokat kivéve. Ha Miklós a fizetést elmulasztaná, 10 márka büntetést kell fizetnie. Ugyanazon a napon a felek átadják egymásnak ítéletleveleiket, és bármilyen bíróság vagy kápt. által kiadott okleveleiket. Ha valamelyik oklevelet nem tudnák átadni, az érvénytelen. Ezen felül Miklós azon bírság felett, amelyben János vele szemben az országbíró előtt elmarasztaltatott, tartozik Sándor mr. országbíró feloldó oklevelét ugyanazon Miklósnak (?) kiadatnia. D. in Domin. Ramispalmarum.

E.: 1. Dl. 56 832/1. (Hanvay cs. lt. 17.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványai. Miklós fia Miklós példánya.

2. Dl. 56 832/2. (Hanvay cs. lt. 16.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma. Kereztes fia János példánya.

Eml.: Egri kápt. 1325. július 1. (Dl. 56 833., Hanvay cs. lt. 18.)

K.: —

R.: Abaffy—Dancs—Hanvay 88.

Megj.: Zárójelben E2. névváltozatait adjuk.

125. 1325. márc. 31.

Az egri kápt. előtt Sowa-i György fia Péter fivére, János nevében is tiltakozik, hogy ők a szepesi kápt. memoriális oklevelének megfelelően Tamás fia Sinka-nak élete végéig és nem tovább vállaltak évente 30 márkát fizetni, amelyet egészen Sinka Trinchen vára alatti haláláig fizettek fiainak. Sinka ezen felül életében 1314-től kezdve még évente 5 márkát szedett be tőlük erőszakkal, fiai hasonlóan cselekedtek Simon fia Domonkos és a szepesi kápt. említett oklevelében megnevezett nemesek tudomása szerint. Sinka a szepesi kápt. említett oklevelében, amint a szepesi (?) kápt. látta, kötelezte magát, hogy életében minden évben három fegyveres férfival részt vesz minden hadjáratban. Péter előadta, hogy Sinka egyszer sem szolgálta őket a fegyveresekkel, fiai pedig az előbbi összeget beszédtek tőlük, de semmilyen szolgálatot nem nyújtottak nekik, hanem inkább hatalmasul nagyobb váltságra kényszerítették őket, amit kénytelenek voltak megtenni, hogy birtokaikat el ne veszítsék. [D.] in Domin. Ramispalmarum.

Tá.: Pálóczi Máté nádor 1435. november 24. (Dl. 57 636., Soós cs. lt. 466.)

K.: —

126. 1325. ápr. 8. Visegrád

I. Károly király (H) Haholdus fia István fia Miklós mr., zalai (Zaladiensis) ispán vére hullatásával kora ifjúságától kezdve nyújtott szolgálatai fejében a Zala megyei Mura mellett fekvő Scemene nevű birtokán hétfőnként régtől fogva tartani szokott és a békétlen időkben feledésbe merült vásárt visszaállítja, az oda érkező kereskedőket mindenféle vám fizetése alól felmenti és saját különös védelmébe veszi. Aki az oda érkező kereskedőket akár személyükben, akár áruikban zaklatni merészné, a király neheztelését vonja magára. D. in Wysegrad, f. II. prox. p. diem Resurr. d.

Á.: I. Lajos király 1379. április 21. (Dl. 2293., NRA 582. 6.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

127. (1325. ápr. 9. előtt)

A [pécs]váradi konv. tudatja, hogy a Scenté Maguch nb. Gergely fia János mr-nek április 9-én (f. III. prox. p. Pasca d.) a konv. előtt vissza kell adnia Miklós mr-nek a Kubli földből kihasított Kubli földet, amelyen János mr. atyja, Gergely a Bykol és Zalatna nevű falvakat alapította a konv. régi privilégiuma szerint, és amely privilégium által az említett Gergely és Bencench fia Péter Kubli földet Barnabás fia Ambrustól vásárolta, és Kaba Péter, királyi embernek a pécsi kápt. és a [pécs]váradi konv. bizonyosága mellett a földre kimenve annak határait a konv. említett régi privilégiuma alapján a régi határok szerint be kell járnia és a régi

határok mentén újakat kell állítania, és ha János mr. örökölt birtokai felől Kubli határait a konv. említett régi privilégiuma nem mutatná ki, akkor Gabrianus fia István és Kaba Péter saját hitükre mutatják meg a határokat, amit a felek tartoznak elfogadni. János mr.-nek ugyanakkor kell kiadatnia Miklós mr. részére a mondott Kubli földről a pécsi kápt. és a konv. privilégiumait.

Tá.: Pécsváradi konv. 1325. április 13. (Dl. 40 465., Múzeumi Törzsanyag, Wenzel gyűjt.)

Má.: AL. Vécsey cs. lt. 14. (8.) (Df. 254 237.) A pécsváradi konv. 1325. április 13-i átírásában. XVIII. századi.

K.: —

128. 1325. ápr. 10.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.), mivel Pyren-i ~ Pyrin Orbán (Vrbanus) fia Miklós c. a Homodeus hűtlen fiaitól a király adományozási körébe került Újvár (Wywar) megyei Kabulafolua ~ Kabalafolua nevű birtokot kérte tőle szolgálatai fejében, meghagyta az egri kápt.-nak, hogy a [Tekule nb.] Simon fia Domonkos királyi emberrel küldje ki emberét az igazság megállapítására, a határok bejárására és Miklós c. beiktatására. Miután az egri kápt. 1321. február 9-i jelentése szerint a királyi ember és a kápt. kiküldöttje, Miklós, hími pap a birtok határait megjárta, és Miklóst ellentmondás nélkül beiktatta, a király új és autentikus kettős pecsétjével ellátott privilegiális oklevelében a birtokot Miklós c.-nek adományozza alábbi szolgálataiért: Amikor a király Péter fia Máté ellen küldte segeregét, Miklós c. Trenchen váránál, amikor a fia, János ki akarta menteni az ellenség sorai közül, azt mondta, inkább meghal, minthogy elmeneküljön, továbbá amikor Trenchen várában Máté unokatestvérét, Cseh (Boemus) Istvánt körülzárták, Miklós és nyolc felfegyverzett szerviense hősiiesen harcolva életveszélyes sebeket kaptak. Miklós ezenkívül is számos szolgálatot tett különböző hadjáratokban. Kelt András mr., budai prépost, alkancellár keze által, IV. Idus Apr. Méltóságnévsor. A.

E.: OA. Bardejov. Bártfa város 2. (Df. 212 679.) A fényképen szalagokon függő kettős pecsét előlapja látszik.

Tá.: 1. I. Lajos király 1355. február 18. > Szepesi kápt. 1355. június 4. (OA. Bardejov, Bártfa város 5., Df. 212 692.)

2. Szepesi kápt. 1355. június 4. (Uo.) Mindkettőben napi keltezés nélkül.

3. Kaplai János országbíró 1393. június 19. (Dl. 2062., NRA. 1544. 14.)

Má.: HML. Me. 976., Egri kápt. Hiteleshelyi lt. Prot. AN. Nr. 201. (Df. 210 878.) Korabeli másolat.

K.: Janota, Bardyjów 201.

R.: Iványi, Bártfa I. 1.

129. 1325. ápr. 11. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Elephant-i Deseu mr., Sebuswar-i várnagy szerint Gereky és Kyspodlusan nevű Nyitra (Nitriensis) megyében fekvő birtokok szerzeményként az övéi voltak, és most is azok, megparancsolja a nyitrai kápt.-nak, hogy Folkus fia Tamás vagy annak fivére, András királyi emberrel küldje ki emberét, hogy a nemesektől és más emberektől az igazságot tudják meg és azt írják meg. D. Wysegrad, f. V. prox. p. fe. Passce d.

Á.: Nyitrai kápt. 1325. április 24. (Dl. 2294., OL. Kamarai lt. Paul. Elefánt 10. 1.)

K.: AO. II. 188.

130. 1325. ápr. 11.

A budai kápt. előtt Erzsébet úrnő, Pardev-i Jakab özvegye a budai hegy tövében a kápt. és Nagy (dict. Magnus) István szőlőinek szomszédságában lévő és a második férjétől, Zada-i Jakab fia Domonkostól kapott szőlőjét szeptember 29-ig (usque fe. B. Michaelis arch.) 3 márkáért ezüst váltópénzben elzálogosítja Óbuda-i (de Weteri Buda) Miklós fiainak: Lőrincnek, Jánosnak és Péternek. Miklós fiai ez idő alatt művelik a szőlőt, amelynek a haszna teljesen az övék. Ha az említett időpontban Erzsébet asszony nem váltja vissza a szőlőt, akkor azt Miklós fiainak tartozik előrkíteni az említett 3 márkáért a kápt. másik oklevelében. D. f. V. prox. an. oct. Passce d.

Á.: Budai kápt. 1328. november 12. (Dl. 2480., Mon. Vet. Bud. 20. 3.)

K.: AO. II. 189.

R.: Bakács, Pest megye 135.

131. (1325. ápr. 11—ápr. 13. között)

Benedek pap, a [pécs]váradi konv. kiküldöttje és Kaba Péter királyi ember leírják a Kubli földet Gergely fia János mr. földjétől elválasztó határokat. (A határokat l. 134. sz.)

Tá.: Pécsváradi konv. 1325. április 13. (Dl. 40 465., Múzeumi Törzsanyag, Wenzel gyűjt.)

Má.: AL. Vécsey cs. lt. 14. (8.) (Df. 254 237.) Tá. alapján, XVIII. századi.

K.: —

132. 1325. ápr. 12. Déva

Tamás, erdélyi vajda és szolnoki (Zonuk) ispán tudatja, hogy midőn az erdélyi szászok (universi Saxones terre Transsiluane) [I. Károly] király ellen fellázadtak és Péterfalvi (de villa Petri) Henningus c. vezérként (primipularius) a szászokat összegyűjtve a király által a vajda segítségére küldött kunok ellen támadt, akkor a kunok legyőzték a szászokat és a csatában Henningus c. kard által életét vesztette. Henningus c. hűtlensége miatt valamennyi birtoka: falvak, szántóföldek, kaszálók, rétek, malmok és házak, valamint minden ingó és ingatlan vagyona a király kezére került, aki azokat Tamás vajdának adományozta. A vajda figyelembe véve Henningus c. rokonainak: Salamon fia Miklósnak és Dániel (Daniel) fia Miklósnak a múltban nyújtott és a jövőben nyújtandó hű szolgálatait, valamint Henningus c. árváinak szükségét, az elvett javakat 200 finom ezüstmárkáért teljes joggal visszaadja az árváknak, a birtokok miatt esetleg pert indítókat pedig örök hallgatásra ítéli, mivel az árvák a birtokokat vásárlás címén pénzen megváltották. D. in Dewa, f. VI. prox. an. oct. Resurr. d.

Á.: 1. Erdélyi kápt. 1325. április 20. (Dl. 2295., OL. Kamarai lt. Erdélyi kincstári lt. 1. 1. C.)

2. Erdélyi kápt. 1330. december 27. > I. Károly király 1340. november 11. (Dl. 73 647., Teleki cs. marosvásárhelyi lt. 61.)

Má.: AL. Toldalagi cs. lt. 6. (Df. 257 470.) Erdélyi kápt. 1330. december 27. > I. Károly király 1340. november 11-i átírása alapján.

K.: Katona, Hist. crit. VIII. 520—521. Cornides alapján, Kemény, Notitia I. 100—102. Á1-ről, F. VIII/2. 648—650. Cornides alapján, Transilvani'a 1871. 152. ZW. szerint, Gyárfás III. 467—468. Cornides alapján, Densuşianu 593—594., ZW. I. 392—393.

Ford.: Doc. Trans. II. 143—144. (Román nyelvű)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

133. 1325. ápr. 12. Déva

Tamás, erdélyi vajda és szolnoki (Zonuk) ispán meghagyja az erdélyi kápt-nak, hogy privilegiális formában írja át a vajda április 12-i nyílt oklevelét (132. sz.), amelyet Mihály alvajda mutat be Tamás helyett, és amelyben Péterfalvi (de villa Petri) Henningus c. árva fiainak visszaadja elkobzott birtokaikat. D. in Dewa, f. VI. prox. an. oct. Resurr. d.

Á.: Erdélyi kápt. 1325. április 20. (Dl. 2295., Erdélyi kincstári lt. 1. 1. C.)

K.: Kemény, Notitia I. 100. Á-ról, F. VIII/2. 651—652. Cornides alapján, Transilvani'a 1871.

152. ZW. szerint, ZW. I. 391—392. Á-ról.

Ford.: Doc. Trans. II. 144. (Román nyelvű)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél zárt alakú volt.

134. 1325. ápr. 13.

A [pécs]váradi konv. tudatja, hogy korábbi oklevele (127. sz.) értelmében a Scente Maguch nb. Gergely fia János mr-nek április 9-én (f. III. prox. p. Pasca d.) a konv. előtt vissza kellett adnia az említett (!) Miklós mr-nek a Kubli földből kihalált Kubli földet, amelyen a konv. régi privilégiuma szerint János mr. atyja, Gergely a Bykol és Zalatna nevű falvakat alapította, és amely privilégium által az említett Gergely és Bencench fia Péter Kubli földet Barnabás fia Ambrustól vásárolta, és Kaba Péter királyi embernek a pécsi kápt. és a [pécs]váradi konv. bizonyossága mellett a földre kimenve annak határait a konv. említett régi privilégiuma alapján a régi határok szerint be kellett járnia, és a régi határok mentén újakat kellett állítania, és ha János mr. örökölt birtokai felől Kubli határait a konv. említett régi privilégiuma nem mutatná ki, akkor Gabrianus fia István és Kaba Péter saját hitükre mutatják meg a határokat, amit a felek tartoznak elfogadni. János mr-nek ugyanakkor kellett kiadatnia Miklós mr. részére a mondott Kubli földről a pécsi kápt. és a konv. privilégiumait. A kitűzött időpontban János mr. a konv. előtt átadta Miklós mr-nek a konv. Kubli föld vételéről kiadott említett régi privilégiumát. Ezután a konv. bizonyoságul kiküldte Benedek papot Kaba Péter királyi emberrel Kubli földre. A királyi ember Benedekkel visszatérve jelentette, hogy április 11-én (f. V. prox. p. Pasca d.) Dénes mr., tolnai főesperessel, a pécsi kápt. bizonyosságával és a konv. bizonyosságával Kubli földre kimenve annak határait bejárta. Mivel pedig a konv. említett régi privilégiuma János mr. örökölt birtokai felől Kubli föld határait nem mutatta ki, Gabrianus fia István és Kaba Péter hitükre esküt téve állítottak új határokat, amelyeket mindkét fél elfogadott. A Kubli földet János mr. örökölt birtokaitól elválasztó új határok, miként a konv-nek írásban jelentették (131. sz.), a következők: Kubli föld, Vorgan folyó, Gabrianus fia István határa, Treutul (dict.) Miklós mr. határa, Gergely fia János mr. és fivérei birtokától elválasztó határ, ugyanaz (!?) a völgy, Vorgan falu felé vivő nagy út, Vorgan falu vége, Zalatina falu felé vivő út, völgy, jaurfa fa, domb, borkouchafa fa, völgy, egy másik hegy oldala, szőlő, ugyanaz a hegy, a hegy csúcsa, János mr. és Miklós mr. határai. Így a királyi ember a bizonyságok jelenlétében ellentmondás nélkül beiktatta Treutul (dict.) Miklós mr-t Kubli földbe. Miklós mr. János mr-t, fivéreit és utódaikat a köztük lévő perek ügyében valamennyi oklevelét érvénytelenítve feloldja. A konv. az oklevelet privilegiális formában fogja kiállítani, ha azt visszaviszik. D. sabb. prox. an. oct. Passce d.

E.: Dl. 40 465. (Múzeumi Törzsanyag, Wenzel gyűjt.) Hátoldalán XVI. századi írással: metalis super possessione Kwibly, XVII. századival: metalis super possessione Kwbli, és XVIII. századi tartalmi kivonat; rányomott kerek pecsét nyoma befűzött hártycsúccal.

Má.: AL. Vécsey cs. lt. 14. (8). (Df. 254 237.) XVIII. századi.

K.: —

135. (1325. ápr. 14. előtt)

Fülöp nádor ítélete szerint Odun fia Iwanka-nak és fiainak: Miklósnak, Tamásnak, Leukusnak és Jekch-nek április 14-én (in oct. Pasce) 7 márkát kell fizetniük a váradelőhegyi konv. előtt Péter fia Joachynus-nak.

Eml.: Váradelőhegyi konv. 1325. április 15. (HHStA., Erdődy cs. lt. Oklevelek 83.)

K.: —

Megj.: Az Erdődy cs. Bécsben (HHStA.) lévő okleveleinek közléséért köszönet illeti Geccsényi Lajos bécsi magyar levéltári delegátust, aki az oklevelekre a szerkesztő figyelmét felhívta és a közlést elősegítette. Szintén köszönetet mondunk gr. Erdődy Imrének a közléshez való hozzájárulásáért.

136. (1325. ápr. 14. előtt)

[Erzsébet] királyné június 9-re (ad quind. fe. Pent.) halasztja annak a 7 márkának a lefizetését, amelyet Fülöp nádor oklevele (135. sz.) értelmében Odun fia Iwanka-nak és fiainak: Miklósnak, Tamásnak, Leukusnak és Jekch-nek április 14-én (in oct. Pasce) a váradelőhegyi konv. előtt kellett volna teljesíteni Péter fia Joachynus részére.

Eml.: Váradelőhegyi konv. 1325. április 15. (HHStA., Erdődy cs. lt. Oklevelek 83.)

K.: —

137. (1325. ápr. 14. előtt)

Az aradi kápt. leírja Akach és Scenthmiclos birtokok határait: Tisza (Tycia) folyó, kelet felé az Eyché folyóig négy helyen határjel, majd az Eyché folyó a határ.

Tá.: I. Károly király 1325. április 14. (Dl. 76 484., Zichy cs. lt. 211. A. 129.) > I. Károly király 1334. július 3. > Garai Miklós nádor 1382. május 16. > II. János király 1570. december 1. > Báthory István erdélyi vajda 1572. május 29. (Dl. 322., NRA. 872. 65.)

K.: Z. I. 425. Tá-ról Dl. 76 484. alapján, Telegdi 182. Tá-ról Dl. 322. alapján.

138. 1325. ápr. 14.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Bechey-i (dict.) Imre mr., barsi (Borsyensis) ispán és Lewa-i várnagy kérésére privilegiális formában új és autentikus kettős pecsétjével ellátott oklevelében átírja és megerősíti Lampert mr., egykori országbíró Akach és Scenthmiclos birtokokról kiadott 1323. december 10-i oklevelét, és a birtokok határait az aradi kápt. oklevele (137. sz.) alapján leírja. Kelt Endre mr., budai prépost, alkancellár keze által. XVIII. Kal. Maii. Méltóságnevsor. A.

Á.: I. Károly király 1334. július 3. (Dl. 76 484., Zichy cs. lt. 211. A. 129.) > Garai Miklós nádor 1382. május 16. > II. János király 1570. december 1. > Báthory István erdélyi vajda 1572. május 29. (Dl. 322., NRA. 872. 65.)

K.: Z. I. 424—426. Á-ról Dl. 76 484. alapján, Telegdi 179—183. Á-ról Dl. 76 484. és Dl. 322. alapján. (Lampert országbíró oklevelét l. Anjou-oklt. VII. 649. sz.)

R.: Doc. Trans. II. 144—145., Telegdi 50.

139. 1325. ápr. 14. Zákány vára mellett

Miklós szlavón bán, soproni (Supruniensis) és somogyi (Symigiensis) ispán eddigi szolgálatai és egyszülött fiának, Miklósnak a jövőben teendő szolgálatai fejében és rokonságuk miatt atyafiának, Bertalan fia István mr-nek adományozza a Mulunsuk-on lévő teljes örökölt birtokát és a Győr (Jauriensis) megyében lévő Zenthe nevű birtokát minden hasznukkal úgy, hogy sem ő, sem fia sohasem vonhatja vissza az adományt, egyúttal óhajtja, hogy I. Károly, Magyarország királya saját oklevelében erősítse meg adományát, óhajtja továbbá, hogy bármelyik magyarországi kápt-hoz is viszi el István mr. az oklevelet, az erősítse azt meg. D. iuxta castrum Zakan, in oct. Pasce d.

E.: 1. Dl. 90 341. (Üchtritz—Amadé cs. lt. 1. 1. 3.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; vörös-zöld fonalakon függött pecsétje elveszett.

2. Fk.: Df. 285 949. (Üchtritz—Amadé cs. bösi lt. 3. 1. 148. (4).) Ugyanazon oklevél fényképe.

K.: HO. III. 76—77.

R.: Bgl. III. 196.

140. 1325. ápr. 14.

A nyitrai kápt. Eleffant-i Mátyás c. kérésére, mivel ellenségeinek csalárdsága, és az utazás veszedelmei miatt az eredetit magával vinni nem meri, nyílt oklevélben átírja saját, Maytthih birtokról 1282. április 22-én kiadott privilégiumát. D. in oct. Paschae.

Á.: Nyitrai kápt. 1640. március 21. > Nyitrai kápt. 1650. ... (Dl. 1123., OL. Kamarai lt. Mon. Tyrnavia 12. 1.)

Tá.: Esztergomi kápt. 1594. HO. III. 77. szerint.

Má.: 1. Dl. 86 779. (Eszterházy cs. tatai lt. Sempte 10. 104.) Két példányban, az egyik keltezéséből hiányzik a quinto. XVIII. századi.

2. Dl. 1122. (OL. Kamarai lt. Mon. Tyrnavia 12. 1.) A nyitrai kápt. 1640. március 21-i átírásából magyar fordításban. XVII. századi.

3. Dl. 76 349. (Zichy cs. lt. 26. B. 1.) A nyitrai kápt. 1640. március 21. > 1715. június 15-i átírásában. Két példányban. XVIII. századi.

K.: HO. III. 77. Tá-ról.

141. 1325. ápr. 15.

A boszniai kápt. tudatja, hogy (1325. március 21-i) oklevele (110. sz.) értelmében Márton bán fia Miklós mr-nek két időpontban, ti. április 14-én (in oct. Pasce) és május 1-én (in oct. B. Georgii mart.) a kápt. előtt 6-6, összesen 12 márkát kellett volna fizetnie Isyp fia János fia Istvánnak. A kitűzött időpontban a felek a kápt. előtt úgy egyeznek meg, hogy István elengedi a 12 márka megfizetését oly módon, hogy amikor István Miklós mr. javaiból a 12 márka értékű dolgot kéri, akkor Miklós mr. késedelem nélkül tartozik azt Istvánnak átadni. D. f. II. prox. p. oct. Pasce. d.

E.: Dl. 91 203. (Festetics cs. lt. hercegi ág lt. 21.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű, csekély maradványa.

K.: —

142. 1325. ápr. 15.

Jakab, váradelőhegyi prépost és a konv. [Erzsébet] királyné oklevelét (136. sz.) megkapván a királyné parancsára június 9-re (ad quind. fe. Pent.) halasztja annak a 7 márkának a lefizetését, amelyet Fülöp nádor oklevele (135. sz.) értelmében Odun fia Iwanka-nak és fiainak: Miklósnak, Tamásnak, Leukus-nak és Jekch-nek április 14-én (in oct. Pasce) kellett volna teljesíteniük Péter fia Joachynus részére. D. 2. term. prenot. (oct. Pasce)

E.: HHStA., Erdődy cs. lt. Oklevelek 83. Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek (?) zárópecsét viaszmaradványai.

K.: —

143. 1325. ápr. 18.

Jakab testvér, az esztergomi Szt. István keresztes konv. mr-e és a konv. előtt Miklós mr., nyitrai főesperes és a pozsonyi prépostság adminisztrátora saját és a pozsonyi kápt. nevében is tiltakozik amiatt, hogy Buda mr., Máté egykori nádor jegyzője a pozsonyi egyház Ablench nevű, Nagy Pozsonyban (in Maiori Posonio) fekvő birtokát elfoglalta és elfoglalva tartja, és összes gyümölcsét és hasznát élvezi a pozsonyi egyház kárára, Buda mr. a kápt. többszöri követelésére és intésére sem adta vissza a birtokot, sőt ígérete ellenére a fogott bírák ítéletét sem fogadta el. D. f. V. prox. an. fe. B. Georgii mart.

E.: ŠÚA. Pozsonyi kápt. m. lt. C. 5. 50. (Df. 227 741.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A fényképen pecsét nyoma nem látszik.

K.: Str. III. 63—64. 1325. április 25-i keltezéssel.

R.: Ortway, Pozsony 201. 1325. április 25-i keltezéssel.

144. 1325. ápr. 19.

Erzsébet királyné (H) Péter, domonkosrendi testvérnek, káplánjának a Boldogságos Szűzszigeti apácák nevében előadott kérésére I. Károly király (H) beleegyezésével és a bárók tanácsára kettős pecsétjével ellátott privilegiális oklevélben átírja és megerősíti Izabella királyné 1275. évi, a királynéi vincellérek két Esztergom (Strigoniensis) megyei falujának, Symog-nak és Symodor-nak az adományozásáról szóló oklevelét. Kelt Henrik, veszprémi püspök, királynéi kancellár keze által, XIII. Kal. Maii. A.

Á.: I. Károly király 1326. július 20. (Dl. 922., OL. Kamarai lt. Mon. Vet. Bud. 29. 35.)

Má.: Dl. 66 107. (Thaly cs. lt. 331.) I. Károly király 1326. július 20-i átírásában. XIX. századi

K.: F. VIII/2. 669—670.

145. 1325. ápr. 19.

Mihály, a jászói (Jazow) Keresztelő Szt. János monostor prépostja és a konv. jelenti I. Károly király (H) 1325. január 17-i parancsára (17. sz.), hogy Miklós perjel és Márk (Mark) fia Miklós királyi ember április 15-én (in oct. Pasce d.) a Borsod (Borsudyensis) megyei Baratinarag ~ Barathinarag nevű birtokon vizsgálatot tartottak, és megállapították, hogy a birtokot Abraam-i Vörös (Rufus) Benedek fiai: János és Pethew használják és tartják elfoglalva azóta is, hogy az egri kápt. András és Miklós királyi emberek által a váradi kápt. bizonyága mellett a váradi kápt. oklevelében (15. sz.) eltiltotta őket a föld használatától. D. f. VI. prox. an. quind. eiusdem Pasce d.

E.: HML. Me. 108., Egri kápt. m. lt. 4. 1. 1. 4. (DF. 210 009.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: „... contra filios Benedicti Rufi de Abaam (!)”. A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

R.: Sugár 14—15.

146. 1325. ápr. 20. Nagykálló

Pál bán fia István mr., Szabolcs (Zabuch) megyei ispán és a négy szolgabíró tudatja, hogy Kallou faluban Nog Semien-i Mihály fia Mihály mr. Fulo fia Bede-t a megyei emberrel elfogatta, majd a köztük lévő ügyben megegyeztek oly módon, hogy Bede a 22. napon fizet Mihály mr.-nek 9 rőf tournai posztót (de dorneto), és azonkívül, ha ugyanazon a napon Mihály mr. saját becsületére mondja, hogy Bede tartozik neki, akkor még 8 garast, ha ezt nem tenné, akkor Bede esküvel tisztázza magát, hogy nem tartozik Mihálynak 8 garassal. Bede kötelezte magát, hogy ha a fizetést elmulasztaná, akkor Mihály mr. bárhol elfoghatja. D. Kallo, sabb. prox. p. oct. Passce.

E.: Dl. 50 767. (Kállay cs. lt. 1300. 147.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; három zárópecsétre utaló bevágások láthatók, kettő hártycsikkel.

Eml.: Szabolcs megye 1325. május 11. (Dl. 50 768., Kállay cs. lt. 1300. 148.)

K.: —

R.: Kállay I. 58.

147. 1325. ápr. 20.

Az erdélyi kápt. Tamás, erdélyi vajda és szolnoki (Zonuk) ispán Mihály alvajda által előterjesztett kérésére autentikus pecsétjével ellátott privilegiális oklevélben átírja a vajda április 12-i, a néhai Péterfalvi (de villa Petri) Henningus c. fiai vagy árvái: Salamon és Miklós örökségének ti. falvaknak, szántóföldeknek, kaszálóknak, malmoknak, házaknak és más ingó és ingatlan javaiknak a visszaadásáról vagy megváltásáról szóló nyílt oklevelét (132. sz.) és a vajdának a átírást kérő, szintén április 12-i zárt oklevelét (133. sz.). Az okleveleket az alvajda mutatta be a kápt.-nak. D. sabb. prox. an. quind. Pasce. Miklós prépost, Sanctus éneklő-, Tamás őrkanonok, Benedek Cluswar-i plébános, dékán idejében.

E.: Dl. 2295. (Erdélyi kincstári lt. 1. 1. C.) A hártján függőpecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: Kemény, Notitia I. 100—102. E-ről, F. VIII/2. 651—652. Cornides alapján, Transilvani'a 1871. 152. ZW. szerint, ZW. I. 393. E-ről.

Ford.: Doc. Trans. II. 145. (Román nyelvű)

148. 1325. ápr. 21. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Zer-i Pousa c., a temesi rész kapitánya (capitaneus partis Tymisiensis) szolgálatai fejében az Arad (Orodiensis) megyében fekvő Arky nevű birtokot, mint örökös nélkül elhalt ember birtokát kérte, megparancsolja az aradi kápt.-nak, hogy küldje ki emberét Lőrincclal, az aradi (Orodiensi) vár jobbágyával, királyi emberrel az igazság kiderítésére, és az összehívott szomszédok jelenlétében a határjárás után Pousa c. beiktatására. Az esetleges ellentmondókat alkalmas időpontra idézzék meg. D. in Vyssegrad, in quind. Passce d.

Á.: Aradi kápt. 1325. május 12. (Dl. 91 204., Festetics cs. hercegi ág lt. Arad. 5.)

K.: —

R.: Juhász, Aradi reg. 7. 23. sz.

149. 1325. ápr. 21.

István, a leleszi (Lelez) Szent Kereszt egyház prépostja és konv. előtt Ábrahám (Abraam) fia János a kezére Chepanus fia Istvántól halál vagy gyilkosság miatt jog szerint került Chepel birtokot Jakab c. fiainak: Dobo és János mr-eknek, valamint Panck-i Péter c. fiainak: Máténak és Petheu-nak eladja 43 már megkapott márkáért. Az adásvételbe a jelenlévő Miklós fia Pousa, Péter fiai: Tamás és Domonkos, János atyafiai és szomszédai beleegyeztek. János vállalta, hogy az adásvételt, amikor Dobo és atyafiai kéri, az egri kápt. oklevelében megerősíti, ha nem erősítené meg, akkor 10 márka bánatpénzt (vincula) fizet nekik. D. in quind. Passce d.

E.: Dl. 2296. (NRA. 251. 8.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma látható és két további zárópecsétre utaló bevágások.

K.: AO. II. 189—190.

150. 1325. ápr. 23.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Folkus fia Miklós c. kérésére új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevelében átírja és megerősíti [IV.] László király 1274. február 10-én kiadott oklevelét, amelyben Bened fia Bees-nek adományozta a Guezte nevű földet. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. IX. Kal. Maii. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 50 152. (Szerdahelyi cs. lt.) Hátoldalán XVI. századi írással: Super villam Kesste, és XVII. századi regeszta. A hátyán vörös-zöld fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétjének töredéke függ.

K.: — (IV. László király oklevelét l. Reg. Arp. 2454. sz.)

151. (1325. ápr. 24. előtt)

A veszprémi kápt. előtt Arnold, a tihanyi monostor egykori c-ének vagy officiálisának fiai: Pál, Demeter, Tyhon és Orozlan, valamint Zagoria-i Valpod fia László a monostor apátjának, Tamás testvérnek az okleveles bizonyítékait látva elismerik, hogy a monostor Ermenus nevű birtokán lévő birtokrészeket jogtalanul foglalták el.

Eml.: Veszprémi kápt. 1325. április 24. > Bebek Detre nádor 1398. február 15. (Dl. 8389., NRA. 463. 1.)

Má.: BFL. Tihany 36. 1. 26. (Df. 208 406.) Eml. alapján. 1701. augusztus 30.

K.: F. VIII/2. 657., X/2. 612. Eml-ről Hevenesi kézírata alapján, P. X. 607. Eml-ről.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

152. 1325. ápr. 24.

Szentgyörgyi (in S. Georgio) Ábrahám (Abraham) c. fiai: Sebes és Péter mr-ek tudatják, hogy köztük valamint Nagyszombat (Tyrensis - Tyrna) város bírása, esküdtsége, valamennyi

polgára, továbbá a hozzájuk tartozó két falu, Gerencher és Magerad lakói és a Szentgyörgy nevű birtokaikon szőlővel rendelkezők között a szőlők utáni kötelezettségek miatt régóta tartó vitában az alábbi egyezség jött létre. A szőlővel rendelkezők bér vagy hegyvám, valamint adó fejében (censu seu iure montano ac debito) minden egyes egész szőlő után 3 pensa-t tartoznak fizetni bécsi dénárban. A 3 pensa-ból 40 dénárt a szőlőművelés kezdetekor, quadragesima napján, 2 pensa-t pedig szüret idején fizessenek. Az írnoknak (scriptor sive registrator) egy egész szőlő után 2 dénárt, a fél és negyed szőlő után 1 dénárt tartoznak fizetni. Miután lefizették a 3 pensa-t, a szőlőt szabadon művelhetik, szüretelhetnek és a bort szabadon elszállíthatják. Egy hordó (tunella) bor után, amelyet egy szekér el tud szállítani a birtokról és a faluból, vámként (pro tributo) 6 bécsi dénárt tartoznak fizetni, továbbá földbérként (pro terragio), amelyet közönségesen pergerecht-nek neveznek, 2 dénárt és két akó bort tartoznak fizetni a pozsonyi (de Posonio) polgárok közönséges akójával, amellyel a pozsonyiak minden évben tartoznak Sebes és Péter mr-eket kisegíteni. A nagyszombati polgárok tartoznak az akót minden évben hatalmukban megőrizni. Az üres kocsi, az üres hordók, csöbrök (tynee) és korsók (vrcei), kapák (ligones) és háncs (suber), valamint az élelem és más szükséges dolgok után, amelyeket a birtokaikra visznek, valamint szolgálók, szolgálók és vincelléreik után nem kell vámot (tributum) fizetniük a polgároknak, kivéve, ha eladás céljából saját áruikat viszik oda. Továbbá, ha valaki örökös nélkül hal meg, akkor szabad lehetősége van szőlőt 40 dénár lefizetése mellett bárkinek átadni. Peres ügyekben nem kényszerítik saját bíróságuk elé őket, Nagyszombat város bírósága alá tartoznak. Ha ott nem hoznak ítéletet, azt Sebes és Péter mr-ek birtokán szolgáltatassák nekik. Mindenkinek szabadságában áll a borral telt hordóit saját szekerein elvinni, de bérelhetnek is. Szőlőkben tetszésük szerint állíthatnak öröket. Ábrahám c. fiai kötelezik magukat, hogy ha a fent említett szabadságokat megsértik, a polgárok a 3 pensa fizetése alól mentesek lesznek. Az oklevelet Sebes és Péter mr-ek függőpecsétjükkel látják el. D. in die B. Georgii mart.

E.: OA. Trnava. Nagyszombat város lt. Diplomata 6. (Df. 279 566.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Á.: 1. Pozsonyi kápt. 1440. március 9. (OA. Trnava. Nagyszombat város lt. Diplomata 69., Df. 279 630.)

2. I. Mátyás király 1481. november 1. (Uo. 149., Df. 279 710.) > Báthori István országbíró 1487. november 22. > Szapolyai István nádor 1492. november 12. (Uo. 198., Df. 279 761.)

3. Orbán egri püspök, királyi kincstárnok 1487. december 8. (Dl. 12 795., NRA. 100. 1.) > Szapolyai István nádor 1492. november 12. (OA. Trnava. Nagyszombat város lt. Diplomata 198., Df. 279 761.)

4. Szapolyai István nádor 1492. november 12. (Uo. uaz.)

Má.: ŠŮA. Pálffy cs. lt. Generalrubriken 1—2. p. (Df. 283 327.) Egy része. XVIII. századi.

K.: —

Megj.: A másoló szerint a „privilegiumot” László és Lajos királyok megerősítették. Az oklevél szövege egy mondat kivételével csaknem szó szerint azonos a Bazinra vonatkozó oklevél (153. sz.) szövegével.

153. 1325. ápr. 24.

Szentgyörgyi (de S. Georgio) Ábrahám (Abraham, Á2.: Abraam) c. fiai: Sebus és Péter mr-ek tudatják, hogy köztük valamint Nagyszombat (Tyrensis - Tyerna - Tyrna) város bírāja, esküdtjei, valamennyi polgára, továbbá a hozzájuk tartozó két falu, Gerencher és Magerad lakói és a Bozyn nevű birtokaikon szőlővel rendelkezők között a szőlők utáni kötelezettségek miatti régóta tartó vitában az alábbi egyezség jött létre. A szőlővel rendelkezők bér vagy hegyvám valamint adó fejében (censu seu iure montano ac debito) minden egyes egész szőlő után 3 pensa-t tartoznak fizetni bécsi dénárban. A 3 pensa-ból 40 dénárt a szőlőművelés kezdetekor, quadragesima napján, 2 pensa-t pedig szüret idején kell fizetniük. Az írnoknak (scriptor sive

registrator) egy egész szőlő után 2 dénárt, a fél és negyed szőlő után 1 dénárt tartoznak fizetni. Miután lefizették a 3 pensa-t, a szőlőt szabadon művelhetik, szüretelhetnek és a bort szabadon elszállíthatják. Egy hordó (tunella) bor után, amelyet egy szekér el tud szállítani a birtokról és a faluból, vámként (pro tributo) 6 bécsi dénárt tartoznak fizetni, továbbá akik Weynaren-ből és Szentgyörgyből Bozyn falun keresztül szállítják boraikat, minden borral töltött hordó után 6 dénár vámot tartoznak fizetni, továbbá földbérként (pro terragio), amelyet közönségesen pergreth-nek neveznek, 2 dénárt és két akó bort tartoznak fizetni a pozsonyi (de Posonio) polgárok közönséges akójával, amellyel a pozsonyiak minden évben tartoznak Sebus és Péter mr-eket kisegíteni. A nagyszombati polgárok tartoznak az akót minden évben hatalmukban megőrizni. Az üres kocsik, az üres hordók, csőbrök (tyne) és korsók (orcei), kapák (ligones) és háncs (suber), valamint az élelem és más szükséges dolgok után, amelyeket a birtokaikra visznek, valamint szolgálók, szolgálók és vincellérek után nem kell vámot (tributum) fizetniük a polgároknak, kivéve, ha eladás céljából saját áruikat viszik oda. Továbbá, ha valaki örökös nélkül hal meg, akkor szabad lehetősége van szőlőt 40 dénár lefizetése mellett bárkinek átadni. Peres ügyekben nem kényszerítik saját bíróságuk elé őket, Nagyszombat város bírósága alá tartoznak, ha ott nem hoznak ítéletet, azt Sebus és Péter mr-ek birtokán szolgáltatassák nekik. Mindenkinek szabadságában áll a borral telt hordóit saját szekerein elvinni, de bérelhetnek is. Szőlőikben tetszésük szerint állíthatnak öröket. Ábrahám c. fiai kötelezik magukat, hogy ha a fent említett szabadságokat megsértik, a polgárok a 3 pensa fizetése alól mentesek lesznek. Az oklevelet Sebus és Péter mr-ek függőpecsétjükkel látják el. D. in die B. Georgii mart.

Á.: 1. Pál országbíró 1334. augusztus 15. (Dl. 2800., NRA. 34. 23.)

2. Pál országbíró 1334. augusztus 15. (Dl. 2297., NRA. 100. 5.) Két példányban.

K.: AO. II. 190—192. Á2-ről.

R.: Mályusz E., Száz. 1930. 814.

Megj.: Az oklevél szövege egy mondat kivételével csaknem szó szerint megegyezik a Szentgyörgyre vonatkozó oklevél (152. sz.) szövegével. Tartalma szerint megegyezik a Dl. 2877. sz. oklevélben (574. sz.) átirát és Sebus mr. okleveleként említett oklevél tartalmával. Az átirát szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

154. 1325. ápr. 24. Győr

Miklós győri püspök Herzo testvérnek, Barátudvar (Curia Noui Predii) mr-ének kérésére, egyházának nyújtott és a jövőben nyújtandó szolgálatai fejében autentikus pecsétjével ellátott oklevelében örökre engedélyezi neki és utódainak, hogy a Nouum Predium mellett lévő Foguldorf föld tizedeinek fejében évente április 24-én (in fe. B. Georgii mart.) 2 bécsi súlyú ezüst márkát fizessenek neki és utódainak. Ennek fejében Herzo és utódai továbbra is a győri egyházat szolgálják. D. Jaurini (Iaurini), in fe. B. Georgii mart.

E.: Heiligenkreutzi apátság lt. Weis II/16/2. és Bgl. III. szerint. Hátoldalán egykorú írással: ... pro decima Vogolndorf. Hártyaszalagon ép pecsét. Bgl. III. szerint.

K.: Weis II/16/2. 107., Bgl. III. 197. Mindkettő E-ről.

155. 1325. ápr. 24.

A nyitrai kápt. jelenti I. Károly királynak (H), hogy április 11-i parancsára (129. sz.) kiküldte emberét, Miklós mr. kanonokot, aki Folkus fia András királyi emberrel a helyszíntre menve megtudta Gyreký és Kyspodlusan birtokok szomszédaitól, nemesektől, nem nemesektől, papoktól és egyháziaktól, hogy Gyreký birtokot néhai Elephant-i Mihály c., Deseu mr. apja szerezte, és addig Mihály c., majd Deseu mr. birtokolta. Kispodlosan birtokot pedig 25 márkáért zálogban bírta Péter fiai: Máté, Miklós és Bartha, valamint azok rokona, Chen fia

Kozma (Cozma), Polosan-i nemesektől, és így rá háramlott, amint ez a kápt. elzálogosításáról szóló nyílt okleveléből kiderült.

E.: Dl. 2294. (OL. Kamarai lt. Paul. Elefánt 10. 1.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma látható természetes színű viasz csekély maradványaival, továbbá a borítékban hártycsíkka.

K.: AO. II. 188. Egy része.

156. 1325. ápr. 24.

A veszprémi kápt. előtt Tamás testvér, a tihanyi (Tykonio) monostor apátja egyrésztől, másrésztől pedig Faluyne, a tihanyi monostor egykori udvarnoka fiának, Arnoldnak, a tihanyi monostor egykori c-ének vagy officialisának fiai: Pál, Demeter, Tyhon (Tychon) és Orozlan, továbbá az egykori Zagoria-i Valpod fia László és Péter mr., István veszprémi püspök unokaöccse, akik a monostor Cuest (Kuesd), Zeuleus (Zeules) és Kek nevű birtokain élnek, megjelenve előadták, hogy az apát Ermenus (Ermenes) nevű birtokán az utóbbiak birtokrészei és udvarnoki telkei miatt, amely telkeket Arnold [IV.] László királytól jogtalanul szerzett, pert indított az utóbbiak ellen, végül fogott bírák véleményére, látva az apát okleveles bizonyítékait Arnold fiai és László elismerték, hogy a monostor említett birtokrészeit jogtalanul elfoglalták, amint az a kápt. korábbi privilegiális okleveléből (151. sz.) kiderül, a következő egyezsége lépnek: Arnold fiai és László az említett birtokon lévő összes birtokrészüket — bármilyen címen is birtokolják — a Cuest-en lévő toronnyal, a Zeuleus-on lévő kőpincékkel és más hasznokkal visszaadják a monostornak örökös birtoklásra úgy, hogy Arnold fiai és László az említett részeket, ti. két telket Zeuleus-on a falu végén — ugyanitt 12 mansio-t az apát magának megtartván — 2 márkáért bérlik (censu) a monostortól. Ha Arnold fiai és László vagy utódaik a későbbiekben hűtlenség vétségébe kerülnek, akkor összes ingatlan és ingó vagyonuk a monostorhoz és az apát kezeihez kerül. [D.] in fe. B. Georgii mart.

Tá.: 1. István nádor 1390. november 4. (Dl. 2336., NRA. 1599. 15.)

2. Bebek Detre nádor 1398. február 15. (Dl. 8389., NRA. 463. 1.)

Má.: BFL. Tihany 36. 1. 26. (Df. 208 406.) Tá2. alapján. 1701. augusztus 30.

K.: F. VIII/2. 656—658., X/2. 611—612. mindkettő Tá2-ről Heveneszi kézírata alapján, hibásan, Zala I. 192. Tá1-ről, P. X. 587. Tá1-ről, P. X. 607. Tá2-ről.

R.: P. X. 549.

Megj.: Az átírók szerint az eredeti oklevél privilegium volt. Regesztánkat a bővebb Tá2. alapjain készítettük, zárójelben a Tá1. változatait adjuk.

157. 1325. (ápr. 24. körül)

A kapornaki (Kopornuk) Szt. Üdvözítő konv. tudatja, hogy Henrik (Herricus) fia Hedricus, Pulah-i nemes egyrésztől, másrésztől pedig Lyndua-i István fia Miklós mr. előtte megjelenve Hedricus előadta, hogy rokona, Péter fia Lenche (dict.) Mihály Pulah-on lévő birtokrészét az ő beleegyezésével elcserélte Miklós mr. Tolmach nevű birtokáért és más dolgokért, Hedricus pedig az ugyancsak Pulah-on lévő örökölt birtokrészét minden tartozékával és hasznával az ősei által is bírt határok szerint 25 már megkapott márkáért eladja Miklós mr.-nek a birtokhoz tartozó összes jog átadása mellett. Erről a konv. függőpecsétjével ellátott oklevelét kiadja. D. ... festi B. Georgii mart.

E.: Dl. 67 921. (Lippich cs. lt.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A hártján függőpecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: HO. III. 78.

158. 1325. ápr. 25. Vetés

Szatmár (Zotmar) megye négy szolgabírája előtt az oklevél keltének napján Simon fia Dénes c. előadta: egy kanca ügyében, amelyet Rodolf falui szabály szerint (?) Mátétól (Mathe), Nilas (dict.) János jobbágyától feltartóztatott, Mátéval úgy egyezett ki, hogy Máté május 1-én (in oct. S. Georgii mart.) 1 márkát tartozik Dénesnek adni garasokban. Ha Máté a fizetést elmulasztaná, dupla büntetést tartozik fizetni. A kancát Máté fogja megtartani. Ha a kancát Bereg megyén kívül feltartóztatnák, Dénes tartozik jótállni. D. in Veteis, f. V. prox. p. fe. Georgii mart.

Nos quatuor iudices nobilium provincie de Zotmar damus pro memoria, quod in die datarum presencium comes Dyonisius filius Symonis coram personaliter astando est confessus, quod unam equam, quam a Mathe, iobagione Iohannis dicti Nilas secundum legem villanam de Rodolf impediverat, in facto eiusdem eque se cum ipso Mathe concordasse, quod in octavis Sancti Georgii martiris ..... presentibus idem Mathe teneretur solvere unam marcam grossorum ipsi Dyonisio <ad> tali modo, quod siquidem solutionem procrastinaverit, in solvendo penam dupli incurreret eo facto et predictam idem Mathe conservabit obligatione in tali, quod si ipsam equam ubicunque impedirent preter comitatum de Bereg idem Dyonisius teneretur expedire, ad quod se obligaret spontanea cum voluntate. Datum in Veteis, quinta feria proxima post festum Georgii martiris, anno Domini Mo CCCo XXo quinto.

E.: —. Fk.: Dl. 96 121. (Vay cs. berkeszi lt. 120.) A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

Megj.: Nehezen olvasható, elmosódott írással.

159. 1325. ápr. 25.

Az egri kápt. I. Károly király (H) 1324. január 28-i parancsára Miklós fia Demeter királyi emberrel kiküldte emberét, Mihály mr., kanonokot a Hasaagh nevű Újvár megyében a sárosi (Sarus) kerületben fekvő birtokhoz, ahol a királyi ember összehíva a szomszédokat a határjárás során a területet a körülötte lévő földektől elválasztotta és [Synka fia] Peteu mr-t ellentmondás nélkül beiktatta. Hj.: kurtvel fa fa, Delne feulde birtok, Zaraz patak, Rakatya bukur nevű szederbokor, egy potok, a patak forrása, werch (!), Abraam faluból vezető út, Mogoshydhpotaka fey nevű völgy, nagy út. D. f. V. prox. p. fe. B. Georgii mart. a. d. Millesimo Tercentesimo Vigesimo Quinto.

Á.: 1. Károly király 1327. október 30. > Szepesi kápt. 1334. november 23. (ŠA. Prešov. Drugeth 5., Df. 209 822.) 1324. április 26-i keltezéssel.

2. I. Károly király 1327. október 30. > Szepesi kápt. 1692. május 18. > Szepesi kápt. 1769. október 16. (Dl. 105 262., Klobusiczky cs. lt. 16. 14. 6.) 1325. április 25-i keltezéssel.

K.: —

R.: Anjou-oklt. VIII. 198. sz. Talán a helyes 1324. április 26-i keltezéssel.

Megj.: Regesztánkat a Dl. 105 262. alapján készítettük. Az oklevél valódi keltezése nem dönthető el teljes bizonyossággal a két átirat alapján.

160. 1325. ápr. 26. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Vz fia István előadta neki, hogy az Újvár (Wyuar) megyei Radoma nevű birtokának határai le vannak rombolva, megparancsolja a szepesi kápt-nak, hogy

küldje ki emberét bizonyosságul Fynta-i István fia János királyi emberrel, és összehíva a szomszédokat a birtok határait járják be, és ahol szükséges emeljenek újakat, az esetleges ellentmondókat pedig alkalmas időpontra idézzék meg. D. in Wissegrad, 3. fe. B. Georgii mart.

Á.: Szepesi kápt. 1325. június 12. > Szepesi kápt. 1369. szeptember 9. > Szepesi kápt. 1416. november 18. (Dl. 43 347., Múzeumi Törzsanyag, Jankovich gyűjt.) > Szepesi kápt. 1747. március 26. (ŠA. Prešov. Usz cs. lt. 180-a. 61r., Df. 268 443.)

K.: —

161. 1325. ápr. 29.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Wdus fia Albert fia Miklós kérésére új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben átírja és megerősíti [IV.] Béla király 1268. évi Potun birtok adásvételéről szóló oklevelét. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. III. Kal. Maii. Méltóságnevsor. A.

E.: ŠÚA. Pozsonyi kápt. o. lt. XII. 1. 2. (Df. 226 522.) A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Á.: Pozsonyi kápt. 1423. július 2. (Uo. XII. 2. 1., Df. 226 523.)

K.: — (IV. Béla király oklevelét l. Reg. Arp. 1582. sz.)

162. 1325. ápr. 29.

A titeli (Tytulense) kápt. Antal fia Pál saját, fivére, Fülöp mr., titeli kanonok és atyafia: Mátyás fia Jakab nevében is előterjesztett kérésére függőpecsétjével ellátott privilegiális oklevélben átírja saját 1318. november 1-i oklevelét, amelyben Bench fiai: Balázs, Pál, Bertalan, Benke és Péter, továbbá [Scentyvan-i] Domonkos fiai: Kozma (Cosma), György és Selke Scentyvan nevű [Bács] megyei birtokuk felét átadják rokonaiknak: Antal fiainak: Pálnak és Fülöpnek, valamint [Bekun-i] Mátyás fia Jakabnak. D. III. Kal. Maii. László prépost, Péter olvasó-, István éneklő- és Antal örkanonok idejében.

E.: Dl. 1931. (NRA. 1506. 15.) Alul chirographált; barna-zöld fonalakon a titeli kápt. mandorla alakú, természetes színű, restaurált viaszpecsétje függ.

K.: —

163. (1325. máj. 1. előtt)

Sándor országbíró oklevele szerint János fiainak: Lőrinc és Ugrin mr-eknek egyrésről, másrésről pedig Márton fia Lőrincnek, Gergely fia Mihálynak, Domonkos fia Jánosnak, Heym fia Jánosnak és Byr-i Miklós fia Jánosnak a köztük lévő perben 1325. május 1-én kell (in oct. B. Georgii mart.) előtte megjelenniük.

Eml.: Sándor országbíró 1325. május 10. (AL. Sennyey lt. 27. 16. (Df. 253 128.)

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) 1757. június 30. Eml. alapján.

K.: —

164. (1325. máj. 1. előtt)

Miklós c., Fülöp nádor albírája a Péter fia Joachinus mr. és Odon fia Iuanka, valamint fiai: Miklós, Tamás, Leukus és Jakab közötti ügyet május 1-re (in oct. B. Georgii mart.) tűzi ki Fülöp nádor elé.

Eml.: Fülöp nádor 1325. május 7. (HHStA., Erdődy cs. lt. 81. a.)

K.: —

165. (1325. máj. 1. előtt)

Az [egri] kápt. oklevele szerint Hongun-i László fia Lampertnek (Lampertus) május 1-én (in oct. B. Georgii mart.) 2 márkát kell fizetnie a Wrusur nb. Wetkelyn fia János mr-nek, és ugyanakkor a kápt. előtt tizedmagával esküt kell tennie.

Eml.: [Egri] kápt. 1325. május 2. (Dl. 96 122., Vay cs. berkeszi lt. 116.)

K.: —

166. 1325. máj. 1.

Bertalan testvér, a keresztesek [buda]felhévízi Szentháromság egyházának perjele és a konv. előtt Sel c. fia Pál mr., Regun-i nemes, valamint Sel c. anyai testvérének, Miklós c-nek a leánya, Margit a Fejér (Albensis) megyében a Keaza völgyben a Zapakon felett fekvő Regun nevű földjüket vagy birtokukat, amelyet [V.?] István király és a [székes]fehértvári jeruzsálemi ispotályosok konv-jének privilegiális oklevelei révén már régóta bírnak, a rokonaik és szomszédaik egyetértésével eladják 50 ezüst váltó márkáért Miklós c. fia Egri (de Agria dict.) Jakab mr., budai esküdtnak és polgárnak. Ha Pál mr. vagy Margit asszony a birtok miatt Jakab mr-t vagy utódait zaklatná, akkor az előbbiek saját költségükön tartoznak őt feloldani. D. in oct. B. Georgii mart.

E.: Dl. 2298. (NRA. 604. 30.) Vörös-zöld fonalakon természetes színű pecsétfészekben a felhévízi konv. kerek, kissé kopott, vörös színű viaszpecsétje függ.

K.: AO. II. 193., Károly, Fejér vm. III. 413—414. (István király említett oklevelét l. Reg. Arp. 2247. sz.)

167. 1325. máj. 1.

Az egri kápt. előtt Ceclas (dict.) János fia István rokonainak, Fekete (dict.) Miklós fiainak: Mycow-nak és Jánosnak a nevében eltiltja Inakh fia Donch-ot, János fia Tamást, Moys fiait: Györgyöt és Tamást, valamint Edes fiait: Egyedet és Andrást Miklós fiai birtokainak eladásától, elzálogosításától és bármiféle elidegenítésétől, másokat pedig azok elfoglalásától. D. in oct. B. Georgii mart.

E.: Dl. 83 193. (Bárczay cs. lt. 1. 50.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: ... contra Donch filium Jank ..., és későbbi regeszta; a fényképen kerek zárópecsét nyoma látszik.

K.: —

168. 1325. máj. 1.

Az esztergomi Szt. István király ispotályos ház kereszteseinek konv-je előtt Bened fia Péter fia Sándor c., Zecche-i nemes Bened fia Leustachius örökség jogán hozzákerült Varad nevű, Felső (Superior) Varad és Tewre birtokok között fekvő teljes birtokrészét az oklevél keltétől számított tíz évre 20 már megkapott finom ezüst márkáért elzálogosítja Egyed fia Bede c., Saagh-i nemesnek. Ha a tíz év elteltével Sándor c. a birtokot nem tudná kiváltani, akkor dupla büntetésben marasztaltatik el. D. in oct. B. Georgii mart.

E.: Botka Tivadar gyűjteményében. Hátoldalán pecsét töredéke volt látható. Bars I. 19. szerint.
K.: Bars I. 19. E-ről, Palásthy I. 48. Bars alapján.

169. 1325. máj. 2.

Balázs mr., borsodi (Borsod) ispán és a négy szolgabíró: Jakab, Sceuke, László és Miklós fia István tudatják, hogy Abram-i Benedek fia János Henrik fia János felesége, Vrach fia Bodur leánya nevében már két alkalommal az ispán elé idézte Babana-i Gáspár fia Istvánt Bodur halála miatt. István azonban egyetlen alkalommal sem jelent meg, és mást sem küldött maga helyett, míg János az egri kápt. ügyvédvalló oklevelével mindig megjelent. Ezért a bíróság Istvánt vesztésnek nyilvánította és elmarasztalta. Mivel István háromszori idézés után sem elégítette ki a bíróságot és a felperest a bírságot illetően, ezért a bíróság a Babana birtokon lévő birtokrészét a megyebeli nemesek, Chepan fia János, Pál fia Imre és Tibold (Tyboldus), valamint mások jelenlétében lefoglalta. István rokona és szomszédja, Kemey-i (dict.) Miklós mr. azonban, nehogy idegen kézre kerüljön a birtok, a lefoglalt részt 30 márkáért lovakkal, posztóval, garasokkal és dénárokkal megváltotta. Ha István vagy örökösei a birtokrészt Miklós mr.-től visszaszerezni törekednének, a per indítása előtt tartoznak a 30 márkát lefizetni. D. f. V. prox. p. oct. S. Georgii.

E.: Dl. 2299. (NRA. 1698. 8.) Hátoldalán öt kerek zárópecsét nyoma látható sötétebb színű viasz csekély maradványaival.
K.: AO. II. 194—195.

170. 1325. máj. 2.

Az [egri] kápt. tudatja, hogy korábbi oklevele (165. sz.) szerint Hongun-i László fia Lampertnek (Lampertus) május 1-én (in oct. B. Georgii mart.) a Wrusur nb. Wetkelyn fia János mr.-nek 2 márkát kellett volna fizetnie, és ugyanakkor a kápt. előtt tizedmagával esküt kellett volna tennie János mr.-rel szemben. A kitűzött időpontban a felek személyesen megjelentek, és János mr. nemes férfiak kérésére hozzájárult, hogy a 2 márka fizetését és az eskü letételét május 15-re (ad quind. ipsarum oct. B. Georgii mart.) halasszák az említett kápt-i oklevél szerinti állapot fenntartásával. Lampert kötelezte magát, hogy a 2 márka megfizetését sem királyi, sem nádori oklevéllel, sem szökéssel nem halaszthatja el, és sem fegyverekkel, sem földekkel nem tartozik fizetni, hacsak nem kérésre (?). Ha nem fizetne, János mr.-rel szemben 10 márkában lesz elmarasztalva. D. in crast. oct. B. Georgii mart. predict.

E.: —. Fk.: Dl. 96 122. (Vay cs. berkeszi lt. 116.) A fényképen pecsét nyoma nem látszik.
K.: —

171. 1325. máj. 2.

Az erdélyi kápt. előtt a nemes ifjak, Simon bán fia Tamás mr. testvére, György helyett is, továbbá ugyanazon Simon bán fia Mihály fia Jakab atyja, Mihály, valamint testvérei: Péter, Simon és János nevében is egyrésztől, másrésztől ugyanazon Simon bán fia Miklós édestestvérei: Demeter és Jakab nevében is megjelenve erdélyi (terra Transsilvana) földjeikről és birtokaikról az alábbi birtokosztályt tették: Almas, Symyg, Balauasara, Sthefand földeket vagy birtokokat, Pye és Babwch földek felét, Felkend-et és Kendhyda-t a malommal, minden hasznukkal, a Kendhyda-i vám és az ugyanott lévő vár felét Mihály, Tamás és György kapják; ezzel szemben a Dorlaz, Zeplak, Egrewsthe, Chekmanthwl és Saako földeket vagy birtokokat, továbbá Pye és Babwch földek felét, valamint a Kendhyda-i vám és vár felét minden hasznukkal Miklós, Demeter és Jakab, az előbbieket fiatalabb atyafiai kapják részként. A felek vállalják, hogy a fenti osztályt az elkövetkező időkben nem törekednek megváltoztatni, és a békés birtoklást biztosítják. A kápt. megígéri, hogy ha az oklevelet visszaviszik, privilegiális formában állítják ki. D. f. V. prox. an. fe. Invencionis S. Crucis.

Á.: Erdélyi kápt. 1349. január 20. > Erdélyi kápt. 1412. március 1. > Kendi Antal alvajda 1478. július 15. (AL. Béldi lt. Mezöméhesi 1., Df. 257 726.)

Má.: AL. Béldi lt. Mezöméhesi 2. (Df. 257 727.) Az Erdélyi kápt. 1349. január 20-i átírata alapján. XVI. századi.

K.: ZW. I. 394., Doc. Trans. II. 365—366.

Ford.: Doc. Trans. II. 145—146. (Román nyelvű)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

172. 1325. máj. 3.

A győri kápt. Endered-i Gathaal c. fia László c. fiai: Gergely és Miklós, továbbá testvére, Iwanka c. fia András nevében is előadott kérésére autentikus pecsétjével ellátott oklevelében átírja saját 1292. február 24-i nyílt oklevelét, amelyben Bees bán leánya, Jolenth az Osl nb. Gergely c. özvegye [Gathaal fiainak: Lászlónak és Iwanka-nak], mint örökbe fogadott fiainak adományozta a Sopron (Supruniensis) megyében fekvő Bwzd nevű birtokot. D. in fe. Invencionis S. Crucis. Mátyás mr. olvasó-, Miklós mr. éneklő- és Mihály mr. örkanonok idejében.

E.: Dl. 90 907. (Khuen—Héderváry cs. lt., Viczay és Héderváry cs. 31. 1.) Hátoldalán későbbi regeszták. Alul chirographált; hártaszalagon természetes színű viaszpecsét töredéke függ.

K.: —

R.: Bgl. III. 197.

173. 1325. máj. 4. Nagykálló

Szabolcs (Zobolch, F.: Zabolch) megye négy szolgabírája előtt Semien-i (F.: Semyen) István fia János jobbágyaival: Zekul (dict.) Péterrel, Chene fia Márkkal (Markus) és másokkal Pál bán fia István mr., szabolcsi alispánnal (vicec.) az utóbbi Symok (F.: Simok) nevű szerviensének János által történt megölése ügyében fogott bírák közbenjöttével a következő egyezsége lépnek: János 16 márkát fizet István mr.-nek részint dénárokból, részint méltó becsértékben a következő időpontokban: május 25-én (in vig. Penth.) 6 márkát, augusztus 3-án (sabb. prox. p. oct. B. Jacobi ap.) 5 márkát és augusztus 24-én (sabb. prox. p. oct. Assump. B. virg.) 5 márkát. Ha János az első időpontot elmulasztaná, büntetést fizet, ha pedig a másodikat, dupla büntetést fizet, ha a harmadik időpontot mulasztaná el, a már megfizetett összeget elveszíti. István mr. vállalta, hogy a feloldó oklevelet János mr. és jobbágyságai részére kiadhatja. D. in Kallo, sabb. prox. p. oct. B. Georgii mart.

E.: Rintelnben. Hátoldalán azonos kéz írásával: ... contra mr-um Johannem dictum Lengen ..., és XVIII. századi írással tartalmi kivonat. Hátoldalára nyomott pecsét nyoma. Mooyer E. F. szerint.

Eml.: Szabolcs megye 1325. június 22. (Dl. 50 778., Kállay cs. lt. 1300. 180.)

K.: F. VIII/2. 647—648. Cornides alapján, Mooyer, TT. 1859. 192—193. E-ről.

R.: F. VIII/2. 677.

174. (1325. máj. 5. előtt)

Esztergom város az előttük Béla c. esztergomi palotája és curia-helye iránt folyó ügyben elrendeli, hogy Simon mr., óvári alvárnagy és Béla c. özvegye [az oklevél keltének quindenáján] a vonatkozó okleveleiket mutassák be.

Eml.: Esztergom város 1325. május 20. > Székesfehérvári keresztes konv. 1325. május 25. (Dl. 86 972., Eszterházy cs. hercegi lt. 47. 0. 2.)

K.: —

175. 1325. máj. 5. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Lőrinc fia Aprod (dict.) István c., Fülöp nádor tárnokmr-e szolgálatai fejében a Zemplén (Zemlyniensis) megyei, a lakosai által elhagyott Feyeutheluk - Feyeuteluk nevű királynéi birtokot kérte, megparancsolja az egri kápt-nak, hogy küldje ki emberét Chabad-i Fodor v. Göndör (Crispus) István királyi emberrel, és a szomszédok jelenlétében a birtok határait járják be, tudják meg, hogy a király adományozási körébe tartozik-e, és István c-t iktassák be, az esetleges ellentmondókat pedig alkalmas időpontra idézzék meg. D. in Vysegrad, die Domin. prox. p. fe. Inventionis S. Crucis.

Á.: Egri kápt. 1325. szeptember 7. > I. Károly király 1326. február 7. (ŠA. Levoča. Andrassy cs. lt. I. rész. 66. 3., Df. 265 464.)

K.: —

Ford.: KRE. 145. (Magyar nyelvű)

176. 1325. máj. 6. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Jekkul fia Máté szolgálatai fejében a Szepes (Scepesyensis) megyében Moran mellett lévő, üres, lakosai által elhagyott Jakorethe nevű földet kérte tőle, megparancsolja a szepesi kápt-nak, hogy küldje ki emberét Gellért (Gerardus) fia Miklós vagy Tukus (dict.) Miklós királyi emberrel, és tudják meg, hogy a föld vagy birtok valóban a király adományozási körébe tartozik-e, a határát a szomszédok jelenlétében járják be, és ha ellentmondók nincsenek, Mátét iktassák be a király városainak sérelme nélkül (sine preiudicio nostrarum civitatum), az esetleges ellentmondókat pedig alkalmas időpontra idézzék meg. D. Wysegrad, f. II. prox. an. quind. B. Georgii mart.

Á.: Szepesi kápt. 1325. május 6—1326. december 2. között > I. Károly király 1326. december 2. > Szepesi kápt. 1351. július 22. (Dl. 2393., NRA. 1535. 17.)

K.: —

177. 1325. máj. 6. Esztergom

Miklós mr., zólyomi (Zolium) főesperes, a zólyomi Szt. Miklós királyi kápolna rector-a tudatja, hogy a Rodona-i Dénes fia Tamás c. és István, az ugyanott lévő Boldogságos Szűz egyház egykori plébánosa között előtte folyó perben B[oleszló] esztergomi érsek és örökös ispán [március 16-i] megbízásából (96. sz.) a felek egyetértésével megyebeli plébánosokkal és papokkal, mint fogott bírakkal, valamint megyebeli nemesekkel együtt az ügyben az esküvel való bizonyítást Tamás c-nek ítélte. Mivel azonban István pap még a tanúk bizonyítása előtt makacsul eltávozott, őt a főesperes a jognak és igazságnak megfelelően pervesztesnek nyilvánította, és a Rodona-i Boldogságos Szűz egyház lelki és világi ügyeinek intézésétől megfosztja, és helyére más alkalmas személy kiküldéséről gondoskodik. D. Strigonii, in fe. B. Johannis ew. an. portam Latinam.

E.: EPL. Arch. eccl. Vetus 21/1. (Df. 248 978.) Hátoldalán későbbi regeszták. A fényképen pecsét nyoma nem látszik.

K.: Str. III. 65.

178. (1325. máj. 6—1326. dec. 2. között)

A szepesi kápt. I. Károly király (H) 1325. május 6-i parancsára (176. sz.) jelenti, hogy kiküldte emberét, János papot, helynököt Tukus (dict.) Miklós királyi emberrel, és a határok bejárása után Mátét ellentmondás nélkül beiktatták Jakowrethe föld birtokába. Hj.: az apát úr határai, Vkurheg hegy, ugyanazon hegy csúcsa, Dupsyna víz, Kyskopw hely, Goron víz, Bykyspathaka, az apát út határai.

Tá.: I. Károly király 1326. december 2. > Szepesi kápt. 1351. július 22. (DI. 2393., NRA. 1535. 17.)

K.: —

179. 1325. máj. 7. Vizsoly

Fülöp nádor, a kunok bírása, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wyuar) ispán a Péter fia Joachinus mr. és Odon fia Iuanka, valamint fiai: Miklós, Tamás, Leukus és Jakab közötti, Miklós c. nádori albíró oklevele (164. sz.) szerint május 1-re (in oct. B. Georgii mart.) kitűzött ügyet a felek akaratából július 1-re (ad oct. Nat. B. Johannis bapt.) halasztja a korábbi állapot fenntartásával. A nádor előtt Joachinus mr. helyett János mr. jelent meg a váradelőhegyi konv. ügyvédvalló oklevelével, Iuanka és fiai helyett pedig Vörös (Ruphus) János szintén a váradelőhegyi konv. ügyvédvalló oklevelével. D. in Wysul, 8. term. prenot. (oct. B. Georgii mart.)

E.: HHStA., Erdődy cs. lt. Oklevelek 81. a.

K.: —

180. 1325. máj. 7. Esztergom mellett, Akus palotája közelében

Jakab, az esztergomi keresztesek mr-e és a konv. János mr. esztergomi és veszprémi kanonoknak, Henrik veszprémi püspök és királynéi kancellár megbízottjának a kérésére átírja [IV.] Béla király 1237. november 10-i, Imre királynak az esztergomi érsekség részére tett adományát megerősítő privilégiumát. D. iuxta pallacium Akus prope Strigonium, in crast. B. Johannis an. portam Latinam.

E.: Veszprémi püspöki lt. Lulla 2. (Df. 200 126.) A fényképen függőpecsét hártvaszalagja látszik.

K.: — (Az átírt oklevelet l. Reg. Arp. 626. sz.)

R.: Veszp. Reg. 71.

181. (1325. máj. 8. előtt)

Sándor c. országbíró Konrád fia Jakab fiainak: Miklósnak és Konrádnak László fiai: Mihály, Dokou és Deseu elleni ügyét május 8-ra (quind. B. Georgii mart.) tűzi ki.

Eml.: Sándor országbíró 1325. május 17. (Dl. 38 680., Óváry cs. lt.)

K.: —

182. 1325. máj. 8.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) a Leurenthe nb. Leurenté ~ Leurenté c. fia Tamás mr. saját, valamint atyja és testvére, Beke nevében előadott kérésére szolgálatai fejében a főpapok és bárók egyetértésével új és autentikus kettős pecsétjével ellátott oklevélben átírja és megerősíti [V.] István király 1272. augusztus 3-i, Erdeubirind, Gaydus Bogdan, másik Bogdan birtokok, valamint Halyumba és Vrs földek adományozásáról szóló privilégiumát. Leurenté c. és fiai: Tamás és Beke más szolgálataik mellett legyőzték a király ellen lázadó Gergely fia Andrást, és szövetségeseit és a király hűségére visszatértették őket. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. VIII. Id. [Maii]. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 40 466. (Múzeumi Törzsanyag, Szily) Hátoldalán későbbi írással: Super possessionibus Gaydus Bagdan, et altera Bagdan et Erde Berend. Kék-vörös fonalakon függött pecsétje elveszett.

Má.: Dl. 68 200. (Kisfaludy cs. Idősebb ág lt. 417.)

K.: — (V. István oklevelét l. Reg. Arp. 2223. sz.)

183. 1325. máj. 8. Vizsoly

Fülöp nádor, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wyuar) ispán, a kunok bírja tudatja, hogy Medue fia Jakab és testvére, Pál a Szatmár (Zotmar) megyében tartott bizonyos bírósági közgyűlésen Ábrahám (Abrae ~ Abraam) fia Jánossal szemben fővesztésre (capitali sententia) lettek ítélve, és a Loskud-on és Woya-n lévő birtokrészeik jog szerint a nádor kezére jutottak. Mivel a rokonok és a birtokok szomszédai azokat megváltani nem akarták, a váradi kápt. bizonyosága mellett a határokat bejárva a megváltást átengedték Ábrahám (Abraam) fia Jánosnak rokonság címén. A nádor mint bíró 9 már megkapott márkáért garasokban azokat Jánosnak adja. Ha az oklevelet visszaviszik a nádor privilegiális formában állítja azt ki, belefoglalva János ez ügyben kiadott többi oklevelét is. D. in Wysul, in quind. B. Georgii mart.

E.: —. Fk.: Dl. 96 123. (Vay cs. berkeszi lt. 112.) A fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött csíkja látszik.

Tá.: Pál országbíró 1342. május 12. > Pálóczi Mátyus országbíró 1430. március 7. (Dl. 97 101., Vay cs. berkeszi lt. 1031.)

K.: —

R.: Deák F., Száz. 1875. 471.

184. 1325. máj. 8. Visegrád

Demeter tárnokmr. meghagyja a [buda]felhévízi (Calide Aque) Szentháromság egyház perjelének és a konv-nek, hogy küldje ki emberét bizonyságul, aki előtt embere, Jakab mr., Demeter prothonotariusus vagy Péter fia Miklós meghallgatják Pesth-i Pethermanus és Márton esküjét Myklh mr. Farkasholma nevű Pest (Pestiensis) megyei földjének határaitól. D. in Vysegrad, in quind. B. Georgii mart.

Á.: Budafelhévízi konv. 1325. május 9. (Vitnyédi cs. lt.) HO. szerint.

K.: HO. III. 79.

R.: Bakács, Pest megye 135. 410. sz.

185. 1325. máj. 8. Bács

László testvér, kalocsai érsek, kancellár Bodrog (Bodrug) megyében fekvő, lakosaik által rég elhagyott birtokait: Scenth-et a Szt. Iván egyházzal, a másikat a Szt. Pál egyházzal, a harmadikat, Susuktou-t és a negyediket, Boroht-ot más ugyanott és körülötte lévő birtokaival és összes tartozékaikkal Bechei-i Imre mr-nek adja, hogy népesítse be azokat, egyúttal átengedi az azokon lakó népek és jobbágyok feletti ítélkezés jogát is, amíg őt és utódait hűségesen szolgálja. D. in Bach, in fe. Apparitionis B. Michaelis arch.

E.: DI. 86 971. (Eszterházy cs. hercegi ág lt. 32. A. 15.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; László kalocsai érsek mandorla alakú, természetes színű rányomott viaszpecsétjének töredékei láthatók befűzött hártyacsíkkal.

K.: —

186. 1325. máj. 9.

György, a [buda]felhévízi (Calide Aque) Szentháromság egyház perjele és a konv. jelenti Demeter tárnokmr. május 8-i meghagyására (184. sz.), hogy május 8-án (die prenot.) kiküldöttjük, Péter karpap és a tárnokmr. embere, Péter fia Miklós jelenlétében Petermanus és Márton a tárnokmr. oklevelének megfelelően eskü alatt, ahogy a földről esküdni szokás, [Farkasholma] föld határait elválasztották. Hj.: Bezermenkwet nevű kút, Rakws folyó, hosszú árok, Rakus folyó, Farkasholm domb oldala, Scynkata nevű út, az említett Bezermenkut. D. 2. term. prenot. (quind. B. Georgii mart.)

E.: Vitnyédi cs. lt. Hátoldalán Demeter tárnokmr-nek szóló címzés és pecsét nyomai. HO. szerint.

K.: HO. III. 79—80.

R.: Pest m. 38. 204. sz., Bakács, Pest megye 135. 411. sz.

187. 1325. máj. 10. Visegrád

Sándor c. országbíró tudatja, hogy a János fiai: Lőrinc és Ugrin (Vgrinus) mr-ek, valamint a Márton fia Lőrinc, Gergely fia Mihály, Domonkos fia János, Heym fia János és Byr-i Miklós fia János közötti perben korábbi oklevelének (163. sz.) megfelelően előtte május 1-én (in oct. B. Georgii mart.) Lőrinc és Ugrin mr-ek egyrésztől, másrésztől pedig Mihály, Heym fia János és Miklós fia János személyesen megjelentek, míg Márton fia Lőrincet és Miklós fia Jánost Mihály és Heym fia János képviselte Vasvár megye vagy a vasvári kápt. (cum procuratoriis litteris Castri Ferrey) ügyvédvalló oklevelével. A felek az országbíró előtt fogott bírák közbenjöttével

az alábbi egyezségekre jutottak: Miklós fia Jánosnak június 10-én (f. III. prox. p. quind. Pent.) negyvenedmagával esküt kell tennie a türjei (de Jurle) konv. előtt és a vasvári (Castri Ferrei) kápt. bizonyosága mellett az alábbi szavakkal: ex preconcepta ratione prenominati Laurentius et Vgrinus super ipsum Johannem filium Nicolai ad domum suam mittentes, ipsum duobus vulneribus sagitari, et duo latera sua mactari, necnon res suas ad valorem decem marcarum auferri fecerint. Ha az esküt letették, János fiainak 40 márkát kell fizetniük Miklós fia Jánosnak. Továbbá Lőrinc mr-nek 23 emberrel magát is beleértve ugyanazon a napon és helyen a mondott kápt. bizonyosága mellett esküt kell tennie arról, hogy Miklós fia János az előbb említett nemesek segítségével bizonyos jobbágyát a közúton menve megölte, és három jobbágyát életveszélyesen megsebesítette. Az eskü letétele után Miklós fia Jánosnak és társainak 26 márkát kell fizetniük János fiainak. A pénzt a mondott konv. előtt és az említett kápt. bizonyosága mellett kell megfizetni. Az esküt július 1-ig (ad oct. Nat. B. Johannis bapt.) kell letenni, a konv. és a vasvári (Woswar) kápt. erről szóló oklevelét pedig július 1-én (in predictis octavis) kell az országbírónak bemutatni. D. in Visegrad, 10. term. prenot. (oct. B. Georgii mart.)

E.: AL. Sennyey lt. 27. 16. (Df. 253 128.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; a fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszódnak.

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) 1757. június 30.

K.: —

Megj.: Valamelyik Miklós fia János Domonkos fia János helyett van írva a megjelentek vagy képviseltek között.

188. 1325. máj. 10. Avignon

XXII. János pápa a szlavóniai (provincia Sclavoniae) eretnekek kiirtására kiküldött ferences inkvizitornak, Fábiánnak meghagyja, hogy feladatát a levelében foglaltak szerint lássa el. D. Avinione, VI. Id. Maii, [pápasága] 9. évében.

K.: Smič. IX. 234. Eubel, Bullarium Franciscanum alapján.

189. 1325. máj. 11. Nagykálló

Pál bán fia István mr., Szabolcs (Zabuch) megye ispánjának, Jakab mr-nek a helyettese és a négy szolgabíró tudatják, hogy [április 20-i] oklevelük (146. sz.) szerint Fulo fia Bede-nek május 11-én (sabb. prox. p. fe. B. Stanizlai mart.) kellett volna 9 rőf tournai posztót (de dorneto), és 8 garast fizetnie Mihály mr-nek, vagy magát esküvel tisztáznia, de a megjelölt napon Bede nem jelent meg, és mást sem küldött, jöllehet Mihály mr. estig várt. D. in Kallo, in die supradict. (sabb. prox. p. fe. B. Stanizlai mart.)

E.: Dl. 50 768. (Kállay cs. lt. 1300. 148.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: ... pro mr-o Micahelis filio Micahelis ...; három zárópecsét nyoma látható természetes színű viasz maradványaival és befűzött hártycsíkkal.

K.: —

R.: Kállay I. 58.

190. 1325. máj. 11. Gyulafehérvár

András, erdélyi püspök Sard-i népeinek kérésére átírja és megerősíti Péter, néhai erdélyi püspök függőpecséttel ellátott, ép hártájú és pecsétű, a Sard-i népek szabadságairól kiadott 1295. április 6-i oklevelét. D. Albae, sabb. prox. an. fe. Asc. d.

Á.: Domonkos erdélyi püspök 1364. (Kolozsmonostori konv. lt.) Beke szerint.

K.: Transilvani'a 1871. 141. ZW. szerint, ZW. I. 394—395.

R.: Beke A., TT. 1896. 499., Beke, Kolozsmonostor 19.

Ford.: Doc. Trans. II. 146—147. (Román nyelvű)

191. 1325. máj. 11.

Az esztergomi prépost és kápt. előtt az egykori Bencz c. fia Roffajjn, Esztergom (Strigoniensis) megyei Lybad-i nemes tiltakozva előadta, hogy a közte és Stena, Cherumlaky-i (!) nemes közötti, I. Károly király (H) országbírója előtt május 1-én (in quind. S. Georgii mart.) folyt ügyben Musla-i Jakab, egykori Kebelkwth-i Julia c. fiai: László és István, valamint Pathach-i Ambrus fia Péter, fogott bírák közbenjöttével úgy egyeztek meg, hogy ha Stena Roffajjn ellen valaha pert indítana, akkor szavát megszegi, és így a köztük kötött egyezséggel 1325. június 9-én (in quind. Penth. prox. nunc venturis) meg kell jelenniük [Sándor] országbíró előtt és őt kibékíteni. D. sabb. prox. an. Asc. d.

E.: Pozsonyi kápt. lt. ? Hátoldalán tartalmi kivonat: ... cum Stena nobili de Korumlaky (!)...
Knauz N. szerint.

K.: Knauz N., MTT. XX. 249.

192. 1325. máj. 12. Avignon

XXII. János pápa Donatus de Casocto, traui (Traguriensis) polgár fiának, Miklósnak több traui egyházmegyéhez tartozó egyház főnöksége (primiceriatus) mellett zágrábi kanonokságot és prebendát ad. D. Avinione, IV. Id. Maii, pápasága 9. évében.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 2. 1419. Theiner, Mon. Slav. szerint, RV. 79. 1419.
Mollat szerint.

2. ASV. RA. 23. 113. Mollat szerint.

K.: Theiner, Mon. Slav. I. 168—161. Reg-ből, Smič. IX. 234—236. Theiner, Mon. Slav. alapján.

R.: Mollat V. 376. No. 22 337.

193. 1325. máj. 12. Avignon

XXII. János pápa meghagyja a spalatói érseknek, a traui Szt. János monostor apátjának és Regium-i János mr., pármái prépostnak, a pápai kamara papjának, hogy gondoskodjanak a másik május 12-i (192. sz.) levelében foglaltak végrehajtásáról. [D. Avinione, IV. Id. Maii, pápasága 9. évében.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 2. 1419. Theiner, Mon. Slav. szerint, RV. 79. 1419.
Mollat szerint.

2. ASV. RA. 23. 113. Mollat szerint.

K.: Theiner, Mon. Slav. I. 161. Reg-ből, Smič. IX. 236. Theiner, Mon. Slav. alapján.

R.: Mollat V. 376. No. 22 357.

194. 1325. máj. 12.

Az aradi kápt. I. Károly király (H) április 21-i parancsára (148. sz.) jelenti, hogy Lőrinc királyi emberrel kiküldte emberét, Mihály mr. kanonokot, akik visszatérve jelentették, hogy május 11-én (sabb. prox. an. diem rogacionum) Arky birtokra kimentek és István, Pousa mr. szerviense urát képviselve egy bizonyos helyen Chala falu közelében azt mondta, hogy a határ bizonyos szilvafák között van, de Chala-i István és Pál kérésére megmutatni nem akarta, Chala falu végén az úton István egy földhányást mutatott határként, ezután észak felé egy körtefát mutatott határként, majd ugyanazon a helyen állva azt mondta, hogy a határ a Chalakerek mellett lévő bizonyos lenyesett fákhhoz vezet. Amikor a királyi ember a kápt-i ember bizonyosága mellett Pousa mr-t a mutatott határok szerint be akarta Arky birtokba iktatni, Chala-i Pál és István nem az iktatástól tiltotta el őket, hanem az említett helyek elfoglalásától. A királyi ember ezért Chala-i Pált és Istvánt ugyanazon a napon a helyszínen június 2-re (oct. Pent.) a király elé idézte Pousa mr-rel szemben. D. die Domin. prox. an. diem ragacionum supradict.

E.: Dl. 91 204. (Festetics cs. hercegi ág lt. Arad. 5.) Hátoldalán azonos kéz írásával a királynak szóló címzés; mandorla alakú zárópecsét természetes színű, csekély töredéke látható.

K.: —

R.: Juhász, Aradi reg. 8. 24. sz.

195. 1325. máj. 16.

Az erdélyi kápt. Péter fia István, Kecheth-i nemes saját nevében és valamennyi erdélyi nemes nevében előterjesztett kérésére átírja I. Károly király (H) 1324. március 25-i, az erdélyi vajda joghatóságának visszaadásáról szóló oklevelét. D. in fe. Asc. d.

E.: Dl. 2234. (NRA. 1530. 1.) Hátoldalán rányomott, kerek pecsét nyoma befűzött hártycsikkel és természetes színű viasz csekély maradványaival.

K.: ZW. I. 395. (I. Károly király oklevelét I. Anjou-oklt. VIII. 127. sz.)

R.: Doc. Trans. II. 147. 315. sz.

196. 1325. máj. 16.

A vasvári (de Castro Ferreo) Szt. Mihály kápt. Herbordus c. fiai: János mr. és Herbordus, valamint Gergely c. fiai: Mihály és Domonkos, továbbá Salamon fia Kelemen, Chob-i nemesek kérésére a köztük és a Bogud-i nemesek között létrejött, birtokok cseréjét tartalmazó 1287. évi privilégiuma másodpéldányát András őrkanonokkal előkerestette, — ugyanis az ország szokása szerint megkívántatik két példány készítése, hogy a felek számára egy kiadva, a másik a kápt. levéltárában (ut partibus uno consignato relicum camere Capituli reservetur) őriztessék, nehogy az idő múlásával a megtörtént dolgok feledésbe merüljenek — és átírja. D. et actum in fe. Assc. d. Tamás prépost, János éneklő-, András őrkanonok és József (Joseph) dékán idejében.

Á.: Vasvári kápt. 1328. április 10. (Dl. 40 523., Múzeumi Törzsanyag.)

K.: F. VIII/6. 86—87., F. VIII/7. 177. Á-ról.

R.: Fejér, Croatia 159—160.

197. 1325. máj. 17. Visegrád

Sándor c. országbíró a [pécs]váradi konv. ügyvédvalló oklevelével Mihály által képviselt Konrád fia Jakab fiainak: Miklósnak és Konrádnak a [pécs]váradi konv. ügyvédvalló oklevelével Ádám fia Benedek által képviselt László fiai: Mihály, Dokou és Deseu elleni, az országbíró korábbi oklevele (181. sz.) értelmében május 8-ra (quind. B. Georgii mart.) kitűzött ügyét a felek akaratából július 1-re (ad oct. Nat. B. Johannis bapt.) halasztja végső feleletadásra. A feleknek május 29-én (f. IV. prox. p. fe. Penth.) Jakab fiai részéről Ztara-i János fia Pál, Sándor fia Miklós, Pál mr., éneklőkanonok és Ilya fia Miklós, László fiai részéről pedig Guerede-i Fülöp, Kuhaden fia Gergely, Macha (Matha?) fia Mihály és Suklous-i Péter mr., fogott bírakkal — ha közülük valaki nem tudna megjelenni, hatan vagy négyen — meg kell jelenniük a pécsi kápt. előtt egyezségkötés céljából. Ha László fiai a fogott bírák ítéletét nem fogadnák el, a per indítása előtt 3 márkát tartoznak fizetni Jakab fiainak a bírói részen felül, amint László fiainak ügyvédje vállalta. D. in Uisegrad, 10. term. prenot. (quind. B. Georgii mart.)

E.: Dl. 38 680. (Óváry cs. lt.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: pro filiis Jacobi filii Corradii contra filios Ladislai de Verey ...; kerek zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai láthatók és egy kisebb zárópecsét csekély viaszmaradványa hártycsikkel.

K.: —

198. 1325. máj. 18. Visegrád

I. Károly király (H) meghagyja a vasvári (Ferream Castrum) kápt-nak, hogy küldje ki emberét Mestur-i Dénes királyi emberrel, és tudják meg, vajon Jaak és Perno monostorok Boyth birtokkal Lőrinc fia Kopoz-t, fivéreit és rokonait illetik-e kegyuraság okán, amint azt Kopoz állítja. D. in Wyssagrad, 3. p. fe. Asc. d.

Á.: Vasvári kápt. 1325. május 25. (Dl. 2300., OL. Kamarai lt. Eccl. 53. 1.) > I. Károly király 1327. május 1. (GYMSML. 2. Niczky 22. 4623., Df. 209 124.)

K.: Zala I. 181. Dl. 2300. alapján.

R.: Bgl. III. 197.

199. (1335. máj. 20. előtt)

I. Károly király a Béla c. esztergomi palotáját és curia-helyét illetően a város előtt folyó ügyben halasztást rendel el.

Eml.: Esztergom város 1325. május 20. > Székesfehérvári konv. 1325. május 25. (Dl. 86 972., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 47. 0. 2.)

K.: —

200. (1335. máj. 20. előtt)

I. Károly király a Béla c. esztergomi palotáját és curia-helyét illetően a város előtt folyó ügyben megparancsolja a városnak, hogy az ügyet az Elyas és Máté által bemutatott oklevelek tartalmának megfelelően haladéktalanul zárják le.

Eml.: Esztergom város 1325. május 20. > Székesfehérvári konv. 1325. május 25. (Dl. 86 972., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 47. 0. 2.)

K.: —

201. 1325. máj. 20.

Baldwynus fia Miklós c. bíró, Robynus fia Miklós, Móric (Mauricius) fia Gehaninus, Péter egykori bíró, Mihály fia Miklós, Godynus fia István, c-k, Márk (Marcus), Yekxe, Cepul, mr-ek, Hermanus fia István és Husweth fia Miklós, esküdtek és a többi esztergomi (Strigonium) polgár tudatja, hogy megjelentek előtte Karanch c. fia Elyas, Wmpud c. veje és András fia Máté (Mathe), [székes]fehérvári (Alba Regalis ~ Alba) polgárok a város ügyvédvalló és biztosítékot tartalmazó oklevelével az említett Wmpud fia János és leányai: Julna, az említett Elyas felesége, továbbá Margit és Erzsébet, az egykori esztergomi polgár, Béla (Bela) c. unokái nevében is, és kérték, hogy Béla c. esztergomi palotáját és curia-helyét, amely összes hasznával örökség címén őket illeti, adják nekik vissza. Amikor az ügyet a városban nyilvánosságra hozták és kihirdették, Frankynus c., egykori esztergomi polgár fia János c. ezt hallván nem ellentmondva, hanem egyszerűen kijelentve mondta, hogy a palota és a curia-hely rokonáé, Sandur fia Simon mr., óvári (Antiquo Castro) alvárnagyé. A bíró és az esküdtek megengedték, hogy Simon mr. személyesen vagy törvényes ügyvédje révén ugyanazon nap quindena-ján oklevelekkel bizonyítsa jogát az említett palotához és curia-helyhez. A kitűzött időpontban Elyas és Máté személyesen megjelentek, Simon mr. azonban nem, és maga helyett sem küldött senkit. Elyas és Máté igazuk bizonyítására az alábbi okleveleket mutatták be:

Az első Esztergom város privilegiális oklevele, amelyet Robinus c. egykori bíró idején adtak ki. Eszerint a föld és a város boltsorának háttal fekvő nagy palota felét az igazi tulajdonos, Syrylyz c., egykori esztergomi polgár leányának, Katalinnak, Bonifác c. egykori [székes]fehérvári polgár feleségének eladta 50 márkáért.

A [székes]fehérvári keresztesek konv-jének nyílt okleveléből kiderült, hogy Bonifác fia Gylus c., [székes]fehérvári polgár Vmpudinus-szal, sógorával, ugyancsak [székes]fehérvári polgárral a konv. előtt megjelenve a palotában birt teljes részét, azaz a palota felét Kata úrnőnek, nővére leányának, az említett Wmpud feleségének adta rokonság címén.

Esztergom város zárt oklevele szerint, amelyet Elkynus c., bíró idején adtak ki, a palotát Arcynus c. fia Béla c. 40 ezüst márkáért zálogba adta sógorának, Vilmosnak.

A [székes]fehérvári kápt. és a város nyílt oklevele(i) szerint az egykori [székes]fehérvári polgárnak, Vyllum-nak az özvegye, Arcynus c. leánya a palotát, amelyet fivére, Béla c. 40 márkáért elzálogosított Vyllum-nak, végrendeletében Kata-nak, testvére, Béla c. leányának, a mondott Wmpud feleségének hagyta fia, Miklós akaratából. A városi elöljáróság megismerve az oklevelek tartalmát, a nagyobb igazság érdekében oklevelében (174. sz.) elrendelte: az említett quindena quindena-jára Simon mr. és Béla c. özvegye a palotára és a curia-helyre vonatkozó okleveleket mutassák be, Bachen fia János fia Pétert pedig, akinek a birtokában a palota és a curia-hely akkor volt, kötelezte, hogy azokat ugyanazon időpontig Simon mr. és Béla c. özvegye részére adja át. Az említett quindena quindena-ján Elyas és Máté személyesen megjelentek, Simon mr. és Béla c. özvegye azonban nem, de megjelent Simon mr. famulusa [I. Károly] király halasztó oklevelével (199. sz.), amiért az ügyet el akarták halasztani, de másnap Elyas és Máté a király egy másik oklevelét (200. sz.) mutatták be, amelyben a király megparancsolta, hogy haladéktalanul zárják le az ügyet Elyas és Máté okleveleinek tartalma alapján. A bíró és az esküdtek végül részint a nyilvánvaló igazság, részint a királyi parancs miatt úgy határoztak, hogy az említett palotát és curia-helyet Elyas és Máté, valamint örököseik, továbbá Béla c. említett unokái kapják, elrendelik Elyas és Máté beiktatását, Simon mr-t és Béla c. özvegyét pedig örök hallgatásra ítélik. Az oklevelet a város kettős pecsétjével erősítik meg. D. f. II. prox. p. fe. Asc. d. A.

Á.: Székesfehérvári keresztes konv. 1325. május 25. (Dl. 86 972., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 47. o. 2.)

K.: —

202. 1325. máj. 23. Visegrád

I. Károly király (H) H[enrik] veszprémi püspök és királynéi kancellár kérésére a Zala (Zaladiensis) megyei Sepethnuk ~ Scepthnuk nevű püspöki falujában szombatonként szabad hetivásárt engedélyez, az ott megforduló kereskedőknek vámmentességet ad, és különleges oltalmába veszi őket. D. in Wysegrad, in oct. Asc. d.

E.: Veszprémi püspöki lt. Szepetnek l. (Df. 200 127.) A fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

K.: —

R.: Vesp. Reg. 71—72.

203. 1325. máj. 23. Visegrád

I. Károly király (H) megparancsolja a somogyi (Symigiensis) apátnak és konv-nek, hogy küldje ki emberét Jonas fia Domonkos vagy Juta-i Márk (Mark) királyi emberrel Pál fia Jánosnak a felesége, Anyh leánynegyede révén hozzá jutott Bechefalua nevű birtokára, és összehíva a szomszédokat a határjárást végezzék el és Jánost iktassák be, az esetleges ellentmondókat pedig alkalmas időpontra idézzék meg, nevüket és a birtok határait írják le. D. in Wissegrad, in oct. Asc. d.

Á.: Somogyi konv. 1325. június 29. (Dl. 67 692., Tallián cs. lt. 17.)

Má.: Dl. 67 690., Tallián cs. lt. 14. Az oklevél kiadási évének feltüntetése nélkül a somogyi konv. 1325. június 29-i átírása alapján. XVII. századi.

K.: —

R.: Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 27. 61.

204. 1325. máj. 24.

A váradi kápt. I. Károly király (H) 1324. november 4-i parancsára jelenti, hogy Benedek fia Péter királyi ember és Pál mr., kanonok, kápt-i kiküldött a szomszédok: [Karaz-i] Sándor fiai: Miklós és László, valamint Erebyle ~ Erebile fia Egyed jelenlétében a határok bejárása után ellentmondás nélkül beiktatták [Magyar (dict.)] Pál mr-t Kyuuzalka és Beelzalka birtokba. Hj.: Agiagosou ~ Agyagosou rét, amely elválasztja Zalka-tól Magyar ~ Magiar (dict.) Pál mr. Gyegh ~ Gyeogh nevű birtokát és Sándorteleky (Alexandriteleky) birtokot, tölgyfa, szilfabozót, Kyuuzalka és Gyegh birtokok, domb, liget, Kyuuzalka birtok és Pál mr. Matthe nevű birtoka, Kyvwzalka ~ Kyuuzalka, Matthe és Jaromteleke birtokok, út, beerch ~ berch-nek mondott domb, Kyuwzalka, Jaromteleky, Papos és Pauly birtokok, Omodeus útja nevű út, Kyuuzalka és Pauli ~ Pauly nevű birtokok, liget, Tekeres potok nevű víz, Gemus nevű tó, ugyanaz a Gyemus tó, bizonyos folyó, Gyegh birtok, Agyagossou nevű rét. D. f. VI. prox. an. fe. Penth.

Má.: 1. Dl. 70 611. (Perényi cs. lt. 26.) XVI. századi.

2. Dl. 98 525. (Károlyi cs. lt. 31. 81.) XVI. századi. Mindkettő

I. Károly király 1325. augusztus 20-i átírásában.

3. Dl. 98 528. (Károlyi cs. lt. 61. 163.) Csak a határjárás. XVIII. századi.

K.: — (I. Károly király oklevelét l. Anjou-oklt. VIII. 488. sz.)
Megj.: A regesztában Mál. és Máz. névváltozatait tüntettük fel.

205. (1325. máj. 25. előtt)

Lodomérnak, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás egyház prépostjának oklevele szerint Vezekin-i Miklós fia Fülöp c-nek egyrésztől, másrésztől pedig Zegi-i Beken fia Jakabnak a köztük lévő ügyben előtte meg kell jelenniük.

Eml.: Lodomér, esztergom-előhegyi prépost 1325. május 25. (Dl. 98 415., Tajnay cs. lt. 1. 5.)
K.: —

206. 1325. máj. 25.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Dorozlou fiai: Gergely, Dorozlou ~ Duruzlou és László kérésére új és autentikus kettős pecsétjével ellátott oklevelében átírja és megerősíti [IV.] László király 1285. szeptember 16-i nyílt oklevelét, amelyben megerősítette Henrik bán fia Miklós 1284. évi Ozvn föld vagy birtok adományozásáról szóló eredetiben is bemutatott privilégiumát. A király vérük hullatásával és sok rokonuk és szerviensek halálával nyújtott szolgálataik mellett különösen azért erősíti meg az oklevelet, mert Dorozlou fiai a király egykori hűtlene, Gergely fia András szövetségét elutasítva a királyhoz csatlakoztak, birtokaikat és javaikat a hűtlenek kezére hagyva. Andrást és szövetségeseit és a földjét megtámadták, a harcban 11 szerviensek, köztük 4 rokonuk: Vnyani-i Miklós, Demeter fia János, Pouka fia Mihály és Martunus életét vesztette. Machou várának ostromakor Duruzlou bátran harcolt, Kalabar vára alatt egy másik hadjáratban pedig életveszélyesen megsebesült. A föld határai, amint a vasvári kápt. [IV.] László királynak küldött oklevelében látta I. Károly, a következők: Nog c. faluja, rét, szögletes kő, amely Ozvn földet elválasztja Poth falutól, Myzlen falu, Kueskuth falu, Kazar falu. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. VII. Kal. Iunii. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 49 614. (Rumy cs. lt. 28. 7.) Hátoldalán későbbi írással: Karol Kyrál lewele Azzonfalwa donationak a hatara felől és super Azzon falwa. Lila-sárga fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: Bgl. III. 198—199. (IV. László király oklevelét l. Reg. Arp. 3388. sz.)

207. 1325. máj. 25. Klucs vár

Heruatinus c. fia Wlcosclaus c. Ceperna, György és Budec kérésére szolganőjének, Maricha-nak Chranic fiától, az említett Györgytől született Chranic nevű fiát Györgynek és testvéreinek: Andrásnak és Budec-nek a szolgálatai fejében kiemelve őt szolgálai közül felszabadítja, és fiait: Lato-t, Wlc-t és Pált, ha az ő halála után rendelkezését megmásítanak, megátkozza az alábbi szavakkal: ira dei descendat supra eos et incurrant in sentenciam paternalem hazai szokás (consuetudo terre nostre) szerint és nagyobb bizonyoságként az alábbi tanúk előtt: Damianus mr., Radec fia Radosclaus, Ceperna, Wlcosclaus káplánja György, Wlmer fia Wlcosclaus, Cholunic nb. Budona, Gerdomil fia Budisclaus. Az ügy poroszlói: Miros fia Dragos és Wlcosclaus ispánja, Radec. D. in castro Cluc, in fe. Vrbani pape.

E.: Dl. 66 502. (Blagay cs. lt. 120.) Sárga-vörös fonalakon kerek, kopott, természetes színű viaszpecsét függ.

K.: Blagay 96—97., Smič. IX. 238.

208. 1325. máj. 25.

A [székes]fehértvári keresztes konv. Cranch fia Elyas és Chege fia Pál atyafia, András fia Máté (Mathe), [székes]fehértvári (Castrum Albensis) polgárok kérésére privilegiális oklevelében átírja és megerősíti Esztergom város (civitas Strigoniensis) 1325. május 20-i privilégiumát (201. sz.). D. in vig. Penth. Konrád (Corrardus) testvér, preceptor és őrkanonok idejében.

E.: Dl. 86 972. (Eszterházy cs. hercegi ág lt. 47. 0. 2.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; zöld fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: —

209. 1325. máj. 25.

A vasvári (Castrum Ferreum) Szt. Mihály kápt. I. Károly király (H) május 18-i (198. sz.) meghagyására jelenti, hogy kiküldöttjük József (Joseph) mr. dékán és Dénes királyi ember Jak - Jaak és Perno monostorok apátjaitól és konv-jeitől, valamint a környéken élő nemesektől és nemtelenektől megtudták: a Jaak nevű Szt. György monostort a Jaak nb. Nagy (dict. Magnus) Márton c., a Perno nevű monostort pedig a szintén Jaak nb. Chepanus bán építette. A kegyúri jog a Jaak nb. Kopoz-t, fivéreit és rokonait illeti. Boyth birtok Sithke-i Lőrinc és Chepanus c-k örökölt birtoka volt, de hogy mi módon idegenítették el, nem ismeretes. D. in vig. Penth.

E.: Dl. 2300. (OL. Kamarai lt. Eccl. 53. 1.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma látható és két további zárópecsétre utaló bevágások.

Á.: I. Károly király 1327. május 1. (Df. 209 124., GYMSML. 2. Niczky 22. 4623.)

K.: Zala I. 181—182. E-ről.

R.: Bgl. III. 199.

210. 1325. máj. 25.

Lodomér, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás egyház prépostja, B[oleszló] esztergomi érsek, örökös ispán lelki ügyekben általános helynöke a Vezekin-i Miklós fia Fülöp c. és a Zuld var-i Jakab által képviselt Zegi-i Beken fia Jakab közötti, a prépost korábbi oklevele (205. sz.) szerinti ügyet a felek akaratából június 8-ra (ad quind. datarum presencium) halasztja intézkedésre és feleletadásra. D. sabb. prox. an. fe. Penth.

E.: Dl. 98 415. (Tajnay cs. lt. 1. 5.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro Philippo filio Nicolai de Vezekin contra Jacobum filium Buken de Zugi memorialis; egy nagyobb, mandorla alakú zárópecsét nyoma és egy kisebb pecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: —

211. 1325. máj. 26. Buda

I. Károly király (H), mivel a Guthkeled (Dl. 2471.: Guthked) nb. Bereck (Brikcius, Dl. 2471.: Briccius) fiai: András mr., budai prépost, János, Lőrinc és Miklós azt mondták neki, hogy a Sopron (Supruniensis, Dl. 2471.: Soproniensis) megyei Temfeul nevű birtok örökségi jogon rájuk szállt, meghagyja a győri kápt-nak, hogy küldje ki bizonyágul emberét Geuse fia

Miklós vagy Konrád (Corrardus) fia István királyi emberrel a birtok határainak a bejárására és Bereck fiainak a beiktatására. D. Bude, in fe. Pent.

Á.: Győri kápt. 1325. június 18. (Dl. 29 666., OL. Gyulafehérvári kápt. o. lt. Szatmár 5. 20.)
> I. Károly király 1327. január 28. (Dl. 2471., NRA. 1590. 2.)

K.: F. VIII/3. 181—182., Bgl. III. 199—200. Dl. 2471. alapján.

212. 1325. máj. 26. Esztergom

Boleszló (Bolezlaus) esztergomi érsek és örökös ispán Danus fiai: Péter és Domonkos kérésére autentikus pecsétjével ellátott oklevélben átírja Pál egykori szepesi (Scepsiensis) prépost 1308. május 12-i oklevelét. D. Strigonii, in fe. Pent.

E.: Dl. 63 652. (Görgey cs. görgői lt. 52.) Hátoldalán későbbi regeszta; lila-sárga-vörös fonalakon mandorla alakú, természetes színű viaszpecsét töredéke függ.

K.: Str. III. 65—66. (Pál prépost oklevelét l. Anjou-oklt. II. 358. sz.)

R.: Görgey 345. napi kelet nélkül.

213. (1325. máj. 27. előtt)

Sándor c. országbíró oklevele szerint a Konrád fia Jakab c. fiai: Miklós és Konrád, valamint László fiai: Mihály, Dokou és Deseu közötti ügyben május 29-én (f. IV. p. fe. Penth.) a pécsi kápt. előtt fogott bírának kell ítélniük.

Eml.: Pécsi kápt. 1325. május 29. (Dl. 38 679., Óváry cs. lt.)

K.: Koszta L., Bar. tí. 1992/1995. 5. Eml-ről.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél tartalmazta a fogott bírák neveit.

214. 1325. máj. 27.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) az Akus nb. Mihály fia Mykch szlavón (Sclauonia) bán, somogyi (Symigiensis) és soproni (Supruniensis) ispán számtalan helyen és hadjáratban nyújtott szolgálatai fejében és különösen azért, mert Omodeus lázadó és hűtlen fiainak földjeit és várait a király számára megszerezte, és hűtleneit számos csatában legyőzte, új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben elrendeli, hogy Mykch, fiai és azok utódai az addig adományozott vagy később adományozandó bármely megyében és helyen lévő birtokokat és jogokat békében bírassák, csak fiai és a tőlük származó utódok örökölhettek, azokból a rokonság nem részesülhet, kivéven, ha az adományozó oklevélben szerepelnek, vagy ha az adomány közös. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. VI. Kal. Junii. Méltóságnevsor.

E.: Dl. 40 467. (Múzeumi Törzsanyag, Horvát István) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; függőpecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: Zala I. 182—184., Smič. IX. 238—240.

R.: Doc. Trans. II. 147. 316. sz.

215. 1325. máj. 29.

A pécsi kápt. tudatja, hogy Sándor c. országbíró oklevele (213. sz.) szerint Konrád (Corardus) fia Jakab c. fiai: Miklós és Konrád (Corardus) egyrésztől, másrésztől László fiai: Mihály, Dokou és Deseu között május 29-én (f. IV. p. fe. Penth.) a kápt. előtt az országbíró oklevelében foglalt fogott bírának kellett volna ítékezniük. Május 27-én (f. II. prox. an. predictam IV. f.) azonban a felek megjelentek a kápt. előtt, vállalták az ítéletet, és kérték, hogy az még azon a napon történjen meg a kápt. által e célból kiküldött János mr. kanonok előtt. János mr. a fogott bírakkal visszatérve jelentette, hogy a fogott bírák ítélete után Jakab c. fiai az ítéletet teljesen vállalták, László fiai azonban nem. Jakab c. fiai ügyük nagyobb bizonyosága végett május 29-én személyesen várokoztak a kápt. előtt László fiaira, akik azonban nem jöttek, és senkit sem küldtek maguk helyett. D. in quarta antedicta. (f. IV. p. fe. Penth.)

E.: Dl. 38 679. (Óváry cs. lt.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; mandorla alakú záropecsét természetes színű viaszmaradványai láthatók befűzött hártycsikkel.

K.: Koszta L., Bar. tí. 1992/1995. 5.

R.: Uo.

216. (1325. máj. 30. előtt)

Miklós c-nek, Fülöp nádor albírájának az ítélete szerint Semyen-i Mihály fiainak: Lászlónak és Mihálynak [1325.] május 30-án a váradi kápt. előtt hatodmagukkal esküt kell tenniük Semyen-i István fia Jánossal szemben, hogy annak 10 márkát érő lovát nem tulajdonították el.

Eml.: Váradi kápt. 1325. május 31. (Dl. 50 770., Kállay cs. lt. 1300. 151.)

K.: —

217. (1325. máj. 30. előtt)

Pál bán fia István mr., Jakab mr., szabolcsi (Zabouch) ispán helyettese (vice gerens) és a négy szolgabíró előtt Petry-i Gergely fia Lőrinc és Ders fia László mr. vállalták, hogy a László mr. által Mihály fiainak: László és Mihály mr-eknek, valamint Mihály fia István mr. fia Lengen (dict.) Jánosnak és fivéreinek elzálogosított két Szabolcs megyei birtokukat: Cosma-t és Myclos-t három időpontban: július 1-én (in oct. B. Johannis bapt.), november 18-án (in oct. Martini conf.) és március 29-én (sabb. prox. p. fe. Pasce) váltják vissza. Vállalták azt is, hogy május 30-án (f. V. prox. p. fe. Pent.) a váradi kápt-nal kötelező levelet adatnak ki arról, hogy nem teljesítés esetén 40 márkát tartoznak fizetni a másik félnek.

Eml.: Váradi kápt. 1325. május 31. (Pécsi püspöki lt., Klimó gyűjt. 40. (Df. 285 784.)

K.: —

218. 1325. máj. 30.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) a Guthkeled nb. Bereck c. fiai: János, András mr., budai prépost és királyi káplán, Leukus és Miklós kérésére atyjuk és az ő szolgálatuk fejében új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben átírja és megerősíti [IV.] László király 1279. évi, Abraam (Abram), Batur és Kyusbatur ~ Kyusbaturd birtokok Bereck c-nek és fivéreinek: Hudus-nak, Györgynek és Benedeknek történő adományozásáról szóló privilégiumát, a váradi kápt. 1321. november 12-i

nyílt oklevelét Bereck c. és említett fiai, valamint az említett György fiai: János és Mihály közötti birtokosztályról, továbbá a váradi kápt. 1323. június 26-i nyílt oklevelét Bereck fiai, valamint Hudus fia Lőrinc és Hudus fia László fiai: János és István közötti birtokosztályról és [IV.] László év nélküli Pathak-on [1282.] augusztus 15-én kelt nyílt oklevelét, amelyben szerdára hetivásárt engedélyezett Batur faluban. A király főképp azért erősíti meg az okleveleket, mert Bereck fia János a Trencsényi (Trinchin) Péter fia Mátéval szemben Ruzgunnál a Tarcha folyó mellett vívott csatában életveszélyesen megsebesült, továbbá amikor Bereck és fiai Tamás fiai: Kopoz és Beeke szövetségéből a király hűségére tértek, azok birtokaikat pusztították, végül amikor a király Dausa egykori erdélyi vajdát küldte Erdélybe az említett Kopoz és Moys fia Moys ellen, János és Leukus az ütközetben életveszélyesen megsebesültek. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. III. Kal. Iunii. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 1045. (NRA. 777. 4.) Lila fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétjének kicsi töredéke függ.

K.: — (IV. László király okleveleit I. Reg. Arp. 2952. (2947.) és 3159. sz., a váradi kápt. 1323. június 26-i oklevelét I. Anjou-oklt. VII. 314. sz.)

219. 1325. máj. 30.

Az erdélyi kápt. Ebes fia Csanád (Chanad), Baas fia Péter és Tiborc (Tyburch) fia Benedek, Alsó (Inferior) Pestus-i nemesek kérésére autentikus pecsétjével ellátott privilegiális oklevelében átírja László erdélyi vajda és szolnoki (Zonuk) ispán 1302. április 16-i ítéletlevelét. D. f. V. prox. p. fe. Pent. Miklós prépost, Sanctus éneklő-, Tamás őrkanonok és Pál ugocsai (Vgacha) főesperes, dékán idejében.

E.: Dl. 40 468. (Múzeumi Törzsanyag, Sólyom-Fekete) Vörös fonalakon függött pecsétje elveszett.

Má.: AL. Bánffy cs. lt. 373. (Df. 260 925.)

K.: Sólyom-Fekete F., Hunyadm. Évk. I. 64—67. (László erdélyi vajda oklevelét I. Anjou-oklt. I. 198. sz.)

Ford.: Doc. Trans. II. 147—148. (Román nyelvű)

220. 1325. máj. 30. Opatowiec

Nankerus, krakkói (Cracouiensis) püspök a kápt. egyetértésével saját és a kápt. pecsétjével ellátott oklevelében minden egyházi és világi ügyben, de különösen a [Boleszló] esztergomi érsekkel Podolin, Gnazdo, Lubowla és más egyházmegyéjén belüli falvak lelki joghatóságának az ügyében folytatott perben általános képviselőinek vallja Iaroslauus krakkói kancellárt, Wroninus Sandomiria-i plébánost és Rathibor-i Bertold mr-t. D. in Opatowiecz, III. Kal. Iunii. Ferenc mr., wiślicai (Wysliciensis) prépost, Miklós wiślicai őrkanonok, krakkói kanonokok, Ilicus kincstárnok, Péter és Domonkos, a püspök krakkói káplánjai, tanúk jelenlétében.

Má.: 1. Krakkói kápt. lt. Liber Antiquus. Prothus premontrei prépost, szentszéki bíró 1332. február 12-i átírásában. Kodeks Wacł. szerint.

2. Dl. 36 769. (OL. Kamarai lt. Eccl. Lechnitz 24.) Mál. alapján.

3. EPL. Arch. Eccl. Vetus 24. (Df. 278 931.) Mál. alapján. 1648. október 24.

4. Uo. XVI. századi.

5. OA. Stará L'ubovňa, Podolin város 15. (Df. 258 830.) Mál. alapján. XVIII. századi.

K.: Wagner III. 27. Prothus prépost 1332. február 12-i átírásából, Kodeks Wacł. I. 176—178. Mál-ról.

R.: Str. III. 66. 111. sz.

Megj.: Regesztánkban a Kodeks Wacł. tulajdonneveit adjuk.

221. (1325. máj. 31. előtt)

János mr., egri őrkanonok oklevele szerint Nogsemyen-i Vbul fia Mihály fia Mihálynak június 2-án (in oct. Pent.) kell fizetnie előtte Gereuen fia Lőrinc mr-nek.

Eml.: Péter egri püspöki helynök 1325. június 6. (Dl. 40 469., Múzeumi Törzsanyag, Szalay gyűjt.)

K.: —

222. (1325. máj. 31. előtt)

János mr., egri őrkanonok oklevele szerint Lengel (dict.) Jánosnak június 2-án (in oct. Pent.) kell fizetnie előtte Gereuen fia Lőrinc mr-nek.

Eml.: Péter egri püspöki helynök 1325. június 6. (Dl. 50 772., Kállay cs. lt. 1300. 154.)

K.: —

223. 1325. máj. 31.

A váradi kápt. előtt Semyen-i Mihály fiai: László és Mihály Miklós c., Fülöp nádor albírája oklevelének (216. sz.) megfelelően hatodmagukkal május 30-án (f. V. prox. p. Penth.) esküt tettek Semyen-i István fia Jánossal szemben arról, hogy annak 10 márkát érő lovát nem tulajdonították el. D. 2. term. supradict. (f. V. prox. p. Penth.)

E.: Dl. 50 770. (Kállay cs. lt. 1300. 151.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; mandorla alakú zárópecsét természetes színű viasz töredéke látható.

K.: —

R.: Kállay I. 59.

224. 1325. máj. 31.

A váradi kápt. előtt Jakab mr., szabolcsi (Zabouch) ispán helyettesének (vice gerens), Pál bán fia István mr-nek és a négy szolgabírónak a korábbi oklevele (217. sz.) értelmében május 30-án (f. V. prox. p. fe. Pent.) egyrészt Petry-i Gergely fia Lőrinc és Ders fia László mr., másrészt pedig Mihály fiai: László és Mihály mr-ek, valamint Mihály fia István mr. fia Lengen (dict.) János és fivérei megjelenén, Gergely fia Lőrinc és Ders fia László mr. a kápt. kötelező oklevelét a Pál bán fia István mr. oklevelében foglalt büntetésekkel és kötelezettségekkel Mihály és István fiainak kiadatták, és az erről szóló oklevelet a kápt. kiadja a feleknek. D. 2. term. supradict. (f. V. prox. p. fe. Pent.)

E.: Pécsi püspöki lt., Klimó gyűjt. 40. (Df. 285 784.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; a fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

K.: F. VIII/2. 677—678.

R.: Doc. Trans. II. 148. 319. sz.

225. 1325. máj. 31. Nagyváradi

Péter mr., Csanád (Chanadinus) egri püspök általános helynöke, zsombolyi (Sumbun) főesperes a püspök parancsára a Lengel (dict.) János mr. valamint Nogsemyen-i László és Mihály részére Bank-i Péter által a nővérük hitbére és jegyajándéka fejében lefizetett 40 márka bírói részéből a Jánosra eső részt, továbbá a Gereuen fia Lőrincnek június 2-án (in oct. Penth.) adandó 25 márkából a szintén Jánosra eső részt, valamint a békebírság harmadrészét elengedi a püspöknek nyújtandó szolgálatai fejében, de Lászlótól és Jánostól (♫: Mihálytól) június 2-án be fogja hajtani. D. Waradini, f. VI. prox. an. oct. Penth.

E.: Dl. 50 769. (Kállay cs. lt. 1300. 157.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; mandorla alakú zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai láthatók és egy kisebb zárópecsétre utaló bevágások.

K.: AO. II. 195.

R.: Kállay I. 58—59., Doc. Trans. II. 148. 318. sz.

226. 1325. jún. 1.

A veszprémi kápt. előtt Simon fiai: Pál és Petheu, a veszprémvölgyi (de valle Wesprimiensi) apácák Wamus-i jobbágysai H[enrik] veszprémi püspök és királynéi kancellár képviselőjének, officialisának és várnagyának, Sándor mr.-nek a jelenlétében az Andronicus c-től és fiaitól vásárolt és sessio-k létesítésére alkalmas 3 hold földjüket, amely a püspök jobbágysainak a földjei között fekszik, 5 pensa-ért bécsi dénárban a püspöknek eladják. Simon fiai vállalják, hogy a püspököt a birtokban megvédik. D. sabb. prox. an. oct. Penth.

E.: Veszprémi püspöki lt. Vámos 3. (Df. 200 128.) A fényképen hátoldalra nyomott pecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

R.: Vesp. Reg. 72.

227. (1325. jún. 2. előtt)

[I. Károly] király megparancsolja az esztergomi keresztes konv.-nek, hogy kerestesse ki camera-jából azt a privilégiumát, amelyet Gyva (Gyvo) földnek Gyua-i (Gyua) Kristóf fia Lóránt által történt megvásárlásáról adott ki.

Eml.: Esztergomi keresztes konv. 1325. június 2. F. szerint.

K.: F. VIII/2. 655. a Széchenyi gyűjtemény alapján Eml.-ről, F. VIII/6. 82. Cornides alapján Eml.-ről.

Megj.: Zárójelben F. VIII/6. eltérő alakjait adjuk.

228. (1325. jún. 2. előtt)

Miklós c., Fülöp nádor albírája a Máté fia Miklós és Semien-i István fia János közötti pert június 2-re (oct. Penth.) tűzi ki.

Eml.: Miklós alnádor 1325. június 9. (Dl. 50 774., Kállay cs. lt. 1300. 167.)

K.: —

229. (1325. jún. 2. előtt)

Az aradi kápt. oklevele szerint Keer-i Fekete (dict.) Gergelynek június 2-án (in oct. fe. Pent.) kell kiváltania Zer-i Posa mr., Sebus-i és Elyed-i várnagytól a 9 márkáért elzálogosított Keer nevű birtokát.

Eml.: Aradi kápt. 1325. június 5. (Dl. 91 205., Festetics cs. lt. Ign. Misc. 29.)

K.: AO. II. 196. Eml-ről.

Ford.: Doc. Trans. II. 148—149. Eml-ről. (Román nyelvű)

230. 1325. jún. 2. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Miklós pozsonyi prépost és királyi káplán azt mondta neki, hogy a pozsonyi egyház Zelych nevű birtoka szomszédságában fekvő bizonyos Ablench nevű 6 ekényi Pozsony (Posoniensis) megyei föld az egyházáé, megparancsolja a győri kápt-nak, hogy küldje ki emberét bizonyoságként, aki előtt Gurgetegh-i Péter vagy Salamon fia György királyi ember a birtok határait a szomszédok jelenlétében be fogja járni, és a prépostot vagy emberét vagy ügyvédjét és általa vagy ügyvédje által a pozsonyi egyházat be fogja iktatni, és az esetleges ellentmondókat alkalmas időre a király elé fogja idézni. A kápt-nak az idézés napját, a kitűzött időpontot, a megidézettek neveit és a határokat meg kell írnia a királynak. D. in Vyssegrad, in oct. Penth. a. d. Mo CCCo XXmo quinto.

Á.: Győri kápt. 1326. augusztus 17. > I. Károly király 1326. december 18. (ŠÚA. Pozsonyi kápt. m. lt. C. 5. 53., Df. 227 744.)

K.: Str. III. 100.

R.: ŰMS. 1881. 125., Str. III. 67. 112. sz.

Megj.: Elképzelhető, hogy az oklevél 1326-ban keletkezett, hiszen a birtokot a kápt. 1325. június 30-án szerezte meg. (Vö.: 288. sz.)

231. 1325. jún. 2. Debrecen

Dausa nádor fia Jakab mr., szabolcsi (Zobouch) ispán tudatja, hogy Lengel (dict.) János mr. Pál bán fia István mr., szabolcsi alispán (vicec.) szállása (descensum) előtt egy Symoca nevű embert megölt, és ezért István mr. tisztessége fölött 16 márkában egyeztek meg. Az ispán Csanád (Chenadinus) egri püspök kérésére a 16 márkából az öt illető két részt elengedi János mr-nek. D. Debrecen, in oct. Penth.

E.: Dl. 50 771. (Kállay cs. 1300. lt. 152.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványa látható.

K.: AO. II. 196

R.: Kállay I. 59.

232. 1325. jún. 2.

Az esztergomi (Strigonium) Szt. István király egyház ispotályos háza kereszteseinek konv-je Gyua-i (Gyiua) Kristóf fia Lóránt fiai: Chenk és Jakab kérésére és az általuk bemutatott királyi parancsra (227. sz.) privilegiális oklevélben átírja saját, camera-jában feltalált 1300. évi azon privilegiát, amelyet Gyva (Gyvo) földnek Kristóf fia Lóránt által történt megvásárlásáról adott ki. A konv. a feltalált privilegiát és az átíró oklevél par-ját elhelyezi camera-jában. D. in oct. Pent.

E.: A Széchenyi gyűjteményben volt F. VIII/2. szerint.

K.: F. VIII/2. 655—656. a Széchenyi gyűjteményből E-ről, F. VIII/6. 81—82. Cornides alapján.

R.: ÚMS. 1881. 125.

Megj.: F. szerint az eredeti oklevél függőpecséttel ellátott chirographált hártván volt. Zárójelben F. VIII/6. eltérő alakjait adjuk.

233. 1325. jún. 2.

A nyitrai kápt. előtt Sachow, Zamard-i nemes és fiai: Demeter és István Trencsén (Trinchiensis) megyéből egyrésztől, másrésztől Ábrahám (Abraam) fia Márton, ugyancsak Zamard-i nemes megjelenve, Sachow és fiai előadták, hogy a Zamard - Zamar birtokon lévő, örökség jogán hozzájuk tartozó teljes részüket fogott bírák ítélete alapján átadják Ábrahám fia Mártonnak ugyanazokkal a jogokkal, amelyekkel ők bírták. [D.] in oct. fe. Pent.

Má.: 1. Dl. 25 136. (OL. Kamarai lt. Jes. Trenchin 5. 58.) 1753. évi.

2. Dl. 25 137. (OL. Kamarai lt. Jes. Trenchin 41. 26.) XVIII. századi. Mindkettő Opuliai László nádor 1367. november 4-i tartalmi átiratában.

Megj.: Az átiró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

234. (1325. jún. 5. előtt)

I. Károly király meghagyja a zágrábi prépostnak és kápt-nak, hogy Jakab zágrábi püspök halála miatt püspök választásáról gondoskodjanak, mert a püspökség megyéiben és helységeiben, valamint a püspöki javakban visszasságok (novitas) történtek.

Eml.: XXII. János pápa 1325. június 5. I. Károly királyhoz írt levelében. (ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 455.) Theiner szerint.

K.: Theiner I. 499. Eml-ről.

235. (1325. jún. 5. előtt)

I. Károly király tudatja XXII. János pápával, hogy Jakab zágrábi püspök meghalt, ezért a püspökség megyéiben és helységeiben, valamint a püspöki javakban visszasságok (novitas) történtek.

Eml.: XXII. János pápa 1325. június 5. a zágrábi préposthoz és kápt-hoz írt levelében. (ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 455.) Theiner szerint.

K.: Theiner I. 499—500. Eml-ről.

236. 1325. jún. 5. Avignon

XXII. János pápa inti I. Károly királyt (H), hogy a Dalmáciával (Dalmatia) határos Boszniában (principatus Bosnensis) különböző helyekről összegyűlt eretnekek kiirtására küldött ferences inkvizítort, Fábiánt támogassa. D. Avinione, Non. Iunii, [pápasága] 9. évében.

Reg.: 1. ASV. RV. 78. 6. de curia Mollat szerint.

2. ASV. RA. 22. 50. Mollat szerint.

K.: Raynaldus 1325. XXVIII. § F., Acta Bosnae és Mollat szerint, Katona, Hist. crit. VIII. 530(!), F. VIII/2. 631—633. Raynaldus alapján, Smič. IX. 241—242.
R.: Acta Bosnae 21., Mollat V. 448. No. 23 127.

237. 1325. jún. 5. Avignon

XXII. János pápa tudatja I. Károly királlyal (U), hogy értesült arról, miszerint a király hamis hír alapján meghagyta (234. sz.) a zágrábi prépostnak és kápt-nak, hogy a Jakab püspök halála folytán megüresedett zágrábi püspöki széket töltsék be, mert a püspökség megyéiben és helységeiben, valamint a püspöki javakban visszasságok (novitas) történtek. A pápa értesíti a királyt, hogy Jakab püspök él, fontos dologban a pápa magához rendelte és megbízatást adott neki, egyúttal kéri a királyt, hogy a visszasságokat szüntesse meg. D. Avinione, Non. Iunii, [pápasága] 9. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 455. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 499. Reg-ből, Tkalčić, Mon. civ. Zag. I. 112., Smič. IX. 242. Mindkettő Theiner alapján.

238. 1325. jún. 5. Avignon

XXII. János pápa tudatja a zágrábi préposttal és kápt-nal, hogy I. Károly király (U) levelében (235. sz.) értesítést adott Jakab zágrábi püspök haláláról, és emiatt a püspökség megyéiben és helységeiben, valamint a püspök javaiban visszasságok (novitas) történtek. Jakab püspök azonban él, bizonyos ügyben a pápa magához rendelte. Meghagyja, hogy: ha valamit tettek a püspök ellen, vonják azt vissza. [D. Avinione, Non. Iunii, pápasága 9. évében.]

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 455. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 499—500. Reg-ből, Tkalčić, Mon. civ. Zag. I. 112., Smič. IX. 242—243. Mindkettő Theiner alapján.

239. 1325. jún. 5.

Az aradi kápt. bizonyítja, hogy Keer-i Fekete (dict.) Gergelynek a kápt. korábbi oklevele (229. sz.) szerint június 2-án (in oct. fe. Pent.) kellett volna kiváltania a Zer-i Posa mr., Sebus-i és Elyed-i várnagynak 9 márkáért elzálogosított Keer nevű birtokát, amely a kápt. szintén Keer nevű birtoka mellett fekszik. Az említett napon Gergely a birtokot nem váltotta vissza Posa mr-től, akinek képviselője 3 napig várakozott a kápt. előtt. D. 4. term. prenot. (oct. fe. Pent.).

E.: Dl. 91 205. (Festetics cs. lt. Ign. Misc. 29.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; mandorla alakú zárópecsét csekély maradványa.

K.: AO. II. 196—197.

R.: Juhász, Aradi reg. 8. 25. sz.

Ford.: Doc. Trans. II. 148—149. (Román nyelvű)

240. 1325. jún. 6. Eger

Péter mr., Csanád (Cha.) egri püspök általános helynöke, zsombolyi (Sumbun) főesperes tudatja, hogy János mr. egri érkanonok oklevele (221. sz.) szerint Nogsemyen-i Vbul fia Mihály fia Mihálynak június 2-án (in oct. Pent.) Gereuen fia Lőrinc mr. részére előtte fizetnie

kellett volna, ám a megjelölt időpontban Mihály nem jött és nem is küldött maga helyett, míg Lőrinc mr. a törvény szerint Péter mr. előtt négy napot várt. D. Agrie, 5. term. prenot. (oct. Pent.).

E.: Dl. 40 469. (Múzeumi Törzssanyag, Szalay gyűjt.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: ... contra Mychaelem Nogsemye ...; mandorla alakú zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: F. VIII/7. 179.

241. 1325. jún. 6. Eger

Péter mr., Csanád (Chanadinus) egri püspök általános helynöke, zsombolyi (Sumbun) főesperes előtt Lengel (dict.) János megbízottja, Zeuke (dict.) Miklós június 2-án (in oct. Pent.) János mr. egri őrkanonok korábbi oklevele (222. sz.) értelmében Gereuen fia Lőrinc mr-nek 4 márkát és 64 dénárt lefizetett. D. Agrie, 5. term. prenot. (oct. Pent.)

E.: Dl. 50 772. (Kállay cs. lt. 1300. 154.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; mandorla alakú zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: —

R.: Kállay I. 59.

242. 1325. jún. 8. Buda

I. Károly király (H), mivel Beke fia Endre előtte a Bola nevű Békés (Bekus) megyei birtokát, amelyet szolgálatai fejében Byther fia Pétertől kapott, cserébe Chuda fia Lászlónak és ugyanazon László fivérének, Chuda-nak adta a Fejér (Albensis) megyei Kayazou nevű birtokukért, és bizonyos Szentjakab (villa S. Jacobi) falu fölött lévő szőlőért, [László és Chuda kérésére] megparancsolja az aradi kápt-nak, hogy Vyd fia Tamás vagy Oldruh fia Balázs királyi emberrel a szomszédok jelenlétében a határjárás után Lászlót és Chuda-t iktassák be a Bola nevű birtokba, az esetleges ellentmondókat alkalmas időpontra idézzék meg a király jelenléte elé Endrével szemben. D. Bude, sabb. prox. p. fe. Corporis Christi.

Á.: Aradi kápt. 1325. június 15. > I. Károly király 1329. március 27. (AL. Mikó—Rhédey lt. 1., Df. 257 700.)

Má.: AL. Teleki lt. Kendilónai 1. (Df. 257 932.) 1730. július 29. A Df. 257 700. alapján készült másolatról.

K.: —

243. 1325. jún. 8. Nagykálló

Pál bán fia István mr., Jakab mr., szabolcsi (Zabuch) ispán helyettese és a négy szolgabíró Ereus fia Jánost, Paniala-i Péter jobbágját kötelezik, hogy Mihály fia Mihály mr-rel szemben június 22-én (in quind. datarum presencium) végleges választ adjon. Ura kezességet vállal érte. D. in Kallo, sabb. prox. p. oct. Pent.

E.: Dl. 50 773. (Kállay cs. lt. 1300. 175.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai és két további zárópecsétre utaló bevágások.

K.: —

R.: Kállay I. 59.

244. 1325. jún. 8.

A váci kápt. előtt Gaal fia János saját és fiai: Mihály, Balázs és László nevében, valamint János édestestvérei: Petheu és Miklós a vizsály helyett a békesség útját választva Pál fiaival: Miklóssal és Jánossal Thornolia (?) nevű váruk és az ahhoz tartozó birtokrészek elfoglalása, valamint 60 márkát érő (?) javaik elvitele miatti perben, amelyben Pál fiai Jánossal szemben Lampert mr., egykori országbíró és Sándor országbíró előtt elmarasztaltattak, úgy egyeznek meg, hogy Gaal fiai átadják Pál fiainak az említett várban Gumur felől fekvő kisebb tornyot (turrim), valamint a [Kuy], más néven Vyfalu nevű birtokukat, amely az ő földjük, János földje és Starna fiainak földje között fekszik. Gaal fiai vállalják, hogy Pál fiait a vár és a birtok miatt őket támadoktól megvédik. Megegyeznek abban is, hogy ha a felek valamelyike az egyezséget nem tartaná be, a per indítása előtt 50 márkát tartozik fizetni a másik félnek, 10 márkát pedig a bírónak. Erről a kápt. kiadja oklevelét Pál fiainak. Kelt Benedek mr., olvasókanonok keze által, sabb. prox. an. fe. Barnabe ap., Lőrinc püspök, István prépost, Detmarus éneklő-, Benedek örkanonok, Pál váci, János pesti, István csongrádi, János szolnoki (Zolnuc), Domonkos szigetfői (Zyguetfew) főesperesek, Iwan mr., a reggeli mise rectora (rector misse matutinalis), Tamás, a Szent Miklós egyház rectora idejében (jelenlétében?).

E.: Dl. 40 470. (Múzeumi Törzsanyag 1923. 16.) Alul chirographált. Hátoldalán XV. századi írással: Quarta Nicolai et Johannis filiorum Pauli, későbbi írással pedig: Protestatorie Johannis de Tornallya contra Marcum, Batyz de Gömör 1320. (!) A hártán sárga-zöld fonalakon a váci kápt. kerek, kopott, természetes színű viaszpecsétje függ. Erősen foltos, egyes helyeken olvashatatlan.

K.: —

245. 1325. jún. 9. Vizsoly

Fülöp nádor, a kunok bírása, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wywar) ispán előtt június 2-án (in oct. Pent.) Ruska-i Iseph a szintén jelenlévő Konrád (Corrardus) fia Tamással szemben előadta, hogy tíz évvel korábban pünkösdi utáni csütörtökön (f. V. prox. p. fe. Pent.) Tamás a Ruska nevű birtokán lévő házára tört, négy lovat és 50 márkányi, szekrényében ládában lévő (in cista sua hoc est in scrinio) vagyonát elragadta. Tamás viszont mindezt tagadta. A nádor a feleket meghallgatva úgy határozott, hogy Iseph július 1-én (in oct. B. Johannis bapt.) Visul-ban a nádor előtt vádját Tamás ellen annyi tanúval, amennyivel tudja, bizonyítsa. A tanúk előállítása előtt tartozik 3 márka bírságát lefizetni. D. in Visul, 8. term. prenot. (oct. Pent.).

E.: Dl. 2301. (NRA. 861. 7.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma látható.

K.: AO. II. 197.

246. 1325. jún. 9. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírása a Máté fia Miklós és Semien-i István fia János közötti, korábbi oklevele (228. sz.) szerint június 2-re (oct. Penth.) kitűzött pert a személyesen megjelent felek akaratából július 1-re (ad oct. Nat. B. Johannis bapt.) halasztja békekötésre vagy örök feleletadásra. D. in Wysul, 8. term. prenot. (oct. Penth.)

E.: Dl. 50 774. (Kállay cs. lt. 1300. 167.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi tartalmi kivonattal; kerek zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai.

K.: —

R.: Kállay I. 59.

247. 1325. jún. 11.

György presbiter, a Szt. Jakab egyház káplánja, ugocsai (Vgacha) alesperes és Miklós fia Pál, az erdélyi püspök Szatmár (Zotmar) és Ugocsa (Vgacha) megyei dézsmafedői igazolják, hogy Mihály fia László nevében a Keri falu után az oklevél keltétől számított egy évre járó dézsmát másfél finom ezüst márkáért Benke fia Balázs megváltotta. D. f. III. prox. an. oct. Corp. Christ.

E.: Dl. 50 775. (Kállay cs. lt. 1300. 150.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; mandorla alakú zárópecsét viaszmaradványai befűzött hártácsíkkal.

K.: AO. II. 198., Doc. Trans. II. 365—366. AO. alapján.

R.: Kállay I. 59—60.

Ford.: Doc. Trans. II. 149. (Román nyelvű)

248. 1325. jún. 12.

A szepesi kápt. I. Károly király (H) 1325. április 26-i parancsára (160. sz.) jelenti, hogy Benedek, kápt-i karpap előtt János királyi ember Mykch mr. famulusa, Fynta (dict.) Péter, Somus-i János és Egyed szerviense, Buchka fia Jakab, Abaydoch (dict.) Péter kliense, Gergely, valamint Fülöp nádor Makouicha-i várnagya, Somogy-i (?) (dict.) János jelenlétében — akik uraikat képviselték — Radoma ~ Radama birtok határait a régi határok mentén ellentmondás nélkül bejárta és újakat emelt. Hj.: Radama folyó forrása, Kysberk hegy csúcsa, Ciptohou (?) folyó forrása, ugyanannak a hegynek a csúcsa, Topul folyó, a hely, ahol a Radama folyó a Topul folyóba folyik, Radama folyó forrása. D. IV. f. prox. p. fe. Corporis Christi.

Á.: Szepesi kápt. 1369. szeptember 9. > Szepesi kápt. 1416. november 18. (Dl. 43 347., Múzeumi Törzsanyag, Jankovich gyűjt.) > Szepesi kápt. 1747. március 26. (ŠA. Prešov, Usz cs. lt. 180-a. 60v. (Df. 268 443.)

K.: —

R.: F. VIII/2. 677. Fejérvári—Jankovich gyűjteményből.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél zárt alakú volt.

249. 1325. jún. 13.

Lodomér, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás egyház prépostja, B[oleszló] esztergomi érsek, örökös ispán lelki ügyekben általános helynöke tudatja, hogy Vezekin-i Miklós fia Fülöp c. egyrésztől, másrésztől Zegi-i Buken fia Jakab a prépost [1325. május 25-i] (210. sz.) oklevele szerinti ügyüket közös akarattal az eredeti állapot fenntartásával augusztus 8-ra (ad quind. B. Jacobi ap.) halasztották oly módon, hogy ha addig megegyeznének, akkor a jelzett időben az egyezés bejelentésére, ellenkező esetben ügyük tárgyalására és feleletadásra tartoznak megjelenni a prépost előtt. D. V. f. prox. p. fe. B. Barnabe ap.

E.: Dl. 98 416. (Tajnay cs. lt. 1. 7.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; egy nagyobb és egy kisebb mandorla alakú pecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai.

K.: —

250. 1325. jún. 14.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Jwnk fia János fiai: János és Pál testvérük, Péter nevében is előadott kérésére új és autentikus kettős

pecsétjével ellátott oklevelében átírja és megerősíti [IV.] László király 1280. július 19-i, Vrbouch és Ebrys földekről szóló privilégiumát. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XVIII. Kal. Iulii. Méltóságnévsor. A.

Á.: I. Lajos király 1359. április 25. (JAL. II. 55., Df. 230 217.)

K.: Smič. IX. 245—247. (IV. László király oklevelét l. Reg. Arp. 3056. sz.)

R.: Doc. Trans. II. 150. 323. sz.

Megj.: Az átíró oklevelet I. Lajos 1364. február 23-án megerősítő záradékkal látta el.

251. 1325. jún. 14.

I. Károly király (H) az Aranyas folyó melletti Ouumberg ~ Oumberg vagy Aranyas Banya királyi városból (civitas regalis) való Forchlypp fiai: Gothfredus és Hermanus, és ugyanazon Hermanus fia János, az Aranyas folyó melletti királyi aranybánya mesterei, ti. bányászai saját és városuk valamennyi hospes-e nevében előterjesztett kérésére megadja nekik és utódaiknak azokat a szabadságokat, amelyekkel más királyi aranybányák mesterei vagy bányászai élnek: census-ként a bánya hasznának nyolcadrészét tartoznak fizetni a királynak, felettük nem ítélezhet sem a nádor, sem az erdélyi vajda, sem megyei ispán, sem más bíró, csak a király vagy az országbíró. A király a bánya körül másfél mérföld szélességű földet a többi királyi aranybánya szokása szerint minden jogával, szabadságával és tartozékával saját adományozási köréhez tartozónak nyilvánít. [D.] XVIII. Kal. Iulii.

Tá.: 1. Erdélyi kápt. 1337. augusztus 20. > I. Lajos király 1359. december 21. > I. Mátyás király 1487. április 10. > I. Mátyás király 1487. november 24. (Dl. 37 066., Erdélyi kincstári lt. 9. 29. A.) > Szentgyörgyi Péter országbíró és erdélyi vajda 1505. január 27. (Dl. 32 505., Kolozsmonostori konv. OL. Vegyes) > Szentgyörgyi Péter országbíró és erdélyi vajda 1506. november 16. (Dl. 32 506., Kolozsmonostori konv. OL. Vegyes).

2. Erdélyi kápt. 1337. augusztus 20. > I. Lajos király 1359. december 21. > I. Mátyás király 1487. április 10. > I. Mátyás király 1487. november 24. > II. Ulászló király 1504. november 16. (AL. Kemény J. gyűjt. 3., Df. 253 537.)

K.: ZW. I. 395—396. Dl. 32 505. alapján, Doc. Trans. II. 366—367. ZW. I. alapján.

Ford.: Doc. Trans. II. 150—151. (Román nyelvű), KRÉ. 141—142. (Magyar nyelvű)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt, és az erdélyi kápt. szó szerint írta át.

252. (1325. jún. 15. előtt)

Szabolcs megye oklevele szerint Semyen-i Mihály fia Mihály mr-nek június 15-én (sabb. prox. p. fe. B. Barnabe ap.) előttük esküt kell tennie arról, hogy Batur-i János mr. jobbágját, Tamást nem vállalta mentesíteni az alól a bírság alól, amelyben jobbágysai: György, Tamás és Iwanka elleni perben elmarasztaltatott.

Eml.: Szabolcs megye 1325. június 15. (Dl. 50 777., Kállay cs. lt. 1300. 146.)

K.: —

253. 1325. jún. 15. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája meghagyja a leleszi (Lelez) prépostnak és konv-nek, hogy küldje ki emberét bizonyágként Myse fia György vagy Popi-i Domonkos fia Desew nádori emberrel arra a földrészre, amelyet Mihály mr., füzéri (Fyzyr) várnagy Job fiai felől Wys, valamint Keleznew, Old és Herkuchee között a sajátja címén visszafoglalt, és összehíva a szomszédokat Job fiainak: Domonkosnak és Miklósnak június 29-én (in quind. datarum presencium), mint a mondott föld első határosainak az ország szokása szerint a földeket elválasztó határok felállítása közben földet fejük fölé tartva esküt kell tenniük a határokat illetően, továbbá a határok sorát írják le, és az esküről szóló oklevelet a nyolcadik napon mutassák be. D. in Vysl, in die Vitii et Modesti mart.

E.: Dl. 31 206. (Csicsery cs. lt. 839.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma, és egy további zárópecsétre utaló bevágások.

Tá.: Leleszi konv. 1325. [július 14.] (Dl. 31 207., Csicsery cs. lt. 853.)

Eml.: Leleszi konv. 1325. július 14. (Dl. 31 208., Csicsery cs. lt. 15.)

Má.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. m. lt. 2. rész 7. 1. 22. (Df. 272 805.) Gutí Ország Mihály 1487. február 16. > I. Mátyás király 1486. december 6-i említése alapján. 1819. szeptember 1-i.

K.: F. VIII/2. 646—647. Má-ról Hevenesi gyűjteményéből.

R.: Kárffy Ö., TT. 1900. 392.

254. 1325. jún. 15. Nagykálló

Pál bán fia István mr., Jakab mr., szabolcsi ispán helyettese (vice magistri Jacobi c. de Zobolch) és a négy szolgabíró tudatják, hogy Semyen-i Mihály fia Mihály mr. a korábbi oklevelük (252. sz.) szerint június 15-re (sabb. prox. p. fe. B. Barnabe ap.) kitűzött esküt előttük Kallo-ban letette arról, hogy Batur-i János mr. jobbágját, Tamást nem vállalta mentesíteni az alól a bírság alól, amelyben jobbágjai: György, Tamás és Iwanka elleni perben elmarasztaltatott. D. loco et term. prenot. (in Kallo, sabb. prox. p. fe. B. Barnabe ap.)

E.: Dl. 50 777. (Kállay cs. lt. 1300. 146.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro mr-o Mychele filio Mychelis contra Thomam de Batur ...; három kerek zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai.

K.: —

R.: Kállay I. 60.

255. 1325. jún. 15. Nagykálló

Pál bán fia István mr., Jakab mr., szabolcsi (Zabolch) ispán helyettese és a négy szolgabíró tudatja: Panala-i János fia Péter azt kérte tőlük, hogy küldjenek ki egy embert, aki előtt Mihály fia Mihályt és a hozzá tartozókat eltilthatja Semyan nevű birtokának használatától. Kérésére kiküldték Péter, Bank-i nemest, aki visszatérve június 15-én (sabb. prox. p. fe. Barnabe ap.) jelentette, hogy Semyan-i Mihály fia Mihály mr-t és a hozzá tartozókat a birtok használatától eltiltotta. D. in Kallo, term. prenot. (sabb. prox. p. fe. Barnabe ap.)

E.: Dl. 50 776. (Kállay cs. lt. 1300. 170.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; két kerek és egy meghatározhatatlan alakú harmadik zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai.

K.: —

R.: Kállay I. 60.

256. 1325. jún. 15.

Az aradi kápt. I. Károly király (H) 1325. június 8-i parancsára (242. sz.) jelenti, hogy kiküldte emberét, Jakab karpapot Balázs királyi emberrel Bola birtokra és a szomszédok: Syma-i Chamaz és az ugyanoda való Dénes, valamint a megyebeliek: Dénes fia János, Ábrahám (Abraam) fia Henrik, Barsa fia István és Appa fia Miklós fia János jelenlétében a határt bejárták, és Lászlót, valamint [fivérét] Chuda-t ellentmondás nélkül beiktatták. D. in fe. Wytii et Modesti mart. B.

Á.: I. Károly király 1329. március 27. (AL. Mikó—Rhédey lt. 1., Df. 257 700.)

Má.: AL. Teleki lt. Kendilónai lt. 1. (Df. 257 932.) 1730. július 29. A Df. 257 700. alapján készült másolatról. A másoló az aradi kápt. helyett tévesen váradi írt.

K.: —

257. 1325. jún. 16.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben Rycolph (Á2: Rykolph) fia Rycolph (Á2: Rykolf - Rykolph) mr. számos szolgálatai fejében és különösen azért, mert Trencsényi (Trinchinium) Péter fia Máté, a király fő hűtlene ellen a Cassa város melletti csatában, ahol a király győzelmet aratott, bátran harcolva rokonainak és nemes szervieneseinek vére hullatásával dicső és hű szolgálatokat tett, továbbá amikor a király katonáinak egy részével azok vezetőjeként (capitaneum et maiorem) apósa, László lengyel király megsegítésére küldte a lázadók ellen, a katonákkal együtt bátran és körültekintően harcolt, segítségükkel a lengyel király legyőzte ellenfeleit és ezzel Rycolph a magyarságnak hírnevet szerzett, kiemeli őt és utódait a megyés ispánok és szolgabírák bírósága és joghatósága alól, és saját bírósága alá rendeli őket, birtokaikat és az azokon élő népeket és jobbágyaikat szintén kiemelve az előbbieik bírósága alól Rycolph mr., utódai és officiálisai bírósága alá rendeli. Megengedi a király Rycolph mr.-nek és örököseinek, hogy a birtokaikon akár saját jobbágyuk, akár bármilyen idegen — kivéven a nemes személyeket — által elkövetett tolvajlás, rablás, gyújtogatás, gyilkosság és hasonló bűntettek felett is ők ítéelkezzenek birtokaik szokása szerint. Egyúttal a király megparancsolja az ország összes bírójának és helyetteseiknek, hogy a Rycolph mr.-nek adott kiváltságot tartsák tiszteletben. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XVI. Kal. Julii. Méltóságnévsor. A.

Á.: 1. Szepesi kápt. 1327. március 13. (Dl. 68 798., Berzeviczy cs. berzevicei lt. 55.)

2. I. Károly király 1336. október 28. (Dl. 68 831., Berzeviczy cs. berzevicei lt. 87.)

3. Szepesi kápt. 1343. március 4. (Dl. 68 850., Berzeviczy cs. berzevicei lt. 105.)

4. Egri kápt. 1347. május 13. (Dl. 68 872., Berzeviczy cs. berzevicei lt. 127.) > Egri kápt. 1349. január 4. (Dl. 68 886., Berzeviczy cs. berzevicei lt. 121.)

5. Egri kápt. 1349. december 31. (Dl. 68 897., Berzeviczy cs. berzevicei lt. 143.) > Szepesi kápt. 1369. november 23. (Dl. 68 928., Berzeviczy cs. berzevicei lt. 183.) > Szepesi kápt. 1384. október 18. (Dl. 68 941., Berzeviczy cs. berzevicei lt. 197.)

Má.: 1. Dl. 70 443. (Berzeviczy cs. bárói ág lt. 2.) A Dl. 68 831. alapján, XVIII. századi.

2. Dl. 70 468. (Berzeviczy cs. kakaslovnici lt. 17.) A Dl. 68 831. alapján, XVIII. századi.

K.: Wagner I. 122—124., Katona, Hist. crit. VIII. 523—527. Wagner alapján, F. VIII/2. 626—629. Kaprinai és Wagner alapján.

R.: Str. III. 67. 113. sz., Doc. Trans. II. 151. 325. sz.

258. 1325. jún. 16. Lipa

I. Károly király (H) tudatja, hogy megjelentek előtte egyrésről Kokoss (Kokos) mr. fia (!) János mr. és Rycolphus fia Rycolphus ~ Ricolphus (Ricolphus) mr. osztályos atyafiak, Dunawych (Dunawich ~ Dunauich) várból, másrésről pedig Borislaus testvér, a jeruzsálemi Szent Sír rend lengyelországi (Polonia) Miechov-i ~ Miechovia (Miechow ~ Miechowium ~ Miechouum) monostorából a konv. és a prépost meghatalmazó levelével, és előadták, hogy amikor Kokoss és Ricolphus mr-ek a király egyedi beleegyezésével a Szepes (Scepus) megyei Landek faluban saját, őseik és utódaik lelki üdvéért a mindenható isten tiszteletére egyházat alapítottak, és részint birtokokkal, részint ezüst díszekkel látták el, és bizonyos munkák, szolgáltatások és a Dunawich várukat illető régóta fizetni szokott vérontás miatti bírságok, valamint a prépostok bemutatásának joga kivételével az egyháznak adott birtokokban semmilyen jogot sem hagytak meg sem maguknak, sem utódaiknak. Ezután, hogy jobb rend legyen az említett egyházban és hogy ne méltatlanok igazgassák azt, János, Kokoss és Ricolphus mr-ek kegyúri jogukat a Miechov-i konv-nek és prépostjának adományozták. A megjelentek kérték a királyt, hogy az adományt örök érvénnyel erősítse meg. A király a felek kérését teljesítve az adományt új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben megerősíti azzal a kikötéssel, hogy a mindenkori prépost a szepesi prépost előtt letett esküvel tartozik hűséget fogadni a királynak és utódainak. Kelt Lipa-n, András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XVI. Kal. Iulii. A.

K.: Wagner III. 149—150., Katona, Hist. crit. VIII. 527—530. Wagner alapján, F. VIII/2. 623—625. Wagner és Katona alapján hiányosan.

R.: Str. III. 67. 113. sz., Doc. Trans. II. 151. 326. sz.

Megj.: A kiadásban nyilván tévedésből szerepel Kokoss mr. fia János mr., hiszen ők testvérek voltak. Regesztánkat Wagner alapján készítettük, F. névváltozatait zárójelben adjuk.

259. (1325. jún. 17. előtt)

I. Károly király megparancsolja a császmái kápt-nak, hogy küldje ki emberét biznyságul Isow fia Miklós királyi emberrel annak kiderítésére, hogy a Themlechow nevű Kőrös megyei birtok az ő adományozási körébe tartozik-e.

Eml.: I. Károly király 1325. június 17. (Dl. 33 571., NRA. 1506. 13.)

K.: Smič. IX. 248. Eml-ről.

260. (1325. jún. 17. előtt)

Császmái kápt. I. Károly király parancsára (259. sz.) jelenti, hogy a Kőrös megyei Themlechow birtok a király adományozási körébe tartozik.

Eml.: I. Károly király 1325. június 17. (Dl. 33 571., NRA. 1506. 13.)

K.: Smič. IX. 248. Eml-ről.

261. 1325. jún. 17.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) az Aba nb. Soproni (Suprunium) (dict.) Lőrinc mr. fiai: Miklós, Jakab, János és Péter mr-ek kérésére új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben átírja és megerősíti saját 1318. március 29-i, régi pecsétjével ellátott privilégiumát, amelyben visszaadta nekik a kőrösi (Kyrisyensis) királyi

vár börtönőrei Themlechow nevű földjét. Mielőtt a privilégiumot és a visszaadást megerősítette volna, megparancsolta a császári kápt-nak (259. sz.), hogy küldje ki emberét bizonyosságul Isow fia Miklós királyi emberrel annak kiderítésére, hogy a birtok az ő adományozási körébe tartozik-e. Miután a kápt. jelentéséből (260. sz.) megtudta, hogy a birtok az ő adományozási körébe tartozik, a birtokot új adomány címen visszaadja, korábbi privilégiumát pedig átírja és megerősíti. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XV. Kal. Iulii. Méltóságnevsor. A.

E.: —. Fk.: Dl. 33 571. (NRA. 1506. 13.) Hátoldalán közel egykorú írással: ... super Thumlychow ... A fényképen pecsét nem látható. Az időrendi mutatócédula szerint törött függőpecsétje volt.

K.: Smič. IX. 247—249.

R.: Doc. Trans. II. 151. 327. sz.

262. 1325. jún. 18. Visegrád

I. Károly király (H), mivel a Dudwag folyó közelében fekvő Wst nevű birtokot összes tartozékaival hű szolgálataiért familiárisának és orvosának, Prehtoldus mr.-nek adományozta, elrendeli, hogy az oda költözni szándékozó szabad állásúakat a földbér (terrarium) lefizetése után szabadon engedjék el, és ők négy évig szabadságot élveznek a király védelme alatt állva. D. Wysegrad, in oct. fe. B. Barnabe ap.

E.: Dl. 2302. (NRA. 872. 5.) Hátoldalára nyomott pecsétre utaló bevágások.

K.: AO. II. 198—199.

R.: Wertner M., Száz. 1893. 604.

Ford.: Bolla—Rottler 187—188., KRE. 142—143. Részlet. (Magyar nyelvű)

263. 1325. jún. 18.

A győri kápt. I. Károly király (H) 1325. május 26-i parancsára (211. sz.) jelenti, hogy Konrád (Corradus) fia István királyi emberrel bizonyágként kiküldte Pál mr. kanonokot Temfeul birtokra. A kiküldöttek 1325. június 12-én (f. IV. prox. an. fe. Viti et Modesti mart.) a birtokon a szomszédok jelenlétében megtudták, hogy a birtok örökség címen valóban [Bereck] fiaie: András budai préposté, Jánosé, Lőrincé és Miklósé, ezért őket a határok bejárása után ellentmondás nélkül beiktatták a birtokba. A birtok szomszédai: Durug-i András és Miklós keletről, ugyanazon Konrád fia István délről, a prépost és fivérei nyugatról, valamint Kis (Minor) Heublen-i János és az említett Nagy (Maior) Heublen-i István északról. D. f. III. prox. an. fe. B. Johannis bapt.

E.: Dl. 29 666. (OL. Gyulafehérvári kápt. o. lt. Cista Com. Szatmár 5. 20.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma látható bevágásokkal.

Á.: I. Károly király 1327. január 28. (Dl. 2471., NRA. 1590. 2.)

K.: F. VIII/3. 181—183., Bgl. III. 200—201. Á-ról.

264. 1325. jún. 18. Visegrád

László mr., titeli (Tytulensis) prépost, a király titkos jegyzője (secretarius notarius) és kápolnaispánja, orvos professzor (artis medicine scientieque professor) előtt Vgal-i Iwanka fia Pál tiltakozott amiatt, hogy a kun Parabuh c. fia István 1325. június 9-én (in quind. Penth.) I.

Károly királyt (H) ócsárolta, a havasalföldi (Transalpinus) Bazarab-ot, a szent királyi korona hűtlenét pedig dicsérte azzal, hogy a király ereje nem ér fel Bazarab-éval; Istvánt ő ezért rendre utasította. Ezért István június 17-re (ad nonum diem ipsis quind. Penth.) virradóra az éjszaka közepén cinkosaival fegyveresen rátört, és ha nem sebesítette volna meg, István megölte volna. A tiltakozás bizonyosságaként Pál kérésére a prépost kiadja számára az erről szóló oklevelet. D. in Vysegrad, 10. quind. Penth. predict.

E.: Dl. 101 894. (Batthyány cs. hercegi lt. 110. 104.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma.

K.: Györffy Gy., TSz. 1964. 549—550.

265. 1325. jún. 19.

Tamás vasvári prépost, Miklós győri püspök általános helynöke tudatja, hogy kiküldte Sebestyén, Bugud-i ~ Bukud-i főesperest, Saag-i Pétert és Inta-i Sebestyént, egyházi rectorokat (Pétert, a Saag-i és Sebestyént, az Inta-i egyházak rectorait?) szentmártoni (S. Martinus) Ruphayn ~ Ruphatyn földjének bejárására és Mestur-i Herrandus fiainak: Istvánnak, Lászlónak és Móricnak (Mauricius), valamint Symun-i Gergely fia Benedeknek a beiktatására, akik azt Herrandus nagyanyjának, Ruphayn egykori feleségének a hitbére és jegyajándéka és Ruphayn leányának a leánynegyede címén törvényes idézéssel követelték és bizonyították is. A helyszínről visszatérve Sebestyén, Bukud-i főesperes a többiek nevében is előadta, hogy az összehívott szomszédok: az ispán (c.), a nemesek, a Demenk-i egyház jobbágysai (a Demenk-i egyház c-e és nemes jobbágysai), a Symien-i népek, a Wenysk-i (Wenyzk?) nemesek és népek, valamint a Hymusku-i népek c-e jelenlétében a határok bejárása után Istvánt, Lászlót, és Móricot, valamint Benedeket ellentmondás nélkül beiktatták. D. IV. f. prox. an. fe. Nat. S. Johannis bapt.

E.: Dl. 48 803. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 21. 1. 2216.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; mandorla alakú zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: HO. III. 80—81.

266. 1325. jún. 20.

Erzsébet királyné (H) a Zuard nb. Wech [déd]unokája, Lőrinc c. fia István mr. kérésére, I. Károly királynak (H) tett szolgálatai fejében a király beleegyezésével és a bárók tanácsára kettős pecsétjével ellátott privilegiális oklevelében átírja és megerősíti Erzsébet királyné 1274. május 28-i privilegiális oklevelét, amelyben a Komárom (Kamarun) megyében a Korua föld és a Mooch-i nemesek szomszédságában, a Duna (Danobius) mellett fekvő Mooch nevű királynéi földet atyjának Lőrinc c-nek adta. Kelt Henrik veszprémi püspök, királynéi kancellár keze által. XII. Cal. Iulii. A.

Á.: Egri kápt. 1341. január 2. (Dl. 856., NRA. 938. 3.)

K.: — (Az átírt oklevelet l. F. VI/2. 399.)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilegium volt.

267. 1325. jún. 21.

Az egri kápt. előtt Lwew-i Pál fiai: Jakab és István egyrésztől, másrésztől pedig sógoruk, Máté (Mathe) fia János bizonyos földjeiket vagy birtokaikat illetően az alábbi cserében egyeznek

meg: Máté fia János a Hevesújvár (Heueswyuar) megyében fekvő Iwan földön lévő teljes részét átadja Pál fiainak, Pál fiai viszont Lwew nevű földjükből adnak egy egyenértékű részt, amely Buhte fia Jakab házától a Lwew-en emelt Boldogságos Szűz egyház földjéig terjed. János a földrészt átadhatja feleségének, Pál fiai nővérének és leányának. D. f. VI. prox. an. fe. Nat. B. Johannis bapt.

Á.: Egri kápt. 1355. május 8. (HML. 402., Egri kápt. m. lt. 9. 7. 1. 3., Df. 210 318.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél zárt alakú volt.

268. 1325. jún. 22.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Batwr-i Bereck (Bricius) fiai: János, András budai prépost, Lőrinc és Miklós mr-ek kérésére szolgálataik fejében új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevelében átírja és megerősíti saját 1307. március 29-i (v: 1317. április 6-i) nyílt oklevelét, amelyben Eched Szatmár (Zathmariensis) megyei birtokot adományozza [Bereck fiainak: János és Leukus mr-eknek]. A király egyéb szolgálataik mellett különösen azért erősíti meg az oklevelet, mert Bereck és fiai Tamás akkor hűtlen fiainak társaságát otthagynak, birtokaikat a hűtlenek pusztításának kitéve a királyhoz csatlakoztak. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. X. Kal. Iulii. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 1704. (NRA. 841. 1.) A hártán kék-sárga fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétjének kicsi töredéke függ.

Tá.: 1. Bebek Detre nádor 1397. május 30. (Dl. 1749. NRA. 413. 54.).

2. Bebek Detre nádor 1397. május 30. (ŠA. Brno, Seilern lt. 102. b., Df. 249 156.).

Má.: 1. Dl. 98 523. (Károlyi cs. lt. 45. 1.) E-ről. XVIII. századi.

2. Uo. E-ről. XVIII. századi.

3. Dl. 98 524. (Károlyi cs. lt. 4.) E-ről. XVIII. századi.

4. Dl. 83 118. (Baranyai cs. lt. 4.) Tá2 alapján.

K.: F. VIII/2. 608—609. Kaprinai alapján hiányosan. (Az átírt oklevelet I. Anjou-oklt. II. 137—138. sz. között és Anjou-oklt. IV. 439. sz.)

R.: Szirmay, Szatmár I. 22., II. 67., F. VIII/5. 155. Mindkettő összevonva az 1334. március 13-i oklevéllel napi keltezés nélkül.

269. 1325. jún. 22. Nagykálló

Szabolcs (Zabuch) megye négy szolgabírája tudatja, hogy korábbi oklevelük (173. sz.) szerint István fia Lengen (dict.) János jobbágyaival: Zekul (dict.) Péterrel, Chene fia Márkkal (Marcus) és másokkal együtt megegyezett Pál bán fia István mr. szabolcsi alispánnal (vice c.), hogy a Symok nevű szerviensének megölése miatt neki járó 16 márkát három részletben fizeti meg: május 25-én 6 márkát, augusztus 3-án 5-öt és augusztus 24-én ismét 5-öt ad. Mivel Lengen (dict.) János az első időpontot elmulasztotta, ezért június 22-én előtűk az egészet megfizette István mr-nek. D. in Kallo, in die supradict. (sabb. prox. an. fe. B. Johannis bapt.)

E.: Dl. 50 778. (Kállay cs. lt. 1300. 180.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Expeditoria pro mr-o Johanne filio Stephani de Nog Semien contra mr-um Stephanum filium Pauli bani vice comitis de Zaboch ...; kerek zárópecsét természetes színű, csekély viaszmaradványai, és négy további pecsétre utaló bevágások.

K.: —

R.: Kállay I. 60.

270. (1325. jún. 23. előtt)

I. Károly király megparancsolja a szepesi kápt-nak, hogy küldje ki bizonyságul emberét Demeter fia Simon királyi emberrel Rycolphus egykori c. fia Rycolphus mr. Weresalma és az azzal dél felől a Tharcha folyón túl szomszédos Jacobfolua nevű birtokaira, és a szomszédokat tiltsák el a birtokok földjeinek, legelőinek és erdeinek használatától és az erdők kiirtásától.

Tá.: Szepesi kápt. 1325. június 23. (Dl. 64 651., Péchy cs. lt. 7.)

K.: —

Megj.: Az oklevelet Rycolphus mr. adta át a kápt-nak.

271. 1325. jún. 23. Visegrád

I. Károly király (H) előtt Reznek-i Herbordus fia Herbordus előadta, hogy június 9-én (in oct. S. Trinitatis) Kaba (dict.) Demeter, Nempty-i várnagy urának, Henrik fia János fia Jánosnak a parancsára Reznek nevű birtokára tört. Ő a németektől félve rejtekhelyen tartózkodott a réten fivérével, Jánossal, szervienseikkel és lovaikkal. Ott Demeter a szállásra törve Jánost megölte, 15 lovukat elvitte, őt két sebbel megsebesítette és hat szerviensét is életveszélyesen megsebesítette, fegyvereiket pedig elvitte. Ezért I. Károly király meghagyja a vasvári kápt-nak, hogy küldje ki emberét, Agaras (dict.) Domonkos fia Lőrinc királyi emberrel az igazság kiderítésére. D. in Wysagrad, in vig. Nat. Johannis bapt.

Á.: Vasvári kápt. 1325. július 7. > Vasvári kápt. 1328. április 10.
(Dl. 2303., NRA. 8. 63.)

K.: Zala I. 184—185.

R.: Bgl. III. 201.

Ford.: Zala m. tört. olvk. 30. (Magyar nyelvű)

272. 1325. jún. 23.

A szepesi Szt. Márton egyház kápt-ja tudatja, hogy az Rycolphus egykori c. fia Rycolphus mr. bemutatta neki I. Károly király (V) oklevelét (270. sz.), amelyben a király megparancsolta a kápt-nak, hogy küldje ki emberét Demeter fia Simon királyi emberrel Rycolphus mr. Weresalma és az azzal dél felől a Tharcha folyón túl szomszédos Jacobfolua nevű birtokaira, és tiltsa el a szomszédokat a birtokok földjeinek, legelőinek és erdeinek a használatától és az erdők kivágásától. A kiküldöttek: Simon királyi ember és Miklós mr., a kápt. jegyzője visszatérve jelentették, hogy a szomszédokat, különösen a Thekule nb. Bodon fia András fiait és Ythe fia András fiait eltiltották Weresalma és Jacobfolua birtokok használatától és az erdők kivágásától. D. in vig. B. Johannis bapt.

E.: Dl. 64 651. (Péchy cs. lt. 7.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma hártycsíkkel.

K.: —

R.: Péchy 5. 18. sz.

273. (1325. jún. 24. előtt)

I. Károly király tudatja, hogy ő Tamás fia István és fiai: Miklós, Tamás és Lukács (Luchasius) Harnadnempti nevű Zemplén (Zemlen) megyei birtokát a tőle az igazságot elhallgatva királynéi föld címén kérő Fony-i Balázsnak, Pank-i Twz (dict.) Peteu-nak és atyafiaiknak adományozta. Végül, mivel Tamás fia István fiaival és feleségével elé és a királyné elé járulva elvett földjük visszaadását kérték, a király látván az egri kápt. arról szóló [1281. évi] privilégiumát, hogy a birtok Istváné és fiaié, azt Balázstól és Peteu-tól, valamint atyafiaiktól visszaveszi, az adományról szóló valamennyi királyi és királynéi oklevelet érvényteleníti, és a birtokot visszaadja Istvánnak és fiainak. Ezért meghagyja az egri kápt-nak, hogy küldje ki emberét Kis (Paruus) Péter udvari tárnok, királyi emberrel a határok bejárására és a birtok visszaadására. Meghagyja a kápt-nak azt is, hogy a visszaadásról és a határokról jelentést tegyen a királynak.

Tá.: 1. Egri kápt. 1325. (június 24. után) > I. Lajos király 1347. május 6. (Dl. 2275., NRA. 783. 6.) > Pál országbíró 1347. május 8. (Dl. 2276., NRA. 783. 6.).

2. Egri kápt. 1325. (június 24. után) > I. Lajos király 1347. május 6. > Erzsébet anyakirályné 1347. május 27. (Dl. 1107., NRA. 777. 12.)

3. Egri kápt 1325. (június 24. után) > Miklós nádor 1352. (Dl. 1108., NRA. 783. 7.)

K.: —

Megj.: A birtokot Sándor országbíró 1325. március 30-án Balázsnak, Peteu-nak és atyafiaiknak ítélte (123. sz.)

274. (1325. jún. 24. előtt)

Az egri kápt. június 24-re (Nat. B. Johannis bapt.) Fülöp nádor albirája, Miklós c. elé idézi Semien-i István fia Jánost és jobbágyait Kerek (dict.) Jánossal szemben.

Eml.: Miklós alnádor 1325. július 1. (Dl. 50 779., Kállay cs. lt. 1300. 160.)

K.: —

Megj.: A jobbágyok neveit l. 293. sz. alatt.

275. 1325. jún. 24. Visegrád

I. Károly király (H) szüksége miatt Kokos ~ Kokas mr. Zonuk nevű, Tisza (Tibiscus) mellett fekvő faluját elcseréli Kokos mr-rel, és ígéri, hogy más azonos értékű fog adni helyette. D. in Wissegrad, in fe. Nat. B. Joannis bapt.

E.: Rátholti cs. lt. Hártyán, hátoldalán rányomott pecsét töredékeivel. F. szerint.

K.: —

R.: F. VIII/6. 83. Nagy Gábor alapján.

Ford.: Benedek Gy., Zounuk 6. 292. R. alapján.

276. 1325. jún. 24. Avignon

XXII. János pápa tudatja a corzorai (corbaviai?), scardonai és tinnini püspökkel, kiküldött bírákkal, hogy István, fárói (Farensis) püspök jelentette neki: Gergely, fárói püspök halála után az egyházmegyében viszályok közepette két püspököt választottak: Stephanus de Sloradist, a zárai Szt. Máté egyház plébánosát és őt, a spalatói egyház akkori primicerius-át. Az akkor még élő Péter spalatói érsek az ő megválasztását erősítette meg és fel is szentelte. István a püspökség irányítását át is vette, és békében birtokolta, mígnem egyes városi és egyházmegyei világi és

egyházi személyek meg nem fosztották a püspökségtől, és azt Lukács, a zárai egyházmegyei Szt. Benedek rendi Kozma és Damján monostor apátja foglalta el, csalárdul azt állítva, hogy a püspökségre megválasztották, és Lampredius traui püspök — illetéktelenül — meg is erősítette és felszentelte. A pápa mindezek alapján megparancsolja a kiküldött bírónak, hogy az ügyet csendben vizsgálják ki, és Istvánnak a püspökséget adják vissza. D. Avinione, VIII. Kal. Iulii, [pápasága] 9. évében.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 2. 1646. Theiner, Mon. Slav. I. szerint, RV. 79. 1646. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 23. 163. Mollat szerint.

K.: Theiner, Mon. Slav. I. 161—162. Reg-ből, Smič. IX. 249—250. Theiner, Mon. Slav. I. alapján.

R.: Mollat V. 404. No. 22 644.

277. 1325. jún. 24. Esztergom

Boleszló esztergomi érsek, örökös ispán, miután Tamás néhai esztergomi érsek okleveléből megtudta, hogy a pannonthalmi (de Sacromonte Pannonie) Szt. Márton monostor apátjának falvaiban és különösen a Chollokuz-ban lévő Dyenus faluban nem rendelkezik tizedszedési joggal, maga is elismeri azt. D. Strigonii, in fe. B. Johannis bapt.

Á.: Győri kápt. 1327. június 29. (BFL. Capsarium 328. 41. N., Df. 207 134.)

K.: AO. II. 308—309. kihagyásokal, Str. III. 67.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

278. 1325. jún. 24.

Az egri kápt. előtt Beel-i László c. fiai: Miklós és Mihály Pauly, Gon és Beel birtokaikat a következőképpen osztják fel egymás között: Az egész Pauly birtokot és a Gon-i birtokrészüket Mihály kapja, a Beel-i birtokrészüket, amely lakott, Miklós kapja. Mivel azonban a Beel-i birtokrész jobb és hasznosabb a többinél, Miklós abból tartozik kiadni a leánynegyedét. D. in fe. Nat. B. Johannis bapt.

Á.: Egri kápt. 1427. április 2. > Egri kápt. 1470. június 30. (Dl. 2394., NRA. 442. 28.)

K.: AO. II. 200.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt, pergamenre írták és a kápt. kisebb pecsétjével erősítették meg.

279. 1325. jún. 24.

A [székes]fehérvári keresztes konv. előtt Opour-i Pál fia Miklós Hord-i Deseu-t, aki Woytha-i jobbágysai és mások révén a Tolna (Tholnensis) megyei Kusd nevű birtokát elfoglalta, a birtok termésének elvételeitől eltiltja. D. in fe. B. Johannis bapt.

E.: Dl. 2304. (NRA. 1507. 11.) Hátoldalán a fehérvári keresztes konv. mandorla alakú, lilás színű memoriális zárópecsétjének töredéke látható.

K.: AO. II. 199., Károly, Fejér vm. IV. 209.

280. 1325. jún. 24.

Jakab, váradelőhegyi prépost és a konv. előtt Euur-i Pál testvére, István nevében is egyrésztől, másrésztől pedig Ábrahám (Abram) fia János és Waya-i Jolath fia András Medue ~ Meduue fiainak: Jakabnak és Pálnak a Szatmár (Zatmar) megyei Waya-i és a Szabolcs (Zabouch) megyei Laskud-i birtokrészeik ügyében kötelezték magukat, hogy ha július 25-ig (usque ad fe. B. Jacobi ap.) fogott bírák közbenjöttével nem jutnának egyezsége, akkor a felek augusztus 8-án (in quind. fe. B. Jacobi ap.) tartoznak megjelenni az ügyben a királyi különös jelenlét (specialis presencia) bírósága előtt, ahol a felperesek Euur-i Pál és testvére, István lesznek. D. in fe. Nat. B. Johannis bapt.

E.: —. Fk.: Dl. 96 124. (Vay cs. berkeszi lt. 115.) A fényképen zárópecsét befűzött csíkja látszik.

K.: —

281. 1325. (jún. 24. után)

Az egri kápt. I. Károly király június 24-e előtti meghagyására (273. sz.) jelenti, hogy kiküldte emberét, Bertalan mr-t a királyi emberrel, akik június 24-én (in fe. Nat. B. Johannis bapt.) a szomszédok és határosok: az atyafiait, Lászlót, Miklóst és Pétert is képviselő Ábrahám (Abraam) fia János, Ponyth fia László, Dénes fia Domonkos és Lukács (Luchasius) fia István szervienise, Miklós jelenlétében Harnadnempti birtok határait régi határai mentén bejárták, és a birtokot visszaadták Tamás fia Istvánnak és fiainak: Miklósnak, Tamásnak és Lukácsnak a Balázs, Peteu és atyafiaik által elpusztított határok újraemelésével ellentmondás nélkül a régtől fogva meglévő jogokkal.

Tá.: 1. I. Lajos király 1347. május 6. (Dl. 2275., NRA. 783. 6.) > Pál országbíró 1347. május 8. (Dl. 2276., NRA. 783. 6.).

2. I. Lajos király 1347. május 6. > Erzsébet anyakirályné 1347. május 27. (Dl. 1107., NRA. 777. 12.)

3. Miklós nádor 1352. (Dl. 1108., NRA. 783. 7.)

K.: —

Megj.: Az átfíró szerint az eredeti oklevél zárt és chirographált volt, és a bemutatás után I. Lajos király gyűrűspecsétjével és a király nagyobb pecsétjének, továbbá a nádor és Pál országbíró pecsétjeinek a pecsétfőjével pecsételték le.

282. (1325. jún. 26. előtt)

Sándor országbíró egyezséglevele szerint Suklous-i Péter mr-nek június 26-án (32. fe. Penth.) a pécsi kápt. előtt 30 márkát kell fizetnie Gara-i András mr-nek azon bírságok megfizetésének terhe alatt, amelyekben addig András mr-rel szemben elmarasztaltatott.

Eml.: Sándor országbíró 1325. július 17. (Dl. 2321., NRA. 1507. 12.)

K.: AO. II. 204. Eml-ről.

283. (1325. jún. 26—júl. 17. között)

A pécsi kápt. oklevele szerint, amikor Suklous-i Péter mr. Sándor országbíró egyezséglevelének (282. sz.) megfelelően június 26-án előtte 30 márka értékben birtokot akart átadni Gara-i András mr-nek, ő azt nem fogadta el.

Eml.: Sándor országbíró 1325. július 17. (Dl. 2321., NRA. 1507. 12.)

K.: AO. II. 204. Eml-ről.

284. 1325. jún. 27. (?) Visegrád

Sándor c., [I. Károly] király országbírója, mivel András vasvári őrkanonok és Tamás mr. kanonok Tamás prépost és a kápt. nevében előadta, hogy a Sydofeldy nevű birtokot, amelynek használatától a prépost és a kápt. a király és a pannonhalmi konv. embere által eltiltotta őket, Vasvári (Castrumferreum) András fiai: János (?) és András továbbra is használják, meghagyja a zalavári apátnak és konv-nek, hogy Bylay-i Miklós fia István vagy ..... Seueredus fia Péter királyi emberrel küldje ki emberét, és tudják meg az igazságot a birtok használatáról, és azt írják meg a királynak. D. in Wisagarad (?), f. V. p. fe. (oct. fe.?) Nat. B. Johannis bapt.

Á.: Zalavári konv. 1325. augusztus 20. (Vasvári kápt. m. lt. 1. 2. 4., Df. 279 081.)

K.: —

Megj.: Szinte teljesen olvashatatlan, darabokra szakadt, csonka oklevél fényképe. Jelenleg az oklevél eredeti őrzési helyén nem található.

285. 1325. jún. 28.

Jakab váradelőhegyi prépost és a konv. előtt Floria, Ipud (?) fia Pál fia Gung c. leánya, Gegen-i János fia Jakab c. özvegye atyja birtokain, különösen a Szatmár (Zathmariensis) megyei Ewr és Patyud birtokokon bírt leánynegyedét jelenlévő fiai: István és Pál, továbbá Gung fia Pál fia Raphaynus, valamint Chuge (dict.) István fia Lőrinc beleegyezésével vejenek, Wr-i Pál mr-nek és az ő testvéreinek, István mr-nek adja részint rokonság címén, részint már megkapott 10 márkáért. A kápt. az oklevelet függőpecséttel erősíti meg. D. in crast. fe. S. regis Ladizlai. A.

E.: AL. Barabás gyűjt. 4. (Df. 247 880.) Felül chirographált; a fényképen függőpecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: —

286. 1325. jún. 29.

A somogyi (Symigium) Szt. Egyed konv. tudatja, hogy Roholcha-i Jakab fia Thoth (dict.) Lewkus ~ Leukus mr. egyrésztől, másrésztől a Mendzenth-i Mindenszentek remeteház pálos testvéreinek perjele, Pál testvér az ott élő testvérek nevében is megjelenve, Lewkus mr. előadta, hogy az örök élet reménye és a barátok iránti szeretet által vezérelve a Somogy (Symigiensis) megyében a Balathun mellett fekvő Semes birtokon alapított és emelt kolostort ismert és privilégiumának ereje által állított határaival és az összes joggal, amelyek hozzá és Semes birtokhoz tartoznak, alamizsnául új adományként rokonainak és a szomszédoknak a beleegyezésével mint törvényes patrónus a Mendzenth-i remetéknek adja összes tartozékaival: erdeivel, szőlőivel, művelt és műveletlen földjeivel, összes hasznával és gyümölcsével, a hozzá tartozó jogokkal és tartozékokkal, hogy ott Istent szolgálva békében éljenek; és azt sem ő, sem rokonai, sem officiálisai és jobbágjai vissza nem vehetik, semmiféle jogot rá nem formálhatnak, azt csak a remetéknek adta. Azt is előadta Lewkus mr., hogy mielőtt ő a Semes nevű birtokhoz jogosan és örökre hozzájutott, az adományozott földet a remeték összes jogaival, hasznával és tartozékaival a kolostor alapításától és építésétől fogva bírták, és ezt Semes birtok és az összes szomszédos birtokok népe is kinyilvánította. Hogy a remetéket Lewkus mr. jobbágjai vagy más

hozzátartozóik vagy a szomszédok ne zaklassák, a béke megőrzése érdekében az adományozott földet Semes föld más részeitől és a szomszédos birtokoktól elválasztó határokat Lewkus mr. a konv. előtt felsorolta: Raad-ba vivő út melletti út, gyalogút vagy árok, a remeték erdeje, gyümölcsfa, amelyet remethekurtuel-nek neveznek, út, Raad-i Lőrinc erdeje, ugyanaz az erdő, másik út, a Wyz falui emberek vagy jobbágyok szántóföldje, Chepel, Thelky, út, Hyrhyg nevű hegy csúcsa, [Leukus mr.] Semes-i jobbágyainak szőlői, a kolostor testvéreinek erdeje, Semes felé vivő út, gyalogút, az említett út, Raad-ba vezető út. Az oklevelet a konv. privilegiális formában adja ki, ha azt visszaviszik. D. sabb. prox. p. fe. B. Johannis bapt.

Á.: Zsigmond király 1414. július 29. (Dl. 2339., OL. Kamarai lt. Paul.).

K.: F. VIII/2. 664—668. Hibásan, Hevenesi kéziratgyűjteménye alapján.

R.: Hunyadm. Évk. XVII. (1907.) 80., Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 27. 62.

Megj.: Az oklevél keltezése kérdéses. Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

287. 1325. jún. 29.

A somogyi konv. I. Károly király (H) 1325. május 23-i parancsára (203. sz.) jelenti, hogy kiküldte emberét, Pál káplánt Domonkos királyi emberrel [Pál fia] János [Bechefalua] nevű birtokának határjárására és János beiktatására, akik visszatérve jelentették, hogy a határt június 13-án (f. V. prox. an. fe. B. Witi et Modesti mart.) bejárták, és Jánost a szomszédok jelenlétében a földbe vagy birtokba ellentmondás nélkül beiktatták. Hj.: körtefa, élő forrás, fa, Fured uta nevű út, erdő, Feneuerdeu nevű erdő, Bechefalua régi és új határai, tölgyfák, Garabfeulde és Bechefalua, rét, amelynek fele Bechefalua faluhoz, másik fele Garab földhöz tartozik, másik rét, amely a Balatinum részeiig terjed (ad partes Balatini), és amely elválasztja az említett Domonkos földjét és Bechefalua földet, Feleufaya nevű erdő, kút, amely elválasztja Warda földet, Nogegres földet, valamint Bechefalua földet, a somogyi egyház földje ugyanott épen maradván, kút, erdő, nagy út, Wrazlow (?) erdő, tölgyfa, fűzfák, rét. D. sabb., in fe. ap. Petri et Pauli B. A konv. az oklevelet autentikus függőpecsétjével erősíti meg. A.

E.: Dl. 67 692. (Tallián cs. lt. 17.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok; hártycsíkra függesztett pecsétre utaló bevágások.

Eml.: I. Károly király 1325. > Gilétfi Miklós nádor 1353. október 25. > Kont Miklós nádor 1357. november 6. (Dl. 67 721., Tallián cs. lt. 47.)

Má.: Dl. 67 690. (Tallián cs. lt. 14.) XVII. századi.

K.: —

R.: Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 27. 61—62.

288. 1325. jún. 30.

A győri kápt. tudatja, hogy megjelent előtte a néhai pozsonyi (Posonium) polgár, Woch veje, a szintén pozsonyi polgár Péter szabó saját és Woch leánya, Margit, továbbá saját leányai: Margit és Agna, valamint a mondott Péter fia néhai Lőrinc fia János és a mondott Agna fia Mihály, Woch dédunokái nevében egyrésztől, másrésztől Miklós pozsonyi prépost és Imre mr. pozsonyi kanonok. Péter előadta, hogy a hozzá és az említettekhez, mint Woch örököseihez részint örökségként, részint pedig a néhai Woch felesége hitbéreként jutott, Pozsony (Posoniensis) megyében fekvő Ablench nevű 6 ekényi földet, amelyet Woch [IV.] Béla királytól szolgálatai fejében kapott, Woch, saját és említett örökösei lelki üdvéért és már megkapott 25 fontért bécsi dénárokból a pozsonyi Szt. Üdvözítő egyháznak, a prépostnak és a kápt.-nak adta és eladta a [IV.] Béla király privilégiumában leírt határokkal. Hj.: ugyanazon pozsonyi egyház Zelynych nevű földje, Wedered föld, Kwrthulus föld, Paag falu, ugyanazon pozsonyi egyház

másik Zelench nevű földje. Péter saját és az említett örökösei nevében szavatolja a prépost és a kápt. békés birtoklását. A kápt. az ügyről autentikus pecsétjével ellátott oklevelet állít ki. D. in fe. Commemorationis B. Pauli ap. Mátyás mr. olvasó-, Miklós mr. éneklő- és Mihály mr. őrkanonok idejében.

E.: ŠÚA. Pozsonyi kápt. m. lt. C. 5. 52. (Df. 227 743.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok; a fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Á.: 1. I. Károly király 1326. december 18. (ŠÚA. Pozsonyi kápt. m. lt. C. 5. 53., Df. 227 744.)

2. Rudolf király 1593. július 19. (ŠÚA. Pozsonyi kápt. m. lt. C. 5. 58., Df. 227 748.)

K.: Str. III. 67—68. E-ről. (IV. Béla király említett oklevelét l. Reg. Arp. 740. sz.)

Megj.: Az átiró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

289. 1325. jún. 30.

A váradi kápt. előtt Zatha-i László fia László c. saját és fiai: Beke, Mihály és Gergely nevében is Wgramonustura nevű, Bihar (Byhoryensis) megyében fekvő örökölt birtokuk szabályos felét, örökölt részüket, 70 már teljesen megkapott, akkor forgalomban levő új dénár-márkáért eladja a személyesen jelenlévő Danela fiainak: Iwan-nak és Lőrincnek, valamint ugyanazon Danela fia Olivér (Olyuerius) fiának, Andrásnak minden tartozékával és hasznával, és azokkal a jogokkal, amelyekkel László c. és fiai és elődeik bírták. László c. és fiai vállalják, hogy Wgramonustura békés birtoklását Danela fiai és Olivér fia András, valamint utódaik számára biztosítják. Ha ezt nem tudják megtenni, akkor bármely megyében található birtokaikat, de különösen ugyanazon a Zatha birtokon lévő birtokrészeiket kötik le, miként László és fiai önként előre vállalták. Erről a kápt. függőpecséttel ellátott privilegiális oklevelet állít ki. D. die Domin. prox. an. oct. fe. Nat. B. Johannis bapt. István prépost, János olvasó-, Miklós éneklő- és Jakab őrkanonok, mr-ek idejében. A.

E.: Arch. Stat. Jud. Bihor, Ugray-Bölöni cs. lt. 5. 1. (Df. 278 489.) Alul chirographált; a fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Má.: Dl. 86 973. XVIII. századi.

K.: Doc. Trans. II. 367—368.

Ford.: Doc. Trans. II. 151—152. (Román nyelvű)

290. (1325. júl. 1. előtt)

I. Károly király (H) megparancsolja Pozsega megyének, hogy iktassák be Domonkos mr-t abba a Pozsega megyei Bezenicze nevű birtokba, amelyet a keresztesek mr-e egyházi nemesség címén adományozott neki.

Eml.: Sándor országbíró 1325. július 8. > I. Károly király 1325. július 14. a kiadások szerint.

Má.: HHStA. Handschriftenabt. Österreichische Weltliche Archive. Weiss 50. 2. 37. (Df. 258 479.) Eml-ről Koller kiadása alapján.

K.: Koller II. 339. Eml-ről, Katona, Hist. crit. VIII. 535. Eml-ről, F. VIII/2. 619. Koller alapján, Smič. IX. 254. Koller, Katona és F. alapján Eml-ről.

291. (1325. júl. 1. előtt)

Pozsega megye alispánjai, Kupse (Kupsa?) fiai: Tamás és Demeter mr-ek Bertalan fia Jakabot július 1-re (oct. fe. Nat. B. Johannis bapt.) a királyi jelenlét elé rendelik, mert amikor Domonkos mr-t a keresztesek mr-e által neki adományozott Bezeniche nevű birtokba be akarták iktatni, bizonyos Turgusa nevű részt illetően az iktatástól eltiltotta őket.

Eml.: Sándor országbíró 1325. július 8. > I. Károly király 1325. július 14. a kiadások szerint. Má.: HHStA. Handschriftenabt. Österreichische Weltliche Archive. Weiss 50. 2. 37. (Df. 258 479.) Eml-ről Koller kiadása alapján.

K.: Koller II. 339. Eml-ről, Katona, Hist. crit. VIII. 535. Eml-ről, F. VIII/2. 619. Koller alapján, Smič. IX. 254. Koller, Katona és F. alapján Eml-ről.

292. 1325. júl. 1. Visegrád

Sándor c. országbíró tudatja, hogy Gergely fia Mihály, Heym fia János, Domonkos fia János, Márton fia Lőrinc és Byry-i Miklós fia János a Thóúth (dict.) Ugrinnal és Lőrincsel július 1-én (in oct. Nat. B. Johannis bapt.) kötött egyezség békebírságának felét illetően teljes elégtételt adtak és így feloldozza őket. D. in Visegrad, in oct. supradict. (oct. Nat. B. Johannis bapt.)

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) 1757. június 3.

K.: —

Megj.: A másoló szerint az eredeti oklevél hátoldalán tartalmi kivonat volt.

293. 1325. júl. 1. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája a személyesen megjelent Kerek (dict.) Jánosnak a Zeuke (dict.) Miklós által képviselt Semien-i István fia János és jobbágyai: a Péter által képviselt Rosul fia János, a Benedek által képviselt Bosa fia Chama, az István által képviselt Fogos (dict.) János és a János által képviselt Domonkos elleni, az egri kápt. korábbi idéző oklevele (274. sz.) szerint június 24-re (Nat. B. Johannis bapt.) kitűzött perét augusztus 1-re (oct. B. Jacobi ap.) halasztja teljes válaszadásra. D. in Wysul, 8. term. prenot. (die Nat. B. Johannis bapt.)

E.: Dl. 50 779. (Kállay cs. lt. 1300. 160.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványa és egy kisebb pecsétre utaló bevágások.

Eml.: Miklós alnádor 1325. augusztus 8. (Dl. 50 783., Kállay cs. lt. 1300. 128.)

K.: —

R.: Kállay I. 60.

294. 1325. júl. 1. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája előtt Konrád (Korrardus) fia Tamás Máté fia Miklós nevében a leleszi (Lelez) Szt. Kereszt konv. és a prépost ügyvédvalló oklevelével július 1-én (in oct. Nat. B. Johannis bapt.) megjelenve a személyesen megjelent Semien-i István fia Jánossal szemben előadta, hogy 20 évvel azelőtt, 1307. december 6-án (in die B. Nicolai conf., f. IV.) János atya, István Miklós atyját, Mátét saját falujában, Tarkayn-ban elfogta, a falut lerombolta, és 100 márkát érő javait elvitte. János ártatlannak vallotta apját. Miklós c. a vele együtt bíraskodó nemesekkel együtt úgy ítélik, hogy Máté fia Miklósnak Jánossal szemben

augusztus 22-én (in oct. Ass. B. virg.) előtte Wysul-ban állítását annyi tanúval kell bizonyítania, amennyivel tudja. D. in Wysul, die prenot. (oct. Nat. B. Johannis bapt.)

E.: Dl. 50 780. (Kállay cs. lt. 1300. 166.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványa és egy kisebb pecsétre utaló bevágások.

K.: —

R.: Kállay I. 60—61.

Megj.: Vö.: 228., 246. sz.

295. 1325. júl. 1.

Az egri kápt. tudatja, hogy [1325. március 31-i] oklevele (124. sz.) szerint Honoua-i Wyncilo fia Miklós fia Miklósnak július 1-én (in oct. Nat. B. Johannis bapt.) előtte 3 márkát kellett volna fizetnie részint dénárookban, részint becsértékben Huren-i Kerezthus fia Jánosnak. Miután az említett időpontban Miklós a 3 márkát nem tudta kifizetni, Scarus nevű földjének egy részét, amely Hunth fiainak földje és egy közút között fekszik Polanfolua föld határaitól kezdve egészen Bebek (dict.) Domonkos Derex nevű földjének határaiig, minden hasznával elzálogosítja Jánosnak az említett július 1-től egy évre az előbbi 3 márkáért. Ha a következő év július 1-én a birtokot Miklós nem tudja visszaváltani, akkor kétszeres összeget tartozik fizetni, továbbá kötelezi magát, hogy Jánost vagy bárki mást az említett birtokrész békés birtoklásában megőrzi. D. in predict. oct. B. Johannis bapt.

E.: Dl. 56 833. (Hanvay cs. lt. 18.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: ... pro Johanne filio Kereztes de Huren ... és későbbi magyar nyelvű regeszta. A hártán kettő kerek, természetes színű zárópecsét töredéke és egy harmadikra utaló bevágások láthatók.

K.: —

R.: Abaffy—Dancs—Hanvay 88.

296. 1325. júl. 1.

Bálint turóci (Turch) prépost és a Boldogságos Szűz konv. előtt Donch mr., zólyomi (Zolum) ispán és fiai: László, János és István Felső (Superior) Kolbin nevű Árva (Arua) megyei birtokukat csereképpen Juthe fiainak: Miklósnak, Péternek és Fülöpnek (Philpes), valamint Gurke fiainak: Mihálynak és Adorjának adják a Reuche-n lévő birtokukért oly módon, hogy a birtok egyik felét Juthe fiai, a másik felét Gurke fiai egyenlő módon kapják. Donch mr. kötelezte magát, hogy az új birtokosokat ő és utódai a birtokban megvédi. Hj.: nagy berch, Hococh hegy, Breztouarete rét, ugyanaz a rét, közút, amely Litouia-ból Arauia-ba vezet, berch, patak forrása, másik berch, malomkőbánya (Banya lapidum molarium), ti. Domen bánya (montana), Culbyn folyó, patak, amely Kutenkuta forrás mellett van, forrás, berch, Mezihradna nevű patak, forrás, berch, Lesthna, ugyanaz a berch, Feyerpotok patak, Nogkulbyn folyó, Feyerpotok patak, Holicha hegy, Hococh hegy, berch. A konv. az oklevelet autentikus pecsétjével erősíti meg. D. in oct. fe. Nat. B. Johannis bapt.

E.: Dl. 102 943. (Batthyány cs. hercegi ág lt., Illésházy lt. 25. 16. 1.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. A hártán zöld fonalakon a turóci konv. kerek, természetes színű viaszpecsétje függ.

Tá.: 1. Tamás országbíró [134]9. > Bebek István országbíró 1362. október 13. (ŠÚA. Kubinyi cs. deménfalvi lt. A. 3., Df. 259 211.)

2. Bebek István országbíró 1362. október 13. (Uo.)

3. Bebek Imre országbíró 1391. szeptember 27. (ŠA. Bytča, Turóci registrum (Df. 283 070. > Radvánszky János turóci és zólyomi első alispán 1787. január 15. (Dl. 163., NRA. 1834. 104. 9.)
- Má.: 1. ŠÚA. Kubinyi cs. Olaszi-dehtári lt. 1. 1. (Df. 259 228.) E-ről, XVIII. századi.
2. Dl. 193. (Ol. Kamarai lt. Jes. Thuroc 2. 2. 60.) Turóci registrum alapján.
- K.: F. VIII/2. 679. a felsőkubini lt-ből, de szövege a Turóci registrummal egyezik, Szontagh, Meskó 31–32. a Turóci registrum alapján, Meskó 59. a Turóci registrum alapján, Meskó 59–60. E-ről hibásan, kihagyásokkal, Tur. Reg. 89. a Turóci registrum alapján.
- R.: Szontagh, Meskó 10.
- Megj.: Az átírók az oklevelet privilégiumnak mondják.

297. 1325. júl. 2.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Tamás fia Synka mr. fia Péternek, a király apródjának a kérésére apja szolgálatai fejében új és autentikus kettős pecséttel ellátott privilegiális oklevelében átírja és megerősíti az egri kápt. 1320. november 8-án kiadott Sebes és Izbegeh birtokok határjárását és határait tartalmazó oklevelét. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. VI. Non. Iulii. Méltóságnévsor. A.

Á.: 1. Perényi Péter országbíró 1416. november 12. (Dl. 57 459., Soós cs. lt. 281.) > II. Mátyás király 1612. december 4. (Dl. 103 942., Batthyány cs. lt. J. N.)

2. Szepesi kápt. 1325. szeptember 8. > II. Mátyás király 1612. december 4. (Dl. 103 942., Batthyány cs. lt. J. N.)

Eml.: Pálóczi György esztergomi érsek, a nádori jelenlét bírāja 1434. november 14. (Dl. 103 568., Forgách (Batthyány) cs. lt. 16. A. 49.)

K.: —

298. 1325. júl. 4.

I. Károly király (V, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Petrus de Incristellis mr-nek, Jakab zágrábi püspök általános helynökének egyháza nevében előterjesztett kérésére a főpapok és bárók tanácsára új és autentikus kettős pecsétjével ellátott privilegiális oklevelében átírja és megerősíti [IV.] Béla ifjabb királynak Wertus falu zágrábi egyháznak történt adományozásáról szóló 1226. évi privilégiumát. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. IV. Non. Iulii. Méltóságnévsor. A.

E.: Zágrábi érsekség levéltárában (?) Reg. Arp. szerint.

Má.: Zágrábi érsekség lt. Liber privilegiorum. (Df. 283 555.) E. alapján.

K.: Smič. IX. 251–252. Má-ról. (Az átírt oklevelet l. Reg. Arp. 578. sz.)

R.: F. VIII/6. 83., Doc. Trans. II. 153.

Megj.: Az átírt oklevelet és a megpecsételés módjának leírását kivéve csaknem betű szerint egyezik a 299. sz. oklevéllel.

299. 1325. júl. 4.

I. Károly király (V, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Petrus de Incristellis mr-nek, Jakab zágrábi püspök általános helynökének egyháza nevében előterjesztett kérésére a főpapok és bárók tanácsára privilegiális oklevelében átírja és megerősíti [IV.] Béla királynak a zágrábi egyház Vertes, Elias, Budun és Tikud nevű falvai népeinek kiváltságairól

kiadott 1269. december 22-i privilégiumát. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. IV. Non. Iulii. Méltóságnévsor. A.

Má.: Zágrábi érsekség lt. Liber privilegiorum. (Df. 283 555.)

K.: — (Az átírt oklevelet l. Reg. Arp. 1624. sz.)

Megj.: Az átírt oklevelet és a megpecsételés módjának leírását kivéve csaknem betű szerint azonos a 298. sz. oklevéllel.

300. 1325. júl. 4.

Jakab, váradelőhegyi prépost és a Szt. István monostor konv-je előtt Pauli-i András fia László, Choholmonustora-i Péter fia János c. szerviense ura nevében tiltakozik amiatt, hogy Pál fiai: Miklós, István és Wytthus Vosyan nevű örökölt földje felét tiltakozása ellenére birtokolják és használják. D. f. V. prox. p. oct. Nat. B. Johannis bapt.

E.: Dl. 40 471. (Múzeumi Törzsanyag 1910. 55.) Hátoldalán azonos kéz írásával: ... Petri de Choholmonustura ... terre Wosyan; kerek természetes színű zárópecsét csekély maradványa.

K.: —

301. 1325. júl. 6.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) tudatja, hogy midőn a királyné beleegyezésével Tyse ajtónállómr-nek adományozta az Ewrym nevű Pest (Pestiensis) megyei királynéi birtokot, továbbá Compoldus fia Péter fiai: Gergely, István és Compoldus, valamint Pál fia Imre, Syrak-i várnagy, az udvar ifjú familiárisai Tyse mr-nek adták a Pest megyében Borusyezenew-en ~ Borusyeneu, Borusyezenew földek és a Kechkes (dict.) István földje között lévő birtokrészüket, meghagyta a budai kápt-nak, hogy Neek-i Balázs vagy Tamás mr., királyi jegyzővel, királyi emberekkel küldje ki emberét bizonyságul a határok bejárására és Tyse mr. beiktatására. Miután a budai kápt. 1324. március 29-én jelentette, hogy a határjárás és az iktatás ellentmondás nélkül megtörtént, a király Tyse mr. szolgálatai fejében mindkét adományozást megerősíti új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. II. Non. Iulii. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 2235. (OL. Kamarai lt. Mon. V. Bud. 7. 3.) A hártján kék-sárga fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétjének töredéke és barna-lila fonalakon I. Lajos király természetes színű viasz kettős pecsétjének töredéke függ.

Tá.: Tamás országbíró 1353. március 16. (Dl. 4323., OL. Kamarai lt. Mon. Vet. Buda 7. 6.)

K.: — (A budai kápt. oklevelét l. Anjou-oklt. VIII. 147. sz., I. Károly királyét uo. 134. sz.)

R.: Pest m. 198., Bakács, Pest megye 135—136.

Megj.: Az oklevelet I. Lajos király 1364. december 28-án megerősítő záradékkal látta el.

302. 1325. júl. 6. Visegrád

I. Károly király (H) előtt Nogmorthun-i Simon fia Lőrinc mr., a király apródja feleségének, Margit asszonynak, a néhai Harsendorfi (Hosundorfarius) Wlweng, a király egykori vitéze leányának hitbére, német nyelven morgungoob, fejében a király beleegyezésével az Ekka, Beseneu, Huflund, Kwesd és Zeredahel nevű birtokokon lévő évi 80 talentumnyi jövedelmet hozó teljes birtokrészeit adja. Ha Lőrinc mindkét nembeli utód nélkül halna meg, és az úrnő

tovább élne, Lőrinc mr. rokonai a birtokokat 800 széles bécsi talentumért visszaválthatják, az úrnő pedig tartozik visszaadni azokat. Ha az úrnőnek bármely nembeli gyerekei lennének férjétől, a birtokrészeket, ameddig él, saját jogon békében birtokolhatja. Ha gyerek nélkül marad vissza, a birtokokat a visszaváltásig békében birtokolhatja. A király megígéri, hogy Margit asszonyt a birtokrészek birtoklásában megoltalmazza. D. in Alto Lapide, in oct. B. Petri et Pauli ap.

Á.: Győri kápt. 1326. április 7. (Dl. 2306., NRA. 1589. 14.)

K.: Sopron vm. 106—107., Bgl. III. 201—202. Dl. 2306. és 2307. alapján.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt. Az oklevél csak részben azonos I. Károly másik július 6-i oklevelével. Vö.: 303. sz.

303. 1325. júl. 6. Visegrád

I. Károly király (H) előtt Nogmorthun-i Simon fia Lőrinc mr. a király apródja a király engedélyével és a szintén jelenlévő testvére, Pál mr. és más atyafiai beleegyezésével az Ikka, Beseneu, Huflun, Kwesd és Zeredahel birtokokon lévő, évi 80 talentumnyi jövedelmet hozó teljes birtokrészeit hitbérként, német nyelven morgungob, ausztriai szokás szerint feleségének, Margitnak, a néhai Harsendorfi (Hasundarfarius) Wlueng c., a király egykori vitéze leányának és Lőrinc mr.-től születendő örököseinek adja. Ha Lőrinc mindkét nembeli utód nélkül halna meg és az úrnő tovább élne, Lőrinc mr. rokonai a birtokokat 800 széles bécsi talentumért visszaválthatják, az úrnő pedig tartozik visszaadni azokat. Ha az úrnőnek bármely nembeli gyerekei lennének férjétől, a birtokrészeket, ameddig él, saját jogon békében birtokolhatja. Ha gyerek nélkül marad vissza, a birtokokat a visszaváltásig békében birtokolhatja. Ha Lőrinc mr. fivére és rokonai a mondott birtokrészeket nem tudnák vagy nem akarnák visszaváltani, Margit asszonyt pedig szükség kényszerítené, azokat a birtokrészeket vagy a 80 talentumnyi jövedelmet hasonló kötelezettséggel bárkinek elzálogosíthatja. Lőrinc mr. rokonai az említett 800 talentumért széles bécsi dénárokból a birtokrészeket visszaválthatják a zálogba vevőtől. Ha Margit asszony férje előtt és örökösök nélkül halna meg, akkor az említett birtokrészek minden megváltás nélkül szabadon visszakérülnek Lőrinc mr. kezébe. A király megígéri, hogy Margit asszonyt a birtokrészek birtoklásában megvédi. D. in Alto Lapide, in oct. B. Petri et Pauli ap.

Á.: Győri kápt. 1326. november 6. (Dl. 2307., NRA. 1589. 14.)

K.: Bgl. III. 201—202. Dl. 2306. és 2307. alapján.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt. Az oklevél csak részben azonos I. Károly másik július 6-i oklevelével. Vö.: 302. sz.

304. 1325. júl. 6. Visegrád

Erzsébet királyné (H), mivel János, a király nyereggyártója (selliparius) a királynak és neki tett szolgálatai fejében a királyné adományozási köréhez tartozó Veszprém (Wesprimiensis) megyei Isay királynéi földet kérte, megparancsolja a veszprémi kápt.-nak, hogy küldje ki emberét Heym fia Pál vagy Koachy-i Buken királynéi emberrel a határok bejárására és János beiktatására, az esetleges ellentmondókat pedig a király vagy a királyné jelenléte elé alkalmas időpontra idézzék meg. D. in Wysegrad, in oct. B. Petri et Pauli ap.

Á.: Veszprémi kápt. 1327. március 6. > Erzsébet királyné 1327. április 27. (Dl. 99 907., Batthyány cs. lt. Acta. Ant. Izsa. 3. 3. 1.) > Pannonhalmi konv. 1452. március 30. (Dl. 44 626., Múzeumi Törzsanyag. Burian.)

K.: —

305. 1325. júl. 6.

A pozsonyi kápt. előtt Kenez c. és Elephanth-i Mátyás c. szerviense, Mese egyezséget kötnek a következő módon: Kenez c. megengedi azt, hogy az ő Geezth nevű és Mátyásnak a Moytih nevű birtoka között lévő régi határok továbbra is érvényben maradjanak. Sem ő, sem utódai sem szóval, sem tettel nem fogják Mátyást zaklatni. Továbbá átengedi Mátyásnak azt a földrészt, amely egykor Athaleus fia Lyunch-é volt a következő határokkal: fűzfa bozót, Neek birtok, Moytih falu. D. sabb. an. fe. B. Margarethe virg.

Á.: Nyitrai kápt. 1344. június 10. (Dl. 2305., NRA 1671. 68.)

K.: AO. II. 200–201.

R.: Ortway, Pozsony III. 306.

306. 1325. júl. 7.

Dénes (Gionisius - Dionisius) fia János tudatja, hogy abban az ügyben, amelyet Hebec ..... bírt, kibékültek oly módon, hogy ő nyolc ökröt ad ....., ha a nyolc ökröt nem lehetne, akkor ugyanannyit érőt fizet. D. in ....., an. fe. Sancta Margareta in Domin. prox.

E.: —. Fk.: Dl. 96 125. (Vay cs. berkeszi lt. 121.) A fényképen pecsét nyoma nem látszik.

K.: —

Megj.: Nehezen olvasható, hibás latinsággal írt oklevél.

307. 1325. júl. 7.

A vasvári Szt. Mihály egyház kápt-ja I. Károly király (H) június 23-i parancsára (271. sz.) jelenti, hogy kiküldte József (Joseph) mr. dékánt Lőrinc királyi emberrel az ügy kivizsgálására, akik visszatérve jelentették, hogy a helyben és a környéken lakó nemesektől és nem nemesektől megtudták, hogy Kaba (dict.) Demeter mindazt elkövette, amivel [Herbordus fia Herbordus vádolja], de hogy azt ura, János mr. parancsára tette volna, sem a megkérdezettek előtt, sem előttük nem ismert. D. Domin. p. oct. ap. Petri et Pauli B.

Á.: Vasvári kápt. 1328. április 10. (Dl. 2303., NRA. 8. 63.)

K.: Bgl. III. 202–203.

308. (1325. júl. 8. előtt)

Mykch szlavón bán oklevelében panaszt tesz I. Károly királynál amiatt, hogy a király és elődei által adott kiváltságok miatt a báni méltóság csorbult.

Eml.: I. Károly király 1325. július 8. > Csázmai kápt. 1325. október 17. > Csázmai kápt. 1421. október 1. > Csázmai kápt. 1439. május 22. (AH. Privilegia Regni 5., Df. 268 069.)

Má.: AH. Arch. Cap. Zagrab. OL. I. P. 8. (Df. 275 022.) Eml. alapján.

K.: —

309. 1325. júl. 8. Visegrád

I. Károly király (H) tudatja, hogy Mykch szlavón bán okleveléből (308. sz.) megértette: a király és elődei szinte minden szlavóniai nemest azok tolakodó kérésére kiemelték a bán bírósága, joghatósága és joga alól, és ezért a méltósága jelentősen csökkent. Ezért a király vissza akarván állítani a báni tisztség tekintélyét, a főpapok és bárók tanácsára és egyetértésével a terület nemeseinek valamennyi ilyen jellegű kiváltságát visszavonja és megsemmisíti. Elrendeli továbbá, hogy a Drawa folyón túl a bánság egész területén élő bármilyen rendű és rangú ember a mindenkori bán bírósága és joghatósága alá tartozzék, és az odavalósi személyeket sem a nádor, sem az országbíró, sem bármilyen más bíróság elé nem idézheti senki sem bírósági úton, sem azon kívül, csak a mindenkori bán vagy helyetteseik ítélezhetnek felettük. Egyetlen bíró sem terjesztheti ki joghatóságát a bánság területén vagy a bánsági emberek között keletkezett ügyekre, és az ilyen ügyek sem ispánok, sem bármilyen különös parancs által nem vihetők más bíró elé. A király megparancsolja az ország bírának, hogy a bánság területéről senkit se állítsanak bíróságuk elé, és a közöttük keletkezett ügyekre ne terjesszék ki bíróságukat és joghatóságukat. Ha bárki ennek ellenére felettük ítélezne, az ítélet semmis legyen, a bíró pedig nem kerüli el a király neheztelését. D. in Wissegrad, in quind. Nat. B. Johannis bapt. A.

Á.: Csázmai kápt. 1325. október 17. > Csázmai kápt. 1421. október 1. > Csázmai kápt. 1439. május 22. (AH. Privilegia Regni 5., Df. 268 069.)

Má.: 1. Dl. 2308. (Acta Publ. 40. 8.) XVIII. századi.

2. AH. Arch. Cap. Zagrab. OL. I. P. 8. (Df. 275 022.) Á. alapján.

K.: F. VIII/2. 629—631., Fejér, Croatia 19—21., mindkettő Kaprinai alapján, Kukuljević, Jura I. 103—104., Smič. IX. 253—254. Á-ról.

R.: MKszl. 1894. 100.

Ford.: KRE. 143—144. (Magyar nyelvű)

Megj.: A Dl. 2308. sz. oklevél elveszett, csak feltételezés, hogy a jelen oklevél másolata.

310. 1325. júl. 8. Visegrád

Sándor c. országbíró tudatja, hogy I. Károly király (H) saját oklevelében (290. sz.) megparancsolta Kupse (Kupsa?) fiainak: Tamás és Demeter mr-eknek, Pozsega (Posoga - Posega) megyei alispánoknak (vice comitibus), hogy Domonkos mr-t iktassák be a Pozsega megyei Bezenicze ~ Bezeniche birtokba, amelyet a keresztesek mr-e egyházi nemesség címén adományozott neki. Amikor Kupse fiai Domonkos mr-t a birtokba be akarták iktatni, Bertalan fia Jakab az abból kivett Turgusa nevű birtokrészbe való beiktatástól saját joga címén eltiltotta őket. Kupse fiai a feleket saját oklevelükben (291. sz.) július 1-re (oct. fe. Nat. B. Johannis bapt.) a királyi jelenlét elé rendelték. Jakab az országbíró előtt bemutatott több privilégiumot. Az első Erzsébet néhai idősebb királynéé, amely szerint a királyné a mondott, határokkal elválasztott, Turgusa nevű földrészt Márton fia Markolphus-nak adományozta fia, Pál hűsége és állhatatossága fejében, amiért a királyné személyét védve a királyné kocsija mellett megölték. A második a templomosok magyarországi és szlavóniai mr-ének, Vilmos testvérnek a privilégiuma, amelyben Vilmos elismerte, hogy ugyanaz a földrész jog szerint Markolphus-é, és örököseinek örökösei által egy ideig birtokolva a pozsegai (Posoga) kápt. három példányban bemutatott privilégiuma szerint 15 márkáért eladta az említett Jakabnak és fivéreinek: Bertalannak és Baláznak. Az utolsó privilégium Bononia-i Márk (Markus) testvére, a keresztesek magyarországi (H) perjelének, Fülöp testvérnek az általános képviselőjéé, amely szerint Márk a Pozsega (Posoga) megyében tartott tartománygyűlésen Jakab ilyesfajta bizonyítékait látva, megerősítette őt és fivereit a földrész birtoklásában. Az országbíró, mivel a bemutatott bizonyítékok közül egy is elegendő annak bizonyítására, hogy az említett földrész Jakabot illeti, a bárókkal és nemesekkel egyetértésben azt Jakabnak és örököseinek ítéli. Erről

az országbíró függőpecséttel ellátott privilegiális oklevelet ad ki. D. in Wissegrad, 8. term. praenot. (oct. fe. Nat. B. Johannis bapt.)

Á.: I. Károly király 1325. július 14. Koller II. 338—342. szerint.

Má.: HHStA. Handschriftenabt. Österreichische Weltliche Archive. Weiss 50. 2. 37. (Df. 258 479.) Koller kiadása alapján.

K.: Koller II. 338—341. Kerceslich alapján Á-ról, Katona, Hist. crit. VIII. 535—537. Á-ról Koller alapján, F. VIII/2. 618—621. Koller alapján Á-ról, Smič. IX. 254—255. Koller, Katona és F. alapján Á-ról.

311. 1325. júl. 8.

Az egri kápt. tudatja, hogy megjelent előtte Turócmelléki (de iuxta Turwch) Lukács (Luka) fia Sándor egyrésztől, másrésztől pedig Detricus fia Benedek fia László mr. Sándor előadta, hogy mindazon perekben, amelyeket László mr-rel szemben azért indított, mert László mr. jobbágya, Gwrke fia György hét sebet ejtett rajta, és jobb szemét is elvesztette, László mr-t feloldja, mivel ő jobbágya helyett 25 márkában teljes elégtételt adott neki. D. in quind. B. Johannis bapt.

E.: Dl. 2309. (NRA. 1535. 6.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma látható.

K.: —

312. 1325. júl. 8.

A győri kápt. előtt Henrik bán fia néhai János nádor fia János mr. a Vasvár (Castriferrey) megyei Thwskand nevű, örökség jogán őt illető birtokát valamennyi tartozékával és hasznával ti. trágyázott és mezei szántóföldjeivel, szőlőivel, rétjeivel, bokraival, erdeivel és ligeteivel az addigi határok szerint nővéreinek, a nemes asszonynak, Miklós c. fia Domonkos, Kechked birtoki nemes hitvesének, a Chaak nb. néhai Aba c. leányának, élő és később születendő fiainak és leányainak adja úgy, hogy az említett nemes asszonyt és utódait később ne lehessen zaklatni. A kápt. János mr. kérésére erről privilegiális oklevelet ad ki az asszonynak. D. in quind. fe. B. Johannis bapt. Mátyás mr. prépost, Miklós mr. éneklő-, Mátyás mr. olvasó- és Jakab mr. őrkanonok idején.

E.: HHStA., Erdődy cs. lt. 10007. Felül chirographált. Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. A másolaton függőpecsét zsinórja látszik.

K.: —

313. (1325. júl. 10. előtt)

Csanád egri püspök az újhelyi pálosok és ágostonosok közötti vitában két alkalmas és molnármesterségben járatos férfiú kiküldését rendeli el annak megállapítására, hogy a vitázók malmi okoznak-e kárt a másik félnek.

Eml.: Csanád egri püspök 1325. július 10. (Dl. 2310., OL. Kamarai lt. Paul. Újhely 2. 2.) > Slupcha-i János Mátyás közjegyző 1468. június 24. (Dl. 8797., OL. Kamarai lt. Paul. Újhely 2. 9.)

K.: AO. II. 202. Eml-ről.

314. 1325. júl. 10. Eger

Csanád (Chanadinus) egri püspök és kiküldött szentszéki bíró tudtul adja, hogy a pálos rend Wyhel-i Szt. Egyed egyházának konv-je és perjele, István testvér mint felperesek és a Szt. Ágoston rend Wyhel-i (Hyhel) Szt. István egyházának konv-je és perjele, Domonkos testvér között hosszabb ideje per folyik előtte a Ranywa (Ranua) folyón lévő malmaik ügyében. Az ágostonosok a pálosok malma alatt egy malomhelyet alakítottak ki, és ezzel kárt okoztak az utóbbiaknak. Domonkos testvér ennek az ellenkezőjét állította. Végül a felek hites egyházi és világi férfiak ítélete nyomán a püspök engedélyével a következő egyezségekre léptek. A felek két alkalmas és a molnármesterségben járatos férfiút küldtek ki az ügy kivizsgálására Domonkos testvér költségén — amint ez a püspök korábbi oklevelében (313. sz.) foglaltatik — azzal a megbízással: ha kiderül, hogy az alsó malom a felső kárára van, akkor azt olyan távolságra kell elhelyezni, hogy az utóbbi semmi sérelmet ne szenvedjen. A kiküldöttek és a felek a kitűzött időpontban a helyszínen a malmokat úgy állították be, hogy egyik malom se okozzon kárt a másiknak. A felek kötelezik magukat arra, hogy a malomrekeszek helyzetét nem változtatják meg a másik rovására. Ellenkező esetben a vétkes perjelt kiközösítik, ami alól csak a pápa adhat feloldozást. D. Agrie, in fe. B. Septem fratrum mart.

E.: 1. Dl. 2310. (OL. Kamarai lt. Paul. Újhely 2. 2) Hátoldalán rányomott, mandorla alakú pecsét nyoma látható, kéesszürke színű viasz csekély maradványaival.

2. Uo. Csonka. Hátoldalán rányomott, mandorla alakú pecsét nyoma látható.

Á.: Slupcha-i János Mátyás közjegyző 1468. június 24. (Dl. 8797., OL. Kamarai lt. Paul. Újhely 2. 9.)

K.: AO. II. 201—203. E-ről, AZVM. 1927. 39—41.

R.: Bándi Zs., BLÉ. V. 692.

Megj.: Újhely és a Ranywa folyó nevének az oklevelekben előforduló kétféle írását a regesztában jelöltük.

315. 1325. júl. 10.

A győri kápt. előtt egyrészt a király Helymba falui hajósai vagy evezősei Pál fia Miklós és fivére Pethe atyjuk, továbbá testvérük Chuch nevében is, másrészt pedig Guneu-i Zwmur fia Miklós a jó béke érdekében egyezséget kötnek amiatt, hogy Guneu-i Miklós 3 márkát, egy aprómarhát elvitt, és más károkat is okozott. Miklós és Pethe atyjuk és fivérük nevében is feloldják Zwmur fia Miklóst és utódaikat, miután az minden említett kár fejében pénzbeli elégtételt adott. D. f. IV. prox. p. oct. B. ap. Petri et Pauli.

E.: Dl. 68 201. (Múzeumi Törzsanyag, Kisfaludy cs. Idősebb ág lt. 15.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: Super facto compositionis pro Nicolao filio Zwmur de Guneu contra Nicolaum filium Pauli et fratres suos de villa Heylimba; kerek zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: —

316. 1325. júl. 10.

Mihály, jászói (Jazou) prépost és a konv. előtt Zamtho-i Albert fiai: Lukács (Lukasius) és Demeter testvérük, János nevében is egyrészt, másrészt pedig Felnempti-i Miklós fia György személyesen megjelenve, Lukács és Demeter előadták, hogy fogott bírák: Jute fia János, Fon-i Balázs, Vosuar-i György fia Balázs, Scepes fia Péter, Chon-i Jakou, János, Kuzepnempti-i plébános és Mátyás mr., Fülöp nádor jegyzője ítélete szerint a jó béke érdekében a Miklós fia György által véletlenül megölt testvérük, András halála ügyében az alábbi teljes egyezsége

jutottak: György Andrásnak, Mihály mr., füzéri (Fyzer) várnagy szerviensének a megölése miatt július 10-én (f. IV. prox. an. fe. B. Margarete virg.) 15 márkát fizet készpénzben, garasokban Lukácsnak és Demeternek. A kitűzött időpontban György az említett összeget kifizette Lukácsnak és Demeternek, akik Györgyöt és utódait minden kötelezettségük alól felmentik maguk, utódaik és rokonságuk nevében is, ha Györgyöt bármelyikük perbe hívja az említett ügyben, 35 márkát kell fizetnie Györgynek vagy örököseinek. D. f. IV. prox. an. fe. B. Margarete virg.

E.: Dl. 70 610. (Nemzeti Múzeum, Perényi cs. lt. 25.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; kerek rányomott pecsét természetes színű csekély viaszmaradványai láthatók befűzött hártyacsíkkal.

K.: —

317. 1325. júl. 11.

Az erdélyi kápt. előtt Kilián (Kylianus), Salamon (Salomon) és István egyrésről, másrésről pedig Symianus fia Mihály fiai: Simon, Mihály és János, mindnyájan Tylegd-i székelyek és Tusun-i nemesek vásárolt birtokaikról: falvokról, malmokról, szőlőkről és halastavakról az alábbi osztályt tették: a Tylegd-i székelyek között lévő malmaikat, szőlőiket és halastavaikat összes hasznukkal és tartozékaikkal Kilián, Salamon, István, atyafiaik és örököseik kapják, a Tusun, Tumb, Moruchhaza és Nogakasztoteluki nevű Kolozs (Clus) megyei birtokokat pedig Simon, Mihály és János kapják örök birtoklásra azzal a feltétellel, hogy ha az idők folyamán bárki közülük zaklatná a másikat vagy utódaikat a békés birtoklásban, saját költségen tartozik az említetteket megvédeni. Az oklevelet a kápt. függőpecsétjével erősíti meg. D. f. V. prox. an. fe. B. Margarete virg. Miklós prépost, Santus éneklő-, Tamás örkanonok és Pál ugocsai (Wgacha) főesperes, dékán idejében. A.

E.: Dl. 73 639. (Teleki cs. Marosvásárhelyi lt. 55.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. A hártyán vörös-zöld fonalakon az erdélyi kápt. mandorla alakú, kopott, természetes színű viaszpecsétje függ.

K.: Székely okl. III. 8—9.

Ford.: Doc. Trans. II. 153—154. (Román nyelvű)

318. 1325. júl. 12.

Az esztergomi prépost és a kápt. előtt Olosi-i Fewlde fia János az Esztergom megyében (in comitatu de ante Strigonio!) fekvő Pel nevű örökölt birtokát a szomszédok beleegyezésével dénárokból és becsértékben már megkapott 40 márkáért eladja Boyod-i Simon fiainak: Pál és Lőrinc mr-eknek, továbbá az ugyanoda való Mihály fiainak: Miklósnak és Dénesnek, hozzáátve azt, hogy János Simon és Mihály fiait és örököseit testvéreivel, Fewlde fiaival: Beke-vel és Lászlóval szemben megvédi. Pel birtok szomszédai egyik részről az említett Boyod falu, másik részről Benedek fia Pál fiainak Beyryn, Moyros és Moroth nevű birtokai. A kápt. az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. Kelt László mr., olvasókanonok keze által, in vig. B. Margarethe virg. et mart. glori.

E.: Dl. 2311. (NRA. 1589. 12.) Felül chirographált. A hártyán sárga-zöld fonalakon az esztergomi kápt. nagyobb pecsétjének kerek, természetes színű viaszlenyomata függ.

K.: F. VIII/2. 663—664., Str. III. 68—69.

319. 1325. júl. 14.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Bertalan fia Jakab kérésére új és autentikus kettős pecsétjével ellátott oklevélben átírja és megerősíti Sándor c., országbíró 1325. július 8-án kiadott privilegiális ítéletlevelét (310. sz.), amelyben a Turgusa földet neki ítéli. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. II. Id. Iulii. Méltóságnevsor. A.

K.: Koller II. 338—342. Kerceselich alapján, Katona, Hist. crit. VIII. 635—638. Koller alapján, F. VIII/2. 618—622. Koller alapján, Smič. IX. 256—257. Koller, Katona és F. alapján.
R.: Doc. Trans. II. 154. 331. sz.

320. 1325. júl. 14.

István leleszi (Lelez) prépost és a konv. tudatja, hogy Miklós c-nek, Fülöp nádor és a kunok bírása albírájának [június 15-i] meghagyására (253. sz.) kiküldte emberét, László testvér, papot Popi-i Domonkos fia Desew nádori emberrel arra a földrésze, amelyet Mihály mr., füzéri (Fyzer) várnagy Job fiai felől Wys és Keleznew, valamint Old és Herkuche földrészek között a sajátja címén visszafoglalt, hogy annak határait járják be, és válasszák el Job fiainak földjétől. A kiküldöttek visszatérve jelentették, hogy június 29-én (in quind. Viti et Modesti mart.) Job fiai: Domonkos és Miklós a nádori ember és a konv. embere, az összehívott szomszédok és Mihály mr. jelenlétében fejük fölé földet tartva, esküt téve a határokat bejárták és az említett birtokokat elválasztották. Hj.: Thewreker ér, másik ér, Dedel nevű meder, ugyanaz a Thewreker ér, Olazy faluból Keleznew faluba vivő út, Pighomoka nevű domb, út, szántóföldek, Papthowa nevű tó, Akazthohegh nevű dombok oldala, Hegeshomok nevű domb, Kychze (?) nevű rév, Oldere nevű víz ere, Wys-ből Zabolch-ba vivő út, Oldere ér, Herkuche, Kezdedzechel (?) nevű hely, Kelechazegh (?) nevű hely, Chewrkefyzere nevű hely, Posoghere (?), Arostho (?) víz, Asowan nevű hely, Bodrogh folyóból kifolyó víz, Sadun-i nemesek határai, Wys birtok határai. D. 16. prediacte reambulacionis terre memorate. Az oklevelet a kápt. függőpecsétjével erősíti meg.

E.: Dl. 31 208. (Csicsery cs. lt. 15.) Rongált, nehezen olvasható. A hártján barna-vörös fonalakon a leleszi konv. kerek, természetes színű viaszpecsétjének töredéke függ sötétebb színű viasz pecsétfészekben.

Má.: ŠA. Levoča, Szepesi kápt. m. lt. 2. rész. 7. 1. 22. (Df. 272 805.) Guti Ország Mihály 148? február 16. > I. Mátyás király 1486. december 6-i említése alapján. 1819. szeptember 1.

K.: F. VIII/2. 646. Má-ról Hevenesi gyűjteményéből.

R.: Kárffy Ö., TT. 1900. 393.

Megj.: Gy. I. 82. szerint XV. századi hamisítvány.

321. 1325. (júl. 14.)

István leleszi prépost és a konv. jelenti [Miklós c-nek], Fülöp nádor [albírájának], hogy június 15-i meghagyására (253. sz.) kiküldte emberét Domonkos fia Desew nádori emberrel az említett birtokokra, ahol június 29-én (in quind. Viti et Modesti mart.) az összehívott szomszédok, valamint Mihály mr., továbbá a nádor és konv. embere jelenlétében [Job fiai:] Domonkos és Miklós a birtokok határait bejárták, földet fejük fölé téve az esküt letették, és a birtokok szétválasztását elvégezték, amint a konv. egy másik oklevele (320. sz.) részletesebben tartalmazza. D. [16.] die prediacte reambulacionis terre memorate.

- E.: Dl. 31 207. (Csicsery cs. lt. 853.) Hátoldalán azonos kéz írásával Miklós alnádornak szóló címzés; kerek zárópecsét nyoma és egy további zárópecsétre utaló bevágások.
- Má.: ŠA. Levoča, Szepesi kápt. m. lt. 2. rész 7. 1. 22. (Df. 272 805.) Guti Ország Mihály 1487. február 16. > I. Mátyás király 1486. december 6-i említése alapján. 1819. szeptember 1.
- K.: F. VIII/2. 646. Má-ról Hevenesi gyűjteményéből.
- R.: Kárffy Ö., TT. 1900. 392—393. 1325. június 30-i kelettel.
- Megj.: A keltezést a Dl. 31 208. oklevél (320. sz.) kelte alapján határoztuk meg, amelyre vonatkozó említés olvasható a jelen oklevélben.

322. 1325. júl. 15. Avignon

XXII. János pápa tudatja Klemencia francia királynéval, hogy Jakab zágrábi püspököt, aki bizonyos ügyekben Magyarországon (U) tartózkodott, mivel alkalmasnak találta a királyné szolgálatára, kérésére hozzá küldi és jóindulatába ajánlja. D. Avinione, Id. Iulii, [pápasága] 9. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 134. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 500. Reg-ből.

323. 1325. júl. 16.

Geus c. fia Miklós mr., Sándor c. országbíró bírságbeszedője bizonyítja, hogy Michou fia Leukus azokból a bírságokból, amelyekben Vgucha-i Tamás mr-rel szemben amiatt, hogy Tamásnak testvérével együtt 25 márkát nem fizetett meg, és mert a Gergely fia István által letett eskürről szóló oklevelet nem mutatta be, elmarasztaltatott, Miklós mr-t és Istvánt kielégítette, azonban Tamás mr. teljes követelése megmaradt. D. 2. Divisionis ap.

E.: Dl. 50 781. (Kállay cs. lt. 1300. 140.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro comite Leukus filio Micov ...; zárópecsét természetes színű viaszmaradványa.

K.: AO. II. 203.

R.: Kállay I. 61.

324. 1325. júl. 17. Visegrád

Sándor c. országbíró tudatja, hogy Gara-i András mr. július 8-án (in quind. Nat. B. Johannis bapt.) előtte Suklous-i Péter mr. ellenében megjelenve bemutatta az országbíró és a pécsi kápt. által kiadott okleveleket (282., 283. sz.), amelyekből kiderül, hogy Péternek elégtétel gyanánt 30 márkát kellett fizetnie részint dénárokból folyó árfolyamon, részint méltó becsértékben a pécsi kápt. előtt június 26-án (32. fe. Penth.). A megjelölt időpontban Péter mr. ugyanannyi értékben birtokot ajánlott fel, amit András mr. nem fogadott el. Mivel birtok felajánlása pénz fejében megegyezik az ország szokásaival, az országbíró az ország nemeseivel együtt úgy ítélte, hogy mivel a Péter mr. nevében a [pécs]várad konv. ügyvédvalló oklevelével megjelenő József (Joseph) mr. vállalta, hogy Péter mr. Bodrog (Budrugh - Budrugiensis) megyei birtokából a 30 márkányi részt kiadja augusztus 27-én (in oct. S. regis Stephanis), András mr. részéről Boor fia Lőrinc vagy fivére, András a boszniai kápt. bizonyossága mellett, Péter mr. részéről pedig Ambrus fia Péter vagy Chukona-i Pál, királyi emberek a pécsi kápt. bizonyossága mellett a szomszédokat összehíva a 30 márkányi földet az ország régi szokása szerint becsüljék

fel és különítsék el, és Péter mr. András mr-nek minden ellentmondás nélkül adja át. D. in Uisagrad, 10. term. prenot (quind. Nat. B. Johannis bapt.).

E.: Dl. 2321. (NRA. 1507. 12.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: AO. II. 203—205.

325. (1325. júl. 18. előtt)

Walterus, borsovai főesperes, Péter mr-nek, Csanád egri püspök általános helynökének és zsembolyi (Sumbun) főesperesnek a helyettese kiküldi a püspök emberét, János, Kozynch-i papot, hogy Weche (dict.) Miklós fia Rennoldus leánya, Gula özvegye, Isach hitbére és jegyajándéka és leánya, Anna leánynegyede ügyében a püspök elé idézze Rozgon-i László fia Pétert és János fia Lászlót.

Eml.: Walterus borsovai főesperes 1325. július 25. (Dl. 2314., NRA. 1535. 7.)

K.: AO. II. 207. Eml-ről.

326. 1325. júl. 19.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) az Apacha Somlyo-i - Somlio apácák kérésére új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevelében átírja és megerősíti [V.] István király 1272. március 17-i oklevelét, amelyben átírta és megerősítette Sixtus mr., esztergomi olvasókanonok 1272. január 21-i, Izkaaz és Cheuz birtokokról szóló oklevelét. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XIV. Kal. Agusti. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 3443. (OL. Kamarai lt. Mon. Poson. 29. 2.) Sárga-zöld fonalakon függött pecsétje elveszett.

Má.: 1. Dl. 790. (OL. Kamarai lt. Mon. Poson. 29. 1.) A pozsonyi kápt. XVIII. századi átírásában. Csonka.

2. ŠA. Bratislava, Kolostori levéltárak 29. 2. 1. (Df. 274 755.) Az oklevél vége nincs lemásolva.

K.: — (V. István király oklevelét l. Reg. Arp. 2173. sz.)

R.: Lukcsics, Vásárhelyi apácák 78.

327. 1325. júl. 19. Visegrád

I. Károly király (H) valamennyi királyi és nemesi népnek, valamint minden tisztségviselőnek megparancsolja, hogy a Turnua-i Szt. Lampert kolostor piacán, a minden csütörtökön tartani szokott hetivásárokon a szokott vámot az apácáknak vagy azok képviselőinek minden ellenkezés nélkül fizessék meg. Egyúttal meghagyja rendeletének a vásárokon való kihirdetését. D. in Wysegrad, f. VI. prox. p. fe. Divisionis ap.

Á.: Kont Miklós nádor 1359 körül. (Dl. 2312., OL. Kamarai lt. Mon. Pos. 25. 2.)

K.: AO. II. 205.

R.: Lukcsics, Vásárhelyi apácák 78. 11. sz.

328. 1325. júl. 20. Nagykálló

Deseu mr., Dausa nádor fia Jakab mr., szabolcsi (Zobolch) alispánja (vice c.) és a négy szolgabíró tudatják, hogy Semyan-i Lengel (dict.) János panaszt tett amiatt, hogy Semyen-i Mihály mr. jobbágya, Busyk (?) fia András az ő Bokoch nevű jobbágyát törrel (cum bicello) átszúrta. Kérésére Deseu mr. Bank-i Benedek fia Pétert küldte ki az ügy kivizsgálására, aki jelentette, hogy a panasz valós, és Bokoch a halálán van. D. in Kallo, sabb. prox. an. fe. B. Marie Magdalene.

E.: Dl. 50 782. (Kállay cs. lt. 1300. 141.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat, későbbi írással: Joannis dicti Lengyel contra Andream de Busyk protestatorie; három zárópecsétre utaló bevágások.

K.: AO. II. 206.

R.: Kállay I. 61.

329. 1325. júl. 20.

A pozsegai kápt. előtt egyrésztől Péter fiai: Kener és Fábián, másrésztől pedig Sámson fia Mihály abban az ügyben, miszerint [Mihály] Lezkowicha nevű földjéből kihalított bizonyos földrészt édes nővérének, Philomena-nak és általa férjének, Beke-nek adta a pozsegai kápt. privilégiuma szerint, fogott bírák közbenjöttével úgy egyeznek meg, hogy mivel Mihály Beke-től és Kener-től 10 márkát kapott szükségei enyhítésére, ha a 10 márkát szeptember 8-án (in fe. Nat. B. virg.) visszaadja, akkor a föld Mihályé marad, ha az említett időpontban az említett 10 márkát nem fizetné meg, akkor a földet a 10 márka fejében szeptember 8-tól egy évig zálogként Kener és Fábián birtokolja. [D.] in fe. B. Elie profete.

Tá.: Garai Miklós nádor 1424. június 21. (AH., Fk.: Dl. 33 516., NRA. 1520. 4.) Több helyen foltos, nehezen olvasható.

K.: —

330. 1325. júl. 22. Visegrád

I. Károly király (H) tudatja valamennyi kereskedővel és utazóval, hogy Neuna-i László c. özvegyének, Jolenth-nek férje érdemeiért a bírósági úton hozzá került Ebris nevű birtokon minden héten szerdán (f. IV.) szabad vásártartási jogot ad, továbbá engedélyezi, hogy a Draua folyón révet működtessen, és az összes átkelő kereskedő és utazó részére hajókat tartson; a vásárt és a vámot védelme alá veszi, áruikkal szabadon járhatnak, kelhetnek. A király rendelkezését a piacokon közhírré téteti. D. in Vysegarad, in fe. B. Marie Magdalene.

E.: Dl. 37 561. (Hunyadi cs. lt. 3.) Hátoldalán rányomott, kerek, természetes színű pecsét csekély maradványa befűzött hártycsúccal.

K.: —

331. 1325. júl. 23.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) a Szt. Ágoston-rendi remete testvérek tartományi perjelének, János testvérnek és ugyanazon rend esztergomi (Strigonium) perjelének, János testvérnek a kérésére új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben átírja és megerősíti saját, régi kettős pecsétjével ellátott 1310. december 8-i,

ugyanazon rend Deeswár-i Szt. Mária egyházának adott kiváltságokról szóló oklevelét. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. X. Kal. Aug. Méltóságnévsor. A.

K.: F. VIII/2. 615—618. Hevenesí alapján. (Az átírt oklevelet I. Anjou-oklt. II. 1004. sz.)

R.: ZW. I. 396.

Ford.: Doc. Trans. II. 154—155. (Román nyelvű)

332. 1325. júl. 23.

A szepesi kápt. előtt Tamás mr., szepesi (Scepsiensis) várnagy egyrésztől, másrésztől pedig Miklós, Sceurus, Detricus és Zonk c-k, a néhai Hannus c. fiai megjelenve kijelentették, hogy fogott bírák: Bubek (dict.) Domonkos mr., Aporoud (dict.) István és Ite fia János közbenjöttével az alábbi egyezségekre léptek: összes ellentétüket és perüket megszüntetik, továbbá Hannus fiai kötelezik magukat, hogy ha az elkövetkező időkben az említett egyezséget megsértve Tamás mr-t támadnák, I. Károly király és Fülöp nádor, a kunok bírása, szepesi (Sceps) és [aba]újvári (Vyuar) ispán rosszallását váltják ki, kötelezik magukat arra is, hogy az említett ügyben kiadott és kiadásra kerülő tiltakozó okleveleiket semmisnek tekintik. D. III. f. prox. an. fe. B. Jacobi ap.

Á.: Váci kápt. 1325. szeptember 24. (Dl. 84 779., Semsey cs. lt. 1. 13.)

K.: —

333. 1325. júl. 25.

Az egri kápt. Neek-i Acinctus fia Miklós fia György kérésére, mivel az eredetit az úton magával nem meri vinni, nyílt oklevélben átírja Pál c. alországbíró 1291. június 18-án kiadott, Neek birtokról szóló oklevelét. D. in fe. B. Jacobi ap.

E.: 1. BAZML. 4., Borsod 4. (Df. 247 952.) A fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

2. Fk.: Dl. 105 233. (Ernst gyűjt.) E1. fényképe.

K.: Tóth Péter: Adatok Borsod megye Árpád-kori birtoktörténetéhez és történeti földrajzához. Miskolci Múz. Közl. XXII—XXIII. 101—103.

R.: Tóth 27. 21. sz.

334. 1325. júl. 25.

Az egri kápt. előtt a személyesen megjelent Turócmelléki (de iuxta Turuch) Pouch fia Benedek, Fekete (Niger) Iwachinus fiai: Beke, Miklós és [János] az ugyanoda való Miklós fia Andrást a nekik okozott összes kár és jogtalanság miatt és különösen Sank fia Péter halála miatt Andrással szemben addig folytatott minden perben feloldják, miután ötven nemessel az esküt letette, és nekik mindenben elégtételt adott. D. in fe. B. Jacobi [ap.]

Á.: Egri kápt. 1332. (Dl. 2313., NRA. 851. 8.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél zárt alakú volt.

335. 1325. júl. 25.

Az egri kápt. előtt Bene presbiter Narad-i pap, egykori borsodi alesperes, kegyurának, Leukus fia Lászlónak a nevében előadta, hogy Zuha-i Hemy fiai a Gömör (Gumuriensis) megyében László földjeinek a szomszédságában lévő Wzbud nevű birtokot idegeneknek (extraneis) akarják eladni. Mivel a birtok megvásárlása szomszédság jogán elsősorban Lászlót illetné, ezért Hem fiainak, valamint más eladni és elfoglalni szándékozóknek ellentmond, és Bebek (dict.) Domonkost eltiltja annak elfoglalásától. D. in fe. B. Jacobi ap.

E.: Dl. 76 350. (Zichy cs. lt. 217. C. 9.) Hátoldalán: Super facto possessionis Wzdubud per Ladislao filio Leukus contra filios Hem et alios contradictorie; kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványai és egy további, kisebb zárópecsétre utaló bevágások.

K.: Z. I. 272.

336. 1325. júl. 25. Eger

Walterus, borsovai (Borsua) főesperes, Péter mr-nek, Csanád (Cha.) egri püspök általános helynökének és zsombolyi (Sumbun) főesperesnek a helyettese tudatja, hogy János, Kozynch-i pap, a püspök embere július 25-én (in fe. B. Jacobi ap.) előtte megjelenve előadta: Walterus főesperes korábbi oklevelének (325. sz.) megfelelően Rozgon-i László fia Pétert és János fia Lászlót távollétükben a Zakala nevű birtokukon július 18-án (f. V. prox. an. fe. B. Marie Magdalene) Weche (dict.) Miklós fia Rennoldus leányának, Isach-nak, Gula özvegyének hitbére és jegyajándéka, valamint leányának, Annának a leánynegyede ügyében augusztus 1-re (ad oct. B. Jacobi ap.) a püspöki szék elé idézte Veche Miklós fiaival: Lászlóval és Jánossal szemben. D. Agrie, in fe. B. Jacobi ap.

E.: Dl. 2314. (NRA. 1535. 7.) A hátyán zárópecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: AO. II. 206–207.

337. 1325. júl. 30. Avignon

XXII. János pápa felmentést ad Miklós győri püspöknek. Miklóst Tivadar püspök halála után törvénytelen származása, felszentelésének hiánya és fiatal kora ellenére a győri kápt. [1308-ban] püspökének választotta. V. Kelemen pápa pedig Gentilis pápai követ, az esztergomi érsek, I. Károly király (V) és az ország főurainak és főpapjainak ajánlására felmentéssel kinevezte győri püspöknek. A felmentést a törvénytelen származás alól azért kellett kapnia, mivel szülei nem kötöttek házasságot, noha szabad állapotúak voltak. Utóbb kiderült, hogy apja mégis házas volt, s csak az anyja volt szabad állapotú. Ez alól kérte most a püspök a felmentést, amit a pápa — mivel nem okozott közbotránkozást — megad, és hozzájárul, hogy továbbra is betöltse a győri püspöki széket, s élvezze annak jövedelmét. D. Avinione, III. Kal. Aug., [pápasága] 9. évében. A.

[Iohannes episcopus servus servorum Dei] venerabili fratri Nicolao episcopo Iauriensi salutem [et apostolicam benedictionem].

Apostolice sedis circumspecta benignitas pro consideratione personarum, locorum et temporum consuevit — cum expedit — mitigare rigorem et quod negat iuris severitas, personis benemeritis per oportune dispensationis gratiam indulgere.

Oblata siquidem nobis pro parte tua petitio continebat, quod olim ecclesia Iauriensis per obitum bone memorie Theodori episcopi Iauriensis vacante dilecti filii .. decanus et capitulum eiusdem ecclesie te, quem credebant de soluto genitum et soluta ob hoc patientem in

natalibus ac tunc in sacris ordinibus et etate defectum pro eo, quod per te sperabant iura eiusdem ecclesie posse defendi et salubriter gubernari, in Iauriensem episcopum concorditer postularunt.

Felicis quoque recordationis Clemens papa V predecessor noster per litteras bone memorie Gentilis tituli Sancti Martini in Montibus presbyteri cardinalis tunc in partibus illis apostolice sedis legati necnon venerabilis fratris nostri .. archiepiscopi Strigoniensis metropolitani tui ac plurium episcoporum ac etiam carissimi in Christo filii nostri Caroli (V: li szótag utólag beszúrva) regis Vngarie illustris ac dilectorum filiorum principum, nobilium et baronum regni Vngarie perhibentium de te laudabile testimonium, quod poteras dictam ecclesiam propter tuam et nobilium consanguineorum tuorum potentiam ab oppressionibus defensare, plenius informatus postulationem huiusmodi sibi presentatam (V: presentatum) admisit teque auctoritate apostolica prefecit eidem ecclesie in episcopum et pastorem tibi que fecit per dictum metropolitanum munus consecrationis impendi defectu predicto aliquatenus non obstante, super quo tecum auctoritate apostolica dispensavit — prout in litteris predecessoris eiusdem inde confectis plenius dicitur contineri — tuque post huius tuam postulationem admissam bonorum eiusdem ecclesie administrationem recipiens in spiritualibus et temporalibus administrasti libere in eadem.

Postmodum vero ab aliquibus tibi referentibus in occulto tua discretio intellexit, quod de coniugato et muliere soluta extiteras procreatus, licet autem super hoc nulla publica labores infamia nec sit inde contra te scandalum aliquod subsecutum nec etiam certificari possis, an relationem huiusmodi veritas com[m]it[ur]etur, cum parentes tui viam fuerint universe carnis ingressi, habens tamen ex hoc aliqualem hesitationem in animo, donec super hec tibi per gratiam sedis apostolice consulatur, nobis humiliter supplicasti, ut ad omnem scrupulum de tua conscientia removendum providere tibi super premissis paterna diligentia curaremus.

Nos igitur attendentes, quod tu eidem ecclesie sic laudabiliter studuisti hactenus pre[fe]sse pariter et prodesse, quod sub tuo salubri regimine eadem ecclesia suscepit in spiritualibus et temporalibus incrementa.

Firma in Domino fiducia repromissa, quod potiora suscipiet in futurum ac nolentes propterea sic mentis tue securitati prospicere, quod erga Dei obsequia et eiusdem ecclesie com[m]oda tanto sol[ic]itius et diligentius intendere valeas, quanto conscientiam benignitatis apostolice lavacro emundatam gesseris puriorem, tuis supplicationibus inclinati postulationem predictam de te factam ad supradictam ecclesiam tunc vacantem necnon admissionem postulationis eiusdem et consecrationem persone tue postmodum subsecutas ratas habentes et firmas illas auctoritate apostolica ex certa scientia approbamus et etiam confirmamus et presentes scripti patrocínio communimus non obstante predicto defectu natalium etiam si fores — ut tibi relatum extitit in occulto — de coniugato genitus et soluta, super quo tecum, ut eo non obstante possis episcopatum Iauriensem licite retinere, auctoritate predicta de speciali gratia dispensamus.

Insuper ex uberioris dono gratie ea, que spiritualiter et temporaliter eiusdem ecclesie regimini presedendo administrasse et gessisse dinosceris (A: dinosceris kihúzva, majd újraírva) — quantum nobis licet — rata habentes et grata fructus ad mensam tuam episcopalem spectantes, quos interim percepisti, tibi concedimus de gratia speciali.

Nulli {ergo omnino hominum liceat hanc paginam} nostrarum ratificationum (V: rattificationum), firmitatum, approbationis (V: lapszélien) confirmationis, dispensationis et concessionis infringere {vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum}.

Datum Avinione III Kal. Augusti [pontificatus nostri] anno nono.

Reg.: 1. ASV. RA. vol. 23. fol. 371v—372r No. 2029. (A) A szöveg élén: MMXXVIII. C.

Az egész szöveg függőleges vonallal áthúzva.

2. ASV. RV. vol. 79. 280r—v No. 2029. (Df. 291 345.) (V) A bal lapszélien: MMXXIX.

K.: —

R.: Mollat V. 429. No. 22 925. 1325. július 29-i keltezéssel.

Megj.: Vö. Anjou-oklt. II. 929—936. sz. A {} zárójelbe tett szavak helyett a szövegben etc. áll.
A szöveget Érszegi Géza gondozásában közöljük.

338. (1325. aug. 1. előtt)

Balázs, a türjei (Jurle) Boldogságos Szűz egyház prépostja és a konv. memorialis oklevele szerint János fia Tot (dict.) Lőrinc 6 márkát tartozik fizetni Byr-i Miklós fia Jánosnak két részletben: augusztus 1-én (in oct. B. Jacobi ap.) és augusztus 15-én (in quind. oct. predict.).

Eml.: Türjei konv. 1325. augusztus 10. (AL. Sennyey lt. 27. 18., Df. 253 130.)

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) Eml. alapján. 1757. június 3-i.

K.: —

339. (1325. aug. 1. előtt)

I. Károly király azon 6 márka megfizetését, amelyet János fia Tot (dict.) Lőrincnek Byr-i Miklós fia János részére két részletben: augusztus 1-én (in oct. B. Jacobi ap.) és augusztus 15-én (in quind. oct. predict.) kellett volna fizetnie, október 6-ra (in oct. B. Michaelis arch.) halasztja.

Eml.: Türjei konv. 1325. augusztus 10. (AL. Sennyey lt. 27. 18., Df. 253 130.)

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) A türjei konv. Eml. alapján. 1757. június 3-i.

K.: —

340. (1325. aug. 1. előtt)

András erdélyi püspök ítélete szerint Apa fia Jakabnak és fiainak Apa fia Gergely özvegye, Dénes fia István nővére, Anich hitbére és jegyajándéka fejében 50 forgalmi értékű magyar dénármárkát kell fizetniük Istvánnak. Az összegből 16 márkát augusztus 1-én (in oct. B. Jacobi ap.) kell megfizetniük.

Eml.: Erdélyi kápt. 1325. augusztus 2. (Dl. 62 682., Bethlen cs. lt. 12.)

Má.: 1. Dl. 37 208. (Erdélyi kincstári lt. 19. 16. B.) Eml. alapján. XVIII. századi.

2. Dl. 37 211. (Erdélyi kincstári lt. 19. 16. B.) Eml. alapján. XIX. századi.

3. Arh. Doc. Ev. Braşov, Feketetemplom lt. (Df. 286 693.) TF. kéziratában Eml. alapján.

K.: ZW. I. 397., Bánffy I. 53. Mindkettő Eml.-ről.

Ford.: Doc. Trans. II. 158. Eml. alapján. (Román nyelvű)

341. 1325. aug. 1. Visegrád

I. Károly király (H), mivel a Somogy (Symigiensis) megyében fekvő Beren-t, egy Batyz nevű örökös nélkül elhalt ember birtokát a Kerek (!) falu területén lévő szőlőjével együtt Egyude-i Péter c. fia János mr-nek, udvari jegyzőjének adományozta, megparancsolja a somogyi (Symigiensis) konv-nek, hogy küldje ki emberét Dániel (Daniel) fia Jakab vagy Kozma (Cosma) fia János királyi emberrel, és összehíva a határosokat és szomszédokat az említett birtokok

határait járják be, és a régi határok mellett János mr-t iktassák be, az esetleges ellentmondókat pedig alkalmas időpontra idézzék meg. D. in Wysegrad, in oct. B. Jacobi ap.

Á.: Somogyi konv. 1325. szeptember 28. > I. Károly király 1326. január 2. (ŠÚA., Pálffy cs. lt. 27. 264., Df. 254 710.)

K.: —

R.: Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 27. 62.

342. 1325. aug. 1. Zágráb

Mykch szlavón bán, Magyarország királynéjának tárnokmr-e, sárosi (Sarus), zempléni (Zemlyn), soproni (Suprunium) és somogyi (Symigium) ispán György fia György és Sebnicha-i ~ Sebniche Gergely fia Elyas rokonaik: Péter fia István, Iwahun fia András, Hegun fia Márk (Mark) és ugyanazon Hegun fia György fia András nevében is előterjesztett kérésére autentikus pecsétjével ellátott privilegiális oklevélben átírja I. Károly király (H) 1324. július 19-i privilegiumát, amelyben átírta és megerősítette Béla ifjabb királynak a császári kápt. 1323. október 22-i oklevelében átírt 1225. évi azon privilegiumát, amelyben a kőrösi vár egyes jobbágyságait a királyi nemesek közé sorolta. D. Zagrabie, in oct. B. Jacobi ap. A.

E.: JAL. 1. 20. (Df. 230 104.) A fényképen függőpecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: Smič. IX. 257—258. 1325. augusztus 2-i kelettel. (IV. Béla oklevelét l. Reg. Arp. 574. sz., a császári kápt-ét Anjou-oklt. VII. 518. sz., I. Károly királyét Anjou-oklt. VIII. 350. sz.)

343. 1325. aug. 1. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája előtt Semien-i István fia János Tyukud-i Omodeus fia Istvánt és György fia Andrást, officiálisát vagy közülük az egyiket egy évi időtartamra ügyvédjének vallja a nádor vagy más bíró előtt bárkivel szemben. D. in Wysul, in oct. B. Jacobi ap.

E.: ŠÚA. Jászói konv. o. lt. Acta ab anno. 2. 9. (Df. 251 681.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat. A fényképen zárópecsét befűzött szalagja látszik, a hátoldalon kicsi viaszmaradványokkal.

K.: F. VIII/7. 182—183. E-ről.

344. 1325. aug. 1. Sárvár

János mr., János egykori nádor fia tudatja, hogy atyafia, Gergely mr. fia András mr. ágyban fekvő akarataként más rendelkezései mellett a vásárlás és csere révén a győri kápt. privilegiális oklevele által hozzájuk került Sopron (Supruniensis) megyei Hydegse és Hwmuk nevű faluikat és birtokaikat a Kedhel-i Boldogságos Szűz egyháznak adományozza, amelyhez János mr. hozzájárul, és a birtokokra vonatkozó okleveleik és privilegiumaik másolatát átadják a monostornak. D. in Saar, in oct. B. Jacobi ap.

Á.: Győri kápt. 1326. szeptember 15. (Dl. 2315., OL. Kamarai lt. Eccl. 27. 5.)

K.: F. VIII/3. 128—129. Á-ról Heveneszi alapján, Bgl. III. 203. Á-ról.

345. 1325. aug. 1. Avignon

XXII. János pápa megparancsolja [Balianus] spalatói érseknek, hogy derítse ki az igazságot a sebenicói püspök megválasztásának körülményeiről. [D. Avenione, Kal. Aug., pápasága 9. évében.]

Reg.: 1. ASV. RV. 79. 2118. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 23. 391. Mollat szerint.

K.: —

R.: Mollat V. 431. No. 22 948.

346. 1325. aug. 1. Esztergom

Boleszló esztergomi érsek László apát kérésére átírja a [bécsi skótok Boldogságos Mária-monostora apátjának (?)] Nemchen falu egyházi hovatartozásáról 1309. november 17-én kiadott ítéletlevelét. D. Strigonii, in oct. B. Jacobi ap.

Má.: Dl. 41 762. (Múzeumi Törzsanyag, Jankovich) Csonka. Tamás esztergomi érsek 1367. szeptember 6. > Chremsa-i Péter közjegyző 1368. augusztus 25-i tartalmi átírásában. XV. századi.

K.: — (Az átírt oklevelet I. Anjou-oklt. II. 766. sz.)

Megj.: A másolat hiányai miatt az átírók személye és az átírások sorrendje pontosan nem állapítható meg. Elképzelhető, hogy az oklevelet V. Orbán pápa is átírta.

347. 1325. aug. 1.

A boszniai kápt. előtt Simon fia Vz Azzonfalua és Kouazdi nevű két faluját, továbbá egy szintén Kouazdi nevű faluhelyet (unam sessionem ville similiter Kouazdi vocate) Kolos fia Lachk mr-nek és a feleségének, Anych-nak, Vz nővérének adományozza, hozzátéve, hogy ha örökös nélkül halna meg, összes birtokát Lachk és felesége öröklék. [D.] in oct. fe. B. Jacobi ap.

Tá.: I. Lajos király 1354. április 5. > Garai Miklós nádor 1413. szeptember 9. > Zsigmond király 1421. május 4. (Dl. 87 956., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 43. A. 19.)

K.: —

R.: Zs. IV. 1068. sz. (250. p.)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt, I. Lajos király szó szerint írta át, és saját oklevelét 1364. július 4-én megerősítő záradékkal látta el.

348. (1325. aug. 2. előtt)

Az erdélyi kápt. előtt Márton fia János Symisne nevű [Belső]-Szolnok megyei birtokát elzálogosítja Apa fia Jakabnak és fiainak.

Eml.: Erdélyi kápt. 1325. augusztus 2. (AL. Bánffy cs. lt. 10., Df. 260 589.) > Dénes erdélyi vajda 1366. február 21. (AL. Bánffy cs. lt. 7., Df. 260 657.)

K.: Bánffy I. 52. az erdélyi kápt. 1325. augusztus 2-i Eml-ről.

349. (1325. aug. 2. előtt)

[Belső]-Szolnok megye ispánja, Péter fia Miklós c. és a szolgabírák oklevele szerint Dénes fia Tamás mr. előttük pert indított Apa fia Jakabbal és annak fiával, Andrással szemben Ydech nevű vára és más Regun-hoz tartozó birtokai felégetése miatt.

Eml.: Erdélyi kápt. 1325. augusztus 2. (AL. Bánffy cs. lt. 10., Df. 260 589.) > Dénes erdélyi vajda 1366. február 21. (AL. Bánffy cs. lt. 7., Df. 260 657.)

K.: Bánffy I. 52. az erdélyi kápt. 1325. augusztus 2-i Eml-ről.

350. 1325. aug. 2.

Az erdélyi kápt. tudatja, hogy megjelent előtte János, Munuro-i pap, Dénes fia Tamás mr. ügyvédje egyrésztől, másrésztől pedig Apa fia Jakab fia Jakab maga, atyja és testvérei: András, Miklós, János, Apa és Dénes nevében is. Jakab előadta, hogy abban a perben, amelyet Dénes fia Tamás mr. Péter fia Miklós c. [Belső]-Szolnok (Zonuk) megyei ispán és a szolgabírák előtt Apa fia Jakabbal és fiával, Andrással szemben Ydech nevű várának és más Regun-hoz tartozó birtokainak felégetése miatt indított, amint az említett bírák okleveléből (349. sz.) kiderül, a két fél a bírák engedélyével úgy egyezett meg, hogy a jó béke érdekében Apa fia Jakab és fiai a Belső-Szolnok megyei Mylsid nevű halom vásárolt harmadrészét Dénes fia Tamás mr-nek és örököseinek adják a Jakab és András által okozott károk kiegyenlítése fejében Jakab összes fiának beleegyezésével, továbbá a Belső-Szolnok (Zonuk Interior) megyei Symisne nevű birtokot, amelyet a kápt. oklevele (348. sz.) szerint Márton fia János zálogosított el Apa fia Jakabnak és fiainak olyan módon, ahogy birtokolják. Apa fia Jakab fia Jakab kötelezi magát, hogy Tamás számára Mylsid halom és Symisne birtok zavartalan birtoklását biztosítja. Erről a kápt. függőpecsétetes oklevelet ad ki. D. VI. f. prox. p. oct. B. Jacobi ap. Miklós prépost, Santus éneklő-, Tamás ōrkanonok és Pál ugocsai (Vgacha) főesperes, dékán idejében. A.

E.: AL. Bánffy cs. lt. 10. (Df. 260 589.) A fényképen függőpecsétre utaló bevágások látszanak.

Á.: Dénes erdélyi vajda 1366. február 21. (AL. Bánffy cs. lt. 7., Df. 260 657.)

K.: Bánffy I. 51—52. E-ről.

Ford.: Doc. Trans. II. 157—158. (Román nyelvű)

351. 1325. aug. 2.

Az erdélyi kápt. előtt János, Munuro-i pap, János, Dedrad-i plébános és István fia Miklós c., Dénes fiai: Tamás mr., István mr. és Desew képviselői megfelelő ügyvédvalló oklevelekkel uraik nevében előadták, hogy Dénes fiai a Nagy- és Kis-Szamos (Zomus Maior, Zomus Minor) mellett fekvő örökölt birtokaikban és a Tisza (Tycia) mellett fekvő Obad nevű örökölt birtokukban az alábbi osztályt tették. Tamás mr-nek jutottak Belső-Szolnok (Zonuk Interior) megyében az alábbi birtokok: Kazarwar, Lapus, Ruhy, Kurthwilus, Hagmas és Palian a korábban Bagath-hoz tartozó, az osztály idején pedig Hagmas falu hasznához csatolt mezővel, valamint a Bagath és Bagathtu patakok közti, Kurthwilus falu hasznához kapcsolt mező. István mr-nek jutott a Tisza mellett észak felől fekvő Obad birtok és a Belső-Szolnok megyében a Lapus patak mellett fekvő Monusturzyg, Wrbo, Zuchtu, Lanahaza, Mania és Kalna. Ifjabb fivérüknek, Desew-nek jutott a Kolozs (Clus) megyei Kamaras, továbbá Belső-Szolnok megyében a Kasal patak mellett Bagath, Bagathtu, Kachalahaza Rugachaza-val és a Zuch patak mellett Myhalhaza a felső mezőn fekvő Zuchtu-val. A képviselők uraik nevében megegyeznek abban, hogy ha a felek valamelyikét a birtokok miatt bárki zaklatná, akkor a többiek tartoznak megvédeni. Ha a felek valamelyike az idők folyamán megtámadná az osztályt, akkor tüstént 200

márkát tartozik fizetni a többieknek. Ha a felek az oklevelet visszaviszik, akkor a kápt. privilegiális formában állítja azt ki. D. f. VI. prox. p. oct. B. Jacobi ap.

E.: HHStA., Erdődy cs. 82. (korábbi jelzet: 95. 10. 1.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; fekete színű viaszpecsét töredékei.

Tá.: Erdélyi kápt. 1348. szeptember 21. > Dénes erdélyi vajda 1366. február 21. (Bánffy cs. lt.) Bánffy I. 268. szerint.)

K.: Bánffy I. 49—51. E-ről, uo. 264—265. Tá-ról.

Ford.: Doc. Trans. II. 155—156. (Román nyelvű)

352. 1325. aug. 2.

Az erdélyi kápt. tudatja, hogy megjelent előtte János, Dedrad-i plébános, Dénes fia István mr. ügyvédje egyrésztől, másrésztől Apa fia Jakab fia Jakab saját, atyja, és testvérei: András, Miklós, János, Apa és Dénes nevében is. A felek előadták, hogy András erdélyi püspök ítélete (340. sz.) szerint az utóbbiaknak Dénes fia István részére nővére, Apa fia Gergely özvegye, Anich hitbére és jegyajándéka fejében 50 forgalmi értékű magyar dénármárkát kell fizetniük, ebből 16 márkat augusztus 1-én (in oct. B. Jacobi ap.) kellett kifizetniük. A megjelölt időpontban Apa fia Jakab és fiai szabadulni akarván az adósságtól, a 16 márkat szolgálkkal és szolgálókkal 25 márkára egészítették ki. Ezen 25 márkat illetően János plébános Jakabot és fiait feloldja. D. f. VI. prox. p. oct. B. Jacobi ap.

E.: Dl. 62 682. (Bethlen cs. lt. 12.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma.

Má.: 1. Dl. 37 208. (Erdélyi kincstári lt. 19. 16. B.) XVIII. századi.

2. Dl. 37 211. (Erdélyi kincstári lt. 19. 16. B.) XIX. századi.

3. Arh. Doc. Ev. Braşov, Feketetemplom lt. (Df. 286 693.) TF. kézírata.

K.: ZW. I. 396—397., Bánffy I. 53—54. Mindkettő E-ről.

Ford.: Doc. Trans. II. 158. E. alapján. (Román nyelvű)

353. (1325. aug. 8. előtt)

A váradi kápt. jelenti [Sándor országbírónak (?)], hogy a királyi ember a kápt. bizonyosága mellett bejárta a Szatmár megyei Mate és Gyegh birtokokat és azokba ellentmondás nélkül beiktatta Magyar (dict.) Pál mr-t, [Wchud] birtokba azonban ellentmondás miatt nem tudták beiktatni. Hj.: Agyagoson (Má2: Agagoson) nevű rét, Gyegh víz mellett tölgyfa, Sándorteluky (Alexanderteluky), amely Chahalmonustura-i Ábrahám (Abraham) fia Péter fia Jánosé, Pál mr. Gyegh nevű birtoka, uaz. a Gyegh víz, nagy rét, Sándorteluky (Má2: Sándortelekeo) birtok, Gyegh birtok, Kwczurd (Má2: Kwczord) folyó, Gyegh birtok, Kydus Kwczurd birtok, uaz a folyó, Zerpenye (Má2: Zerpeneo) folyó, liget végén tölgyfa, Chahalmonustura birtok, Mate birtok, tölgyfa, másik tölgyfa, liget, Besseniw (?) liget, ugyanaz a liget, Rodolph faluból Kwczurd faluba vivő közút, Mate, Chahalmonustura, Radolph, ugyanaz a közút, Mate, Radolph és Zolka birtokok határai, Mate és Zolka birtokok határai, amelyek Pál mr-éi, Agyagoson nevű rét.

Má.: 1. Dl. 98 528. (Károlyi cs. lt. 61. 163.) XVI. századi.

2. Dl. 70 613. (Perényi cs. lt. 28.) XVI. századi. Mindkettő Sándor országbíró 1325. augusztus 29. > I. Károly király 1327. január 23-i tartalmi átirásában.

3. Dl. 98 528. (Károlyi cs. lt. 61. 163.) Csak a határjárás. XVIII. századi.

K.: —

354. 1325. aug. 8.

Benedek mr., c. nobilium (?) előtt Piud-i (?) Helias fia Pál gyermekeivel (pueris) együtt azok örökségét öt részre osztja: két rész az övé és feleségéé, a harmadik rész leányáé, Mahcelte-é, a negyedik rész Oleyt-é, az ötödik rész pedig fiáé, Hanchó-é, azzal a kikötéssel, hogy ha közülük valaki ezt meg akarná szegni, 2 márkát tartozik fizetni. D. prox. f. V. an. Laurenci.

E.: MTA. Kvt. 77. (Df. 243 723.) A fényképen pecsét nyoma nem látszik, de az oklevél szövegében szerepel a pecséttel való megerősítés.

K.: AO. II. 208.

355. 1325. aug. 8. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája augusztus 1-ről (oct. B. Jacobi ap.) október 6-ra (ad oct. B. Michaelis arch.) halasztja azt az ügyet, amelyet a [1325. július 1-i] oklevele (293. sz.) szerint Kerek (dict.) János indított Semyen-i István fia János és jobbágysai: Rosol fia János, Bosa fia Chama, Fogos (dict.) János és Domonkos ellen fivére, Symouka halála miatt. D. in Wysl, 8. term. supradict. (oct. B. Jacobi ap.)

E.: Dl. 50 783. (Kállay cs. lt. 1300. 128.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; egy nagyobb kerek és egy kisebb zárópecsét természetes színű viaszmaradványai.

K.: AO. II. 207.

R.: Kállay I. 61.

356. 1325. aug. 10.

Desev mr., szabolcsi (Zabahio) ispán és a négy szolgabíró tudatja, hogy Anian fiai: Erne, Miklós és Gergely Marc nevű birtokuk haszonvételéről (?) letették az esküt Jánossal és fiával, Péterrel szemben. Az eskü letétele után János és fia Péter 6 márkát fizettek, és ezzel Erne, Miklós és Gergely keresete alól feloldották magukat. D. sabb. prox. in fe. S. Laurenci.

E.: Dl. 50 784. (Kállay cs. lt. 1300. 177.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; három kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványai.

K.: —

R.: Kállay I. 61.

357. 1325. aug. 10.

Balázs, a türjei (Jurle) Boldogságos Szűz egyház prépostja és a konv. tudatja, hogy korábbi oklevele szerint (338. sz.) János fia Tot (dict.) Lőrinc 6 márkát tartozik fizetni Byr-i Miklós fia Jánosnak két részletben: augusztus 1-én (in oct. B. Jacobi ap.) és augusztus 15-én (in quind. oct. predict.). Lőrinc azonban nem fizetett, hanem bemutatta I. Károly király (H) oklevelét (339. sz.), amely szerint a teljes összeget október 6-án (in oct. B. Michaelis arch.) kell kifizetnie, amelyet a prépost és a konv. tudomásul véve a fizetést október 6-ra halasztja. D. in fe. B. Laurencii mart.

E.: AL. Sennyey lt. 27. 18. (Df. 253 130.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat. A fényképen pecsét nyoma nem látszik.

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Dl. 253 100.) 1757. június 3.

K.: —

R.: Kovács, Túrje 174. 12—13. sz.

358. 1325. aug. 15. Sáros

Balázs c., Mykch bán, sárosi (Sarus) ispán alispánja (vicec.) és a négy szolgabíró tudatják, hogy Finta-i István c. és az ő ugyanazon Fynta falui jobbágysai egyrésztől, másrésztől pedig a Synka fia Péter helyett a szepesi kápt. ügyvédvalló oklevelével megjelenő Miklós (?) fia Demeter, Péter várnagya előadták, hogy részint az alispán és a szolgabírók engedélyével, és a megye kérésére, valamint fogott bírák véleménye alapján Synka fia Péter szerviense István szervienségének, Orosz (Ruthenus?) Jakabnak az ügyében, akit tolvajlásban fogtak, olyan egyezségre léptek, hogy a bírság harmadrészét István c. vállalta jobbágysaival, kétharmad részében pedig Synka fia Péter marasztaltatik el. Ha a felek valamelyike az ügyben az idők folyamán pert indítana a másik fél ellen, patvarkodásban marasztaltatik el. D. in Sarus, in fe. Ass. B. Marie.

E.: —. Fk.: Df. 283 774. (OL. 1938. 861.) A fényképen zárópecsét befűzött szalagja látszik.

K.: —

359. (1325. aug. 16. előtt)

I. Károly király Gyula fiainak valamennyi perét három évig elhalasztja.

Eml.: Balázs lovászmr. 1325. augusztus 16. (Dl. 2316., NRA. 1746. 45.)

K.: AO. II. 208. Eml-ről.

360. 1325. aug. 16. Buda

Balázs lovászmr. és Hont (Hunthensis) megyei ispán utasítja albíráját (viceiudex), Chulnuk mr-t és a négy szolgabírót, hogy a király írásbeli (359. sz.) és szóbeli parancsa értelmében Gyula fiai, ti. Gergely mr. és fivérei ügyeiben három évig ne ítélkezzenek. D. Bude, 2. fe. Ass. B. virg.

E.: Dl. 2316. (NRA. 1746. 45.) Hátoldalára nyomott pecsétre utaló bevágások láthatók hártycsikkel.

K.: AO. II. 208.

361. 1325. aug. 16.

A boszniai kápt. előtt Nemty-i Simon fia Vz Zaruas-i János fia Miklóst, unokatestvérét szemből szembe eltiltja Zaruas nevű birtokának eladományozásától, eladásától, és elzálogosításától, Anych-ot, édesnővérét szintén szemből szembe pedig a megvételtől és elfogadásától, továbbá az ország bárói és nemesei közül bárkit, különösen I. Károly királyt és Tamás erdélyi vajdát az említett birtok elfoglalásától és elfogadásától eltiltja. [D.] in crast. fe. Ass. virg. glor.

Tá.: Garai Miklós nádor 1413. szeptember 9. > Zsigmond király 1421. május 4. (Dl. 87 956., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 43. A. 19.)

K.: —

R.: Zs. IV. 1068. sz. (251. p.)

Megj.: Az átiró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

362. 1325. aug. 16.

A boszniai kápt. előtt Zaruas-i János fia Miklós Zaruas-i teljes birtokrészének felét atyai nővérének, Anych-nak, Nempty-i Simon leányának adja 40 dénármárkáért készpénzben, amelyből egy 6 pensa-t ér, azzal a feltétellel, hogyha bárki zaklatná, Miklós vagy örökösei tartoznak feloldani, továbbá ha Miklós fiú örökös nélkül halna meg, a birtok maradék része is Anych-nak és örököseinek kezére jut. [D.] in crast. fe. Ass. virg. glor.

Tá.: Kont Miklós nádor 1361. február 16. > Garai Miklós nádor 1413. szeptember 9. > Zsigmond király 1421. május 4. (Dl. 87 956., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 43. A. 19.)

K.: —

R.: Zs. IV. 1068. sz. (249. p.)

Megj.: Az átiró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

363. 1325. aug. 17. Buda

I. Károly király (H) tudatja, hogy Budmer-i Konrád fia István és Salamon fia György egyrésről, másrésről Woswar-i Dénes fia Péter, az előbbiek rokona, előtte megjelenve elöadták, hogy István és György a Fejér (Albensis) megyében fekvő Budmer, Lod, Wodpauoliulese, Maladnuk, Zewch, Petresteleke, Gyznokuth, Zemteleke, Pokoldrakathya, Nempti és Chakan nevű birtokaikat, amelyeket László király (H) [adományából bírtak], Dénes fia Péternek adták megőrzésre és használatra. Az említett birtokokat Péter visszaadja rokonainak, Istvánnak és Györgynek, kivéve Gergely fiai: Konrád és Damján (Dampyanus) Budmer-i, Nempti-i és Chakan-i birtokrészeit, amelyeket Péter zálog címén birtokol, egyúttal vállalja, hogy ha István és György, vagy bárki a nemzetségükből bármikor vissza kívánja váltani a birtokrészeket, azokat a hozzájuk tartozó teljes joggal visszaadja a zálogbaadásról szóló oklevél tartalmának megfelelően. D. Bude, in oct. B. Laurencii mart.

E.: Dl. 40 473. (Múzeumi Törzsanyag, Vég helyi gyűjt.) Hátoldalán későbbi írással: Budmer et Lod; rányomott kerek, természetes színű pecsét maradványai befűzött hártayacsíkkal.

K.: HO. II. 37—38.

Megj.: Az oklevélben említett László király (frater noster) minden bizonnyal IV. László, de az adományra vonatkozó oklevelet nem találtuk.

364. 1325. aug. 18.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Wodas (dict.) Péter fia Beke kérésére új és autentikus kettős pecsétjével ellátott oklevelében a főpapok és bárók tanácsára vérének hullatásával is nyújtott hű szolgálatai fejében újból Beke-nek adományozza az Aba nb. Omodeus fiaitól elvett Sáros (Sarus) megyei Boyr birtokot a király korábbi privilégiumaiban leírt határok szerint. A birtokot a király már korábban Beke-nek adományozta régi pecsétjével ellátott privilégiumában. A birtokba Beke-t Ompud fia István királyi ember az egri kápt. bizonyosága mellett ellentmondás nélkül be is iktatta. Végül a király

az adományt új és autentikus kettős pecsétjével ellátott privilégiumában megerősítette, nehogy jogot formálhassanak rá Omodeus fiai, akik a birtokot hosszú ideig elfoglalva tartották. Omodeus fiaitól azért vette el a király a birtokot, mert a hűtlen Trencsényi (Trinchynch) Mátéval szövetkezve a király ellen lázadtak, de végül a Rozgun-i mezőn vereséget szenvedtek. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XV. Kal. Sept. Méltóságnevsor.

Á.: Egri kápt. 1326. > Szepesi kápt. 1337. július 9. (AM. Košíc, Kassa v. titk. lt. MM. Beke 1., Df. 269 903.)

Eml.: Pál országbíró 1341. május 19. (Dl. 103 162., Bajori Batthyány cs. lt.)

K.: —

Megj.: Vö. 566. és 569. sz.

365. 1325. aug. 20.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) tudatja, hogy Magyar ~ Magiar (dict.) Pál mr., gimesi (Gymes) várnagy, királyi kincstárnok bemutatta neki egy privilégiumát, amely szerint Karaz-i Sándor fiaitól: Miklóstól és Lászlótól 70 márkáért megvásárolta azok Szatmár (Zathmar) megyei Kyuuzalka ~ Kywwzalka és Beelzalka nevű birtokát, és kérte, hogy őt azokba iktattassa be. A király ezért 1324. november 4-én megparancsolta a váradi kápt-nak, hogy Benedek fia Péter királyi emberrel iktassák be Pál mr-t az említett birtokokba. Miután a kápt. 1325. május 24-én (204. sz.) jelentette a királynak, hogy a határjárás és az iktatást ellentmondás nélkül elvégezte, a király új és autentikus kettős pecséttel ellátott privilegiális oklevélben a határokat és az iktatást jóváhagyja és megerősíti. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XIII. Cal. Sept. Méltóságnevsor.

Má.: 1. Dl. 70 611. (Perényi cs. lt. 26.) XVI. századi.

2. Dl. 98 525. (Károlyi cs. lt. 31. 81.) XVI. századi.

K.: — (I. Károly király parancslevelét l. Anjou-oklt. VIII. 488. sz.)

366. 1325. aug. 20. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Elephanth-i Mátyás panasza szerint Kenez, Opon-i várnagy augusztus 10-én (in fe. B. Laurencii mart.) Opon faluban a nyílt úton, fényes nappal a Podlusan faluból jövő — vele perben álló — jobbágyának szekerét, két ökrét és a ládáját a ruháival együtt annak minden vétke nélkül elvitte, megparancsolja a nyitrai kápt-nak, hogy küldje ki emberét Bosa-i Kozma (Cosma) fia Iwan vagy Móric (Mauricius) fia Tamás, királyi emberrel az ügy kivizsgálására, és az igazságot, a vizsgálat eredményét írják meg. D. in Visegrad, in fe. B. Stephani regis.

Á.: Nyitrai kápt. 1325. augusztus 30. (Dl. 83 050., Baranyai cs. lt. 1. 1. 2.)

K.: —

367. 1325. aug. 20.

Lőrinc testvér, zalavári apát és a konv. Sándor c. ~ mr., országbíró június 27-i (?) meghagyására (284. sz.) jelenti [I. Károly] királynak, hogy Seueredus fia Péter királyi emberrel kiküldte bizonyságul emberét, Jánost, akik visszatérve jelentették, hogy András fiai: András és János (?) Sydofeldy birtokot az eltiltás ellenére továbbra is használják. D. in fe. S. regis Stephani.

E.: Vasvári kápt. m. lt. 1. 2. 4. (Df. 279 081.) Hátoldalán azonos kéz írásával I. Károly királynak szóló címzés. A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

Megj.: Szinte teljesen olvashatatlan, darabokra szakadt, csonka oklevél fényképe. Jelenleg az oklevél eredeti őrzési helyén nem található!

368. (1325. aug. 21. előtt)

Eleek mr., Ung (Hung) megyei ispán és a szolgabírák bizonyítják, hogy Károly (Karolus) fiai: [Benedek, Kopouch és László Arad] birtokot békében birtokolták.

Eml.: I. Károly király 1325. augusztus 21. (Dl. 31 204., Csicsery cs. lt. 583.) > Zsigmond király 1412. április 30. (Dl. 31 203., Csicsery cs. lt. 117.)

K.: AO. II. 210. Eml-ről.

369. 1325. aug. 21.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Chytwan-i Károly (Karolus) fiai: Benedek, Kopouch ~ Kopolch ~ Kopoulch és László kérésére új adományként nekik adományozza az Ung (Hung) megyei Arad ~ Araad birtokot. Mivel a [IV.] László király által atyjuknak adományozott birtokra vonatkozó oklevél elveszett, a király 1324. július 25-én megparancsolta az egri kápt-nak, hogy Lóránt (Lorandus) fia Tamás vagy Vyd fia János királyi emberrel vizsgálja ki az ügyet. A kápt. 1324. december 21-én jelentette a királynak, hogy a kérelmezők apjának, Károlynak adományozott birtokról szóló oklevél a házbán elégett. Eleek mr., Ung megyei ispán és a szolgabírák igazolták, hogy a mondott birtokot Károly fiai békében birtokolták (368. sz.). Károly király ezek alapján a bárók és főpapok tanácsára [IV.] László király adományát új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben új adományként megerősíti. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XII. Kal. Sept. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 31 204. (Csicsery cs. lt. 583.) A hártján lila fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétjének töredéke függ.

Á.: Zsigmond király 1412. április 30. (Dl. 31 203., Csicsery cs. lt. 117.)

K.: AO. II. 209—210. E-ről. (IV. László király oklevelét l. Reg. Arp. 3634. sz., I. Károly királyét Anjou-oklt. VIII. 356. sz., az egri kápt-ét uo. 556. sz.)

R.: Kárffy Ö., TT. 1900. 303., Doc. Trans. II. 159. 336. sz.

370. 1325. aug. 22. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája tudatja, hogy Semien-i István fia János augusztus 22-én (in oct. Ass. B. virg.) lefizette azt az 1 márka bírságot, amelyre azért ítélték, mert jobbágyságát, Zekuk (dict.) Pétert nem állította elő Kerek (dict.) Jánossal szemben. D. in Wysul, term. antedict. (oct. Ass. B. virg.)

E.: Dl. 50 785. (Kállay cs. lt. 1300. 161.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványai.

K.: —

R.: Kállay I. 62.

371. 1325. aug. 22. Forró

[Aba]újvár (Wyuar) megye négy szolgabírája tudatja, hogy ítéletük szerint Edus fia Egyednek huszonötödmagával, valamint jobbágyának, Nagy (Magnus) Pálnak ugyancsak huszonötödmagával, hozzá hasonló állásúakkal, szeptember 5-én (in quind. datarum presencium) esküt kell tenniük Lukács (Luchasius) mr., alispánnal (curialis c.) szemben arról, hogy annak a két lovának a tolvaját, amelyeket május 22-én (f. IV. prox. an. fe. Penth.) Lukács mr.-hez vittek, nem engedték elmenni, nem ismerik és a dologban ártatlanok. D. in Forrow, f. V. prox. p. fe. B. regis Stephani.

E.: Dl. 60 192. (Máriássy cs. lt., Idegen cs. 51.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványa és egy további pecsétre utaló bevágások látszanak.

Eml.: Abaúj megye négy szolgabírája 1325. szeptember 5. (Dl. 60 193., Máriássy cs. lt., Idegen cs. 52.)

K.: —

372. 1325. aug. 24.

A nyitrai kápt. előtt Berench-i Miklós fia János a Megyeredbe birtokon Nyitra (Nittriensis) megyében a Nittra folyó mellett fekvő két és fél ekényi birtokrészét, a föld felét, amelyet a kápt. privilégiuma és más oklevelek erejénél fogva birtokol, és amely egykor Koch[man] fia Leustachius-é volt, a valamennyi birtokából járó hitbér, jegyajándék és leánynegyed címén első felelőségétől, Sebe(s)-től született leányainak: Annának és Dorottyának adja a többi leányának járó rész kivételével. Ha valamelyik leány utód nélkül halna meg, része (nem) a másik leánynak jut. A [dél] felé eső telket vagy curia-t a mellette lévő gyümölcsösrel Dorottya kapja, az észak felől lévő másik, az előzővel egyenlő nagyságú curia-t gyümölcsösrel Anna kapja. Anna és Dorottya feloldják atyjukat és utódait a hitbér, jegyajándék és leánynegyed kiadásának kötelezettsége alól. Erről a kápt. chirographált oklevelet állít ki a felek részére. D. in fe. B. Bartholome, Márton mr. lévén az olvasókanonok.

E.: Arch. Cap. Nitriensis 44. 33. (Df. 273 572.) Alul és felül chirographált. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

K.: —

Megj.: Az oklevél csonka, fontos részek olvashatatlanok vagy hiányoznak. A zárójelbe tett nem (non) szót utólag szúrták be a szövegbe.

373. 1325. aug. 24.

A vasvári Szt. Mihály egyház kápt.-ja előtt Kalmerius c. fiai: János és Mihály mr-ek megosztoznak Gerege, Eguruar és Fanchka birtokaikon élő jobbágyaik fölött. A vásárvámot és a Fanchka folyón lévő vámot, valamint egy Agnes nevű szolgálót anyjuknak hagynak élete végéig, halála után megosztoznak. A Margit nevű szolgáló felszabadítására anyjuk szabad lehetőséget kap. A szolgálók fölött a következőképpen osztoznak meg: Kemyn-t - Kemym és fiait: Pétert és Miklóst, valamint Kathlen-t János kapja, ugyanazon Kemyn fia Jánost, Iwan fia Petres-t és ugyanazon Petres nővérét, Potouk-ot, továbbá Ilonát Mihály kapja. D. in f. S. Bartholomei.

Á.: Vasvári kápt. 1368. február 23. (Dl. 2317., NRA. 1081. 7.)

K.: Zala I. 185., Bgl. III. 203—204.

374. 1325. aug. 26.

Miklós, gömöri (Gumur) alispán (curialis c.), Fülöp nádor helyettese András erdélyi (Albensis) püspök és János mr., gömöri (Gumuriensis) főesperes kérésére Benedek fia László részére a bírósága előtt bárkivel szemben folytatott perben kiszabott bírói rész megfizetését elengedi az ellenfél részének meghagyása mellett. D. f. II., in oct. videlicet S. regis Stephani.

E.: Dl. 2318. (NRA. 1535. 8.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: —

375. (1325. aug. 27. előtt)

A sági konv. oklevele szerint Bede c-nek augusztus 27-én (in oct. B. regis Stephani) kell előtte bemutatnia Tescer birtokra vonatkozó okleveleit Ponith-tal szemben.

Eml.: Sági konv. 1325. augusztus 31. (Dl. 58 456., Forgách cs. lt. 92.)

K.: —

376. (1325. aug. 29. előtt)

[I. Károly] király, mivel Zalazegh-i Pál mr. a Zala megyei Kukenyus birtok örökség címén való visszaadását kérte tőle, meghagyja a zalai konv-nek, hogy a szomszédok jelenlétében Budyz (dict.) Pál királyi emberrel a birtokot régi határai mentén járják be, és Pál mr-t iktassák be, az esetleges ellentmondókat pedig a jelenléte elé idézzék meg.

Eml.: Sándor országbíró 1325. (október 13. után) > Imre nádor 1374. október 29. (MTA. Könyvtár, Kézirattár 174., Df. 243 942.)

K.: —

377. 1325. aug. 29. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Ricolphus fiai: Kakas mr., János és Ricolphus panaszt tettek amiatt, hogy atyafiuk, Polyan fia András fia János a Lomnicza és Labch falva (javítva Zabch-ra) birtok között egy határukat, miközben perben álltak, lerombolta, megparancsolja a szepesi kápt-nak, hogy küldje ki emberét Pausa fia János vagy Hannus fia Henrik vagy Ábrahám (Abraham) fia Bene királyi emberekkel az ügy kivizsgálására, és az igazságot írják meg. D. Vischegrad, in fe. Decollationis B. Joannis bapt.

Má.: Dl. 70 461. (Berzeviczy cs. kakaslomnici lt. 11.) A szepesi kápt. 1325. szeptember 20-i átíratában. XVIII. századi.

K.: F. VIII/2. 659. Wagner—Jankovich alapján.

378. 1325. aug. 29. Visegrád

Sándor c., országbíró tudatja, hogy I. Károly király (H) mint örökös nélkül elhalt ember birtokait a neki nyújtott szolgálatok fejében Magyar (Má2: Magiar) (dict.) Pál mr., gimesi (Gymes) várnagynak adományozta a Mate, Gyegh és Wchud nevű Szatmár (Zathmar) megyei birtokokat, az ország szokása szerint, ha ellentmondók nem lennének. Az esetleges ellentmondókat pedig Mykus (Má2: Mykws) fia Dénes királyi embernek az egri kápt. bi-

zonysága mellett a király elé perbe kellet hívnia. A királyi ember az iktatásnak ellentmondó Tamás fia Istvánt és Imre fiait: Jánost és Egyedet 1324. (?) március 20-ra (ad f. III. prox. p. Domin. Oculi, cum etiam est ventura revolutio annalis) az egi kápt. idéző oklevele szerint perbe hívta Pál mr-rel szemben. A perben, amelyben Pál mr-t papja, Imre képviselte, míg Imre fiait maga István, korábban Lampert mr. egykori országbíró úgy ítélte, hogy Istvánnak és Imre fiainak dupla büntetés terhe alatt 1324. május 1-én (quind. S. Georgii mart.) be kell mutatniuk a birtokokra vonatkozó bizonyítékokat. A pert előbb az Erdélyben lévő had oszlásának quind-jára (október 20-ra), majd 1325. január 8-ra (ad oct. Strennarum) halasztották mindig dupla büntetés terhe alatt. Január 8-án azonban István és Imre fiai nem jelentek meg, és nem fizették le a most már 48 márka bírságot, és így annak duplájában marasztaltattak el. Az országbíró ezért meghagyta a váradi kápt.-nak (121. sz.), hogy Benedek fia Péter királyi ember által 1325. március 27-re (ad quind. diei Med. Quadr.) elégtételadásra és bizonyítékaik bemutatására idézzék meg Istvánt és Imre fiait. Mivel István, János és Egyed az újabb idézésre sem jelentek meg, s elégtételt sem adtak, és bizonyítékaikat sem mutatták be, az országbíró úgy ítélte, hogy a királyi ember a váradi kápt. bizonyysága mellett a birtokok határait járja be, és Pál mr-t iktassa be. A királyi ember a kápt. bizonyysága mellett Mate és Gyegh birtokokba Pál mr-t ellentmondás nélkül be is iktatta, [Vchud] birtokba azonban ellentmondás miatt nem tudta (353. sz.). Végül Pál mr. a király jelenléte előtt Tamás fia Istvánnal István és fivére László, továbbá Hunthweny (?) (dict.) Imre fiainak nagyanyja, Hunth özvegye hitbére és jegyajándéka, valamint Hunth leányai, anyjaik leánynegyede, továbbá királyi adomány címén örökös nélkül elhalt ember birtokaként, bírósági úton Pál mr. kezére került birtokok ügyében úgy egyeznek meg, hogy Pál mr. augusztus 8-án (in quind. S. Jacobi ap.) és 22-én (29. die ipsius festi) 16 márkát fizet Tamás és Imre fiainak és az említett asszonyoknak teljes elégtétel gyanánt, István pedig az említett rokonait: Amfolis-t (?), nagyanyját, nővérét, Ilywnka-t, fivérét, Lászlót, Imre fiait és azok Ilona, Katalin és Anych nevű nővéreit augusztus 8-án a váradi kápt. elé viszi. A fizetés első időpontjában, a mondott Imre (: István), László, Imre fiai és az említett asszonyok, miután a mondott 16 márkát Pál mr-től teljesen megkapták, Pál mr-t feloldják, Mate és Gyegh birtokokat átadják neki, átadják az okleveleket is, amelyekkel a birtokokat eddig birtokolták, és azokat érvénytelenné nyilvánítják; Pál mr. pedig Vchud birtokot, bár királyi adományként és bírósági ítélet által őt illetné, átengedi Tamás és Imre fiainak és az említett asszonyoknak. Pál mr. a Tamás és Imre fiait sújtó bírságokra nézve teljes elégtételt ad az országbírónak, és kéri, hogy azok feloldásáról oklevelet adjon ki részükre. Az országbíró a felek közötti megállapodást azok kérésére megerősíti, és erről Pál mr. részére kiadja függőpecséttel ellátott privilegiális oklevelét. D. in Wysegrad, in quind. fe. Ass. virg. glori.

Má.: 1. Dl. 98 528. (Károlyi cs. lt. 61. 163.) A határjárás XVIII. századi másolatával.

2. Dl. 70 613. (Perényi cs. lt. 28.) Mindkettő I. Károly király 1327. január 23-i átiratában.

K.: —

379. 1325. aug. 30.

A nyitrai kápt. I. Károly király (H) 1325. augusztus 20-i parancsára (366. sz.) jelenti, hogy Elephant-i Mátyás c. ügyében kiküldte emberét, Pál mr. kanonokot Móric (Mauricius) fia Tamás királyi emberrel, akik visszatérve jelentették: Kenez, Opon-i várnagy augusztus 10-én (in fe. B. Laurentii mart.) Opon faluban fényes nappal Mátyás c-nek a törvényes úton Podlusan faluból jövő, vele perben lévő jobbágyának a szekerét, két ökrét és ruhákkal teli ládáját, annak minden vétke nélkül, elvette. D. in crast. fe. Decollacionis B. Johannis bapt.

E.: Dl. 83 050. (Baranyai cs. lt. 1. 1. 2.) Hátoldalán azonos kéz írásával a királynak szóló címzés; kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványai.

K.: —

380. 1325. aug. 31.

Ivanka, a sági (Saag) Szűz Mária egyház prépostja és a konv. tudatja, hogy korábbi oklevele (375. sz.) szerint Bede c-nek a Tescer birtokra vonatkozó okleveleit augusztus 27-én (in oct. B. regis Stephani) az ugyanoda való Ponith-tal szemben magukkal hozott nemesek jelenlétében be kellett mutatnia. Az említett napon Bede okleveleivel megjelent a prépost előtt, és okleveleit Ponith-nak be akarta mutatni, Ponith azonban nem jelent meg, és senkit sem küldött maga helyett. D. 5. die oct. predict. (B. regis Stephani).

E.: Dl. 58 456. (Forgach cs. lt. 92.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű csekély viaszmaradványai.

K.: —

381. 1325. aug. 31.

Az esztergomi prépost és a kápt. előtt Péter fia Birou (dict.) Pál maga és fiai: István, Hannus és Miklós nevében is, valamint testvére, István egyrésről, másrésről Bechey-i Imre mr., a király szekérnagya, barsi (Borsiensis) ispán, Leua-i és Zaaskw-i várnagy személyesen megjelene, Pál és István Sorloud nevű Hont (Hunthensis) megyei birtokukat, amelyen a Szt. László király tiszteletére alapított egyház van, összes hasznával és tartozékával, azon határokkal, amelyekkel őseik birtokolták, 50 már megkapott finom ezüst márkáért eladják Imre mr.-nek és örökösének. A kápt. Imre mr.-nek kiadja pecsétjével ellátott nyílt oklevelét, amelyet ha visszavisznek, a kápt. privilegiális formában állítja ki. D. sabb. prox. p. fe. Decollacionis B. Johannis bapt.

Á.: Esztergomi kápt. 1329. szeptember 12. (Dl. 87 000., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 32. L. 562.)

Eml.: Esztergomi kápt. 1329. szeptember 12. > Miklós nádor 1350. április 29. (Dl. 87 248., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 32. M. 576.)

K.: —

1325. szept. 1. (2: 1335. szept. 3.) Visegrád

I. Károly király (H) szövetséget köt János, cseh (Bo) királlyal és luxemburgi gróffal, valamint fiaival: Károly, morva örgróffal és János, karintiai herceggel. I. Károly király fiával, Lajossal vállalja, hogy az említetteket Róbert, jeruzsálemi és szicíliai, valamint Kázmér, lengyel király kivételével mindenki ellen megsegítik, Albert és Ottó, osztrák és stájer hercegekkel János tudta nélkül békét nem kötnek. Hasonló kötelezettséget vállal János cseh király is. Az oklevelet I. Károly és Lajos herceg függőpecsétjeivel erősítik meg. D. in Alto Castro, Domin. prox. an. fe. Nat. B. virg. a. d. MCCCXX. quinto.

K.: Katona, Hist. crit. IX. 67—71. Dobner, Mon. alapján, F. VIII/2. 601—605., Lünig, Cod. Germ. Dipl. alapján 1325. szeptember 1-i kelettel, F. VIII/4. 66—69., Dobner, Mon. alapján.

R.: Horváth J. 9. 1335. szeptember 3-i kelettel, de a másik félként Lengyelországot írja.

382. 1325. szept. 1. Vizsoly

Fülöp nádor, a kunok bírāja, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wyuar) ispán tudatja, hogy Felnemphy-i Miklós fia György előtte, mint bíróság előtt személyesen megjelene Mihály fia Jánossal szemben előadta, hogy János Felnemphy-n lévő, osztály révén Jánostól származó öt curia-ját szántóföldekkel és minden más hasznával birtokolja. János György vádját mindenben tagadta. György a párbaj jelét felmutatva párbajt ajánlott Jánosnak, aki a párbaj jelét elfogadván a párbajt vállalta. Mivel a felek a párbajt vállalták, a nádor úgy ítél, hogy az oklevél keltétől

számított 62. napon, azaz november 2-án (!) (in crast. fe. OO. SS., videlicet f. VI.!) a felek saját személyükben a nádor előtt a küzdőtéren az e célra meghatározott fegyverzetben lovas párbajban tartoznak megküzdeni. D. in Wysl, in fe. B. Egidii conf.

E.: DI. 40 474. (Múzeumi Törzsanyag). Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: F. VIII/5. 153.

Megj.: Az oklevél keltétől számított 62. nap november 1-re és 1325-ben péntekre esett, de OO. SS. másnapja november 2-a és szombat.

383. 1325. szept. 1. Avignon

XXII. János pápa azok számára, akik az I. Károly király (U) által az esztergomi egyházmegyében fekvő Visegrádon (in castro suo de Altolapide) Keresztelő Szt. János tiszteletére emelt és javadalommal ellátott templomot Keresztelő Szt. János ünnepén, Boldogságos Szűz Mária négy ünnepén és karácsonykor felkeresik, egy év és 40 nap, akik az említett ünnepek nyolcadán keresik fel, 60 nap búcsút engedélyez. D. Avinione, Kal. Sept., [pápasága] 9. évében. A.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 2095. Theiner szerint, RV. 79. 2095. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 23. 426. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 500. Reg-ből.

R.: Mollat V. 445. No. 23 100., Str. III. 69.

384. 1325. szept. 1. Avignon

XXII. János pápa I. Károly királynak (H) és feleségének, Erzsébetnek engedélyezi, hogy ha a szükség úgy hozza, nagybőjt és más bőjti napok idején gyóntatóik egyetértésével tej- és húskételeket fogyasszanak. D. Avinione, Kal. Sept., [pápasága] 9. évében. A.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 2096. Theiner szerint, RV. 79. 2096. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 23. 427. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 500. Reg-ből.

R.: Mollat V. 445. No. 23 101.

385. 1325. szept. 1. Avignon

XXII. János pápa I. Károly király (U) kérésére — mivel ellenségeivel való háború közben a Szentszék ellenére cselekedett — megengedi, hogy a királyt, követőit és familiárisait az addig pápai feloldozáshoz kötött, kiközösítéssel járó bűnök alól a király gyóntatója oldozhassa fel. A pápa az alábbi bűnökre engedélyezi a feloldozást: az egyházak lerombolása, felgyújtása, kirablása és kifosztása, a papok elleni erőszakos cselekedetek. D. Avinione, Kal. Sept., [pápasága] 9. évében.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. IX. 2097. Theiner szerint, RV. 79. 2097. Mollat szerint.

2. RA. 23. 427. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 500—501. Reg-ből.

R.: Mollat V. 445. No. 23 102.

386. 1325. szept. 1.

Csanád (Chanadinus) egri püspök előtt Cheh Jakab fia István mr. az egri kápt. ügyvédvalló oklevelével anyósa, Wz fia Péter özvegye, Senye fia László leánya, továbbá felesége, Wz fia Péter leánya, Anich, más néven Bichov nevében előadja, hogy Abad-i Sebestyén fia Lóránt (Lorandus) anyósának hitbére és jegyajándéka, valamint felesége leánynegyede fejében 50 márkát fizetett, és ezzel magát és örököseit a fizetség terhe alól feloldotta, és így az említett asszonyok és örököseik, valamint rokonaik az Abad, Pauly, Zenthemreth, Tynodtew és Igar birtokok ügyében, amelyekből a hitbért, jegyajándékot és leánynegyedet ki kellett volna adni, Lóránttal és örököseivel szemben pert nem indíthatnak. [D.] in fe. B. Egydi conf.

Tá.: 1. Garai Miklós nádor 1409. június 11. (Dl. 42 999., Múzeumi Törzsanyag, Jankovich gyűjt.)

2. Garai Miklós nádor 1409. június 11. (Erdődy cs. galgóci lt. 97. 14. 1.) Bánffy I. szerint.

Má.: Dl. 349. (NRA. 1683. 3.) Tá. alapján. 1800. július 23.

K.: Bánffy I. 517. Tá-ról.

R.: Nagy I., T. I. 97., Bánffy I. 54.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

387. 1325. szept. 2.

A császári kápt. az ágostonos remeték Garig-i Boldogságos Szűz házának testvére, István kérésére új és autentikus pecsétjével ellátott oklevélben átírja saját 1273. évi, ugyanazon egyház részére két szőlő adományozásáról szóló, régi kerek pecsétjével megerősített privilegiális oklevelét. D. f. II. prox. p. fe. B. Egidii conf.

E.: —. Fk.: Dl. 35 156. (OL. Kamarai lt. Paul. Garig 1. 3.) Hátoldalán közel egykorú tartalmi kivonat. A fényképen függőpecsét fonalai látszanak. Az időrendi mutatócédula szerint függőpecsétje elveszett.

Á.: I. Lajos király 1362. április 4. (Dl. 35 153., OL. Kamarai lt. Paul 2. 2.)
I. Lajos király 1364. május 30-i megerősítő záradékával.

K.: Smič IX. 258—259. E-ről.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

388. 1325. szept. 2.

A császári kápt. az ágostonos remeték Garig-i Boldogságos Szűz házának testvére, István kérésére új és autentikus pecsétjével ellátott privilegiális oklevélben átírja saját 1295. június 5-i, ugyanazon egyház részére birtok adományozásáról szóló, régi kerek pecsétjével ellátott privilegiális oklevelét. D. f. II. prox. p. fe. B. Egidii conf.

E.: —. Fk.: Dl. 35 162. (OL. Kamarai lt. Paul. Garig 1. 6.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. A fényképen függőpecsét fonalai látszanak. Az időrendi mutatócédula szerint függőpecsétje elveszett.

Á.: Budai kápt. 1402. július 3. (Dl. 35 163., OL. Kamarai lt. Paul. Garig 3. 5.)

K.: F. VIII/2. 650. Hevenesi alapján Á-ról.

389. 1325. szept. 3. Visegrád

I. Károly király (H) megparancsolja a zalavári (Zalawar) Szt. Adorján monostor konv-jének és apátjának, hogy Sándor fia László királyi emberrel küldje ki bizonyosságát, aki előtt a királyi ember Chaba-nak a Pulah birtokon lévő részének határait a szomszédok jelenlétében bejárja és beiktatja abba Péter fia Lenche (dict.) Mihályt, ha ellentmondók nem lesznek. D. in Wyssegrad, in quind. fe. B. regis Stephani.

Á.: Zalai konv. 1325. október 16. > I. Károly király 1325. november 24. (Dl. 2319., NRA. 569. 49.)

K.: Zala I. 186. Á-ról.

390. 1325. szept. 3.

A bácsi kápt. előtt Gerech-i Gothard özvegye, Erzsébet saját jegyajándéka és hitbére, valamint leányának, Klárának, Thorhus-i Péter fia Miklós feleségének a leálynegyede fejében, továbbá fiának, Mihálynak az özvegye, Dénes mr. leánya, Margit hitbére fejében I. Károly (Kololus) király (H) által neki átengedett Bács (Bachyensis) megyében fekvő Chvrug, Bekuskerequi és Dal nevű birtokokat vagy földeket vejének, Miklósnak adja a neki nyújtott költségei és szeretete viszonzásaként, és különösen azért, mert Miklós Margitnak a hitbére fejében 50 márkát fizetett Erzsébet helyett. A kápt. az ügyről chirographált oklevelet ad ki. D. in quind. B. regis Stephani, János prépost, Mihály olvasó-, Imre éneklőkanonok, Miklós bácsi, Egyed szerémi, Péter szegedi főesperesek, Gál őrkanonok és Mihály dékán idejében.

Á.: Bácsi kápt. 1336. július 25. (Dl. 2320., NRA. 1507. 13.)

K.: AO. II. 211—212.

Megj.: Az átfíró az eredeti oklevelet privilégiumnak mondja.

391. (1325. szept. 5. előtt)

Zala megye oklevele szerint Seruusdei fia Akus-nak Dobron-i Ind fia Myke-vel szemben meg kell jelennie előttük, mint bíróság előtt.

Eml.: Zala megye 1325. szeptember 5. > Zsigmond király 1425. június 21. (Dl. 92 672., Festetics cs. lt. Misc. 360.)

392. 1325. szept. 5. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírja bizonyítja, hogy Semyen-i István fia János a Konrád fia Máté fia Miklóssal tanúk állítása ügyében kötött egyezés miatti békebírság neki járó felét lefizette. D. in Vysl, f. V. prox. an. Nat. B. virg.

E.: Dl. 50 786. (Kállay cs. lt. 1300. 165.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma.

K.: —

R.: Kállay I. 62.

393. 1325. szept. 5. Forró

[Aba]újvár (Wyuar) megye négy szolgabírája tudatja, hogy [augusztus 22-i] oklevelük (371. sz.) szerint Edus fia Egyednek szeptember 5-én (f. V. prox. an. fe. Nat. Marie) huszonötödmagával esküt kellett tennie Lukács (Lucachius) mr., alispánnal (curialis c.) szemben arról, hogy annak a két lónak a tolvaját, amelyeket május 22-én (f. IV. prox. an. Pent.) Lukács mr.-hez vittek, nem engedték elmenni, nem ismerik, és ez ügyben ártatlanok. Egyed az esküt letette, és ezzel feloldozta magát. D. in Forrow, in term. antedict. (f. V. prox. an. fe. Nat. Marie)

E.: Dl. 60 193. (Máriássy cs. lt. Idegen cs. 52.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; két kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványai.

K.: —

394. 1325. szept. 5. Kapornak

Miklós mr., zalai (Zaladiensis) ispán és a négy szolgabíró tudatja, hogy Ynd fia Myke-nek Serusdei fia Akus-sal szemben szeptember 19-én (in quind. datarum presencium) másodmagával esküt kell tennie arról, hogy Akus 1 márkát érő tehenét nem ölte le. Ha az esküt leteszi, feloldást nyer, ha nem, akkor egy márkát kell fizetnie Akus-nak. D. in Kopurnuk, f. V. prox. an. fe. Nat. B. virg.

E.: Dl. 68 202. (Kisfaludy cs. Idősebb ág lt. 14.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma hártycsikkel.

K.: Zala. I. 186.

395. 1325. szept. 5.

Miklós mr., zalai (Zaladiensis) ispán és a négy szolgabíró tudatja, hogy korábbi oklevelük (391. sz.) szerint megjelent előttük, mint bíróság előtt Serusdei fia Akus Dobron-i Ind fia Myke-vel szemben, és előadta, hogy az ugyanoda való Imre fia Miklós és Chepanus fia Péter részei ugyanazon a birtokon rokonság miatt hozzá tartoznak. Ezzel szemben Myke azt válaszolta, hogy a birtokrészek az övéi. A bíróság úgy ítél, hogy szeptember 19-én (in quind. datarum presencium) Akus-nak 12 hozzá hasonló nemessel meg kell jelennie, akik közül egynek szomszédnak kell lennie, és közülük 6-tal esküt kell tennie arról, hogy az említett birtokrészek jog szerint hozzá tartoznak. D. f. V. prox. an. fe. Nat. B. virg.

Á.: Zsigmond király 1425. június 21. (Dl. 92 672., Festetics cs. lt. Misc. 360.)

K.: —

396. 1325. szept. 7.

Miklós testvér, a csatári (Chatar) Szt. Péter apostol monostor apátja és a konv. előtt Bathfalua-i Vykar ~ Wykar fiai: Bath és Mihály részüket, a Bath falu közelében a Varuchca folyón lévő, atyjuktól rájuk háramlott malom felét eladják Pál fia Péternek és utódainak már megkapott 15 pénzért (pensis) dénárookban. Bath és Mihály Pál és örökösei békés birtoklását a malom fele részét illetően biztosítják. Erről a konv. privilegialis oklevelet ad ki. D. sabb. prox. an. fe. B. Nat. Marie virg.

E.: Dl. 40 475. (Múzeumi Törzsanyag, Vég helyi gyűjt.) A hártyán hártyacsíkra függesztett pecsétre utaló bevágások láthatók, a borítékban hártyacsíkkal.

K.: —

397. 1325. szept. 7.

Az egri kápt. I. Károly király (H) május 5-i parancsára (175. sz.) jelenti, hogy kiküldte emberét, Miklós mr. olvasókanonokot [Chabad-i Fodor v. Göndör (Crispus) István], királyi emberrel Feyeutheluk ~ Feyeuteluk földre, és ők szeptember 3-án (f. III. prox. fe. B. Egidii conf.) a szomszédok: Kereztwr-i István fia László, Torzol-i Keresztes (Crucifer) Egyed, Boy-i Lőrinc fia János officiálisa, Lőrinc jelenlétében a határt bejárták, és Apród Istvánt ellentmondás nélkül beiktatták. D. in vyg. Nat. B. virg.

Á.: I. Károly király 1326. február 7. (ŠA. Levoča. Andrassy cs. lt. I. rész 66. 3., Df. 265 464.)

K.: —

Ford.: KRE. 145. (Magyar nyelvű)

398. 1325. szept. 8. Esztergom

Boleszló esztergomi érsek, örökös ispán valamennyi ügyében, de különösen a Podolin, Gnazdo, Lubowla és bármely más egyházmegyéjén belüli falu lelki joghatósága miatt a krakkói (Cracouiensis) püspökkel folytatott perben a kápt. egyetértésével Zybotho, Igilnicz-i plébánost és Pétert, a budai Szt. Péter egyház éneklőkanonokját általános képviselőinek vallja, egyúttal korábbi képviselőjének, Miklós zólyomi (Zelium) főesperesnek a megbízását gyengesége miatt visszavonja saját és a kápt. pecsétjével ellátott oklevelében. Actum Strigonii, VI. Id. Sept. Lodomér, a Szt. Tamás, Péter, a Szt. György egyház és Miklós, a pozsonyi (Pozonium) Szt. Márton egyház prépostjai és más tanúk jelenlétében.

Má.: 1. Krakkói kápt. lt. Liber Antiquus. Prothus premontrei prépost, szentszéki bíró 1332. február 12-i átírásában. Kodeks Wacł. szerint.

2. Dl. 36 769. (OL. Kamarai lt. Eccl. Lechnitz 24.) Mál. alapján.

3. EPL. Arch. Eccl. Vetus 24. (Df. 278 931.) Mál. alapján. 1648. október 24.

4. Uo. XVI. századi.

5. OA. Stará L'ubovňa, Podolin város 15. (Df. 258 830.) Mál. alapján. XVIII. századi.

K.: Wagner III. 25—27., F. VIII/2. 636—638., mindkettő Prothus prépost 1332. február 12-i átírásából, Kodeks Wacł. I. 179—180. Mál-ról.

R.: Ortway, Pozsony III. 201., Str. III. 69. 118. sz.

Megj.: Regesztánkban a Kodeks Wacł. tulajdonneveit adjuk.

399. 1325. szept. 8.

A [székes]fehérvári (de Alba) keresztes konv. előtt Márk (Markus) fia Iuan, Ozlyan-i nemes és [székes]fehérvári polgár saját és atyai unokatestvére, Isep fia Salamon és valamennyi rokona nevében eltiltja Mykou fia Miklóst, a Nyitra (Nitriensis) megyei Wychap-i nemest attól, hogy I. Károly királytól örökös nélkül elhalt ember birtoka címén adományként kérje az ő Ozlyan nevű birtokukat, a királyt pedig a birtok eladományozásától. [D.] in fe. Nat. B. virg.

Tá.: Miklós nádor 1353. augusztus 20. (Dl. 68 092., Ghyczy cs. lt. 11.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél zárt alakú volt.

400. 1325. szept. 8.

A szepesi kápt. Tamás fia Synka mr. fia Péter kérésére függőpecséttel ellátott oklevélben átírja I. Károly király (H) 1325. július 2-i privilegiális oklevelét (297. sz.), amelyben átírta és megerősítette az egri kápt. Sebes és Izbegbirtokok határjárásáról szóló 1320. november 8-i oklevelét. D. in fe. Nat. virg. glor.

Á.: II. Mátyás király 1612. december 4. (Dl. 103 942., Batthyány cs. lt. J. N.)

K.: —

401. 1325. (szept. 8. körül)

A leleszi konv. tudatja, hogy Louna-i Jakab fia Jakabnak fogott bírák: Dénes fia László (?), Barlabas-i Miklós, Kilián (Kilianus) fia Kilián (Kilianus), ... fia Tamás, ... fia Márton, Zakalus (dict.) János, ... ítélete alapján ..... prox. an. fe. Nat. virg. glor. huszonhatodmagával a konv. előtt esküt kellett tennie [Fülöp] nádor Zahun-i jobbágyaival szemben. Jakab a kitűzött időpontban az esküt letette arról, hogy az említett (!) András és Baas két ökrét ..... nem tette és ártatlan. D. 2. predict. sacramenti (..... prox. an. fe. Nat. virg. glor.)

E.: Dl. 84 259. (Lónyay cs. lt. AG. 6. 4.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro Jacobo filio Jacobi contra Baas et Andream jobagiones domini palatini de Zahun expurg. sacr.; zárőpecsét nyoma természetes színű viasz csekély maradványaival.

K.: Lónyay 84—85., Karácsonyi, Die ersten Lónyay 74—75.

Megj.: Részben olvashatatlan, kopott írással.

402. 1325. szept. 12.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.), Jekul fia István bíró, Medyes-i Miklós és Culb (dict.) Nykel, Sopron város (civitas Supruniensis) polgárai az egész város közössége nevében előadott kérésére új és autentikus kettős pecséttel ellátott privilegiális oklevélben a város határán belül fekvő Wolf földnek vagy birtoknak azon felét, amely Kenepul, örökös nélkül elhalt ember birtokaként a király adományozási körébe tartozik, a városnak adományozza hű szolgálataik fejében, és mert a király hűtleneinek támadásai miatt sokat szenvedtek, szinte mindenkinek megölték valamilyen hozzátartozóját, a külvárost (suburbium) pedig felégették. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. Pridie Id. Sept. Méltóságnevsor.

E.: GYMSML. 2. Sopron város lt. 80. (Df. 201 714.) Hátoldalán XV. századi tartalmi kivonat. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Á.: Demeter tárnokmr. 1327. december 6. (GYMSML. 2. Sopron város lt. 95., Df. 201 729.)

K.: HO. II. 38—40.

R.: Házi I. 44. 90. sz., Bgl. III. 204. 372. sz.

Ford.: Középk. Hist. 159—160. (Narratio, magyar nyelvű)

403. 1325. szept. 12. Vetés

Szatmár (Zotmar) megye négy szolgabírája előtt Nagy (Magna) Symian-i Mihály fia László Byri-i János fiai: Tamás és Fábián, és azok Zomus melletti Symian-i jobbágysai: Péter és Choma ellen indított pereiben Albert fia Miklóst, Peteu mr. alispánját (vicec.) és Zulga (dict.) Márkot (Mark) ügyvédeknek vallja. D. in Veteis, f. V. prox. an. oct. Nat. Marie.

E.: Dl. 50 787. (Kállay cs. lt. 1300. 144.) Három hátoldalára nyomott, természetes színű pecsét közül kettő kerek, egy pedig ovális alakú. Az ovális pecsét közepén pajzs látható, benne talán kereszt, a középső pecséten pedig virág szirma.

K.: AO. II. 212.

R.: Kállay I. 62., Doc. Trans. II. 159. 337. sz.

404. (1325. szept. 13. előtt)

I. Károly király azt kéri XXII. János pápától, hogy az országgal szomszédos hitetlen népek féken tartásához nyújtson segítséget.

Eml.: XXII. János pápa 1325. szeptember 13. (ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1530.) Theiner szerint.

K.: Theiner I. 501. Eml-ről, Densușianu 594. Theiner alapján.

405. 1325. szept. 13. Avignon

XXII. János pápa I. Károly király (U) orvosa (physicus) és követe, László, titeli prépost által szóban és a király által írt levélben (404. sz.) előadott kérésére tudatja a királlyal, hogy az országa szomszédságában élő hitetlen népek féken tartásához nem nyújthat segítséget, mivel egyetlen királynak sem szokott országa határán kívül segítséget adni. D. Avinione, Id. Sept., [pápasága] 10. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1530. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 501. Reg-ből, Densușianu 594. Theiner alapján.

Ford.: Doc. Trans. II. 159—160. (Román nyelvű)

406. 1325. szept. 15.

Balázs, Simon mr. helyettese, Povsa, Povsa mr. helyettese, Krassó (Crasov) megye alispánjai, Miklós és János c-ek, szolgabírák előtt Heym fiai: László mr., Pál, György és Heym egyrésztől, másrésztől pedig Kilián (Kylianus) mr. személyesen megjelenve a köztük Heym fiainak Purduey nevű birtoka és Kilián Kopaych nevű birtoka ügyében Heym fiai által indított ügyben megegyeztek, és az oklevélkiadók előtt birtokaik között egyértelmű határokat emeltek. A bírság kétharmad részét Kilián, egyharmad részét pedig Heym fiai vállalták. D. in oct. Nat. B. virg. glor.

E.: Batthyány cs. körmendi lt., Hímfy cs. lt. 48. Temesi Bánság Okmánytára szerint.

Má.: OL. P 1732. 1. cs. Hímfy 48.

K.: —

407. 1325. szept. 15.

Az egri kápt. előtt Gereuen c. fia Lőrinc mr., nővére, Wbul fia Mihály fia Péter özvegyének képviselője Csanád (Chanadinus) egri püspök ügyvédvalló oklevelével előadja, hogy Nogsemyen-i Wbul fia Mihály fia István fiai: János, Péter pap, István és Miklós, valamint Wbul fia Mihály fiai: László és Mihály, akiknek képviseletében János jelent meg, nővére, Kynga hitbére és jegyajándéka fejében őt és nővérét kielégítették. Lőrinc kötelezte magát, hogy István és Mihály fiait a hitbér és jegyajándék miatt őket támadóktól megvédi. D. in oct. Nat. B. virg.

E.: Dl. 50 788. (Kállay cs. lt. 1300. 139.) Hátoldalán: Expeditoria ... pro Johanne dicto Lengen et fratribus suis; kerek zárópecsét nyoma.

K.: AO. II. 213. Hiányosan.

R.: Kállay I. 62.

408. 1325. szept. 15.

A [székes]fehérvári keresztes konv. előtt a Somogy (Symigiensis) megyei Babun-i Salamon fia Miklós az ugyanott lévő, jog szerint őt illető teljes birtokát szántóföldekkel, erdőkkel és kaszálókkal rokonainak, ugyanazon Babun-i Mátyás fiainak: Jánosnak, Istvánnak és Miklósnak adja 10 már teljesen megkapott dénármárkáért úgy, hogy Miklóst, amíg él, a birtokban tartoznak megőrizni, és ha meghal, az említett birtok teljesen Mátyás fiaié lesz. Ha az oklevelet visszaviszik, a konv. privilegiális formában állítja ki. D. in oct. Nat. B. virg.

Á.: Fehérvári keresztes konv. 1332. augusztus 31. (Dl. 99 941., Batthyány cs. lt. Acta Ant. Babon 3. 1. 4.)

K.: —

409. (1325. szept. 16. előtt)

Vasvár megye ispánja és a szolgabírák előtt Miklós fia János, Byr-i nemes János fia Lőrincet szeptember 16-ra (f. II. prox. p. oct. Nat. virg. glor.) perbe idézi.

Eml.: Sándor országbíró 1325. október 20. (AL. Sennyey lt. 27. 17., Df. 253 129.)

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) Eml-ben. 1753. június 3.

K.: —

410. (1325. szept. 16. előtt)

A vasvári kápt. előtt Miklós fia János, Byr-i nemes János fia Lőrincet szeptember 16-ra (f. II. prox. p. oct. Nat. virg. glor.) perbe idézi.

Eml.: Sándor országbíró 1325. október 20. (AL. Sennyey lt. 27. 17., Df. 253 129.)

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) Eml-ben. 1757. június 3.

K.: —

411. 1325. szept. 16.

Az erdélyi kápt. előtt Tylegd testvére, András c. maga és testvére, Hus, továbbá fia László nevében eladja a Küküllő (Kikillew) megyében fekvő Vylak birtokon lévő két részüket Sarus fia László fia Apoor c-nek és fiának, Lászlónak, valamint Sarus fia László más fiainak. [D.] 2. oct. fe. Nat. virg. glori.

Tá.: Erdélyi kápt. 1399. május 1. (Dl. 8393., Erdélyi kincstári lt. 20. 2. P.)

K.: ZW. III. 239. Tá-ról.

R.: Doc. Trans. II. 160. 339. sz.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

412. 1325. szept. 19. (?)

Miklós c., [Belső]-Szolnok (Zolnuk) megyei ispán és István c., szolgabíró előtt Gegus mr., szolgabíró, Apa fia Jakab a fiaival és Beche fia János c. Geleth fia Lászlót eltiltják birtokai elidegenítésétől. D. f. V. (?) prox. an. fe. B. Geraldí.

E.: Dl. 62 683. (Bethlen cs. bethleni lt. 11.) Hátoldalán közel egykorú írással: Pro magistro Gegus et proximis suis ...; két kerek zárópecsét természetes színű viaszmaradványa.

K.: —

R.: Décsényi Gy., T. 1892. 109.

413. 1325. szept. 20.

A szepesi kápt. I. Károly király (H) augusztus 29-i parancsára (377. sz.) jelenti, hogy Pausa fia János királyi emberrel kiküldték emberüket, Beke-t, kanonoktársukat, akik visszatérve jelentették, hogy szeptember 19-én (V. f. prox. an. fe. B. Mathei ap. et ev.) kimentek a Lompnicza és Labsch falva (F.: Zabchfalva) között, a Poprad mellett lévő említett helyre, és ott a királyi ember által odahívott András fia János előadta, hogy az a határ, amelyet Kakas mr., János és Ricolphus szerint ő lerombolt, és a Poprad mellett lejjebb állt, sohasem létezett, és az a hely jog szerint hozzá tartozik, és azt ő abban az évben szánttatta és vettette; a közte és az említettek között lévő többi határt jogosnak és helyesnek ismeri el. D. in vig. B. Mathei ap. et ev.

Má.: Dl. 70 461. (Berzeviczy cs. kakaslomnici lt. 11.) XVIII. századi.

K.: F. VIII/2. 659—660. Wagner—Jankovich alapján.

414. 1325. szept. 22.

Az erdélyi kápt. előtt Geleth fiai: László, Mihály és Beche, Vylagusberk-i nemesek nővérük, Margit leánynegyedeként, atyjuk előttük és beleegyezésükkel tett végrendeletének megfelelően, az atyjuk halála idején szükségük miatt Margit férjétől, András fia Domonkos, Gumbas-i nemestől kapott 50 finom ezüst márkáért a [Belső]-Szolnok (Zonuk) megyében fekvő Sumkerek nevű örökölt birtokukat azokkal a hasznokkal, tartozékokkal és határokkal, amelyekkel birtokolták, Domonkosnak adják azzal a megkötéssel, hogy ha nővérük, Margit fiúutód nélkül halna meg, 50 márka teljes lefizetésével ugyanazokkal a jogokkal, amelyekkel birtokolták, visszaválthatják. Az ügyről a kápt függőpecsétjével ellátott oklevelét kiadja a felek részére. D. Domin. prox. p. fe. B. Mathei ap et ev. Miklós prépost, Santus éneklő-, Tamás örkanonok és Pál ugocsai főesperes, dekan idejében. A.

Á.: Erdélyi kápt. 1338. június 5. Doc. Trans. II. szerint.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 81., Beke 1. 77. (Df. 277 256.) Egykorú.

K.: Doc. Trans II. 368—369. Á-ról.

Ford.: Doc. Trans II. 160—161. (Román nyelvű)

415. 1325. szept. 22.

A szepesi Szt. Márton kápt. előtt a Gömör (Gumuriensis) megyei Tornalia-i Balak fia Gaal fiai: János, Peteu és Miklós a Gömör megyei Zanas nevű birtokukat eladják a Gömör megyei Malah-i János fiainak: Miklós c-nek, Jakabnak és Györgynek 37 már megkapott márkáért részint dénárban, részint méltó becsértékben az ország szokása szerint. A birtok a Sayo folyó mellett fekszik, keleti szomszédja János fia Miklós c. Kezeu nevű birtoka. Gaal fiai vállalták, hogy János fiait Zanas birtokában megőrzik és rokonaiktól, különösen Felicián (Felicianus) fia Jánostól, Pál fiaitól: Miklóstól és Jánostól, Péter fiaitól: Jánostól és Lászlótól, Starna fia Miklós fiaitól és ugyanazon Starna fia Gergely fiaitól megvédik. Ha Gaal fiai nem tudnák János fiait a Zanas birtokban megvédeni, akkor dupla pénzen tartoznak azt visszaváltani. Az adásvételről a kápt. függőpecséttel ellátott privilégiumot ad ki. D. die Domin. prox. p. fe. B. Mathei ap. et ew. A.

E.: Dl. 40 476. (Múzeumi Törzsanyag, Tornallyai cs. lt.) Felül chirographált. A hátyán lila fonalakon a szepesi kápt. kopott, kerek, természetes színű viaszpecsétje függ.

K.: AO. II. 213—214.

416. 1325. szept. 24.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Dénes fia Tamás mr., egykori Bereg-i ispán kérésére új és autentikus kettős pecsétjével ellátott oklevelében átírja és megerősíti saját 1320. január 19-i régi pecsétjével ellátott oklevelét, amelyben átírta saját 1315. július 1-i, Terebes, Belryuche és Kyuryuche, Szatmár (Zathmariensis) megyei birtokok adományozásáról szóló oklevelét. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. VIII. Kal. Oct. Méltóságnévsor. A.

E.: Dl. 70 612. (Perényi cs. lt. 27.) Hátoldalán azonos kéz írásával: „Privilegium regis Karoli super confirmatione quarumdam possessionum Therebes, Beelryuche et Kyuryuche vocatarum” és későbbi tartalmi kivonatok; sárga-zöld fonalakon függött pecsétje elveszett.

Á.: I. Lajos király 1360. július 17. (Dl. 70 640., Perényi cs. lt. 52.) I. Lajos király 1364. december 17-i megerősítő záradékával.

K.: — (Az 1315. július 1-i oklevelet l. Anjou-oklt. IV. 115. sz.)

417. 1325. szept. 24.

Iwanka, a sági (Saag) premontrei rendű Boldogságos Szűz monostor prépostja és a konv. tudatja, hogy megjelent előtte Chulnuk mr., honti (Hontensis) alispán (vice c.) maga és Balázs lovászmr., honti és nyitrai ispán nevében is, és előadta, hogy ura parancsára gonosz emberek ösztönzésére az udvarnokok Hont megyében, az esztergomi kápt. Guruqui nevű faluja mellett fekvő bizonyos földrészeit, amelyeket Damasa és rokonai, továbbá a Dopupech nevűt, amelyet Zolath és Coyn királyi udvarnokok bírtak, visszatartotta, azokat az udvarnokok régi állapotába visszaállíthatónak vélvén. Miután a négy Hont megyei szolgabírótól és más hitelt érdemlő emberektől tudakozódva megtudta, hogy az említett földrészek jogosan a mondott esztergomi

kápt. birtokába jutottak, amint az [IV.] Béla és [IV.] László királyok okleveleiből vagy privilégiumaiból, valamint László, egykori esztergomi prépost végrendeletéből is kiderül, akinek az említett királyok adták azokat. Ezért Chulnuk mr. az említett földrészeket a szintén eltiltott 500 kepényi termésével együtt ellentmondás nélkül visszaadja az említett kápt-nak. A konv. erről oklevelet ad ki az esztergomi kápt. számára. D. f. III. prox. an. fe. B. Michaelis arch.

E.: Esztergomi kápt. m. lt. 19. I. 12. (Df. 236 137.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Á.: Budai kápt. 1435. április 8. (Esztergomi kápt. m. lt. 19. 2. 6., Df. 236 147.)

K.: Str. III. 69—70. (Az említett okleveleket l. Reg. Arp. 1355., 2528., 2816., 3022. és esetleg 3485. sz., László prépost végrendeletét pedig Str. II. 71—72.)

418. 1325. szept. 24.

A váci kápt. az erdélyi részekbeli (de Transiluanis partibus) Miklós fia Lőrinc, Tamás mr., szepesi (Scepsiensis) várnagy szerviense ura nevében előadott kérésére átírja a szepesi kápt. 1325. július 23-án kiadott, [a Tamás szepesi várnagy és Hannus fiai között létrejött egyezségről szóló] oklevelét. D. f. III. prox. an. fe. B. Michaelis arch.

E.: Dl. 84 779. (Semsey cs. lt. 1. 13.) Hátoldalán rányomott kerek pecsét természetes színű viaszmaradványai.

K.: —

419. 1325. szept. 25.

A zágrábi kápt. előtt megjelenvén egyrésztől Gathal fiai: Flórián és Miklós, másrésztől pedig Ludbreg-h-i Péter fia Miklós mr., Flórián és Miklós előadták, hogy atyjuk azt a Moroucha nevű birtokot, amelyet nagyatyjuk, Crachun Imre király privilégiuma szerint András herceggel cserélt Vrbouch nevű birtokáért, 200 jó dénármárkáért eladta Dénes mr. nádornak és testvérének, Péternek. Az összegből 100 márkát kapott meg Gathal, és mivel a teljes összeg nem lett kifizetve, addig oklevelet sem állítottak ki az adásvételről. Flórián és Miklós az adásvételt érvényesnek tekintik és újból megerősítik, mivel Miklós mr-től jó báni dénárokból megkapták a hiányzó 100 márkát, és ezért a birtokot átadják Miklós mr-nek a zágrábi kápt. jogának épségben hagyásával az Imre király privilégiumában leírt határokkal. Flórián és Miklós kötelezik magukat, hogy Miklós mr-t a birtok miatt őt zaklatóktól saját költségükön megvédik. D. f. IV. an. fe. B. Mikaelis arch.

E.: Dl. 68 679. (Szógyény—Marich cs. lt. 4.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; kifakult vörös fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: —

Megj.: Imre király privilégiumát nem találtuk a Reg. Arp-ban.

420. 1325. szept. 27. Zsolna

Sándor c. országbíró, Beszterce (Bystrizcia) és a környező várak várnagya Zilina nevű városában lakó soltészának (advocatus), Pezoldus-nak betelepítés céljából egy, a Jutez Péter által lakatlanság miatt elhagyott telepítvényt (plantacio) adományoz a Hreduh víz másik oldalán fekvő szintén lakatlan Crazna mellett. Neki és utódainak szabadságában áll ott vagyónát gyarapítani és

oda embereket vinni. Mindezt évenként jó bécsi dénárban 10 pénzt (pensa) tartozik fizetni az oklevél kiállításának a napján. Pezoldus és örökösei mindenfajta más szolgáltatástól és szolgálattól mentesek lesznek. D. in Zilina civitate nostra, an. fe. B. Michahelis arch. f. VI. A.

E.: Dl. 2322. (NRA. 943. 1.) A hártján barna-zöld fonalakon kerek, természetes színű viaszpecsét töredéke függ. A pecséten pajzsban 3 cölöp látható.

K.: AO. II. 214—215.

1325. szept. 27. (3: 1324. szept. 28.)

A pécsi kápt. előtt Kubli-i Gabrianus fia István mr. Kethel nevű birtokának határokkal elkülönített felét a Szt. Margit egyház kegyúri jogának felével jelenlevő szomszédja, a Zenthemaguch nb. Gergely fia János mr. beleegyezésével 20 már megkapott márkáért eladja vejének, Kupi-i Benedek fia Kozmának (Cosma). Hjj.: az említett egyház, tölgyfa bozót, egyház, ugyanazon a falun átvezető nagy út, ugyanazon falu vége, ugyanazt az utat keresztező gyalogút, liget, ugyanazon gyalogút mellett két tölgyfa, gyalogút, Thoumal nevű domb, körtefa, ugyanaz a domb, gyalogút, a Kubli-ból folyó patakon lévő malom, ugyanaz a patak elválasztja a földet az említett János mr. birtokaitól. Ha az oklevelet visszaviszik, a kápt. privilegiális formában állítja azt ki. D. f. VI. prox. an. fe. B. Mychaelis arch.

Á.: Pécsi kápt. 1335. december 4. (Dl. 2260., NRA. 935. 9.)

K.: AO. II. 161—162. 1324. szeptember 28-i kelettel, Koszta L., Bar. tí. 1992/1995. 5—6. 1325. szeptember 27-i kelettel.

R.: Anjou-oklt. VIII. 417. 1324. szeptember 28-i kelettel, Koszta L., Bar. tí. 1992/1995. 5. 1325. szeptember 27-i kelettel.

421. 1325. szept. 27.

A váradi kápt. átírja 1321. december 7-i oklevelét, amelyben átírta saját 1321. január 28-i oklevelét, amely szerint Karászi Sándor fiai: Miklós és László Eszlár (Vzlar) Szabolcs megyei birtokukat elzálogosították néhai Kállói Egyed c. fiainak: Iván és Simon mr-eknek.

E.: Kállay cs. lt. Hártján, leszakadt függőpecséttel. Kállay I. 63. szerint.

K.: —

R.: Kállay I. 63. 242. a. sz., Doc. Trans. II. 161. 341. sz. (Az átírt oklevelek regesztáit l. Kállay I. 37. 119. sz. és 42. 143. sz.)

422. 1325. szept. 28. Vizsoly

Fülöp nádor, a kunok bírāja, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wyuar) ispán meghagyja az egri kápt-nak, hogy kiküldöttjük Dénes fia András mr. vagy Lezna-i István nádori emberrel János c. fia Péter mr., Jezenew-i várnagy királytól kapott Stanch és Kosuh nevű birtokainak a határait járják be. Ha ellentmondás nem történik, akkor a határjárásról állítsanak ki privilegiális oklevelet. D. [in] Wysl, in vig. S. Michaelis arch.

Á.: Egri kápt. 1326. (Dl. 76 369., Zichy cs. lt. 214. C. 4.)

K.: Z. I. 287—288. Á-ról.

423. 1325. szept. 28.

A somogyi (Symigiensis) konv. I. Károly király augusztus 1-i parancsára (341. sz.) jelenti, hogy Jakab királyi emberrel kiküldték emberüket, Demeter jegyzőt a Somogy (Symigiensis) megyei Beren-re, az örökös nélkül elhalt Batyz birtokára vagy földjére, valamint az ugyanazon Batyz-hoz tartozó Gerek falu területén lévő szőlőhöz, és visszatérve Demeter jelentette, hogy a

királyi ember szeptember 16-án (f. II. prox. p. fe. Exaltacionis S. Crucis) a határjárás után János mr-t a határosok és szomszédok jelenlétében ellentmondás nélkül beiktatta az említett birtokba. D. sabb. an. fe. B. Mychaelis arch.

Á.: I. Károly király 1326. január 2. (ŠÚA. Pálffy cs. lt. 27. 264., Df. 254 710.)

K.: —

R.: Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 27. 63.

424. 1325. szept. 29.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) tudatja, hogy megjelent előtte Mortundorf-i Simon fia Lőrinc mr. egyrésztől, másrésztől pedig Merth de Steus, Johannes de Merswonky, Wrricus Pregwary és a testvére, Pertoldus, udvari vitézek maguk, valamint Horsundorfi (Horsundorfer - Horsudorfer) Wluengus - Wlwengus özvegye, továbbá leányai: Gedrolth és Ils, valamint fiai: Seuerrydus és Wluengus nevében is, és előadták, hogy a Simon fia Lőrinc mr. és Margit nemes asszony, Horsundorfi Wluengus leánya között létrejött házassági szerződés szerint Margit asszony hitbére fejében az utóbbiaknak 500 talentumot kellene fizetniük atyai birtokaikból, váraikból és javaikból. A felek úgy egyeztek meg, hogy az 500 talentum fejében a Howf nevű, Moson (Musuniensis) megyében fekvő birtokot adják Lőrinc mr-nek, amelyet Wluengus királyi adományként bírt. Hozzá tették még azt, hogy ha az idők folyamán a felek valamelyike ezzel a rendezési móddal nem lenne megelégedve, az atyai javakat illetően osztályt kell tartani, és Margitnak a teljes atyai vagyonból kell kiadni a részét, ugyanakkor Lőrinc mr-nek vagy Margitnak a Howf nevű birtokot a közös osztályba kell adnia. Ha Howf birtokot valaki per útján elvenné, az mindannyiuk közös kára lesz, de Margitnak az említett vagyonból a teljes része meg fog maradni. A felek kérésére a fenti egyezséget és házassági szerződést a király különböző hadjáratokban vérük hullatásával nyújtott szolgálataik fejében védelmébe veszi, és új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevelében megerősíti. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. III. Kal. Oct. Méltóságnevsor.

E.: Dl. 2323. (NRA. 1589. 13.) A hártján lila fonalakon I. Károly király természetes színű viasz kettős pecsétje függ.

K.: F. VIII/2. 605—608., Bgl. III. 204—205.

R.: Doc. Trans. II. 161—162.

425. 1325. szept. 30. Avignon

XXII. János pápa VIII. Bonifác pápa példájára a klarissza apácákat (S. Clare sive S. Damiani seu minorisse dicantur) felmenti a dézsmafizetés és a szentszéki küldöttek ellátása alól. D. Avinione, II. Kal. Oct., pápasága 10. évében.

Á.: 1. Pozsonyi kápt. 1357. szeptember 8. (Dl. 4692., OL. Kamarai lt. Mon. Pos. 46. 20.)

2. Győri kápt. 1385. március 9. (ELTE Kvt. Dipl. autogr. D. 27., Df. 283 416.)

K.: AO. II. 215—216. Á1-ről.

426. 1325. okt. 1. Visegrád

I. Károly király (H) Bechei-i (dict.) Imre mr. kérésére szolgálatai fejében neki adományozza a Hont (Huntensis) megyében fekvő, örökösök nélkül elhalt Péter és Bogomerius Tergenyne nevű birtokát. A király megígéri, hogy ha az oklevelet visszaviszik, privilegiális formában is kiállíttatja. D. in Vysagrad, 3. p. fe. B. Michaelis arch.

E.: Dl. 86 974. (Eszterházy cs. hercegi ág lt. 32. H. 510.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; természetes színű rányomott pecsét csekély töredéke.

Á.: 1. I. Károly király 1336. május 1. (Dl. 87 058., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 32. H. 513.) > I. Lajos király 1347. július 28. (Dl. 87 216., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 32. H. 523.) I. Lajos király 1364. május 12-i megerősítő záradékával.

2. I. Lajos király 1364. május 13. (Dl. 87 389., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 32. H. 522.)

Eml.: I. Lajos király 1347. [július 28.] > Miklós nádor 1350. április 29. (Dl. 87 248., Eszterházy cs. hercegi ág. lt. 32. M. 576.) Napi keltezés nélkül. Valószínűleg az Á1. alapján.

K.: —

Megj.: Az átírók szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

427. 1325. okt. 1. Avignon

XXII. János pápa I. Károly királynak (U) örömét fejezi ki fia születése fölött, amelyről mind a király orvosától és követétől, László, titeli préposttól, mind másoktól értesült. A pápa egyúttal megköszöni a király zsákmányából neki küldött két ifjú tatárt, akiket taníttatni kíván. D. Avinione, Kal. Oct., [pápasága] 10. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1531. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 501–502. Reg-ból.

428. 1325. okt. 1.

János, néhai Péter [fia], trauí (Traguriensis) kanonok, közjegyző Lampredius trauí püspök parancsára átírja [IV.] Béla király 1242. március 18-i, Trau város kiváltságait megerősítő, kettős függő aranybullával (cum dupla bulla aurea pendent) ellátott privilégiumát. A pecsét piros, sárga (cetrini) és fehér színű selyemzsinóron függött. A pecsét előlapján a király trónon ülő alakja látható fején koronával, jobb kezében a végén liliom formájú pálcát tart, baljában pedig aranyalmát, amelyen kereszt van. Az előlap körirata: „✠ Bela dei gracia Vngarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Seruie, Galitie, Lodomerie, Cumanie rex”. A hátoldalon egy pajzsra helyezett kettőskereszt látható. Körirata: „✠ Sigillum quarti Bele secundi Andree regis filii”. Az oklevelet a közjegyző saját kézjeggyel látta el, de Lampredius püspök az átírást megvizsgálva, saját pecsétjét is ráhelyezte az oklevélre. [D.] a. Nat. eiusdem millesimo trecentesimo vigesimo quinto, ind. 8., XXII. János pápa idején, pápasága 9. (!) évében, Károly király (V) uralkodása és Lampredius trauí püspök idején, Kal. Oct.

E.: 1. Traui kápt. lt. No. 48. Smič. szerint.

2. Délszláv Akadémia lt. Zágráb. (JAL.) Reg. Arp. szerint.

K.: Smič. IX. 261. (Az átírt oklevelet l. Reg. Arp. 715.)

429. (1325. okt. 3. előtt)

Szabolcs megye oklevele szerint Bir-i Tamásnak Cheme fia Jánossal szemben (október 3-án) esküt kell tennie.

Eml.: Szabolcs megye 1325. október 3. (Dl. 50 789., Kállay cs. lt. 1300. 142.)

K.: —

430. 1325. okt. 3. Visegrád

I. Károly király (H) hűséges szolgáját (servitor), István mr. soproni (Supruniensis) polgárt és fiait: Istvánt, Bertalant és Vincét valamennyi birtokukkal különös oltalmába veszi, és megparancsolja mindenkinek, különösen a mindenkori soproni (Supruniensis) ispánnak és a soproni (de Suprunio) polgároknak, hogy őket, különösen pedig Egered nevű birtokukat ne zaklassák. D. in Vysagrad, f. V. prox. p. fe. B. Michaelis arch.

E.: GYMSML. 2. Sopron város 81. (Df. 201 715.) A fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

Á.: 1. András soproni alispán 1325. október 30. (GYMSML. 2. Sopron város 82., Df. 201 716.)

2. András soproni alispán 1325. október 30. (Uo. 3803., Df. 205 051.)

3. Győri kápt. 1325. november 25. (GYMSML. 2. Sopron város 83., Df. 201 717.)

K.: HO. II. 37. Á1-ről keltezés nélkül.

R.: Házi I/1. 44. 91 sz., Bgl. III. 206.

Megj.: András alispán és a győri kápt. átírásában István, Vince és Bertalan a fiúk sorrendje. A győri kápt. szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

431. 1325. okt. 3. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Kuchk-i Sándor mr. országbíró szolgálatai fejében a Vasvár (Castriferrei) megyei Papuch birtokot kérte Elk és Chataberfeulde falvakkal, amelyek egykor Kilián (Kylianus) győri préposté voltak, és amelyeket a békétlen időben Demeter bán elfoglalt, továbbá mindkét Pauli-t, amelyek egykor Demeter báné voltak, örökös nélkül elhalt emberek birtokának és így a király adományozási köréhez tartozónak mondvá, megparancsolja a győri kápt.-nak, hogy küldje ki bizonyosságát Molnary-i András királyi emberrel a határok bejárására és Sándor c. beiktatására. Az esetleges ellentmondókat a király elé idézzék meg, és az eljárást írják meg a királynak. D. in Wysegarad, f. V. prox. p. fe. B. Mychaelis arch.

Á.: Győri kápt. (1325. október 19. és december 4. között) > I. Károly király 1325. december 4. > I. Károly király 1332. november 22. (Győri kápt. m. lt. Pápóci prépostság CTH. I. 3. 14., Df. 278 113.)

K.: HO. I. 138—139.

R.: Bgl. III. 205—206.

432. 1325. okt. 3.

Deseu mr., Jakab mr. szabolcsi (Zobole) ispán helyettese és a négy szolgabíró bizonyítják, hogy Bir-i Tamás Cheme fia Jánossal szemben korábbi oklevelüknek (429. sz.) megfelelően a kitűzött időpontban esküvel tisztázta magát. D. f. V. prox. p. fe. B. Michaelis arch.

E.: Dl. 50 789. (Kállay cs. lt. 1300. 142.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; három hátoldalra nyomott pecsétre utaló bevágások láthatók, egyikben hártýacsík.

K.: —

R.: Kállay I. 63.

433. (1325. okt. 4. előtt)

[Tamás] erdélyi vajda megparancsolja [Belső]-Szolnok megyének, hogy a Deswar-hoz tartozó határokat [I. Károly] király privilégiumai szerint járják be.

Eml.: Belső-Szolnok megye 1325. október 4. (Kolozs megye lt., Dés város 11., Df. 253 308.)

K.: ZW. I. Eml-ről.

Ford.: Doc. Trans. II. 162. Eml. alapján. (Román nyelvű)

434. 1325. okt. 4.

Donch mr., zólyomi (Zolum) ispán előtt Madach fiai: Pál c. és Benedek, Tóbiás (Thobyas) fia Zubratham, Myke fiai: János és Deseu, Fülöp fiai: Péter és Thumpus, valamint Wolkan (Wolkam?) fia Miklós egyrésztől, másrésztől pedig Chermek fia Ábrahám (Abraham), Isou fiai: Benedek és Pongrác, valamint Bathur fia Lukács (Lukach) a köztük földfoglalás miatt Donch (?) Thuruch-i officiális, László c. előtt fennálló ügyben fogott bírák, ti. Mochk, Dobzeg, Beke és Fülöp c-k és mások közbenjöttével a következő egyezsége lépnek: a rétet hosszában két egyenlő részre osztják, az egyik rész Madach említett fiainak jut, a másik rész pedig Isou mondott fiainak és Ábrahámnak. Ezen felül Madach fiai Isou fiainak és a többieknek részint méltó becsértékben, részint készpénzben a turóci (Thuruch) konv. előtt öt márkát fizetnek két részletben, tudniillik november 8-án (in oct. OO. SS.) 2,5 márkát és december 7-én (in oct. B. Andree ap.) 2,5 márkát. A bírói részből két részt Madach fiai, a harmadikat pedig Isou fiai és társaik vállalták. D. in fe. B. Francisci conf.

E.: ŠŰA. Beniczky cs. pribóci lt. C. I. 1. (Df. 280 350.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat. A fényképen zárópecsét befűzött szalagja látszik.

K.: —

435. 1325. okt. 4.

Miklós, [Belső]-Szolnok (Zolnok) megyei ispán, G[egus] mr. és István [c.] szolgabírák, kiküldöttek tudatják, hogy megjelentek előttük a Deswar-i esküdtbírák (bírák és esküdtek ?) és valamennyi hospes, bemutatván a vajda nekik szóló parancslevelét, hogy küldjék ki emberüket a Deswar-hoz tartozó határok bejárására, amint Magyarország (Wngarie) királyának, [I. Károlynak] a privilégiumai mutatják. A megye kiküldte officiálisát a szolgabírákkal, akik visszatérve jelentették, hogy a határosokat és szomszédokat összehíva a király privilégiuma szerint a határokat ellentmondás nélkül bejárták. A megye az oklevél keltétől (!) kezdve 8 napig várt, hogy valaki az oklevelüknek (litteram nostram) ellentmond-e. Mivel a szomszédok közül senki sem tiltakozott, az ispán és a szolgabírák a Deswar-i hospeseknek kiadják pecsétjükkel ellátott oklevelüket. D. f. VI. prox. p. fe. B. Michaelis arch.

E.: Kolozs megye lt., Dés város 11. (Df. 253 308.) Csonka. A fényképen hátoldalra nyomott pecsétek befűzött szalagjai látszanak.

K.: ZW. I. 397—398.

Ford.: Doc. Trans. II. 162. (Román nyelvű)

436. (1325. okt. 6. előtt)

I. Károly király (H) elrendeli, hogy 1325. október 6-án (in oct. B. Michaelis arch.) egyrészt Posa fia Miklós, Domonkos fiai: Balázs, Mihály és Elyas, György fiai: Chama és István, Miklós fia Beke, Péter fia János és László fia Péter, Wayda-i nemesek, másrészt pedig az Osl nb. Imre fia Lőrinc mr. között Keled fia Mihály és Onth fia János, királyi emberek, valamint a zalai konv. kiküldöttje előtt osztályt kell tenni a Zala megyei Reche birtokban, amelyen a Szt. Kereszt tiszteletére emelt kőegyház van.

Eml.: Zalai konv. 1325. október 8. (Dl. 2324., NRA. 399. 33.)

K.: Zala I. 187. Eml-ről.

437. (1325. okt. 6. előtt)

Miklós c., Fülöp nádor albírája Ruphayn fia Miklós Semien-i István fia Jánossal szembeni, János atyjának rombolása miatti ügyét október 6-ra (oct. B. Michael arch.) tűzi ki.

Eml.: Miklós alnádor 1325. október 13. (Dl. 50 792., Kállay cs. lt. 1300. 149.)

K.: —

438. 1325. okt. 6. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája előtt Konrád fia Tamás a szintén jelenlévő Semien-i István fia Jánost feloldja Tarkayn birtok atyja, István által történt lerombolása és 100 márkát érő javak elvitele felől. D. in Wysul, in oct. B. Michaelis arch.

E.: Dl. 50 790. (Kállay cs. lt. 1300. 164.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű töredéke.

K.: —

R.: Kállay I. 61. augusztus 8-i kelettel.

439. 1325. okt. 6.

A jászói konv. előtt Miklós fia Benedek fiával Farkassal (Farcasius) többi fia: Miklós, Ruben és Jakab, továbbá Myhalch fia Lachk nevében a Borsod (Borsod) megyei Lazo birtokot egy részt kihalászva megosztják Myko ~ Mikow ~ Mikou fia János és az általa képviselt István fia Mihály, Lazo-i nemesekkel. [D.] in oct. fe. B. Mychaelis arch.

Tá.: Jászói konv. 1380. május 14. > Szécsi Miklós országbíró 1381. július 12. (Dl. 83 378., Bárczay cs. lt. 22. 4.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél a határok leírását is tartalmazta, a jászói konv. 1380. május 14-én az eredeti oklevelet, amely a konv. levéltárában volt, szó szerint írta át.

440. 1325. okt. 6.

A pécsi kápt. előtt Beche-i Egyed mr. és Zulga (dict.) István a köztük eddig lévő kártételekben fogott bírák véleménye alapján egymásnak kölcsönösen elégtételt adván, örök békét és egyezséget kötnek. D. in oct. fe. B. Mychaelis arch.

E.: Dl. 86 975. (Eszterházy cs. hercegi ág lt. 47. W. 3.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi tartalmi kivonat; zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: Koszta L., Bar. tí. 1992/1995. 5—6.

R.: Uo. 5.

441. 1325. okt. 7.

A győri kápt. tudatja, hogy megjelent előtte urai nevében Miklós mr. vajda fiainak: Mórícnak, Istvánnak és Miklósnak az officiálisa és képviselője Elyas egyrésztől, másrésztől pedig Hada fiai: Renoldus és György, a Thokuz-beli Kapy-i nemesek. Elyas előadta, hogy a Huzzyu birtokot vagy földet és a Bayaz(?) birtokot, amelyek miatt I. Károly király (H) és országbírói előtt pert folytattak, urai nevében, mivel azok Hada fiainak a birtokai voltak, átadja nekik úgy, hogy Miklós vajda fiai a birtokokra nézve semmi joggal nem rendelkeznek. A per során érvénytelenített okleveleket átadták. Ha az oklevelet október 7-ig (usque fe. B. Marci conf.) visszaviszik, a kápt. privilegiális formában állítja ki. D. fe. II. prox. p. oct. B. Michaelis arch.

Á.: Vilmos nádor 1338. június 17. (Dl. 2273., OL. Kamarai lt. Mon. Tyrnavia 23. 1.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

442. (1325. okt. 7. v. után) (Újudvar)

Tamás c., Fülöp nádor bírāja előtt a Zala (Zaladiensis) megyei Nova Curia-n 1325. október 7-én (in crast. oct. fe. B. Michaelis arch.) királyi parancsra tartott közgyűlésen János pap felállva azzal vádolta az ott személyesen megjelent Miley-i Miley-t, hogy a Miley-en lévő birtokát három év óta elfoglalva tartja, és hasznát most is élvezi. Miley ezzel szemben azt mondta, hogy János papnak semmikor sem volt Miley-en birtoka, amire János pap bemutatta a csatári (Chatar) konv. okleveleit (instrumenta), amelyek a Miley-n való birtoklását bizonyították. A felek Tamás c. engedélyével, bár Miley-t hatalmaskodás vétkével el kellett volna marasztalni, úgy egyeznek meg, hogy Miley saját és fiai nevében János pap említett birtokrészét átadja neki, miként a csatári konv. privilégiumaiban látszik, János pap pedig minden, eddig köztük keletkezett ügyben Miley-t mentesíti.

Tá.: Zala megye 1348. november 21. (Dl. 3971., NRA. 711. 24.)

K.: Zala I. 479—480. Tá-ról. (A csatári konv. egyik említett oklevelét l. Anjou-oklt. VII. 715. sz.)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

443. 1325. okt. 8. Avignon

XXII. János pápa tudatja, hogy a győri püspöki szék betöltésének jogát magának tartja fenn, és megtiltja az esztergomi érseknek, a kápt.-nak és a kanonokoknak, hogy az ügyben eljárjanak, esetleges intézkedéseiket érvénytelennek nyilvánítja. D. Avinione, VIII. Id. Oct., [pápasága] 10. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1680. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 502. Reg-ból.

R.: Str. III. 70., Doc. Trans. II. 162—163. 344. sz.

444. 1325. okt. 8. Avignon

XXII. János pápa tudatja, hogy a győri püspöki szék betöltésének jogát magának tartja fenn, és megtiltja az esztergomi érseknek, és a győri kápt-nak és a kanonokoknak, hogy az ügyben eljárjanak, esetleges intézkedéseiket érvénytelennek nyilvánítja. D. Avinione, VIII. Id. Oct., [pápasága] 10. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1681. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 502. Reg-ból.

R.: Doc. Trans. II. 163. 344. sz.

445. 1325. okt. 8. Avignon

XXII. János pápa tudatja, hogy a pécsi püspöki szék betöltésének jogát magának tartja fenn, és megtiltja az esztergomi érseknek, a kápt-nak és a kanonokoknak, hogy az ügyben eljárjanak, esetleges intézkedéseiket érvénytelennek nyilvánítja. D. Avinione, VIII. Id. Oct., [pápasága] 10. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1691. Theiner szerint.

K.: Koller II. 342—343., Katona, Hist. crit. VIII. 544—529. (!) Koller alapján, F. VIII/2. 633—634. Koller és Katona alapján, Theiner I. 502. Reg-ból.

R.: Str. III. 70., Doc. Trans. II. 163. 345. sz.

446. 1325. okt. 8. Avignon

XXII. János pápa tudatja, hogy a pécsi püspöki szék betöltésének jogát magának tartja fenn, és megtiltja az esztergomi érseknek, a pécsi kápt-nak és a kanonokoknak, hogy az ügyben eljárjanak. D. Avinione, VIII. Id. Oct., [pápasága] 10. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1692. Theiner szerint.

K.: Koller II. 307. október 5-i kelettel, Theiner I. 502. Reg-ból.

R.: Doc. Trans. II. 163. 345. sz.

447. 1325. okt. 8. Avignon

XXII. János pápa tudatja, hogy a váradi püspöki szék betöltésének jogát magának tartja fenn, és megtiltja a kalocsai érseknek, hogy az ügyben eljárjon, esetleges intézkedéseit érvénytelennek nyilvánítja. [D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 10. évében.]

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1680. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 502. Reg-ból.

R.: Doc. Trans. II. 163. 344. sz.

448. 1325. okt. 8. Avignon

XXII. János pápa tudatja, hogy a váradi püspöki szék betöltésének jogát magának tartja fenn, és megtiltja a kalocsai érseknek, a váradi kápt-nak és a kanonokoknak, hogy az ügyben eljárjanak, esetleges intézkedéseiket érvénytelennek nyilvánítja. [D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 10. évében.]

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1681. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 502. Reg-ból.

R.: Doc. Trans. II. 163. 344. sz.

449. 1325. okt. 8. Avignon

XXII. János pápa tudatja, hogy az erdélyi fehérvári püspöki székhely betöltésének jogát magának tartja fenn, és megtiltja a kalocsai érseknek, hogy az ügyben eljárjon. [D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 10. évében.]

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 1692. Theiner szerint.

K.: Theiner I. 502. Reg-ból.

R.: Doc. Trans. II. 163. 345. sz.

450. 1325. okt. 8.

A zalai Szt. Adorján monostor konv-je tudatja, hogy I. Károly király (H) memorialis oklevele (436. sz.) értelmében egyrészt Posa fia Miklós, Domonkos fiai: Balázs, Mihály és Elyas, György fiai: Chama és István, Miklós fia Beke, Péter fia János és László fia Péter, Wayda-i nemesek, másrészt pedig az Osl nb. Imre fia Lőrinc mr. között Keled fia Mihály és Onth fia János nemesek, királyi emberek, valamint a konv. kiküldöttje előtt október 6-án (in oct. B. Michaelis arch.) osztályt kellett tenni a Zala (Zaladiensis) megyében fekvő Reche birtok fölött, amelyen a Szt. Kereszt tiszteletére emelt köegyház van. A megjelölt napon az osztályt Mihály és János, királyi emberek és Lőrinc mr., zalai apát jelenlétében végrehajtották. Reche birtok északi fele az épületekkel és szántóföldekkel a mondott egyház földjéig Posa fia Miklós, Domonkos fiai: Balázs, Mihály és Elyas, György fiai: Chama és István, Miklós fia Beke, Péter fia János és László fia Péter birtokába jutott az egyház nyugati részétől a cserjéig terjedő curia-hely kivételével, amely a Lőrinc mr-nek jutott rész silányabb volta miatt a birtok dél felé eső felével, az ahhoz tartozó épületekkel és szántóföldekkel egészen Cumpe (Cumpa?) határáig Lőrinc mr-nek jutott. Hj.: Bokonuk folyó, az említett falu közepe, az említett egyház, földdel körülhánt fiatal díófa, a Woyda-ra vivő út mellett cserjés, az út mellett egy nagy tölgyfa, szántóföldek, újból emelt földből és fából készült határok, Bylle föld. Az észak felől fekvő másik rész Miklósnak és említett rokonainak jutott. Lőrinc mr-nek jutott a szántóföldek másik része, amelynek határai: domb csúcsa, Kuraz falu, Reche folyó, gyümölcsfa, ugyanazon hegyháton Kuraz falu szántóföldjei, út, a Bochonog-i nemesek határai. Ugyanazon földnek ugyanazon út által elválasztott nyugati része Miklósnak és rokonainak maradt az alábbi határokkal: erdőnek is alkalmas (?) út, amely Kuraz faluból jön, hegyhát, ugyanaz az út, irtvány szántóföldek, tölgyfa, Egyed fiai, Chopy-i nemesek földje, Máté földjei. Az út és a határok által elválasztott másik rész Lőrinc mr-é lett. Miklósnak és Balásznak jutottak a következő szántóföldek: a Suul-i nemesek és Cumpa fiainak határai, Bokonuk folyó. Ugyanazon földnek a déli részen lévő felét Lőrinc mr. kapta: nagy tölgyfa, Ond faluba menő út, Bokonuk folyó, nagy egurfafa. A birtokon épült Szt. Kereszt egyház kegyúri joga közös maradt. D. 3. p. oct. prenot. (oct. B. Michaelis arch.)

E.: DI. 2324. (NRA. 399. 33.) Hátoldalra nyomott pecsétre utaló bevágások láthatók.

Tá.: Zalai konv. 1367. december 31. > Garai Miklós nádor 1384. június 19. > Pálóczi László országbíró 1450. december 13. (GYMSML. 2., Niczky cs. lt. 185. (4794.), Df. 209 290.)

K.: Zala I. 187—189. E-ről.

R.: F. VIII/7. 178—179.

451. (1325. okt. 10. előtt)

Pál bán fia István mr., kőrösi ispán meghagyja a császári kápt-nak, hogy emberével, Wlkoy fia Simonnal Márton fia Péter fiait: Mártont és Istvánt Bertalan fia Lászlóval szemben idézzék meg az ispán elé.

Eml.: Császári kápt. 1325. október 12. (Dl. 35 848., Kukuljevics gyűjt.)

K.: Smič. IX. 263. Eml-ről.

452. (1325. okt. 10. előtt)

Szabolcs megye oklevele szerint Mihály fia Mihály mr-nek Lengel (dict.) Jánossal szemben 2 finom ezüst márka megfizetése ügyében (október 10-én) esküt kell tennie.

Eml.: Szabolcs megye 1325. október 10. (Dl. 50 791., Kállay cs. lt. 1300. 156.)

K.: —

453. 1325. okt. 10.

Deseu mr., Jakab mr. szabolcsi (Zobolc) ispán helyettese és a négy szolgabíró bizonyítják, hogy Mihály fia Mihály mr. Lengel (dict.) Jánossal szemben 2 finom ezüst márka megfizetése miatt folyó ügyében korábbi oklevelüknek (452. sz.) megfelelően a kitűzött időpontban az esküt letette. D. f. V. prox. p. fe. B. Dionisi conf.

E.: Dl. 50 791. (Kállay cs. lt. 1300. 156.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; három természetes színű, kerek pecsét töredéke látható.

K.: —

R.: Kállay I. 63. tévesen Lengel Jánost mondva az eskü letevőjének.

454. 1325. okt. 10.

A nyitrai kápt. előtt Wasard-i Péter fia György egyrésztől, másrésztől az ugyanoda való Lotár (Lothardus) fia Miklós minden köztük levő ügyben kölcsönösen engedve teljes egyezsége és békére jutnak azzal a megkötéssel, hogy ha a későbbiekben nyíltan vagy titkon bármit egymás ellen tennének, vagy egymásnak kárt okoznának, és azt négy általuk e célból választott nemes: Bereck (Briccius) fia Jakab, Sook-i Pál, illetve Wasard-i Leustachius és Zily-i Barnabás bizonyítaná, akkor a kárt okozó félnek a másik számára 20 márkát kell fizetnie. D. f. V. prox. p. oct. B. Michaelis arch.

E.: Dl. 75 524. (Sándor—Metternich cs. lt. B. 2. 3.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű csekély viaszmaradványai.

K.: —

455. 1325. okt. 11.

A [buda]felhévízi (Calide Aque) Szt. Háromság egyház keresztesének konv-je előtt Antigarius fia Miklós, Echer-i nemes az ugyanoda való Simon fia Péter beleegyezésével Echer-en lévő teljes birtokának a felét nővére ugyanazon birtokrészen lévő negyedének épségben hagyásával szántóföldekkel, műveletlen földekkel, erdőkkel és rétekkel nővére fiának,

Miklósnek adományozza ellentmondás nélkül az eredeti oklevélben foglalt kikötésekkel. [D.] f. VI. prox. an. quind. B. Mychaelis.

Tá.: Bebek Detre nádor 1399. augusztus (ŠA. Brno, Seilern cs. lt. 3. 118., Df. 249 167.)

K.: —

R.: Bakács, Pest m. 136. 413. sz.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt és chirographált.

456. (1325. okt. 12. előtt)

I. Károly király megparancsolja a váradi kápt-nak, hogy Hudus-i Jakou királyi emberrel vizsgálja meg: a Zalard és Zothmar közötti út Olazy-n vagy Zekulhyda-n keresztül haladva egyenesebb-e.

Tá.: I. Károly király 1325. október 12. (Keglevich cs. lt.) AO. szerint.

K.: AO. II. 217. Tá-ról, Doc. Trans. II. 369. AO. alapján Tá-ról.

457. (1325. okt. 12. előtt)

A váradi kápt. I. Károly király parancsára (456. sz.) jelenti, hogy Hudus-i Jakou királyi ember és Pál mr. kanonok látták és a megyebeliectől megtudták: a Zekulhyda-n át vezető út az egyenesebb és használatosabb.

Tá.: I. Károly király 1325. október 12. (Keglevich cs. lt.) AO. szerint.

K.: AO. II. 217. Tá-ról, Doc. Trans. II. 369. AO. alapján Tá-ról.

458. 1325. okt. 12.

I. Károly király, bár az ország nemeseinek és lakosainak igaz jelentéséből megtudta, hogy az általa Cyne (dict.) Péternek, fiainak: Dubou-nak és Morouch-nak, valamint testvérének, Beeke-nek Olazy nevű Bihar (Bihoriensis) megyei falujukban adományozott vám kárára van a Durug fia Péter fiai: Johachinus ~ Joachinus és Péter Zekulhyda ~ Zekulhida nevű Bihar megyei falujukban a Zalard és Zothmar közötti úton régóta szedni szokott vámnak, mégis megparancsolta a váradi kápt-nak, hogy küldje ki emberét Hudus-i Jakou királyi emberrel és vizsgálják meg: a Zalard és Zothmar közötti út Zekulhyda vagy Olazy falun keresztül menve egyenesebb-e (456. sz.). A kápt. jelentette a királynak, hogy Jakou királyi ember és Pál mr. kanonok látták és a megyebeliectől megtudták: a Zekulhyda-n át vezető út egyenesebb és használatosabb (457. sz.). Ezért a király az Olazy-i vámot illető adományát visszavonja, a vonatkozó okleveleket érvénytelennek nyilvánítja, Péter fiainak pedig visszaadja a Zekulhyda-i vámot. A király egyúttal megparancsolja a Zalard és Zothmar között közlekedőknek, hogy csak a Zekulhyda-n keresztül vezető utat használhatják, és tartoznak ott megfizetni a törvényes és szokott vámot. A király az alábbi szolgálatokért adja vissza a vámot Péter fiainak: Durug fia Péter fiai az elmúlt nehéz időkben a király ellenfeleivel szemben sok csatában részt vettek, és vérüket hullatták. Kopaz egykori nádor cinkosaival a király ellen támadva a [IV.] László király halálával elkezdett felségsértés bűnét Károly király elleni bűnnel akarta befejezni, a király elől menekülve Solyumku várába húzódott, amelyet a király serege körülzárt. A várral szemben két erődítést (castella) emeltek, az egyikbe Johachinus mr-t, a másikba Apay fia Istvánt küldte a király a vár elfoglalására és az élelmiszerek várba szállításának megakadályozására. Moyus fia Moyus Kopaz-nak segítséget hozva az erődöket körülvette és megtámadta, Apay fia István erődjét elfoglalták, őt magát pedig elfogták, Johachinus mr. azonban hősiességében megvédte az erődjét, rokonai és szervensei közül sokan meghaltak, ő és övéi vérüket hullatták.

Kopaz Johachinus mr. által szorongatva Solumkow várát nem tudta sokáig megtartani, és a vár elfoglalása után Kopaz-t is elfogták, és a király elé vitték. Mielőtt Kopaz erre a végre jutott volna, mialatt Péter fiai és testvérük, Durug a falakkal körülvett Mendzenth nevű monostorukban tartózkodtak, Kopaz a testvéreivel és cinkosaival a monostort megtámadta, Durug-ot megölték, de a monostort nem tudták elfoglalni. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. IV. Id. Oct. Méltóságnévsor.

E.: Keglevich cs. lt. Zöld-fehér selyemzsinóron függött pecsét nyomaival. AO. szerint.

K.: AO. II. 216—219., Doc. Trans. II. 369—371. AO. alapján.

Ford.: Doc. Trans. II. 164—166. (Román nyelvű), Középk. Hist. 160—162. (Narratio, magyar nyelvű)

Megj.: AO. méltóságnévsort nem közöl, csak utalásokat ad.

459. 1325. okt. 12. Avignon

XXII. János pápa tudatja az esztergomi egyházmegyéhez tartozó pozsonyi préposttal és a komáromi (Camarim) főesperessel, valamint Manuel de Flisco-val, az arraz-i (Atrebatensis) egyház kanonokjával, hogy mivel a váci (Vatiensis) egyház préposti stalluma László [fia] Lőrinc prépost halálával megüresedett, a váci prépostságot János [fia] Antal, váci kanonoknak és titeli (Titulensis) örkanonoknak adta. Megparancsolja, hogy ketten, vagy közülük egy menjen az említett prépostságra, és Antalt iktassák be a préposti jogokba, birtokokba, az azokkal járó tartozékokba és javadalmakba. Egyúttal a titeli örkanonokságot üresedésben lévőknek nyilvánítja. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápasága] 10. évében.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 168. Theiner szerint, RV. 80. 168. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 24. 161. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 503. Reg-ból.

R.: Ortway, Pozsony III. 201., Mollat VI. 17. No. 23 546.

460. 1325. okt. 12. Avignon

XXII. János pápa tudatja László [fia] Jánossal, a váci egyházmegyéhez tartozó Zolivih-i főesperessel, hogy az üresedésben lévő váradi kanonokságot neki adja. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápasága] 10. évében.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 152. Theiner szerint, RV. 80. 152. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 24. 145. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 504. Reg-ból.

R.: Mollat VI. 17. No. 23 544., Doc. Trans. II. 166. 347. sz.

Megj.: Valószínűleg János szolnoki főesperesről van szó.

461. 1325. okt. 12. Avignon

XXII. János pápa megparancsolja a budai (Budensis) és a váradi (Waradiensis) Szt. László egyház prépostjának, valamint Petrus de Verulis, krakkói (Cracoviensis) kanonoknak, hogy [László fia] Jánost, a váci egyházmegyéhez tartozó Zolivih-i főesperest [a váradi] kanonokságba iktassák be. [D. Avenione, IV. Id. Oct., pápasága 10. évében.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 152. Theiner szerint, RV. 80. 152. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 24. 145. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 504. Reg-ból.

R.: Mollat VI. 17. No. 23 544., Doc. Trans. II. 166. 347. sz.

Megj.: Vö. 460. sz.

462. 1325. okt. 12. Avignon

XXII. János pápa megerősíti Lászlónak a kalocsai egyházmegyében lévő titeli préposttá választását. [D. Avenione, IV. Id. Oct., pápasága 10. évében.]

Reg.: 1. ASV. RV. 80. 164. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 24. 153. Mollat szerint.

K.: —

R.: Mollat VI. 17. No. 23 545.

463. 1325. okt. 12.

A csázmái kápt. jelenti Pál bán fia István mr., kőrösi (Crisiensis) ispánnak, hogy meghagyására (451. sz.) Wlkoy fia Simonnal, István mr. emberével kiküldte Myke-t, a Gorichai Szt. Péter kápolna papját, hogy Márton fia Péter fiait: Mártont és Istvánt idézzék meg az ispán elé Bertalan fia Lászlóval szemben. A kápt-i ember visszatérve jelentette, hogy az ispán embere október 10-én (f. V. prox. p. fe. B. Dionysii mart.) Péter fiait Boxinchi nevű birtokukon megidézte. Péter fiainak jobbágyaikat: Benedeket és fiát, Benk-et, valamint Györgyöt Lászlóval szemben október 21-re (f. II. prox. p. fe. B. Luche ew.) az ispán elé kell állítania. D. sabb. prox. p. fe. S. Dionisii mart.

E.: Dl. 35 848. (Kukuljevics gyűjt.) Papír, hátoldalán azonos kéz írásával az ispánnak szóló címzés; a csázmái kápt. mandorla alakú, természetes színű zárópecsétjének körirat-maradványai látszanak.

K.: Smič. IX. 263.

464. (1325. okt. 13. előtt)

A vasvári kápt. előtt János fia Lőrinc Miklós fia János, Byr-i nemest október 13-ra (quind. B. Michaelis arch.) perbe idézi az országbíró elé.

Eml.: Sándor országbíró 1325. október 20. (AL. Sennyey lt. 27. 17., Df. 253 129.)

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) Eml-ben. 1757. június 3.

K.: —

465. 1325. okt. 13. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája a személyesen jelenlevő Ruphayn fia Miklósnak a szintén jelenlevő Semien-i István fia Jánossal szemben János atyja, István rombolása miatt Miklós c. korábbi oklevele (437. sz.) szerint október 6-ra (oct. B. Michael arch.) kitűzött ügyét november 18-ra (ad oct. B. Martini conf.) halasztja. D. in Wysul, 8. term. prenot. (oct. B. Michael arch.)

E.: Dl. 50 792. (Kállay cs. lt. 1300. 149.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma, természetes színű viasz csekély maradványával.

K.: —

R.: Kállay I. 63.

466. 1325. okt. 13. Avignon

XXII. János pápa [Boleszló] esztergomi érseknek lehetőséget ad arra, hogy László, a kalocsai egyházmegyei titeli prépost és János, az esztergomi egyházmegyei szepesi prépost egymás között elcseréljék prépostságukat [D.] Avenione, III. Id. Oct., [pápasága 10. évében.]

Reg.: 1. ASV. RV. 80. 269. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 24. 228. Mollat szerint.

K.: —

R.: Mollat VI. 19. No. 23 564.

467. 1325. okt. 13. Veszprém

Henrik veszprémi püspök és örökös ispán, királynéi kancellár tudatja, hogy Durugd-i Pál fia István c. leánya, Deuecher-i Gyula ~ Gula fia László özvegye hitbéréért és jegyajándékáért és Kuchk-i Dénes c. nővére, László anyja hitbéréért és jegyajándékáért László birtokait illetően a püspök elé perbe hívták László rokonait és szomszédait: Márton fia Miklóst, Lőrinc fia Jánost, Gungus fia Miklóst és Hernaldus-t, Deuecher-i nemeseket. A püspök az említett nemeseknek meghagyta, hogy a felek a birtokra becsúsókat (extimatores) vigyenek. A felek visszatérve előadták, hogy a becsúsók azt a 12 holdnyi Hedur Zeel nevű szántóföldet és a nagy (magnum dictum) malmot Deuecher birtok területén, amelyeket László valamennyi rokona, különösen Márton fia Miklós, Lőrinc fia János és a többi fent említett beleegyezésével — akik a püspök előtt szintén beleegyezésüket adták — végrendeletében lelki üdvéért a Deuecher-i Szt. Péter egyháznak hagyott, a hitbér és jegyajándékokat illetően 3 márkára becsülték. A 3 márkát Péter, a Szt. Péter egyház papja a püspök előtt hiánytalanul megfizette István és Dénes c-eknek, akik az összeget illetően mentesítik őt. Ezenkívül Miklós, János, Miklós és Hernaldus saját és valamennyi rokonuk nevében a 12 hold földet és a malmot László végrendeletének megfelelően a Szt. Péter egyháznak hagyják. Az ügyről a püspök függőpecséttel ellátott oklevelet ad ki. D. Veszprém (?), in quind. B. Michaelis arch. A.

E.: VEML. 271., Veszprémi kápt. hh. lt. Test. secul. 7. (Df. 230 047.) A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

K.: —

468. 1325.(?) okt. 13.

A somogyi (Simigium) Szt. Egyed konv. Mére-i Mihály mr. és fiai: Márton mr., Dessu (!) és Domonkos mr. kérésére rányomott pecséttel ellátott nyílt oklevélbe foglalja a kérelmezők által örökölt birtokaikban a konv. által bizonyosságul kiküldött Márton pap előtt tett alábbi birtokosztályt: Mére falu Kapos felőli felét és három másik birtokot: Dada-t, Baard-ot és Sennat Márton mr. és Dessu kapták közösen minden hasznával és tartozékával, Mére másik, Balatin felőli felét a maradék két birtokkal: Tuteus-sal és Kereky-vel Mihály mr. és Domonkos mr. kapták hasonló módon. D. in quind. B. Michaelis arch. a. Domini 1325.

Má.: DI. 5717/3. (NRA. 296. 24.) A veszprémi kápt. 1325.(!) március 24-i átírásában. XVIII. századi.

K.: —

R.: Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 27. 61. 1324. október 13-i kelettel.

Megj.: Mivel az átíró oklevél keltezése 1325. március 24., vagy a fenti vagy az átíró oklevél keltezését a másoló tévesen írta le.

469. 1325. (okt. 13. után)

Sándor c. országbíró oklevele szerint Zalazegh-i Pál mr. a Zala (Zaladyensis) megyei Kukuenyus nevű birtok örökség címén való visszaadását kérte [I. Károly] királytól. A király meghagyta (376. sz.) a zalai konv-nek, hogy Budyz (dict.) Pál királyi emberrel a szomszédok jelenlétében a birtok határait a régiak mentén járják be, és Pál mr-t iktassák be, ha ellentmondók nem lesznek. Amikor a királyi ember a határokat be akarta járni, Torda fiai: Imre és Torda eltiltotta attól, mert a birtok felét és az azon Mindenszentek tiszteletére emelt egyházat magukénak mondták. A királyi ember ezért bizonyítékaikkal együtt az oklevél kelte előtti legközelebbi augusztus 29-re (ad quind. fe. Assump. B. virg. tunc prox. preteritas) az országbíró elé idézte az ellentmondókat Pál mr-rel szemben. Az ügyet akkor első időpont címén a legközelebbi október 13-ra (ad quind. fe. B. Mychaelis arch. tunc venturas) halasztották. A kitűzött időpontban Pál mr. helyett a somogyi konv. ügyvédvalló oklevelével Ayka-i István jelent meg, és a birtokot Pál mr-ének mondta. Torda fiai a veszprémi kápt. 1279. évi oklevelét mutatták be, amely szerint a birtok felét a Mindenszentek egyház felével és ugyanazon egyház harmadrészével együtt Péter fiai: András és Benedek 11 márkáért eladták Torda-nak. Pál mr. ügyvédje azt mondta, hogy a birtok eladói a legközelebbi rokonai voltak Pál mr-nek, aki ezért kérte magának a birtokot, Pál az eladás idejétől kezdve semmilyen pert nem indított, nem tiltakozott, és semmilyen tiltakozó levelet nem adatott ki. Mivel Torda, majd fiai a vásárlástól kezdve 45 éven keresztül a mondott birtok felének a birtokában voltak, Sándor országbíró a bíróságban vele együttlévő bárókkal és nemesekkel a mondott birtok felét vásárlás címén Torda fiainak ítéli.

Tá.: Imre nádor 1374. október 29. (MTA. Könyvtár. Kézirattár 174., Df. 243 942.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

470. 1325. okt. 14. Avignon

XXII. János pápa erdélyi fehérvári (Transilvanensis Albeville) kanonokságot ad Woliricus Pauli Boyani de civitate Austriae számára. D. Avinione, II. Id. Oct., [pápasága] 10. évében.

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 833. Theiner szerint, RV. 80. 833. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 504. Reg-ból.

R.: Mollat, VI. 19. No. 23 570., Doc. Trans. II. 166. 348. sz.

471. 1325. okt. 14. Avignon

XXII. János pápa[, mivel erdélyi fehérvári (Transilvanensis Albeville) kanonokságot adott Woliricus Pauli Boyani de civitate Austriae számára,] megparancsolja a gradói pátriárkának és a váradi püspöknek, valamint az aquilejai dékának, hogy [Woliricus-t] iktassák be a kanonokságba. [D. Avinione, II. Id. Oct., pápasága 10. évében.]

Reg.: ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 833. Theiner szerint, RV. 80. 833. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 504. Reg-ból.

R.: Mollat, VI. 19. No. 23 570., Doc. Trans. II. 166. 348. sz.

472. 1325. okt. 15. Debrecen

I. Károly király (H), mivel Zalowk-i Márk (Mark) fia Lóránt (Rolandus) panaszt tett a király előtt, hogy Jakab fia István udvari ifjút Fülöp nádor embere és az egri kápt. kiküldöttje eltiltották Zalowk nevű birtokának használatától és haszonvételeitől, István azonban nem engedelmeskedett, meghagyja az egri kápt-nak, hogy Vgra fia Miklós vagy Lodomér fia János királyi emberrel derítse ki az igazságot. D. in Debrecen, f. III. prox. p. quind. B. Mychaelis arch.

Á.: Egri kápt. 1326. április 4. (Dl. 76 356., Zichy cs. lt. 1. 1.)

K.: Z. I. 278. Á-ról.

473. 1325. okt. 16. Derecske

I. Károly király (H), mivel Egyed fia Iwan c. elpanaszolta neki, hogy a Szabolcs (Zabolch) megyei Kalou ~ Kaalou falujában a király által hű szolgálataiért minden szombatra engedélyezett hetivásár sérelmére Dausa egykori nádor fiai a szomszédban fekvő Bezermen falujukban szintén szombatonként vásárt tartanak, a Bezermen falui vásárt eltörli, a Kalou faluit pedig megerősíti és különös oltalmába veszi. D. in Derecke, f. IV. prox. p. quind. B. Micaelis arch.

E.: Dl. 50 793. (Kállay cs. lt. sz. n.) Hátoldalára nyomott nagy, kerek pecsét nyoma látható.

K.: AO. II. 219—220.

R.: Kállay I. 63.

474. 1325. okt. 16.

György testvér, a [buda]felhévizi (Calide aque) Szentháromság egyház kereszteseinek perjele és a konv. előtt Echer-i Lukács (Lucachius) fia Márk (Marcus) az esztergomi kápt. ügyvédvalló oklevelével fivérét, Tamást is képviselve a Pest (Pestiensis) megyei Echer nevű birtokukat mások jogainak épségben hagyásával 3 már megkapott forgalmi értékű ezüst márkáért 10 évre zálogba adja az ugyanoda való Cychboy c-nek. Ha Márk 10 év leteltével a birtokot nem tudná visszaváltani, akkor fogott bírák becslése alapján Cychboy c. a 3 márkának megfelelő részt kiveheti a birtokból, a többit pedig tartozik visszaadni. Márk Neek-i Balázs c. útján előadta, hogy mivel köztük és József (Joseph) mr., királyi kamaraispán között per van, ha helyettük Cychboy c. fizetne, akkor ők tartoznak azt a birtokhoz vállalni. D in fe. B. Galli conf.

E.: ŠÚA. Zay cs. ugróci lt. D. 1. 21. (Df. 265 841.) A fényképen pecsét nyoma nem látszik.

K.: —

R.: Bakács, Pest m. 136. 414. sz.

475. 1325. okt. 16.

A zalai Szt. Adorján egyház konv-je jelenti I. Károly király 1325. szeptember 3-i parancsára (389. sz.), hogy kiküldöttje és László királyi ember Chaba-nak a Pulah birtokon lévő birtokrészét bejárták, és Lenche (dict.) Mihályt ellentmondás nélkül beiktatták. D. in fe. B. Galli conf.

Á.: I. Károly király 1325. november 24. (Dl. 2319., NRA. 569. 49.)

K.: —

476. (1325. okt. 17. előtt)

Szabolcs megye oklevele szerint Mihály fia Mihálynak (október 17-én) hatodmagával esküvel kell tisztáznia magát Lengel (dict.) Jánossal szemben 10 márkányi károkozás és egy pey színű ló elvesztésének vádja alól.

Eml.: Szabolcs megye 1325. október 17. (Dl. 50 794., Kállay cs. lt. 1300. 153.)

K.: —

477. 1325. okt. 17.

Deseu mr., Jakab mr. szabolcsi (Zobolc) ispán helyettese és a négy szolgabíró bizonyítják, hogy Mihály fia Mihály korábbi oklevelük (476. sz.) értelmében a kitűzött időpontban hatodmagával esküvel tisztázta magát Lengel (dict.) Jánossal szemben 10 márkányi károkozásának és egy pey színű ló elvesztésének vádja alól. D. f. V. prox. p. fe. B. Galli conf.

E.: Dl. 50 794. (Kállay cs. lt. 1300. 153.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; három zárópecsétre utaló bevágások láthatók, közülük egyikben kerek, természetes színű viaszpecsét töredéke.

K.: —

R.: Kállay I. 63.

478. 1325. okt. 17.

A csázmai kápt. Hegen fia Márk (Mark), Orbán (Urbanus) fia János és Kamarcha-i Mortunus fia Iwachinus fia Miklós kérésére átírja I. Károly király 1325. július 8-i nyílt oklevelét (309. sz.), amelyben rendezi a szlavón bán törvénykezési jogkörét. [D.] in vig. B. Luce ew.

Á.: Csázmai kápt. 1421. október 1. > Csázmai kápt. 1439. május 22. (AH. Privilegia Regni 5., Df. 268 069.)

Má.: AH. Arch. Cap. Zagrab. OL. I. P. 8. (Df. 275 022.) Á. alapján.

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

479. (1325. okt. 18. előtt)

Lodomérnak, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás egyház prépostjának oklevele szerint Vezekin-i Miklós c. fia Fülöp mr-nek egyrészről, másrészről pedig Zegi-i Buken fia Jakabnak a köztük lévő ügyben előtte meg kell jelenniük.

Eml.: Lodomér esztergom-előhegyi prépost 1325. október 18. (Dl. 98 417., Tajnay cs. lt. 1. 8.)

K.: —

480. 1325. okt. 18. Visegrád

Sándor c., I. Károly király (H) országbírója tudatja, hogy Gergely fia Senye ~ Senie ~ Seney az esztergomi (Strigonium) Szt. István király konv. idéző levelével 1324. december 11-re (f. III. p. quind. B. Katherine virg.) az országbíró elé perbe hívta Libad-i Bench fia Rophaynus-t ~ Rophayn-t. Az ügyet először első időpont miatt [1325.] február 9-re (ad oct. Purif. B. virg.) halasztotta, másodszor, midőn a Senye-t az országbíró ügyvédvalló oklevelével képviselő Móric (Mauricius) a személyesen jelenlévő Rophayn előtt (ad inquisitionem ipsius Rophayn) felfedte az ügy lényegét, Rophayn végső időpontot kért, mivel az ügy súlyosságánál fogva rokonai tanácsa nélkül nem felelhetett. Ezután a felek akaratából békekötés céljából az országbíró több oklevelével az ügyet előbb március 20-ra (ad oct. Med. Quadr.), majd május 1-re (ad oct. B. Georgii mart.), ötödszörré június 9-re (ad quind. fe. Pent.), és hatodszorra október 6-ra (ad oct. B. Michaelis arch.) halasztotta végső feleletadásra. A kitűzött időpontban a Senye-t az országbíró oklevelével képviselő Gergely fia Péter Rophayn jelenlétében előadta, hogy a Libad ~ Lybad nevű birtok, amelyen a Keresztelő Szt. János tiszteletére emelt köegyház van, Senye öröksége és mintegy 70 évvel korábban előbb Rophayn nagyatyja, majd az apja, végül ő maga hatalmasul elfoglalta és elfoglalva tartja. Ezt hallván Rophayn azt válaszolta, hogy a birtok örökség jogán őt illeti, az ott lévő templomot és kőpalotát a nagyapja és az ősei építették, és ugyanezt ő és elődei mindig békében birtokolták. Amikor az országbíró megkérdezte Senye ügyvédjét: vajon urának elődei közül valaki Rophayn-tól vagy elődeitől a birtokot bírósági úton követelte-e, vagy a hatalmaskodás miatt valamilyen kápt. vagy konv. előtt tiltakoztak-e, Péter ügyvéd nem tudott semmilyen oklevelet vagy bizonyítékot felmutatni, amelynek címén a birtokot bírni lehetne, vagy lehetett. Mivel az egyházi jog és a szokásjog szerint, ha valaki birtokát 32 éven keresztül háborítatlanul bírja, bíróság előtt tőle azt semmilyen módon nem lehet elvenni, s mivel Senye ügyvédje semmiféle tiltakozó oklevelet nem tudott bemutatni a birtok ügyében, az országbíró a bíróságában vele együtt lévő bárókkal és nemesekkel az egyházas birtokot a palotával és minden más hasznával, régi határaival Rophayn-nak ítéli, és Senye-t valamint utódait a birtok ügyében örök hallgatásra ítéli, és az ítéletről Rophayn részére függőpecséttel ellátott privilegiális oklevelet ad ki. D. in Vysagrad, in fe. B. Luche ew.

E.: Esztergomi kápt. m. lt. 27. 2. 1. (Df. 236 537.) A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

K.: Str. III. 70—72.

481. 1325. okt. 18.

Seffridus testvér, almádi (Almad) apát és a konv. előtt Katha asszony, Felső (Superior) Kezy-i Ágoston fia Péter özvegye egy telket (sessio), amely atyjáé volt, Kezy-i Simon fia Lászlónak ad csereként, László pedig egy másik, az asszony ugyanazon telke mellett nyugat felől fekvő telket ad Katha-nak úgy, hogy a telek felét, amely telek egykor Katha atyjáé, Detricus-é volt, Katha Fabius Péternek adja, továbbá három hold földet a Jegenesmalom nevű malom mellett, fél holdat azon a földön, amely a malomhoz megy, másik, Karachon határai felé

hajló fél holdat, továbbá más birtokokat, amelyek Detricus-t illetnék, valamint felerészt a malomban, a régi szőlőben és a kaszálóban Margit asszonynak és általa jegyesének, Fabius Péternek adja az eredeti oklevélben leírt feltételek mellett. [D.] in fe. B. Luce ew.

Má.: Veszprémi püspöki lt. 452. Misc. 5. (Df. 230 084.) Garai Miklós nádor 1415. június 29. > ? tartalmi átírásában. XV. századi.

K.: —

482. 1325. okt. 18.

Seffridus testvér, al mádi (Almad) apát és a konv. oklevele szerint Simon fia László és Miklós fia Tamás Barnabás, Kezy-i szabó (sartor) özvegyének hitbérét és jegyajándékát és az özvegy leányának, Annának a leánynegyedét Annának és Gwlach-i Lampert fia Pálnak megfizették. [D.] in fe. B. Luce ew.

Má.: Veszprémi püspöki lt. 452. Misc. 5. (Df. 230 084.) Garai Miklós nádor 1415. június 29. > ? említésében. XV. századi.

K.: —

483. 1325. okt. 18.

A pécsi kápt. előtt Ambrus fia Jakab c. fiai: István és Miklós maguk és édestestvéreik: János mr. és Máté nevében is egyrésztől, másrésztől pedig Gereдей-i János fiai: Lőrinc és András maguk és édestestvéreik: Fülöp és Máté, továbbá az ugyanazon Gereдей-i István fiai: István és Beke nevében is az említett Istvánnak Jakab fiai: István és Miklós által való véletlen megsebesítése ügyében fogott bírák közbenjöttével úgy egyeznek meg, hogy december 13-án (in oct. B. Nicolai conf.) a kápt. pécsi embere előtt fogott bírák: Hektor, János fia Pál és Lonoetus fia Beke Jakab c. fiai részéről, Lénárd (Leonardus) fia István, Sándor fia Miklós és Pál fia Pál Gereдей-i János fiai részéről ítélni fognak a felek között. Megegyeztek a felek abban is, hogy ha valamelyik fél a fogott bírák ítéletét nem fogadná el, 15 márkát tartozik fizetni a másik félnek, s ha a két fél bármelyike a december 13-ig terjedő időben bírósághoz fordulna, a másik félnek ugyancsak 15 márkát kell fizetnie, és bármelyik bíróság elé idézhető lesz. Beke a testvére nevében is vállalta: ha a fogott bírák ítéletét nem fogadná el, a per előtt Gereдей-i János fiainak 20 márkát fizetnek. D. f. VI. prox. p. fe. B. Galli conf.

E.: Dl. 67 693. (Tallian cs. lt. 16.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; mandorla alakú természetes színű zárópecsét maradványa.

K.: Koszta L., Bar. tí. 1992/1995. 7.

R.: Uo. 6—7.

484. 1325. okt. 18.

Lodomér, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás egyház prépostja, B[oleszló] esztergomi érsek, örökös ispán lelki ügyekben általános helynöke a Vezekin-i Miklós c. fia Fülöp mr. és Zegi-i Buken fia Jakab között a prépost korábbi oklevele szerint (479. sz.) fennforgó ügyet a felek akaratából november 8-ra (ad oct. fe. OO. SS.) halasztja a korábbi oklevelének megfelelően. Ha november 8-ig vagy november 8-án a felek egyezségre jutnának, akkor az egyezséget november 13-án (6. dict. oct.) jelentsék neki, ha nem tudnak megegyezni, november 8-án előtte meg kell jelenniük. D. in fe. Luce ew.

E.: Dl. 98 417. (Tajnay cs. lt. 1. 8.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro comite Philippo filio Nicolai de Vezekin ...; egy nagyobb, mandorla alakú zárópecsét nyoma befűzött hártýacsíkkal és egy kisebb pecsétre utaló bevágások.

K.: —

485. (1325. okt. 19—dec. 4. között)

A győri kápt. I. Károly király (H) 1325. október 3-i parancsára (431. sz.) jelenti, hogy Molnari-i András királyi ember és Lampert mr. kápt-i kiküldött október 19-én (sabb. prox. p. fe. B. Luce ew.) a szomszédok jelenlétében a birtokok határait bejárták, és Sándor c-t ellentmondás nélkül beiktatták.

Á.: I. Károly király 1325. december 4. > I. Károly király 1332. november 22. (Győri kápt. m. lt. Pápóci prépostság CTH. 1. 3. 14., Df. 278 113.)

K.: HO. I. 138—139.

R.: Bgl. III. 208.

486. 1325. okt. 20. Visegrád

Sándor országbíró tudatja, hogy János fia Lőrinc mr. október 13-ra (quind. B. Michaelis arch.) a vasvári (de Ferreo Castro) Sz. Mihály kápt. oklevelével (464. sz.) bírósága elé idézte Miklós fia János, Byr-i nemest, aki személyesen megjelent előtte és kifejtette, hogy az idézés helytelenül történt, mivel perben áll Lőrincel. Az országbíró kérésére bemutatta a vasvári kápt., továbbá a Vasvár megyei ispán és a szolgabírók oklevelét (410. és 409. sz.), amelyekben szeptember 16-ra (f. II. prox. p. oct. Nat. virg. glor.) perbe idézték Lőrincet, ő azonban nem jelent meg, és nem is küldött maga helyett senkit az ispán bírósága elé. Mivel az ország szokása szerint a felperest az általa indított perben az alperes a per kezdetétől számított teljes 62 napon át nem idézheti perbe, az országbíró Lőrincet királyi bírsággal bünteti. A hatalmaskodás címén ellene indított perben Lőrinc atyafiai és rokonai megkérdezése nélkül nem válaszolhatott. Az országbíró úgy ítél, hogy a pert végső válaszadásra november 18-ra (ad oct. B. Martini conf.) halasztja azzal, hogy Lőrincnek előtte a királyi bírságot ki kell fizetnie. D. in Visegrad, 8. term. prenot. (quind. B. Michaelis arch.)

E.: AL. Sennyey lt. 27. 17. (Df. 253 129.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro Johanne filio Nicolai contra Laurencium Sclauum filium Johannis ad oct. B. Martini conf. A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak.

Má.: AL. Sennyey lt. 21. 6. (Df. 253 100.) 1757. június 3.

K.: —

487. 1325. okt. 20. Nápoly

Károly, Calabria hercege azzal a kéréssel fordul [XXII.] János pápához, hogy Ágoston testvér Luceria-i püspököt avassa szentté. Scriptum Neapoli, a. d. MCCCXXV. XX. Oct. 9. (!) ind.

E.: Nápolyi királyi lt. Smič. szerint.

K.: Farlati V. 407—408., Katona VIII. 531—533., F. VIII/2. 672—674. mindkettő Farlati alapján, Smič. IX. 264—265. E-ről.

Megj.: Ágoston 1303—1322 között zágrábi püspök volt.

488. 1325. okt. 20.

Az erdélyi kápt. Jakabnak, a Haraztkerek-i és .....-nak, a Karanka-i egyházak rectorainak Neste asszony és örökösei: János, László, Mihály [és Agatha?] nevében előadott kérésére függőpecséttel ellátott oklevélben átírja Romanus, székelyvásárhelyi (Novum Forum Sicularum) papnak, [Benedek mr.], telegdi (Thylegd)-i [főesperes alesperesének] 1323. július 5-i, Neste és gyermekei felszabadításáról szóló oklevelét. D. Domin. prox. p. fe. B. Luce ew. Miklós prépost, Santus éneklő-, Tamás őrkanonok és Pál ugocsai főesperes, dékán idejében. A.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 81., Beke 1. 77. (Df. 277 256.) Egykorú.

K.: — (Az átírt oklevél regesztáját l. Anjou-oklt. VII. 346.)

Megj.: Erősen foltos, nehezen olvasható.

489. 1325. okt. 21. Visegrád

E(rzsébet) királyné (H) előtt Ayka-i István fia István c. egyrésztől, másrésztől pedig Lengel-i Torda fiai: Torda és Imre abban az ügyben, amelyet István c. Torda fiaival szemben akart indítani, nyolc nemes: István c. részéről Zurchuk-i Bors, Enuruh-i Imre fia Tamás, Vsa-i István fia Domonkos és Chekad fivére, Lőrinc, Torda fiai részéről Chan-i Chaak, Kuhenus-i Imre fia László, Sebechke-i Julia és .....-i Lóránt (Lorandus) fia Pál ítéletében egyeznek meg úgy, hogy közülük mind, vagy négy, de legalább kettő a türjei (Jurle) konv. előtt november 18-án (in oct. B. Martini conf.) ítélezik a felek között. A felek kötelezik magukat, hogy az ítéletet el nem fogadó fél a per indítása előtt 3 márkát tartozik fizetni a másik félnek. A királyné meghagyja, hogy a felek ez ítéletről adassák ki a konv. oklevelét. D. in Wysegrad, f. II. prox. p. fe. B. Luce ew.

E.: Dl. 66 106. (Thaly cs. lt. 34.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; zárópecsétre utaló bevágások látszanak hártacsíkkal.

K.: HO. II. 40—41.

490. 1325. okt. 21. (Vetés)

Fülöp nádor tudatja, hogy az október 21-én (f. II. prox. p. fe. S. Luce ew.) Szatmár (Zothmar) megyében Wethes faluban tartott közgyűlésén Geblynus előadta: Saulyn-i Péter fia János népei és jobbágjai tőle 16 ezüst márkát elvettek. János és Saulyn-i népei helyett szerviense, Omodeus fia István jelent meg és vállalt időpontot. Ezért a nádor az ügyet a szabolcsi (Zobouch) közgyűlésére halasztja teljes feleletadásra. D. die et term. prenot. (f. II. prox. p. fe. S. Luce ew.)

E.: AL. Kemény gyűjt. A/3. (Df. 253 567.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro Johanne filio Petri et populis suis de Saulyn contra Gebulynum ... és későbbi tartalmi kivonat. A fényképen az oklevél bal oldalán cérnaszállal ráfüggesztett pecsét látszik.

K.: AO. II. 220—221.

R.: Szabó K., Erd. Múz. okl. 11. 31. sz., Szabó K., TT. 1889. 530., Doc. Trans. II. 167. 349. sz.

491. 1325. okt. 21. Vetés

Fülöp nádor előtt a Szatmár (Zothmar) megyében Wethes faluban október 21-én (f. II. prox. p. fe. S. Luce ew.) tartott közgyűlésen Poniola-i János fia Péter Poniola nevű birtokának

szomszédait és másokat eltiltja a birtok használatától. D. loco et term. prenot. (in villa Wethes, f. II. prox. p. fe. S. Luce ew.)

E.: Dl. 50 795. (Kállay cs. lt. 1300. 169.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma természetes színű viasz csekély maradványával.

K.: —

R.: Kállay I. 63., Doc. Trans. II. 167. 350. sz.

492. 1325. okt. 21. Vetés

Fülöp nádor, a kunok bírása, szepesi (Scepus) és [aba]újvári (Wywaar) ispán tudatja, hogy a Szatmár (Zothmar) megyében Wethes faluban október 21-én (f. II. prox. p. fe. S. Luce ev.) tartott közgyűlésén Akus fia Máté bemutatta a váradi kápt. oklevelét, amely szerint Dénes fia Mihály fia János saját és atyafiai: Merch és László nevében a Szatmár megyében fekvő Mykola nevű birtokuk negyedrészt 10 finom ezüst márkáért elzálogosította Máténak azzal a kikötéssel, hogy ha 1323. január 8-án (in quind. fe. Nat. d. a. d. MCCCXXIII.) nem váltaná vissza, akkor a 10 márka kétszeresében marasztaltatik el. A kitűzött időpontban János a földrészt nem váltotta vissza, és így dupla összeget kellett volna fizetnie, amint a váradi kápt. másik okleveléből kiderült. A nádor úgy ítél, hogy a birtokrészt Jánosnak az említett 20 márkáért vissza kell váltania Wysl-ban a nádor előtt a következő időpontokban: 1326. január 13-án (in oct. Epiph. d.) 7 márkát, március 5-én (in oct. Med. Quadr.) 7 márkát és május 18-án (in oct. Pent.) 6 márkát. Ha János az első időpontot mulasztaná el, bírságot kell fizetnie, ha a második és harmadik időpontot, akkor dupla bírságban marasztaltatik el. D. loco et termino prenot. (in villa Wethes, f. II. prox. p. fe. S. Luce ev.)

Má.: Dl. 72 374. (Mándy cs. lt. 1. A.)

K.: —

Ford.: Szirmay, Szatmár II. 289—290., F. VIII/5. 154—155. Szirmay, Szatmár alapján. (Magyar nyelvű)

493. 1325. okt. 22. Visegrád

Sándor c. országbíró előtt Magyar (dict.) Pál mr., gimesi (Gymes) várnagy egyrésztől, másrésztől pedig Karaz-i Sándor fia László a Pál mr. által az országbíró előtt a Szatmár (Zothmariensis) megyei Kywzalka és Belzalka birtokok, valamint a Szabolcs (Zobouch) megyei Tos birtokon lévő birtokrész ügyében indított perben úgy egyeznek meg, hogy László december 7-én (in oct. B. Andree ap.) a váradi kápt. előtt a birtokokat a rájuk vonatkozó oklevelekkel együtt átadja Pál mr.-nek. Ha a kitűzött időpontban László az okleveleket nem adná át, akkor a kápt. oklevelében érvénytelenné kell azokat nyilvánítani, ha a birtokokat és az okleveleket nem adná át, akkor László 50 márkát tartozik fizetni Pálnak a per indítása előtt, továbbá ha László vagy utódai Pál mr. vagy örökösei ellen ezen birtokok ügyében pert indítanak, patvarkodás vétkében fognak elmarasztaltatni. D. in Wysegrad, f. III. an. fe. B. Demetrii mart.

Á.: 1. Váradi kápt. 1325. december 16. (Dl. 2325., NRA. 558. 7.)

2. Váradi kápt. 1325. december 16. (Arch. St. Jud. Covasna. Székely Nemz. Múz. Apor cs. A. 1. 1., Df. 278 740.)

K.: AO. II. 221—222. Á1-ről.

R.: Doc. Trans. II. 167. 351. sz.

494. 1325. okt. 23.

A győri kápt. előtt Zerk-i Melhor fia Miklós c. saját és fivére, Tamás nevében is a Galws birtokon levő teljes részét, tudniillik 7 telket (lihyneos) és egy teljes telek negyedét, közönségesen fertal-t, minden hozzá tartozó hasznával, tudniillik szántóföldekkel, kaszálókkkal, hegyjoggal, továbbá Noah birtokon egy negyed teleknyi részét minden hasznával, ti. erdőkkel, szántóföldekkel és másokkal elzálogosítja rokonának, a szintén Zerk-i Fülöp fia Istvánnak már megkapott 10 talentumért hat pénzben (penza) számolt széles bécsi dénárookban, kivéven a kápt. egy korábbi oklevelében kikötött másik 10 talentumot. [D.] f. IV. prox. p. fe. B. Luce ev.

Tá.: Pálóczi László országbíró 1451. március 3. (Dl. 73 117., Majthényi cs. lt. 22.)

Má.: Dl. 73 156. (Majthényi cs. lt. 141. 2.) Pálóczi László országbíró 1451. március 3. >

Orbán egri püspök 1489. március 22. > II. Mátyás király (?) tartalmi átírásában.

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

495. 1325. okt. 23.

A győri kápt. előtt Menhor fia Tamás c., Zeerk-i nemes Nagyécs (Maioris ville Ech) területén lévő telekhelyét illetve curia-helyét (area curie) kerttel illetve gyümölcsösrel a szomszédok beleegyezésével eladja Kwchk-i Sándor c. országbírónak már megkapott 10 széles bécsi dénármárkáért. A telekhelyet Tamás c. ugyanazon Ech falui Máté fia Miklóstól vásárolta, amint a győri kápt. oklevele tartalmazza. A telekhely szomszédai keletről Chychwan-i Egyed c. birtokai, délről a nagy út, nyugatról az ugyanoda való Domonkos és János birtokai, északról pedig a Falufeuldey nevű szántóföldek. A telekhelyen kívül 10 hold szántóföldet is elad Tamás c. Sándor c-nek, amelyek közül 7 hold a Mathekenderehele nevű föld és Konrád fia János c. birtoka vagy szántóföldjei szomszédságában fekszik, 3 hold pedig a Pansa-n túl a telekhely felé. Tamás c. a győri kápt. mondott oklevelét is átadja Sándor c-nek. Máté fia Miklós ugyanazon Nagyécs falu említett birtokán lévő ugyanazon birtok másik felét szintén telekhellyel, szántóföldekkel az említett szomszédok beleegyezésével eladja Sándor c-nek 10 már megkapott széles bécsi dénármárkáért. Tamás c. és Miklós vállalják, hogy Sándor c-t saját költségükön megvédik a birtok miatt öt zaklatóktól. A kápt. az oklevelet autentikus pecsétjével látja el. D. f. IV. prox. p. fe. B. Luce ew. Mátyás mr. olvasó-, Miklós mr. éneklő- és Mihály mr. örkanonok idejében.

E.: Győri kápt. m. lt. Pápóci prépostság CTH. 2. 17. 53. (Df. 278 133.) Felül chirographált. Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Má.: Győri kápt. m. lt. Pápóci prépostság TH. 1. 160. (Df. 278 175.) XIX. századi. Ráth Károly kézírata.

K.: HO. III. 81—82.

496. (1325. okt. 24. előtt)

Szabolcs megye oklevele szerint október 24-én (f. V. prox. an. fe. ap. Simonis et Jude) Mihály fia Mihálynak két hozzá hasonló személlyel esküt kell tennie Lengel (dict.) Jánossal szemben arról, hogy annak Bokolc nevű jobbágyát nem sebesítette meg.

Eml.: Szabolcs megye 1325. október 24. (Dl. 50 796., Kállay cs. lt. 1300. 155.)

K.: —

497. 1325. okt. 24.

Deseu mr., Jakab mr. szabolcsi (Zobolc) ispán helyettese és a négy szolgabíró bizonyítják, hogy Mihály fia Mihály korábbi oklevelüknek (496. sz.) megfelelően október 24-én két hozzá hasonló személlyel az esküt letette Lengel (dict.) Jánossal szemben arról, hogy annak Bokolc nevű jobbágját nem sebesítette meg. D. in term. prenot. (f. V. prox. an. fe. ap. Simonis et Jude)

E.: Dl. 50 796. (Kállay cs. lt. 1300. 155.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Expeditoria pro mro Michaelae ...; három kerek zárópecsét nyoma, közülük egyikben természetes színű viasz töredéke.

K.: —

R.: Kállay I. 64.

498. 1325. okt. 24.

Deseu mr., Jakab mr. szabolcsi (Zobolc) ispán helyettese és a négy szolgabíró előtt Debrechun-i Dausa [egykori] nádor fia Jakab mr. jobbágya, Camaras (dict.) János mr. Mihály fia Mihály mr., Nog Semien-i nemesnek egy márka helyett, amellyel garasokban tartozott neki, és amely helyett két darab tournai szövetet (duas pecias panni de dorneto) adott zálogba, 12 rőf tournai szövetet ad azzal a kikötéssel, hogy ha később János vagy társa, Bertalan visszakozná, a büntetésen felül patvarkodásban is marasztaltassanak el. D. f. V. prox. an. fe. Simonis et Jude.

E.: Dl. 50 797. (Kállay cs. lt. 1300. 163.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; négy kerek zárópecsétre utaló bevágások, közülük kettőben természetes színű viasz töredékével.

K.: AO. II. 222.

R.: Kállay I. 64.

499. 1325. okt. 27.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu(?), Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) megfontolván a fiú örökösök nélkül elhalt Gald-i Benedek fia Domonkos c. a királynak és az országnak a hűtlenség ellen a béke érdekében a vére hullatásával nyújtott szolgálatait, bár leánynegyedként jog szerint több jutna nekik, mégis, hogy az atyai örökségből részesüljenek, Domonkos c. leányainak: Annych ~ Anych-nak, Klárának és Erzsébetnek adja új és autentikus kettős pecséttel ellátott oklevélben az erdélyi Fehér (Albensis) megyében a Morus folyó mellett nyugat felől András vajda birtokának szomszédságában fekvő Vyfalu birtokot, Domonkos c. örökölt birtokát minden hasznával és azokkal a határokkal, amelyekkel atyjuk bírta. A király a teljes jogot adományozza Domonkos leányainak és utódainak úgy, hogy nem leánynegyed jogán, hanem öröklés és királyi adomány címén birtokolhassák azt, nehogy atyjuk rokonai vagy bárki más visszaválthassák azt. Beiktatásukat a király Tamás erdélyi vajda és szolnoki (Zolnok) ispánra bízta. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. VI. Kal. Nov. Méltóságnevsor.

Á.: Lépes Lóránt erdélyi alvajda é. n. (AL. Kemény gyűjt. 9. (3), Df. 253 419.)

K.: Doc. Trans. II. 371—372.

R.: Szabó K., Erd. Múz. okl. 11. 32. sz., Szabó K., TT. 1889. 530., ZW. I. 398.

Ford.: Doc. Trans. II. 167—169. (Román nyelvű)

500. 1325. okt. 27.

A pozsonyi kápt. előtt Worsa-i Wd[uarus fia] Simon saját, fivérei: Péter és Kozma, valamint az ugyanoda való rokonai: [Gurk] fiai: Imre és János nevében is tiltakozik, hogy a közönségesen Vrukzyg-nek nevezett földek között fekvő birtorészüket előbb Worsa-i Pál, majd fiai: János és Mihály az ő beleegyezésük nélkül [birtokolják], és sem atyáik, sem az ő kéréseikre sem adták vissza, ezért alkalmas időben és helyen el fognak járni. D. in vig. B. Simonis et Jude ap.

Á.: Nádasdy Tamás országbíró 1548. június 11. (Dl. 37 372., Szüllő cs. lt.)

K.: —

501. 1325. okt. 30.

Renoldus (Renalndus) fia András, soproni (Supproniensis) alispán (vicec.) előtt István mr., soproni (de Suppronio) polgár és örökösei: István, Vince és Bertalan bemutatták I. Károly (Korolus) király (V) őket oltalmába vevő [1325. október 3-i] oklevélét (430. sz.). Az oklevél bemutatásakor a következők voltak jelen: Jakab testvér, a ciszterci rend Szent Mária-hegyi (mons S. Marie) apátja Konrád testvérral, ugyanazon konv. perjelével, Adorján soproni polgármester (mr. civium), Péter c. fia Péter, Miklós volt [soproni] másodbíró, István fia Konrád, Bolkerus (Bolphkerus) fia Detricus, Gor-i Miklós, a fivére Márk (Marcus), Miklós bollarius, István, Peuhul, Gor-i (Goor) Péter fia Péter, Geuderus fia István, Ingramus, Ortolphus, Bolkerus (Bolphkerus) fia János, István fia Jakab, Márton fia István, Lukács fia Lukács, Gundlinus fia Henrik, Adorján fia Péter, Syec (Syech) (dict.) Jakab, valamint más idősök és ifjak. István mr-t és örököseit, valamint birtokaikat, különösen Egred-et az alispán is oltalmába veszi, és megtiltja valamennyi soproni polgárnak és mindenki másnak, hogy István mr-t, örököseit és birtokaikat zaklassák, sőt tartoznak őket megvédeni. A soproni polgárok, hallván a királyi parancsot, megígérik, hogy István mr-t és örököseit, valamint birtokaikat nem fogják zaklatni, sőt amennyire tehetik, megvédik. Az alispán egyszersmind átírja a király oklevelét. D. f. IV. an fe. OO. SS. (E2: Mivel az alispán pecsétje nem volt kéznél, az oklevelet a soproni ispótályosok házfőnökének, Lőrinc testvérnek a pecsétjével pecsételik le.)

E.: 1. GYMSML. 2. Sopron város 3803. (Df. 205 051.) A fényképen függőpecsét hártaszalagja látszik.

2. Uo. 82. (Df. 201 716.) A fényképen függőpecsét hártaszalagja látszik.

K.: HO. III. 83—84. E-kről.

R.: Házi I/1. 45. 92. sz., Bgl. III. 206—207.

Megj.: Az oklevél két eredeti példányban maradt fenn. Az E1-ben az átírt oklevél keltezési helye, az E2-ben a teljes keltezés hiányzik. Az E1-ben a pecsételésre vonatkozó mondatot a pecsét felfüggesztésére szolgáló hártaszalag átfűzése után írták. Zárójelben az E2. változatait adjuk.

502. 1325. okt. 31.

Sucklos-i Miklós c. fia Péter mr. saját függőpecsétjével ellátott oklevelében tudatja, hogy szolgálának, János fia Péternek az ő Chucma nevű birtokán fekvő bizonyos szőlőjét eladta rokonának, Lőrinc mr. fia Pál mr-nek 15 régi dénármárkáért egyenként 6 pénzzel (pensa) számolva. Péter mr. kötelezte magát, hogy Pál mr-t a szőlő birtoklásában ő és fiai saját költségükön megvédik. D. in vig. OO. SS.

E.: Dl. 99 903. (Batthyány cs. lt. Acta Ant. Misc. 5. 6. 118.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. Sárga-vörös fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: —

503. 1325. nov. 1.

A pozsonyi kápt. előtt a Zaz-i Nolcha nb. Jakab fia János, Gergely fia Jakab és István fia Péter a többi Zaz-i rokonuk nevében is egyrésztől, másrésztől pedig a Zaz-i Waras nb. János fia Miklós, Domonkos fia Fintha és János fia Endre, továbbá a Zaz-i Pudur nb. Pongrác fia Pál, Domonkos fia Péter és Mihály fia Pál saját és rokonaik nevében az alábbi birtokosztályt teszik. Felső (Superior) és Alsó (Inferior) Zaz nevű birtokukat három részre osztják. A Leeg falu felőli egy részt Jakab fia János és rokonai kapják, a Beke falu felőli két részt pedig a Waras és a Pudur nembeliek. Hj.: Berl folyó, Zaz falu, völgy, Zaz falu, Endre kertje, a Waras nembeliek telkeinek a vége, közút, Humuro melletti nagy út, amely Gelye falu felé visz, Humuro folyó, Paka falu földjének a vége. A Berl folyón túl lévő legelőt közösen birtokolják. Alsó (Inferior) Zaz birtokot szintén három részre osztják. D. [in fe.] OO. SS.

E.: EPL. Pozsonyi kápt. o. lt. 9. Z. 1. Alul chirographált. (Df. 261 241.) A fényképen függőpecsétre utaló, lehajtott plica látszik, a pecsét felfüggesztésére szolgáló rész kiszakadt.

Á.: I. Mátyás király 1473. november 21. (Dl. 2326., NRA. 1655. 27.) > I. Mátyás király 1476. június 19. (Dl. 105 024., Batthyány (Illésházy) cs. lt. 3. 2. K.) > II. Ulászló király 1491. december 15. (Dl. 105 053., Batthyány (Illésházy) cs. lt. 9. 1. A)

Má.: 1. ŠÚA. Pozsonyi kápt. o. lt. 9. Z. 1. (Df. 273 818.) XVIII. századi. Eredeti alapján.

2. Dl. 88 580. (Eszterházy cs. hercegi ág lt. 47. N. 2. 2. NB. 5.) XVIII. századi. A Dl. 105 024. alapján.

3. Dl. 88 759. (Eszterházy cs. hercegi ág lt. 15. B. 17. NB. 5.) XVIII. századi. Dl. 105 053. alapján.

K.: AO. II. 223—224. Dl. 2326-ról, Str. III. 72—73. E-ről.

R.: Ortway, Pozsony 307.

Megj.: Az átírások feltehetően a másik, általunk nem ismert eredeti alapján készültek, mivel olykor más a szavak sorrendje, és az állítmányok sem mindig azonosak.

504. 1325. nov. 2. Avignon

XXII. János pápa Klemencia, Franciaország és Navarra királynéjának a kérésére az esztergomi egyházmegyében fekvő, az esztergomi érsek adományozási körébe tartozó dömösi (Dimisiensis) egyház prépostságát a magyarországi (U) székelyek c-e, Aymo fiának, Simon mr-nek, a királyné udvari káplánjának és familiárisának adja. D. Avinione, IV. Non. Nov., [pápasága] 10. évében.

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 529. Theiner szerint, RV. 80. 529. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 24. 321. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 504. Reg-ből.

R.: Mollat VI. 32. No. 23 709., Doc. Trans. II. 169. 353. sz.

Megj.: Véleményünk szerint a kiadásokban elírás folytán szerepel Aymo székely ispánként Symon helyett.

505. 1325. nov. 2. Avignon

XXII. János pápa megparancsolja a pécsi püspöknek, a kalocsai prépostnak és Manuel de Flisco-nak, az arraz-i (Atrebatensis) egyház kanonokjának, hogy [a magyarországi székegyház c-e, Aymo fiát, Simon mr-t iktassák be a dömösi prépostságba]. [D. Avinione, IV. Non. Nov., pápasága 10. évében.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Joh. XXII. a. X. 529. Theiner szerint, RV. 80. 529. Mollat szerint.

2. ASV. RA. 24. 321. Mollat szerint.

K.: Theiner I. 504. Reg-ból.

R.: Mollat VI. 32—33. No. 23 709., Doc. Trans. II. 169. 353. sz.

Megj.: Vö. 504. sz.

1325. nov. 3. (?: 1335. nov. 3.) Visegrád

I. Károly király (H) Thunugh-i Gergely fia Mihály Thunugh falu hitbér, jegyajándék és leánynegyed címén Ilona, Bagych és Bogur, nemes asszonyoknak jutott felét Chahol-i Péter fia János mr-nek adja, részint rokonság címén, részint pedig azért, mert az említett részt 34 márkányi költséggel visszaváltotta a mondott asszonyoktól. D. in Wissegrad, 3. fe. OO. SS. a. d. Millesimo CCC. XX. quinto.

E.: 1. Kemény József gyűjt. Hártyán, rányomott pecsét helye. Szabó K. szerint.

2. Széchenyi gyűjt. F. VIII/2. szerint.

K.: F. VIII/2. 609—610. 1325. november 3-i kelettel a Széchenyi gyűjteményből, F. VIII/4. 94—95. Cornides alapján 1335. november 3-i kelettel.

R.: Szabó K., TT. 1899. 553. 1335. november 3-i kelettel.

506. 1325. nov. 4. Buda

Boleszló (Bolezlaus) esztergomi érsek, örökös ispán, tescheni (Thostensis) herceg compaterje, Donch mr. zólyomi (Zolium) ispán és a néhai Tóbiás (Thobias) fiai: Zubrata és Bithov ~ Bythov kérésére autentikus pecsétjével ellátott oklevélben átírja és megerősíti Tamás esztergomi érsek 1309. augusztus 28-i oklevelét, amelyben Tóbiás fiai számára engedélyezte [Zolna-n] egy kápolna építését egy temetkezőhellyel. D. Bude, in oct. ap. Symonis et Jude.

Á.: Felhévízi keresztes konv. 1347. május 31. (Dl. 58 523., Forgách cs. lt. 159.)

K.: — (Az átírt oklevél regesztáját I. Anjou-kori oklt. II. 728. és III. 134. sz.)

Megj.: A Dl. 84 680. és 84 681. sz. oklevelek szerint Bithov már 1313. július 1. előtt halott volt. Vö. Anjou-oklt. III. 564., 574. és 871. sz.

507. 1325. nov. 5.

Pál bán fia István mr., kőrösi (Crisiensis) ispán tudatja, hogy midőn Mykch szlavón bán parancsára október 21-én (f. II. prox. p. fe. B. Galli conf.) Szlavónia (Sclauonia) nemeseivel közgyűlést tartottak, a közgyűlésen Odola fiai: Mihály, Fábián, Iwan, István és Pál bemutatták a császári kápt. két idéző oklevelét, amelyek szerint Miklós fia Peteu-t és Pousa egykori bán Oresya nevű birtokát Odola fiaival szemben a kőrösi ispán elé idézték, és Peteu-nak meghagyták, hogy az ispán előtt mutassa be azokat a bizonyítékokat, amelyek révén Pousa és fivére, Kozma (Cozmas) valamennyi birtokát birtokolja. Odola fiai bemutatták továbbá István egykori kőrösi ispán, Miklós néhai szlavón bán helyettesének több, részint halasztó, részint ítéző levelét és különösen a Peteu-t elégtételadásra több városban kikiáltó oklevelét. Ezekből kiderült, hogy Pousa és Kozma [Oresya] birtoka és Peteu tizennégy időpontban lett elmarasztalva Odola fiaival szemben, mert Peteu egyetlen időpontban sem jelent meg, és bizonyítékait sem mutatta be.

Odola fiai bemutatták a császári kápt. egyezséglevelét is, amely szerint Kozma kötelezte magát, hogy Odola megöléséért 25 márkát fizet fiainak, vállalván, hogy a fizetés elmulasztása esetén 70 márka büntetést kell fizetnie. Odola fiai bemutatták a császári kápt. azon oklevelét is, amely azt bizonyította, hogy Kozma nem fizette meg a 25 márkát. Bemutatták Odola fiai a császári kápt. kötelező levelét Pousa bán és Kozma egyrésztől, másrésztől pedig Odola között, amely szerint az egyezséget be nem tartó fél a bíró részén felül 50 márkában marasztaltatik el. Odola fiai bemutatták a kápt. egy másik oklevelét is, amely szerint Pousa bán és Kozma az egyezséget nem tartották be. Ezért István mr. a nemesekkel együtt Pousa bán és Kozma valamennyi birtokát részint Odola fiainak fő ügyéért (*causa principalis*), részint a 120 márka büntetés fejében és különösen Odola haláláért ítéletileg véglegesen elmarasztalta úgy, hogy valamennyi birtokuk harmadrészét Odola fiainak ítélték, két rész pedig István mr.-é, mint bíróé lett. Ezután a császári kápt. kiküldöttje, Demeter mr., kanonok bizonytsága mellett Pousa bán és Kozma birtokainak határait a szomszédok: György fia Gyuge, Mihály fia Petres, Domald fia Pál, Brans fia Máté (*Mathe*), Pál fia Pál, Fábián fia János és Woyhna fiai és mások jelenlétében ellentmondás nélkül bejárták, s a helyszínen még 5 napon keresztül várakoztak. Felhívták Peteu-t az elégtételadásra vagy a bizonyítékok bemutatására. Peteu személyesen megjelenve a bizonyítékokat, amelyek által Oresya birtokot tartotta, nem tudta bemutatni, és István mr. által többször is kérve, a birtokot kiváltani nem akarta. Ezután a szomszédok és Demeter mr. jelenlétében Oresya birtokot három egyenlő részre osztották. A birtok Toplicha és Meccheniche között fekvő harmadrészét, amelyet egykor Wayk nemzetsége idegenített el, malomhelyekkel és más hasznával Odola fiai kapták mint felperesek az említett 120 márka fejében. Az István mr.-nek jutó két részből a Meccheniche víz és a Toplicha víz mellett lévő két kis földrészt malomhelyekkel István mr. 15 márkáért eladja Lőrinc fia Endre mr.-nek. A Meccheniche víz mellett fekvő földrész határai: Mecheniche víz, ahol a Harasnyk víz belefolyik, ugyanaz a Harasnyk folyó, két cseresznyefa, harast fa, tul fa, cseresznye fa, Mecheniche víz, cseresznyefa. A Toplicha víz melletti földrész határai: ugyanaz a Toplicha folyó, ahol a Malizgo víz belefolyik, Izdench-be vivő nagy út, híd, ugyanaz a víz, bozótok, ugyanaz a víz, mogyoró bokrok, Toplicha víz, kereszttel jelölt tul fa. Az ügyről István mr. autentikus pecsétjével ellátott privilegiális oklevelet állíttat ki. D. in fe. S. Emirici conf.

Á.: Császári kápt. 1325. november 7. (Dl. 99 902., Batthyány cs. lt. Acta Ant. Mehence 4. 7. 162.)

K.: Lónyay 86—89., Karácsonyi, Die ersten Lónyay 76—79.

508. 1325. nov. 6. Visegrád

I. Károly király (H), mivel Perueyn-i Orbán (Vrbanus) fia Miklós c. kérte, hogy a vétel címén birtokába jutott Szabolcs (Zaboch) megyében lévő Loktelek ~ Lokteleke nevű birtokába egy várhellyel (*cum loco castri cuiusdam*) és halastavakkal együtt iktassák be, megparancsolja a váradi kápt. hogy küldje ki emberét bizonyságként Benedek fia Péter királyi emberrel, és Miklós c-t iktassák be, az esetleges ellentmondókat a király elé idézzék meg, és az eseményekről tegyenek jelentést. D. in Wysegrad, f. IV. prox. p. fe. OO. SS.

Á.: Váradi kápt. 1325. december 7. > I. Károly király 1325. december 23. > I. Károly király 1332. november 2. (Dl. 2331., NRA. 1535. 11.)

K.: AO. II. 224.

R.: Doc. Trans. II. 169. 354. sz.

509. (1325. nov. 7.)

A császmái kápt. Lőrinc fia Endre kérésére privilegiális oklevelében átírja Pál bán fia István mr., kőrösi (Crisiensis) ispán 1325. november 5-i (507. sz.) oklevelét, annál is inkább, mivel az abban foglaltak Szlavónia (Sclauonia) földjének szokása szerint Demeter mr., kanonok, kápt-i ember jelenlétében történtek, aki a kápt-nak arról be is számolt. [D. f. V. prox. p. fe. OO. SS.]

E.: Dl. 99 902. (Batthyány cs. lt. Acta. Ant. Mehence 4. 7. 162.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat; a hártyán függőpecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: Lónyay 85—86., Karácsonyi, Die ersten Lónyay 75—76.

510. (1325. nov. 8. előtt)

Sándor országbíró a tihanyi (Tykonium) Szt. Ányos monostor apátja, Tamás testvér és Raad-i Márk (Marcus - Mark) mr., somogyi (Symigiensis) alispán (vicec.) között az apátnak, az [I. Károly] király Cegled, Latran és Lak nevű birtokai felől lévő Gamas és Boklar nevű hat birtoka határai ügyében kötött egyezés értelmében meghagyja a [somogyi konv-nek], hogy november 8-án (in oct. OO. SS.) Kapol-i Kysyd királyi emberrel a birtokok határait járják be.

Eml.: [Somogyi konv.] 1325. november 15. > Zsigmond király 1399. november 8. > Garai Miklós nádor 1416. március 2. > Kapornaki konv. 1417. március 2. (BFL. Rendi lt. Tihany 42. 1. 32., Df. 208 412.)

Má.: BFL. Rendi lt. Tihany 40. 1. 32. (Df. 208 411.) Eml. alapján.

K.: F. VIII/7. 35., F. X/6. 304., P. X. 629—630. valamennyi Eml-ről.

511. (1325. nov. 8. előtt)

Sándor országbíró a Bechey-i Imre mr. és András fia Mihály és Gergely közötti, Leus, Budmer, Kysfolud és Choth, Baranya megyei birtokok fölötti ügyet november 8-ra (oct. OO. SS.) tűzi ki.

Eml.: Sándor országbíró 1325. november 17. (Dl. 86 976., Eszterházy cs. hercegi ág lt. 32. E. 209.)

K.: —

512. 1325. nov. 8.

A leleszi (Lelez) Szt. Kereszt konv. előtt János mr., a szepesi Szt. Márton egyház prépostja saját maga és a kápt. nevében tiltakozik amiatt, hogy a Zemplén (Zemlen) megyei Tholchua-i Vza fiai: Jakab és Imre a kápt. Lizka Olaza ~ Lizkaolaza nevű birtokának a határain belül a Bodrog folyó mellett fekvő bizonyos birtokrészt, amelyet Jakab és Imre ősei jogtalanul elfoglaltak, és Belchenke néven neveztek, magukénak mondanak, elhallgatván, hogy a birtokrész Lizkaolaza határain belül fekszik, és azon a néven is nevezik, és zálogba adták János mr-nek és a kápt-nak. János mr. hivatalba lépésekor a kápt. birtokai határainak a bizonytalansága miatt és különösen azért, mert a birtokról kiadott okleveleket Henrik mr., korábbi prépost Veszprémbe magával vitte, nem tudta, hogy a Belchenke nevű birtokrész az egyházához tartozik, és Vza fiai csalárdul zálogosították el neki, ezért mivel tudja az igazságot, alkalmas időben és helyen az ország szokása szerint igyekszik azt visszaszerezni. D. in oct. fe. OO. SS.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi prépostság 40. (Df. 264 154.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat, valamint XVI. századi írással: super Fewlchentke. A fényképen zárópecsét befűzött szalagja látszik.

K.: —

513. 1325. nov. 8.

A nyitrai kápt. előtt Wasard-i Péter fia György c. és Lotár (Lothardus) fia Miklós a közöttük fennálló vitás ügyekben a békesség és a rokonság miatt egyezsége lépnek azzal a kikötéssel, hogy ha a felek valamelyike a másik ellen pert indítana vagy zaklatná azt, és ezt a felek által megnevezett nemesek, Kaap-i Móríc (Mauricius) és Zily-i Konrád a kápt. előtt bizonyítanák, akkor a pereskedő fél a per indítása előtt 20 dénármárkában marasztaltassék el. D. in oct. OO. SS.

E.: Dl. 71 353. (Forgách cs. gimesi lt. 1832.) Hátoldalán kerek, rányomott pecsét természetes színű töredéke látható.

K.: AO. II. 225.

514. 1325. nov. 11.

Miklós, Gömör (Gumur) megye alispánja (curialis c.) és a négy szolgabíró előtt Dénes fia Jakab mr., Dedus-i - Dedes várnagy embere, Parlagy-i Péter a vár királyi parancsra történő építésekor teljesített fuvarok díját, amelyet Benedek fia László mr. jobbágysai vagy népei végeztek, László mr-nek kifizette. D. f. II. prox. p. oct. OO. SS.

E.: Dl. 2327. (NRA. 1535. 9.) A hártyán két zárópecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: AO. II. 226.

515. 1325. nov. 11.

István, a leleszi (Lelez) Szt. Kereszt konv. prépostja és a konv. előtt Marcellus fiai: Tamás mr. (E2-ben mr. hiányzik), Antaleus - Antoleus - Antalomeus - Antolomeus és András egyrésztől, másrésztől pedig Lőrinc fiai: Márk (Marcus) és Elias, valamint Osolt fia Mihály fiai: András és Miklós a köztük addig fennálló ügyekben fogott bírák ítélete alapján egyezsége lépnek. Marcellus fiai vállalták, hogy az ungi (Vng) ispán előtt törvényesen szerzett Mongat nevű birtokukat átadják (visszaadják ?) Lőrinc és Mihály fiainak, az utóbbiak vállalják, hogy miután látták Marcellus fiainak az ő birtokuk felől a Mongat vízig fekvő Eur nevű birtokukról kiadott privilégiumát, akkor a privilégiumot ..... Marcellus fiai a privilégiumot december 29-én (5. Nat. d., E2.: 5. p. fe. Nat. d.) Kopus-on Benedek pap házában tartoznak bemutatni. Ha a felek valamelyike az egyezséget nem tartaná be, és valamilyen pert indítana, a per indítása előtt 10 márkát tartozik fizetni a másik félnek. D. in fe. B. Martini conf.

E.: 1. Tiszántúli ref. egyházker. kv. Oklevelek 8. (Df. 275 799.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat. A fényképen az oklevél hátoldalán a leleszi konv. zárópecsétje látszik.

2. Fk.: Dl. 95 078. (Komoróczy cs. lt. 1.) A fényképen zárópecsétre utaló bevágások látszanak. A család lt-a 1945-ben elpusztult.

K.: —

1325. nov. 15. (?1375. nov. 15.?)

I. Lajos király, mivel a Balogh nevű Hont (Honthensis) megyei királyi birtokot Ozláz-i Pál fia Leukus mr. udvari vitéznek és fiainak: Pálnak és Péternek adta azok bizonyos birtokjogainak cseréjeként és a birtokhoz adta még a Balogh-on élő jobbágyságot az Ipoly folyóval és a folyó, valamint a Mister, Patak és Balogh falvak közötti királyi erdővel, megparancsolja, hogy senki ne háborgassa a terület használatában Leukus mr-t, utódait és jobbágyságait. A király megígéri, ha az oklevelet visszaviszik neki, nagy pecséttel ellátott oklevelet ad ki. D. quinta die fe. B. Martini anno d. millesimo trecentesimo vigesimo quinto.

Má.: ŠA. Banska Bistrica, Koháry-Coburg cs. lt. 2. 2884. (Df. 266 838.) XVIII. századi.

K.: —

516. 1325. nov. 15. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája előtt a Kerek (dict.) János által fivére, Symok halála miatt november 8-án (in oct. OO. SS.) bírósága előtt Semien-i István fia Jánossal szemben indított ügyben a felek Miklós c. engedélyével a következő egyezségekre lépnek. István fia János Symok haláláért az egri kápt. előtt Kerek (dict.) Jánosnak 14 márkát fizet részint dénárban folyó árfolyamon, részint méltó becsértékben. A fizetés rendje a következő: István fia János december 19-én (f. V. prox. an. Nat. d.) 5 márkát fizet, 1326. január 13-án (in oct. Epiph. d.) ismét 5 márkát és március 5-én (in oct. Med. Quadr.) 4 márkát. Ha János az első időpontot mulasztaná el, akkor bírságot fizet, ha a másodikat, akkor duplán fizet. Ha az utolsó időpontot mulasztaná el, akkor a már lefizetett összeget elveszíti. Kerek (dict.) János rokonával, Chehe fia Istvánnal együtt vállalta, hogy az utolsó fizetés időpontjában rokonukkal, Miklós fia Balázssal együtt az egri kápt. oklevelében István fia Jánost feloldják a vétke alól, és a rokonaiktól is megvédik. D. in Wysul, 8. term. prenot. (oct. OO. SS.)

E.: Dl. 50 798. (Kállay cs. lt. 1300. 158.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi tartalmi kivonattal; két természetes színű zárolépcső töredéke.

K.: —

R.: Kállay I. 64.

517. 1325. nov. 15.

A [somogyi konv.] tudatja, hogy Sándor országbíró november 8. előtti (510. sz.) meghagyására Kapol-i Kysyd királyi emberrel biznyságként kiküldte Hermanus papot, akik visszatérve jelentették, hogy jelenlétükben Tamás testvér, tihanyi apát és Raad-i Márk (Marcus ~ Mark) mr., somogyi (Symigiensis) alispán (vicec.) november 8-án (in oct. OO. SS.) kimentek a tihanyi (Tykoniense) monostornak az [I. Károly] király Cegled, Latran és Lak nevű birtokai felől lévő Gamas és Boklar nevű hat birtokára és Dénes egykori nádor privilégiumában foglalt határok szerint a birtokokat bejárták, és Márk mr. — más ellentmondó sem lévén — a birtokokat a monostor részére átengedte. [D.] 8. oct. fe. OO. SS.

Tá.: Zsigmond király 1399. november 8. > Garai Miklós nádor 1416. március 2. > Kapornaki konv. 1417. március 2. (BFL. Rendi lt. Tihany 42. 1. 32. (Df. 208 412.) 1325. november 15-i kelettel.

Má.: BFL. Rendi lt. Tihany 40. 1. 32. 23—24 old. (Df. 208 411.) Tá. másolata. 1304. november 15-i kelettel. Újkori.

K.: F. VIII/7. 35—36. Má-ról, 1304. november 15-i kelettel, a veszprémi kápt. oklevelének minősítve, F. X/6. 304—305. Má-ról 1304. november 15-i kelettel., P. X. 629—630. Má-ról 1325. november 15-i kelettel.

R.: P. X. 549., Anjou-oklt. I. 662—663. sz. között sz. nélkül, Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 27. 63.

Megj.: A P. X. 549. szerint hamis. Az átiró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

518. (1325. nov. 16. előtt)

I. Károly király megparancsolja a somogyi konv-nek, hogy küldje ki emberét Thorvey-i Damianus fia Györggyel Beren-i István fia Pál Beren birtokon lévő, végrendeletileg özvegyére, Ilona asszonyra hagyott földjének vagy birtokrészének az elhatárolására és Ilona asszony beiktatására.

Tá.: Somogyi konv. 1325. november 16. > I. Károly király 1330. > Zsigmond király 1405. május 20. (Dl. 9102., Acta Eccl. Mon. Poson. 53. 15.)

K.: —

Megj.: Az oklevél alig olvasható. Elolvasásához nyújtott segítségéért köszönetet mondunk Érszegi Gézának.

519. 1325. nov. 16.

A somogyi konv. I. Károly király parancsára (518. sz.) jelenti, hogy Thorvey-i Damianus fia György a konv. kiküldöttjének, Miklós papnak a bizonyosága mellett Beren-i István fia Pál Beren birtokon lévő, végrendeletileg özvegyére, Ilona asszonyra hagyott földjének vagy birtokrészének a határait bejárta és abba Ilona asszonyt ellentmondás nélkül beiktatta. [D.] sabb. prox. p. fe. B. Martini conf.

Tá.: I. Károly király 1330. > Zsigmond király 1405. május 20. (Dl. 9102., Acta Eccl. Mon. Poson. 53. 15.)

K.: —

R.: Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 27. 63.

Megj.: Az oklevél alig olvasható. Elolvasásához nyújtott segítségéért köszönetet mondunk Érszegi Gézának.

520. (1325.) nov. 17. Visegrád

I. Károly király (H) tudatja Mikech szlavón bánnal, sárosi (Sarus) és soproni (Suprun) ispánnal, hogy ő régóta tartó szolgálatai fejében István mr. soproni (Supruniensis) polgárt, fiait és örököseit, valamennyi birtokukat, kiváltképpen Egred-et korábbi nyílt (10. v. 430. sz.) oklevelében különös oltalmába vette, és megparancsolja neki, hogy ő is vegye őket oltalmába, és birtokaikban védje meg őket. D. in Vysagrad, Domin. prox. an. oct. B. Martini conf.

E.: GYMSML. 2. Sopron város 98. (Df. 201 732.) A fényképen hátoldalra nyomott pecsét befűzött szalagja látszik.

Má.: GYMSML. 2. Sopron város 98. XVIII. századi.

K.: HO. II. 46. E-ről hibásan.

R.: Házi I/1. 46. 95. sz., Bgl. III. 207. 377. sz.

Megj.: Bár az oklevél keltezésében az évszám nincs kitéve, bízvást tehetjük 1325-re, hiszen Mykch novemberben csak 1325-ben volt soproni ispán, továbbá ebben az évben több, a birtokra vonatkozó oklevél keletkezett (január 13., február 3., október 3., október 30. stb.).

521. 1325. nov. 17. Visegrád

Sándor c. országbíró előtt, Lőrinc királyi ügyvédvalló oklevéllel Bechey-i Imre mr. nevében az országbíró korábbi oklevelének (511. sz.) megfelelően november 8-án (in oct. OO. SS.) András fia Mihállyal és Gergellyel szemben előadta, hogy midőn [I. Károly] király Leus örökös nélkül elhalt ember Baranya (Barana) megyei Leus, Budmer, Kysfolud és Choth nevű birtokait szolgálatai fejében Imre mr.-nek adományozta, és Imre mr. az ország szokása szerint a királyi emberrel a pécsi kápt. bizonyosága mellett be akarta magát iktattatni, akkor Mihály és Gergely ellentmondtak. A személyesen jelenlévő Mihály és Gergely azt állították, hogy Leus az ő atyai unokatestvérük, és a mondott örökölt birtokok Leus-hoz tartoztak, és ezért jog szerint őket illeti. Az országbíró az ország nemeseivel együtt úgy ítél, hogy Mihálynak és Gergelynek január 8-án (in oct. Strennarum) a [pécs]várad konv. előtt elégséges számú szomszédos és megyebeli nemessel bizonyítania kell, hogy a birtokok Leus örökségéhez tartoznak, és ők Leus atyai unokatestvérei, a konv. erről szóló oklevelét pedig január 20-án (in quind. Epiph. d.) kell előtte bemutatniuk a feleknek. D. in Vysagrad, 10. term. prenot. (oct. OO. SS.)

E.: Dl. 86 976. (Eszterházy cs. hercegi ág. lt. 32. E. 209.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi kézzel bővített tartalmi kivonat; zárópecsét nyoma természetes színű viasz csekély maradványaival.

K.: —

522. 1325. nov. 18.

Miklós c., Fülöp nádor albírája tudatja, hogy mivel a nádor Semien-i István fia Jánosnak a Kerek (dict.) Jánossal és a Ruphatyn fia Miklóssal szembeni perekben rárótt büntetésekből 1-1 márkát elengedett, Lack mr. kérésére ő is elengedi. D. in oct. B. Martini.

E.: Dl. 50 799. (Kállay cs. lt. 1300. 162.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma.

K.: —

R.: Kállay I. 64.

523. 1325. nov. 18. Vízsol

Miklós c., Fülöp nádor albírája tudatja, hogy november 18-án (in oct. B. Martini conf.) a bírósága előtt Rofain fia Miklós a szintén jelenlévő Semyen-i István fia Jánossal szemben azt állította, hogy annak atyja 20 évvel azelőtt, a szeptember 29-e előtti legközelebbi vasárnapon (Domin. prox. an. fe. Michaelis arch.) Ders nevű birtokára tört, azt elpusztította, őt onnan kizárta, és 100 márkányi vagyonát elvitte. István fia János tagadta ezt. Miklós c. a vele együtt bíraskodó nemesekkel úgy ítélkezett, hogy Miklós 1326. január 13-án (in oct. Epiph. d.) előtte Wysul-ban bizonyítsa állítását annyi tanúval, amennyivel tudja. D. in Wysul, die et term. prenot. (in oct. B. Martini conf.)

E.: Dl. 50 800. (Kállay cs. lt. 1300. 174.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: ... contra Nicolaum filium Rofayn ... in Vysul ...; egy nagyobb, természetes színű zárópecsét maradványa, és egy kisebbre utaló bevágások.

K.: —

R.: Kállay I. 64.

524. 1325. nov. 18.

A leleszi (Lelez) Szt. Kereszt konv. előtt Tamás fia Donch mr. és szerviensei: Susuk fia János és Jakab a Fülöp nádor előtt István leleszi préposttal szemben vitt ügyükben Ban fia Gergelyt, Kilián (Kilianus) fia Kiliánt (Kilianus) és Detbor fia Mihályt ügyvédjeikül vallják, érvényesnek ismerve el mindazt, amit az ügyben tesznek, vagy határoznak. D. in oct. B. Martini conf.

E.: Dl. 57 274. (Sóvári Soós cs. lt. 75.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma.

K.: —

525. 1325. nov. 19.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Miklós testvérnek, a pannonthalmi (de Sacro Monte Pannonie) Szt. Márton monostor apátjának a kérésére új és autentikus kettős pecsétjével ellátott oklevelében átírja és megerősíti [IV.] Béla király 1267. évi, a pannonthalmi monostor népei fölött való bíraskodás ügyében kiadott privilégiumát. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. XIII. Kal. Dec. Méltóságnévsor. A.

E.: BFL. Capsarium 327. 47. A. (Df. 207 405.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A fényképen függőpecsétre utaló bevágások látszanak.

Á.: 1. II. Ulászló király 1494. január 13. (BFL. Capsarium 1144. 47. M., Df. 207 965.)

2. I. Ferdinánd király 1529. F. XI. szerint.

3. I. Lipót király 1691. F. XI. szerint.

Má.: Dl. 37 339. (OL. Archivum regni RRR. 2. 8.) E. alapján. XVIII. századi.

K.: F. VIII/2. 611—613. november 26-i kelettel Kaprinai alapján, F. XI. 429—432. november 16-i kelettel Á3-ról. (Az átírt oklevelet l. Reg. Arp. 1550. sz.)

R.: Doc. Trans. II. 169—170. november 27-i kelettel F. VIII/2. alapján.

526. 1325. nov. 19.

A nyitrai kápt. Gergely testvér, zobori (Zoborium) apátnak a konv. nevében is előterjesztett kérésére átírja és megerősíti saját, régi pecsétjével ellátott 1270. október 31-i privilégiumát, amelyben átírta [V.] István király [1270.] évi, a turóci (Turuch) tizedek ügyében a zobori és a turóci konv. között létrejött egyezségről szóló, és Gergely testvér által eredetiben is bemutatott privilégiumát. A kápt. az oklevelét két, chirographált példányban állítja ki. Kelt István mr., olvasókanonok keze által, in fe. B. Elisabeth.

E.: Arch. ep. Nitriensis. A. 1. 1. 7. (Df. 273 057.) Alul chirographált. Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A fényképen függőpecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

Megj.: V. István király oklevelét nem találtuk a Reg. Arp-ban.

527. 1325. nov. 20.

Jakab váradelőhegyi prépost és a konv. az Akus nb. Mihály fia Elek mr. kérésére függőpecséttel ellátott privilegiális oklevélben átírja saját 1314. április 22-i, a [Szolnok megyei] Baanrewy birtok ügyében kiadott nyílt oklevelét. D. f. IV. prox. p. oct. B. Martini conf. A.

E.: Dl. 40 477. (Múzeumi Törzsanyag. Nagy Imre gyűjt.) A hártján sárga-zöld fonalakon a váradelőhegyi konvent kerek, természetes színű viaszpecsétje függ.

K.: — (Az átírt oklevelet l. Anjou-oklt. III. 735. sz.)

528. 1325. nov. 21.

Pál bán fia István mr., kőrösi (Crisiensis) ispán tudatja, hogy midőn Mikch szlavón bán parancsára október 14-én (f. II. prox. p. quind. B. Michaelis arch.) Szlavónia (Sclauonia) nemeseivel Kőrösön (Krisium) közgyűlést tartott, Lőrinc fia György Sámson fia Bálinttal szemben bemutatott több oklevelet: István egykori kőrösi ispánét, néhai Miklós bán helyettesét, és Pál bán fia István mr-ét, amelyekből kiderült, hogy Bálint Györggyel szemben hatalmaskodás miatt örökre el lett marasztalva. György kérte István mr-t, hogy [Lukalaka] birtokra kimenne a birtok harmadrészébe őt, kétharmad részébe pedig István mr-t, mint bírót iktassák be. A kérésnek eleget téve Demeter mr., a csázmai kápt. emberének bizonyysága mellett a szomszédok jelenlétében a birtokot három részre osztották, és annak harmadrészébe Györgyöt beiktatták, Bálintnak és a szomszédoknak pedig első időpontul ..... quindena-ját, másodiknak pedig ..... tűzték ki, ameddig megválthatták a két részt. Mivel a kitűzött határidőig sem Bálint, sem a szomszédok nem váltották meg a két részt, István mr. azokat telekhelyekkel, trágyázott földekkel, erdőkkel, kaszálókkal, malomhelyekkel és a Szt. Kozma és Damján tiszteletére emelt egyház kegyúri jogával szomszédság címén eladja 35 márkáért Pukur-i Lőrinc fia Pál mr-nek. Abba, hogy a harmadrész Györgyé legyen Endre mr. és Pál ....., a szomszédok beleegyeztek. Az ügyről István mr. autentikus pecsétjével ellátott privilegiális oklevelet állít ki, amelyet Pál mr-nek a bánnal meg kell erősíttetnie. D. f. V. prox. p. oct. B. Martini conf.

E.: Dl. 99 904. (Batthyány cs. lt. Acta Ant. Lukalaka 5. 1. 34.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. A hártján függőpecsétre utaló bevágások látszanak.

K.: —

529. 1325. nov. 21.

Deseu mr., Jakab mr. szabolcsi (Zabolc) ispán helyettese és a négy szolgabíró előtt János fia Gabrian, Popy-i nemes a Sighe fia Tamás fiaival: Lóránttal (Lorandus) és Péterrel szembeni valamennyi ügyében Mihály fia László mr., Nogsemien-i nemeset és Bezoch c-t ügyvédül vallja. D. f. V. prox. an. fe. B. Clementis pape.

E.: Dl. 50 802. (Kállay cs. lt. 1300. 173.) A hártján három hátoldalra nyomott pecsét természetes színű maradványa látható.

K.: —

R.: Kállay I. 65.

530. 1325. nov. 21.

Desev mr., Jakab mr. szabolcsi (Zobolch) ispán helyettese tudatja, hogy november 21-én (f. V. prox. p. fe. Elisabeth) László mr., Semien-i nemes előadta, hogy ügyvédvalló oklevéllel

törvényesen megidézte Tamás fiait: Lórántot (Lorandus) és Pétert Gabrianus, Churnauada-i nemessel szemben. A megjelölt napon Lóránt helyett Péter, Péter helyett Miklós jelent meg. Desev mr. Tamás fiai számára feleletadásra december 5-ét (quind. datarum presencium) tűzi ki. D. term. prenot. (f. V. prox. p. fe. B. Elisabeth).

E.: Dl. 50 801. (Kállay cs. lt. 1300. 176.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro Gabriele de Charnauada contra ... f. V. prox. an. fe. B. Nicolai; három zárópecsét maradványa.

K.: —

R.: Kállay I. 64—65.

531. 1325. nov. 24. Visegrád

I. Károly király (H) tudatja, hogy Péter fia Lenche (dict.) Mihály azt kérte tőle, hogy a Chaba nevű unokatestvérétől örökölt és a zavaros időszakban elidegenített Pulah ~ Palah birtokon lévő birtokrészt adja neki vissza. A király nem ismerve a körülményeket szeptember 3-án (389. sz.) meghagyta a zalai ~ zalavári konv-nek, hogy [Sándor fia László] királyi emberrel az igazságot derítsék ki, a birtok határait járják be, és Mihályt iktassák be. A király a konv. október 16-i jelentése (475. sz.) alapján szolgálatai fejében, valamint vérenek hullatásáért a birtokrészt a Chaba által bírt határokkal visszaadja Mihálynak. A király megígéri, hogy ha az oklevelet visszaviszik neki, akkor privilegiális formában állíttatja azt ki. D. in Vyssegrad, Domin. prox. an. fe. B. Kateryne virg.

E.: Dl. 2319. (NRA. 569. 49.) Hátoldalra nyomott nagy, kerek pecsét nyoma látható.

K.: —

532. 1325. nov. 24.

A pécsi kápt. előtt Demeter tárnokmr., báró, trencsényi (Trinchiniensis) és bácsi (Bachiensis) ispán Keresian nevű szolgáját (mancipium) fiaival és leányaival, valamint Nekche nevű birtokán Genchi nevű szőlőjét [leányának], Katalinnak, Bakou (dict.) Miklós c. fia Lőrinc mr. feleségének adja. Ha az oklevelet visszaviszik, a kápt. privilegiális formában fogja azt kiállítani. D. Domin. prox. p. fe. B. Cecilie virg.

Á.: Pécsi kápt. 1343. május 6. (ŠA. Nitra, Trencsényi oklevélgyűjt. 3., Df. 261 443.)

K.: Koszta L., Bar. tí. 1992/1995. 7—8.

R.: Uo. 7.

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél nyílt alakú volt.

533. 1325. nov. 25.

A győri kápt. Fülöp mr. fia István mr. soproni (Supruniensis) polgár fiai: István, Vince és Bertalan nevében is előterjesztett kérésére, mivel az eredeti okleveleket a különböző veszedelmek miatt nem meri magával vinni, átírja I. Károly király 1311. április 30-i nyílt oklevelét, amelyben átírta [III.] András király 1291. október 7-i, Egered föld adományozásáról szóló oklevelét, valamint I. Károly király 1325. október 3-i (430. sz.) nyílt oltalomlevelét. D. in fe. B. Katherine virg. et mart.

E.: GYMSML. 2. Sopron város 83. (Dl. 201 717.) Hátoldalán XVI. századi írással: Super terra Egered scilicet civitati non utilis. A fényképen hátoldalra nyomott kerek pecsét töredéke látszik.

K.: Házi I/1. 45–46. (III. András király oklevelét ld. Reg. Arp. 3821. sz., I. Károly királyét AO. II. 27. és Anjou-oklt. III. 43. sz.)

R.: Bgl. III. 207.

534. 1325. nov. 28.

István, a leleszi (Lelez) Szt. Kereszt konv. prépostja és a konv. tudatják, hogy előttük személyesen megjelent Ugrin (Vgrinus), Sándor mr. országbíró bírságbeszedője [I. Károly] király két nyílt oklevelével, és Sándor mr. registrumával egyrésztől, másrésztől pedig Tamás fia László mr. Ugrin előadta: „László mr. azért a bírságért, amelyben Orros (Nasutus) Pál klerikussal szemben elmarasztalták, teljes elégtételt adott Pálnak és nekem, és ezért teljesen mentesült”. D. f. V. prox. an. fe. B. Andree ap.

E.: Dl. 57 275. (Sóvári Soós cs. lt. 77.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű töredéke.

K.: —

535. 1325. (nov. 30. előtt)

Az egri kápt. előtt a Kachych nb. Simon fia Miklós fia Elyas fivére, Miklós nevében is nagyapjuk, Simon halála fejében hozzájuk került Gömör (Gumuriensis) megyében a Bolug folyó mellett fekvő Bathka nevű birtokukat atyjuk, Miklós nővéreinek Nagy (Magnus) Batyz és ugyanazon Bothyz fivére, Miklós szintén jelenlévő özvegyeinek adják az ország szokása szerint atyjuk valamennyi birtokából járó leánynegyed fejében. Elyas kötelezi magát és fivérét, Miklóst, hogy az özvegyeket a birtok miatt őket támadóktól saját költségükön megvédi. Péter mr. prépost, János őrkanonok, Domonkos újbári (Wyuar), Valterus borsovai (Baruswa), Lőrinc kemeji (Kemey), Benedek ungi (Hung), János borsodi (Borsud) főesperesek és mások jelenlétében I. Károly király (H), Boleszló esztergomi, László kalocsai érsekek és Csanád egri püspök idejében.

Á.: I. Lajos király 1378. január 3. (Dl. 60 986., Rhédey cs. lt. 33.)

Eml.: Egri kápt. 1325. november 30. > Egri kápt. 1354. november 11. (Dl. 2328., NRA. 1535. 10.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

536. 1325. nov. 30.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) a soproni (Suprunium) ispotályosok házfőnökének, Lőrinc testvérnek a kérésére, új és autentikus kettős pecséttel ellátott privilegialis oklevelében átírja és megerősíti [IV.] Béla király 1250. július 22-i oklevelét, amelyben átírta és megerősítette Chaak tárnokmr-nek és soproni ispánnak, Rembaldus testvér, az ispotályosok mr-e és várbeli polgárok közötti egyezségről kiadott 1250-i évi oklevelét. Kelt András mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. Pridie Kal. Dec. Méltóságnevsor. A.

- E.: Dl. 342. (OL. Kamarai lt. Jes. Sopron 1. 5.) A hártján függőpecsétre utaló bevágások láthatók zöld fonál csekély maradványával.
- Má.: 1. Dl. 234. (OL. Kamarai lt. Jes. Sopron 8. 2.) XVIII. századi.
2. Dl. 2274. (OL. Kamarai lt. Jes. Sopron 1. 32.) XVIII. századi.
- K.: F. VIII/2. 613—615. Hevenesi gyűjt. alapján (IV. Béla király oklevelét ld. Reg. Arp. 929. sz.)
- R.: Doc. Trans. II. 139—140. (hónap és nap nélkül), Bgl. III. 207.

537. 1325. nov. 30.

Az egri kápt. előtt a Kachych nb. Simon leányai, Nagy (Magnus) Botyz özvegye, Annos és ugyanazon Batyz testvérének, Miklósnak az özvegye, Ilwna a Gömör (Gwmuryensis) megyében a Bolugh folyó mellett fekvő Bathka nevű birtokukat, amelyet ugyanazon Simon fia Miklós fiaitól: [Elyas-tól] és Miklóstól a kápt. privilégiuma által (535. sz.) leánynegyedként kaptak, őszinte szeretetből Batyz fia Miklós leányának, Margitnak (Margita), Marhardus fia [Lőrinc] mr. feleségének és általa férjének, Lőrinc mr-nek és örököseinek adják. Ha Miklós említett fiai Margitot és férjét a birtokban nem tudnák megőrizni, akkor az özvegyek leánynegyedük követelését átengedik Margitnak. D. in fe. B. Andree ap.

- Á.: 1. Egri kápt. 1354. november 11. (Dl. 2328., NRA. 1535. 10.)
2. I. Lajos király 1378. január 3. (Dl. 60 986., Rhédey cs. lt. 33.)
- K.: AO. II. 226—227. Á1-ről.
- Megj.: Az átirók szerint az eredeti oklevél zárt alakú volt.

538. 1325. dec. 2. Buda

Tamás c., Fülöp nádor Budán székelő albírája tudatja, hogy a személyesen megjelent Job-i Marcellus c-nek Bugar (dict.) István mr-rel és fivérével, Guna mr-rel, valamint a somogyi [konv.] ügyvédvalló oklevelével őket is képviselő szerviensükkel, Hunth fia Miklóssal szembeni ügyben 37 hozzá hasonló nemes emberrel együtt 1326. február 9-én (in oct. Purif. B. virg.) a szekszárdi (Sexardiensis) konv. előtt esküt kell tennie arról, hogy négy évvel korábban augusztus 9-én (in vig. B. Laurencii mart.) nem tört István és Guna mr-ek Boch nevű birtokára, azt nem rombolta le, és nem okozott abban 40 márkányi kárt. A feleknek február 16-án (8. oct. Purif. B. virg.) kell megjelenniük Tamás c. előtt, és Marcellusnak be kell mutatnia a szekszárdi konv. oklevelét az eskütételről. D. Bude, 8. quind. B. Martini conf.

- E.: Dl. 76 351. (Zichy cs. lt. 211. 40.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű töredéke.
- K.: Z. I. 272—273.

539. 1325. dec. 4.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.), mivel Kuchk-i Sándor c., országbíró szolgálatai fejében a Vasvár (Wosuariensis) megyei Papuch birtokot kérte Elk és Chataberfeulde falvakkal, amelyek egykor Kilián (Kylianus) győri préposté voltak, és amelyeket a békétlen időkben Demeter bán elfoglalt, továbbá Demeter bán Pauli és másik Pauli birtokait, amelyek örökös nélkül elhalt emberek birtokaként a király adományozási köréhez tartoznak, október 3-án (431. sz.) megparancsolta a győri kápt-nak, hogy Molnari-i András királyi emberrel a birtokok határait járják be, és Sándor mr-t iktassák be. Miután a kápt.

jelentette (485. sz.) a királynak, hogy a határok bejárása után Sándor c-t ellentmondás nélkül beiktatták, a király a Vasvár (Castriferrei) megyei Papuch birtokot Elk és Chataberfeulde falvakkal és a Sopron (Suppruniensis) megyében fekvő mindkét Pauli-t új és autentikus kettős pecséttel ellátott privilegiális oklevélben Sándor c-nek adományozza az alábbi érdemeiért. Sándor c. segítséget nyújtott a király trónjának megszilárdításában, az ország rendjének helyreállításában. A hűtlen Gergely fia András szövetségéből birtokait pusztításnak kitéve a királyhoz csatlakozott, visszafoglalta az említett András által tartott Kabold és a Kokos (dict.) Miklós által tartott Pliske nevű várakat, Zalafeu mellett legyőzte az említett Andrást és Henrik többi lázadó fiának a seregét. A király szövetségese, Frigyes római király megsegítésére küldve Lajos bajor herceg ellen dicsőséggel harcolt, bár mintegy 80 rokona és előkelőbb szervienese elesett. A király tehát az említett birtokokat és falvakat művelt és műveletlen szántóföldekkel és rétekkel, kaszálókkel, erdőkkel, ligetekkel, vizekkel, vízfolyásokkal, az egyházak kegyúri jogával és más jogokkal, amelyekkel Kilián prépost bírta, Papuch-ot, Elk-et és Chataberfeulde-t, továbbá ahogy Demeter bán bírta Ket Pauli-t, részint királyi adomány, részint vásárlás címén, amint a győri kápt. privilégiumából kiderül, és amelyeket a hűtlenek tőle elfoglalták, de végül a király kezére kerültek, Sándor c-nek és mindkét nembeli örököseinek adományozza, és mindenkit, akár a királyt, akár a királynét vagy bárki mást, aki jogot formálna az említettekre, örök hallgatásra ítél. A király vállalja, hogy ő és utódai Sándor c-t és mindkét nembeli utódait a birtokokban megvédik. A király a birtokok felett szabad rendelkezési jogot biztosít Sándor c-nek és mindkét nembeli utódainak. A birtokaik határain belül elfogott gonosztevők felett ugyanazon birtokok Sándor c. vagy mindkét nembeli utódai által állított officialisai ítélezhetnek, beleértve a halálos ítéletet is, és a birtokok határain belül akasztófát és más kínzóeszközöket állíthatnak fel. A király Sándor c. kérésére megengedi, hogy ő és mindkét nembeli utódai malmok számára a Raba folyóból egészen a Rabamezeu folyóig vizet vezessenek bármely nemes és a király földjein keresztül. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. Pridie Non. Dec. Méltóságnévsor. A.

Á.: I. Károly király 1332. november 22. (Győri kápt. m. lt. Pápóci prépostság CTH. 1. 3. 14., Df. 278 113.)

K.: HO. I. 137—143. december 2-i kelettel.

R.: Doc. Trans. II. 170., Bgl. III. 208.

Ford.: Középk. Hist. 162—163. (Narratio, magyar nyelvű)

540. 1325. dec. 4. Középnémeti

Lukács mr., [Aba]újvár (Wyuar) megye alispánja (vicec.) és a négy szolgabíró tudatják, hogy azt az ügyet, amelyet István mr. megyei jegyző (notarius) bírt előttük december 4-én (f. IV. prox. p. fe. Andree ap.) Simon várnagy (maior castri) megyei emberrel Petheuch fia György megyei bizonyság előtt a Ruzkun-i birtokán megidézett László fia Péter ellen, aki helyett szervienese, Miklós vállalta az időpontot, első időpont miatt december 18-ra (ad quind. datarum) halasztják végső feleletadásra. Mivel pedig ugyanazon Péternek előállítani meghagyott Dénes nem jött, ha nem tudja kimenteni magát, bírságban lesz elmarasztalva. D. in Kuzepnemti, in term. antedict. (f. IV. prox. p. fe. B. Andree ap.)

E.: DI. 2329. (NRA. 1746. 46.) Csonka. Hátoldalán egy nagyobb és egy kisebb zárópecsét természetes színű viaszmaradványai.

K.: AO. II. 227—228.

541. 1325. dec. 5. előtt)

I. Károly király (H), meghagyja Henrik veszprémi püspöknek, hogy Heym fia László mr., Heugku-i várnagy és Bokon-i c., királyi emberrel küldje ki emberét bizonyságul az örökös nélkül elhalt Geregem mr. Egurvar és Fanchka nevű Vasvár megyei birtokának a bejárására és a király azokba való beiktatására.

Eml.: Henrik veszprémi püspök 1325. december 12. (Batthyány cs. körmendi lt.) Zala I. szerint.

K.: Zala I. 189. Eml-ről.

542. 1325. dec. 5. Visegrád

I. Károly király (H) előtt Elefanth-i Mátyás c. és fiai: János és Miklós egyrésztől, másrésztől Kenezius - Kenezys - Kenesius c. előadták, hogy abban a perben, amelyet ők Sándor c. országbíró előtt folytattak a Geezth és Moytih birtokok között fekvő, régi határokkal elválasztott Nyek, más néven Leonchafelde birtok fölött, amely korábban Anteleus fiaié: Pálé és Fintha-é volt, és amelyet Kenezius c. szerzemény és vásárlás címén birtokolt, a következő egyezsége léptek az országbíró engedélyével: Kenezius c. a Moytih nevű birtokot Mátyásnak és fiainak, Mátyás pedig a Geezth birtokot a Dwduagh folyó mindkét partján lévő határokkal Kenezius c-nek adja. Nyek birtokot pedig [1326.] február 26-án (in die Med. Quadr.) a nyitrai kápt. bizonyága mellett fogott bírák két egyenlő részre osztják, mégpedig úgy, hogy a Moytih-hoz közelebb eső felet Mátyás c. kapja, a Geezth-hez közelebb esőt pedig Kenezius c. Ugyanazon férfiak felértékelik a Mátyásnak jutott részt, és azt Mátyás a fogott bírák által megjelölt napon a nyitrai kápt. előtt tartozik Kenezius c-nek megfizetni. D. in Wysegrad, f. V. prox. an. fe. B. Nicolai conf.

Á.: Nyitrai kápt. 1344. június 10. (Dl. 2305., NRA. 1671. 68.)

K.: AO. II. 228—229., Densuşianu I. 595. AO. alapján.

543. 1325. dec. 5. Semjén

Desev mr., Jakab mr. szabolcsi (Zobolch) ispán helyettese és a négy szolgabíró előtt az ügyvédvalló oklevéllel megjelenő Semien-i László mr. egyrésztől, másrésztől pedig Tamás fia Péter, valamint a Lórántot (Lorandus) ügyvédvalló oklevéllel képviselő István december 5-én (f. V. prox. an. fe. S. Nicolai conf.) a köztük lévő pert 1326. január 16-ra (f. V. prox. p. oct. Epiph. d.) halasztják. D. in Semien, term. prenot. (f. V. prox. an. fe. S. Nicolai conf.).

E.: Dl. 50 803. (Kállay cs. lt. 1300. 172.) Hátoldalán azonos kéz írásával: Pro Ladizlao de Semien contra filios Thome filii Syge; három zárópecsétre utaló bevágások, közülük kettőben természetes színű viasz csekély maradványa.

K.: —

R.: Kállay I. 65.

544. 1325. dec. 5. Bánya

Olbrosochus, Bania-i pap előtt Banya-i Fortilibus (?) fia Gothfredus c. saját és fia, Miklós nevében szerviensét, Buda-i (dict.) Pált ügyvédjének vallja abban az ügyben, amelyet Ehelleus fiaival szemben Scolcha és Pachaga birtokok fölötti privilégium kiadása ügyében folytat, érvényesnek ismerve el mindazt, amit Pál az ügyben tesz. D. in vig. Nicolai conf., in Bania.

Á.: Erdélyi kápt. 1325. december 6. (Dl. 30 616., Gyulafehérvári kápt. o. lt. N. 57. Cent.)

K.: —

545. (1325. dec. 6. előtt)

A csatári (Chatar) Szt. Péter konv. előtt Móric (Mauricius) fiai: Miklós és János beleegyeznek abba, hogy atyjuk fivére, Imre fia László, Kukynus-i nemes birtokának ugyanott lévő harmadrészét vejének, Vyduna fia Mártonnak adja leányával Hangych-al.

Eml.: Zalai konv. 1325. december 6. (Dl. 67 694., Tallián cs. lt. 16.)

K.: —

546. 1325. dec. 6.

Az erdélyi kápt. előtt megjelentek egyrésről Ehelleus egykori alvajda fiai: István, János, Akus, Gergely és Mihály mr., Clus-i főesperes, az erdélyi kápt. kanonokja, Akus nb. nemesek, másrésről pedig Gothfridus ~ Gothfredus c. szerviense, Buda-i (dict.) Pál, Olbrosochus, Bania-i pap jelen oklevélben átirat december 5-i (544. sz.) ügyvédvalló oklevelével. Ehelleus említett fiai előadták, hogy a Torda (Thorda) megyében az Aranyas folyó mellett fekvő Scolcha és Pachaga nevű birtokaikat vizekkel, erdőkkel, ligetekkel, rétekkel, kaszálókkal és szántóföldekkel az újonnan emelt határokkal már megkapott 100 közönséges ezüst márkáért eladták rokonaiknak, Fortilibus fia Banya-i Gothfredus c-nek és fiának, Miklósnak, amint a kápt. a felek kérésére e célból kiküldött kanonok és jegyző, Fekete (Niger dict.) Miklós mr. jelentéséből is értesült. Hj.: Aranós folyó Oclus közelében, Havasok (Alpes), amelyek Ehelleus fiaié maradnak, byrc, Buoku nevű kő, hegy vagy byrc, Fekete víz, (Nigra aqua?) torkolata, Muhushvas nevű Havasok, Rusaskuth nevű kút, Oltharku nevű kő az Aranyas folyóban, a folyón túl a Jara-i nemesek Havasai, Pochaga folyó torkolata, a Karachin patakja és Pochaga patakja vizek között birc, Warhig nevű hegy, patak Oclus felől a Hymusbik nevű erdő közelében, ugyanaz a patak, Aranyas folyó. Ehelleus fiai kötelezik magukat, hogy Gothfridust és Miklóst a birtokokban megvédik, vagy saját költségükön mentesítik. Ha nem tudnák megtenni, akkor a 100 márkát visszafizetik, vagy fogott bírák becslése alapján 100 márkát érő birtokot adnak nekik. A kápt. az oklevelet függőpecsétjével látja el. D. in fe. B. Nicolai conf. Miklós prépost, Sanctus éneklő-, Tamás őrkanonok és Pál ugocsai (Vgacha) főesperes, dékán idejében. A.

E.: Dl. 30 616. (Gyulafehérvári kápt. o. lt. N. 57. Cent.) A hártván pecsét nyoma nem látható.

K.: —

547. 1325. dec. 6.

A zalai Szt. Adorján konv. előtt Imre fia László, Kukynus-i nemes fiával, Péterrel örökölt birtokának Kukynus-on lévő harmadrészét fivére, Móric (Mauricius) fiainak: Miklósnak és Jánosnak a része kivételével fia beleegyezésével telekhelyekkel, erdőkkel, kaszálókkal, trágyázott és mezei földekkel vejének, Vyduna fia Mártonnak és leányától, Hangych-tól származó örököseinek adja. Móric fiai: Miklós és János a csatári (Chatar) Szt. Péter konv. oklevelében (545. sz.) beleegyezésüket adták. D. in fe. B. Nicolai conf.

E.: Dl. 67 694. (Tallián cs. lt. 16.) Fehér-zöld fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: —

548. (1325. dec. 7. előtt)

A váradi kápt. december 7-re (oct. fe. B. Andree ap.) az országbíró elé idézi István fia Jánost Pereche-i Istvánnal szemben.

Eml.: Sándor országbíró 1325. december 14. (Dl. 50 805., Kállay cs. lt. 1300. 168.)

K.: —

549. 1325. dec. 7.

A budai kápt. tudatja, hogy Renoldus fiának, Julia mr-nek a leánya, a szigeti Boldogságos Szűz kolostorának nővére, Anna úrnő kérésére kiküldték Antal papot, a Boldogságos Szűz kápolna kanonokját, a kápt. kórusának karpapját, aki jelentette, hogy Anna bárhol és bármikor zajló ügyeinek, kiváltképpen anyjának hitbére és az ő atyai birtokból járó leánynegyede ügyének vitelével és befejezésével megbízza rokonát, Veche (dict.) Miklós mr. fiát, László mr-t, érvényesnek ismerve el mindazt, amit László mr. az ügyben tesz. D. in oct. B. Andree ap.

E.: Dl. 2330. (NRA. 1535. 12.) A hártya hátoldalán rányomott, mandorla alakú pecsét nyoma látható befűzött szalaggal és természetes színű viasz csekély maradványaival.

K.: AO. II. 229—230., Károly, Fejér vm. V. 426.

550. 1325. dec. 7.

A váradi kápt. I. Károly király (H) 1325. november 6-i parancsára (508. sz.) jelenti, hogy Benedek fia Péter királyi emberrel kiküldték a helyszínre kanonoktársukat, Pál mr-t, akik november 22-én (f. VI. prox. p. fe. B. Elysabet) Perueyn-i Orbán (Vrbanus) fia Miklós c-t a szomszédok jelenlétében ellentmondás nélkül beiktatták a Lokteleke nevű birtokba, amelyhez egy bizonyos várhely és a következő halastavak tartoznak: Keulges, Kewgestokaya, Ynewueizad, Kolobar, Gyurud, Vereshid, Hidalia, Humukzug, Lapuhus, Zathuna, Fyuzes, Rewtokaia, Bokud, Reketha, Dumbuth, Gyungusnaralia, Preposttous, Nyarasd, Yuantokaya, Merse, Forgianagus, Mergusd, Orozdere, Kyraltos és Zultha. D. sabb. prox. p. fe. B. Andree ap.

Á.: I. Károly király 1325. december 23. > I. Károly király 1332. november 2. (Dl. 2331., NRA. 1535. 1.)

K.: AO. II. 230.

R.: Doc. Trans. II. 170. 357. sz.

551. (1325. dec. 7. v. után)

A csatári (Chatar) konv. előtt Miley-i Miley fiával, Sydou ~ Sidou-val 1325. december 7-én (in oct. B. Andree ap.) előadták, hogy az egy márka fejében, amelyben Fülöp nádor albírája, Tamás c. előtt János pappal szemben elmarasztaltak, és amelyet december 7-én kellett a konv. előtt megfizetniük, örökölt földjükből 32 hold szántóföldet és egy rész szőlőt adnak János papnak és [János fia] Györgynek és rokonaiknak. A szántóföld határai: sűrű bozótos, [Mihály fia?] István földje, Lengel határa. A szőlőrész határai: kettős [őszi]barackfa, egy [őszi]barackfa, a szőlő kerítésének a végén tölgyfa, Demeter fiainak a szőlői. Demeter fiai az átadásba belegeyeztek. Miley és Sydou vállalták, hogy János papot és rokonait a föld és a szőlő miatt őket zaklatóktól megvédik, ha nem tudnák, ugyanakkora nagyságú és minőségű földet és szőlőt tartoznak adni nekik.

Tá.: Zala megye 1348. november 21. (Dl. 3971., NRA. 711. 24.)

K.: Zala I. 480—481. Tá-ról.

Megj.: Az oklevelet Zala megye 1348-ban hamisnak ítélte.

552. 1325. dec. 9. Visegrád

I. Károly király megparancsolja Mykch szlavón bánnak, hogy famulusát, Herbold fia Istvánt ne zaklassa. D. in Vysegrad, f. II. prox. p. fe. B. Nicolai conf.

E.: Teleki cs. gyömrői lt. I. 6. Hártyán, kívül rányomott viaszpecsét töredékével. Iványi, Teleki szerint.

K.: —

R.: Iványi, Teleki 76. 13. sz.

553. 1325. dec. 9. Szentimre

Tamás erdélyi vajda és szolnoki (Zonuk) ispán meghagyja az erdélyi kápt-nak, hogy Beke mr., Balvanus-i várnagy, vajdai emberrel küldje ki emberét, akik előtt Abel fivére András a Suk és Valazut között fekvő Abelteleky nevű birtokába be fogja iktatni Suk-i Miklóst. D. in S. Emerico, f. II. prox. p. fe. B. Nicolai conf.

Á.: Erdélyi kápt. 1326. január 13. > Erdélyi kápt. 1326. december 10. (AL. Suky cs. lt. A. 1., Df. 255 152.)

K.: Doc. Trans. II. 372—373.

R.: Petrichevich 1/II. 348.

Ford.: Doc. Trans. II. 170—171. (Román nyelvű)

554. 1325. dec. 10. Trau

Traui oklevél szerint Károly a király (V), Lampridius a püspök és Venerius Miklós a c. Actum Tragurii, ind. 8., 10. Dec.

E.: Dubrovnik város lt. Smič. szerint.

K.: Smič. IX. 268—271.

555. (1325. dec. 12. előtt)

Sándor országbíró Job c. fiait: Domonkost és Miklóst Tamás c. fia László mr-rel szemben december 12-ig megfizetendő bírságban marasztalja el.

Eml.: Leleszi konv. 1325. december 12. (Dl. 31 209., Csicsery cs. lt. 836.)

K.: —

556. 1325. dec. 12. Veszprém

Henrik veszprémi püspök, királynéi kancellár és örökös ispán [I. Károly] király (H) meghagyására (541. sz.) jelenti, hogy a királyi oklevélben foglaltak végrehajtására Heym fia

László mr., Heugku-i várnagy és Bokon-i c., királyi emberrel kiküldte bizonyságul István mr., kanonokot, káplánt. A kiküldöttek visszatérve jelentették, hogy amikor az örökös nélkül elhalt Geregem mr. Egurvar és Fanchka nevű Vasvár (Ferream Castrum) megyei birtokait a király részére le akarták foglalni, Kalmerius ~ Kazmerius fiai: János és Mihály eltolták őket attól, és ezért december 5-én (f. V. prox. an. fe. B. Nicolai conf.) a helyszínen a király jelenléte elé idézték őket [1326.] január 20-ra (ad quind. Epiph. d.), meghagyván nekik, hogy a birtokokra vonatkozó okleveleket vagy privilégiumokat is vigyék magukkal. D. Wesprimii, f. V. prox. an. fe. Lucie virg.

E.: Batthyány cs. körmendi lt. Zala I. szerint

K.: Zala I. 189—190.

R.: Bgl. III. 208—209. 382. sz.

557. 1325. dec. 12.

István, a leleszi (Lelez) Szt. Kereszt konv. prépostja és a konv. előtt Tamás c. fia László mr. Job c. fiait: Domonkost és Miklóst a maga részét illetően feloldja abban a bírságban, amelyben [Sándor] országbíró oklevele szerint (555. sz.) vele szemben elmarasztaltattak, mivel az oklevél keltének napjáig neki teljes elégtételt adtak. D. f. V. prox. p. oct. B. Andree ap.

E.: Dl. 31 209. (Csicsery cs. lt. 836.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét nyoma.

K.: —

R.: Kármay Ö., TT. 1900. 393. december 14-i kelettel.

558. 1325. dec. 13. Vizsoly

Miklós c., Fülöp nádor albírája bizonyítja, hogy Nogsemien-i Mihály fiai: László és Mihály a Byr-i Tamás birtokának elzálogosítási ügyéből kifolyólag neki járó 6 dénármárkát december 13-án (in oct. B. Nicolai conf.) lefizették. D. in Wisl, term. prenot. (in oct. B. Nicolai conf.)

E.: Dl. 50 804. (Kállay cs. lt. 1300. 145.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; kerek zárópecsét természetes színű töredéke.

K.: —

R.: Kállay I. 65.

559. 1325. dec. 14. Visegrád

Sándor c. országbíró a személyesen megjelenő Pereche-i Istvánnak a váradi kápt. idéző oklevele (548. sz.) szerint december 7-re (oct. fe. B. Andree ap.) kitűzött, Zeuke (dict.) Miklós által képviselt István fia Jánossal szembeni ügyét első időpont miatt 1326. február 3-ra (ad 22. fe. Epiph. d.) halasztja végső feleletadásra. D. in Visegrad, 8. term. supradict. (oct. fe. B. Andree ap.)

E.: Dl. 50 805. (Kállay cs. lt. 1300. 168.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat; zárópecsétre utaló bevágások.

K.: —

R.: Kállay I. 65.

560. 1325. dec. 16.

A váradi kápt. előtt egyrészt Simon fia Dénes c., Magyar (dict.) Pál mr., gimesi (Gymes) várnagy szerviense és officiális urának a megbízásából ügyvédvalló oklevéllel, másrészt pedig Karaz-i Sándor fia László, édestestvére, Miklós és anyjuk, Klára, ugyanazon Sándor özvegye, néhai Babonya-i Gergely leánya, Deers mr. felesége megjelenvén, az utóbbiak Sándor c., országbíró Dénes c. által bemutatott október 22-i oklevelének (493. sz.) megfelelően Pál mr. megbízottjának, Dénesnek átadták a Kywzalka és Belzalka, valamint a Tos nevű birtokokat, az azokra vonatkozó okleveleket pedig érvénytelennek nyilvánítják. Az ügyről a kápt. Sándor országbíró oklevelét átírva függőpecsétellátott oklevelet ad ki. D. f. II. an. prox. fe. B. Thome ap. István prépost, János olvasó-, Miklós éneklő- és Jakab őrkanonok, mr-ek idejében. A.

E.: 1. Dl. 2325. (NRA. 558. 7.) Felül chirographált. Sárga-zöld fonalakon függött pecsétje elveszett.

2. Arch. St. Jud. Covasna, Székely Nemz. Múz. Apor cs. A. 1. 1. (Df. 278 740.) Alul chirographált. Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. A fényképen függőpecsétre utaló bevágások láthatók.

K.: —

R.: AO. II. 222.

561. 1325. dec. 23.

I. Károly király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Cu, Bu, princ. Sal., mont. S. Ang. d.) Perueyn-i Orbán (Vrbanus) fia Miklós c. kérésére kettős pecsétellátott privilegiális oklevélben átírja és megerősíti a váradi kápt. december 7-én kelt oklevelét (550. sz.) és Károly király abban átírt november 6-i parancsát (508. sz.). Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. X. Kal. Ian. Méltóságnevsor. A.

Á.: I. Károly király 1332. november 2. (Dl. 2331., NRA. 1535. 11.)

K.: —

562. 1325. dec. 23.

Az egri kápt. előtt Semyen-i István fia Lengen (dict.) János Miklós c., Fülöp nádor bírása [1325. november 15-i] oklevelének (516. sz.) értelmében december 19-én (f. V. prox. an. Nat. d.) a Kerek (dict.) Jánosnak járó 5 márkából 2-t dénárookban, 3-at pedig becsértékben lefizetett. D. 5. term. prenot. (f. V. prox. an. fe. Nat. d.)

E.: Dl. 50 806. (Kállay cs lt. 1300. 159.) Hátoldalán azonos kéz írásával és későbbi tartalmi kivonat; zárópecsétre utaló bevágások.

K.: —

R.: Kállay I. 65.

563. 1325. dec. 29.

A győri kápt. Fülöp fia István mr., soproni (Supruniensis) polgár fia István, atyja és édestestvérei: Vince és Bertalan nevében is előterjesztett kérésére autentikus pecsétjével ellátott oklevelében átírja [IV.] László király nyílt oklevelét, amelyben szolgálatai fejében az Egered nevű Sopron (Supruniensis) megyei (in comitatu eiusdem castri Supruniensis) várföldet Fülöp mr.

fiának, István mr-nek, soproni polgárnak adományozta. D. in fe. B. Thome mart. et pontificis, Mátyás mr. olvasó-, Miklós mr. éneklő- és Mihály mr. őrkanonok idejében.

E.: GYMSML. 2. Sopron város 77. (Df. 201 711.) Felül chirographált. Lila-sárga selyemfonálon függő rongált pecsét.

K.: Házi I/1. 43. hibás 1324. december 29-i kelettel (IV. László király oklevelét l. Reg. Arp. 3280. sz.)

R.: Bgl. III. 186—187. hibás 1324. december 29-i kelettel, Anjou-oklt. VII. 567. és 568. számok között szám nélkül.

Megj.: Az oklevél kelezése 1325. december 29., csak a kiadásokban szerepel 1324. évi kelettel.

564. 1325.

I. Károly király átírja és megerősíti [IV.] Béla király 1343. évi (c: 1243. június 7-i?), a szepesi (Scepus) nemesek részére kiadott privilégiumát.

Má.: Görgey cs. lt. Görgey szerint.

K.: — (IV. Béla király 1243. június 7-i oklevelét l. Reg. Arp. 745. sz.)

R.: Görgey 345.

Megj.: Elképzelhető, hogy I. Károly 1329. december 21-i átírásának másolatáról (Dl. 63 658.) van szó, de a regeszta nem árul el többet.

565. 1325.

[I. Károly király] a pannonhalmi apát kérésére új és autentikus kettős pecsétjével ellátott oklevélben átírja és megerősíti [IV.] Béla király 1263. évi, [Fyzedtu]-ról szóló privilégiumát. Kelt Endre mr., fehérvári prépost, alkancellár keze által. A. d. 1325.,..... scilicet indiccione ..... regni a. XX. .... Méltóságnévsor.

E.: BFL. Capsarium 321. 2. H. (Df. 207 128.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok: ... Fyzedtu .... A fényképen függőpecsétre utaló bevágások látszanak.

Reg.: Uo. Pannonhalmi registrum. Capsarium 61/9. (Df. 208 315.)

K.: — (Az átírt oklevelet l. Reg. Arp. 1375. sz.)

Megj.: Az oklevél eleje hiányzik, a megmaradt rész hiányos, foltos, nehezen olvasható. A napi kelezésnek, az indictio számának és az uralkodási év utolsó számjegyének a helye ki van hagyva.

566. 1325.

I. Károly király Baiur ~ Boir birtokot hű szolgálatai fejében Péter fia Becke-nek adja. A birtok határait Apród (dict) István királyi ember az egri kápt. bizonyága mellett a szomszédok: Kayul mr., Peryn-i Miklós c. és Lachk fia Domonkos jelenlétében ellentmondás nélkül bejárta, és a régi határai mentén újakat emelt. A király az adományt azért erősíti meg, nehogy jogot formálhassanak rá az Aba nb. Omodeus fiai, akik a birtokot régóta jogtalanul elfoglalva tartották, és azt a király elvette tőlük, mivel a király megölésére és az ország elleni támadásra Trencsényi (Trinchyn) Mátéval szöveterkeztek, de a Tharcza folyó mellett a Rozgon-i mezőn vereséget szenvedtek.

Tá.: Pál országbíró 1342. január 19. > Szepesi kápt. 1342. április 14. (Dl. 103 170., Bajori Batthyány cs. lt.)

K.: —

Megj.: Az átiró szerint az eredeti oklevél privilégium volt. Mivel Pál országbíró I. Károly király 1322. és 1325. évi privilégiumát összevonva ismertette, pontosan nem különíthető el az 1325. évi oklevél tartalma. A két oklevél tartalma feltehetően azonos. Az itt említett királyi ember és a jelenlevő szomszédok valószínűleg az 1322. évi oklevélben szerepelnek. Vö. még 364. és 569. sz.

567. 1325.

I. Károly király (H), mivel János fia Péter mr., Fülöp nádor Jezenew-i várnagya szolgálatai fejében a hűtlen László fia Pongrácz Zemplén (Zemlyn) megyei Stanch és Kosuh ~ Koswh nevű birtokait kérte, meghagyta az egri kápt.-nak, hogy Lezna-i István vagy Nata királyi emberekkel küldje ki emberét az igazság kiderítésére, a határok bejárására és Péter mr. beiktatására. Miután Nata királyi ember Péter mr. zempléni főesperes bizonysga mellett 1324. június 21-én el-lentmondás nélkül beiktatta Péter mr-t, és a király a kápt. jelentéséből meggyőződött arról, hogy a birtokok az Omodeus egykori nádor fiaihoz pártolt hűtlen Pongrácéi, a birtokokat privilegiális oklevélben Péter mr-nek adományozza szolgálatai fejében, kiváltképpen azért, mert a hűtlen Péter fia Máté kezében lévő Tapolchan és Trinchynium várának ostromakor Péter mr-t nehéz kövekkel eltalálták, és két nyíllövéstől életveszélyesen megsebesült.

Tá.: Miklós nádor 1346. február 23. (Dl. 76 789., Zichy cs. lt. 214. C. 35.)

K.: Z. II. 215—216. Tá-ról.

568. 1325.

I. Károly király (H) privilegiális oklevele szerint Bechefolua birtokot Daro-i Salamon fia István édes nővérének, Anich-nak, Pál fia János mr. feleségének adta leánynegyed fejében. A királyi ember a [somogyi] konv. bizonysga mellett, a szomszédok jelenlétében ellentmondás nélkül beiktatta a birtokba az Anich nevében eljáró János mr-t.

Tá.: Gilétfi Miklós nádor 1353. október 25. > Kont Miklós nádor 1357. november 6. (Dl. 67 721., Tallián cs. lt. 47.)

K.: —

Megj.: Az átiró szerint az eredeti oklevél a határjárást részletesen tartalmazta. A somogyi konv. 1325. június 29-i jelentő levelét l. 287. sz., a király 1325. május 23-i parancslevelét pedig 203. sz. alatt.

569. 1325.

[I. Károly király privilegiális oklevele] Boyr birtok határjárásáról. Hj.: hegy, Boky (1342: Berki) népek földje, Gelnechbana felé vivő út, völgy, Melipotok folyó, ugyanazon folyó torkolata, Kayl földje, Gelnykcbana felé vivő ugyanazon út, berch, hegy, ugyanaz az út, berch, völgy, szőlőhegy, erdőben két fenewfa fa, (völgy, Zopothnicha folyó, hegy, ugyanaz az út, Byztre folyó), ugyanazon Byztre folyó, Harnad folyó, Kayel földje, Harnad folyó, Bozgopatak folyó, Charnahora hegy, Byztre folyó torkolata, a Wyfolu-ból Gelnikchbana felé vivő nagy út, erdő, Kynswlwos potakfeu völgy, Fekethemathyaskuta forrás (kút?), berch, út, Laack fia Domonkos földje, völgy, berch, Jeztreb folyó, hegy.

Tá.: Egri kápt. 1326. > Szepesi kápt. 1337. július 9. (AM. Košíc, Kassa v. titk. lt. MM. Beke 1., Df. 269 903.)

Má.: AM. Košíc, Kassa v. titk. lt. Misc. 7. (Df. 269 948.) Hátoldalán későbbi írásokkal: 1. Par metalium possessionis Boyr A. 1325., 2. Metalis possessionis Boyr in comitatu Saaros habitae 1325., 3. Donatae et reambulatae.

K.: —

Megj.: A másolat nem a Df. 269 903. alapján készült, hiszen abban nem szerepel a zárójelben lévő rész. Elképzelhető, hogy ezt a határjárást a király 1322. évi oklevele tartalmazta. (Vö. 364. sz.) 1342-ben sem az erdő, sem a két fa nem volt meg (Dl. 103 170.).

1325.

I. Károly király a Guthkeled nb. András fia Bator-i Berecz fiainak: Andrásnak, Lőrincnek (?: Jánosnak), Miklósnak és Lewkes-nek adományozza Eched ~ Euched helységet, és megengedi nekik, hogy az Etsedi lápon várat építsenek, amelyet a király és a Szt. Korona iránti hűségük miatt Hywseegh-nek nevezzenek.

E.: Dl. 2810. (NRA. 841. 9.) Hátoldalra nyomott nagy, kerek pecsét nyoma.

K.: AO. III. 60—61. 1334. március 13-i kelettel.

R.: Szirmay, Szatmár I. 22., II. 67., F. VIII/5. 155. Szirmay, Szatmár alapján, mindkettő 1325. évi kelettel.

Megj.: Regesztánkat Szirmay és F. alapján készítettük. Szirmay 1325. évszám alatt összevonta az adományozást megerősítő 1325. június 22-i és a vár építését engedélyező 1334. március 13-i oklevelet.

570. (1325.)

Fülöp nádor, mivel Gereges fia István fiai: Albert és Imre, valamint Simon fia Dénes Iwan nevű birtokára vonatkozó privilégiuma a Pathak-i domonkosok kolostorában elégett, meghagyja az egri kápt.-nak, hogy annak másik példányát saját camera-jából kerestesse ki, és saját privilegiális oklevelében írja át.

Eml.: Egri kápt. 1325. (HML. Me. 401., Egri kápt. m. lt. 9. 7. 1. 2., Df. 210 317.)

K.: —

571. 1325.

Sándor c., I. Károly király (H) országbírója, besztercei (Bystricha, Má2: Bistricha) várnagy és más Wagh (Má: Vagh) folyó menti várak várnagya tudatja, hogy királyi parancsra a Lethezyn (Mál: Lethesin, Má2.: Lechezin) nevű telepítvényt (plantatio) be akarja telepíteni, és Congesberch-nek (Mál: Kongesbergh) akarja nevezni. Ezért a mondott várost (civitas) Henrik, Hornichz-i bírónak adja német joggal, amellyel Zsolna (Silniensis) város (civitas) él. Az országbíró Henriket különleges kegyekben kívánja részesíteni és a várost megerősíteni. Megengedi, hogy Henrik soltész (advocatus) tetszése szerint építhet annyi malmot, amennyit akar, továbbá annyi kézművest, ti. péket, mészáros, vargát, kovácsot és korcsmáros telepíthet a városba, amennyit akar, és ezeket a mesterségeket egy mérföldön belül senki más nem gyakorolhatja. Henrik és utódai teljes hatalommal bíraskodhatnak a városban, büntetést elengedhetnek, vagy enyhíthetnek, kivéven az emberölést, gyűjtogatást és tolvajlást. Az utóbbi ügyekben saját emberét küldi, hogy Henrikkel együtt ítélkezzék. A bírság kétharmada az országbíróé, egyharmada pedig Henriké. Az országbíró minden kedden szabad vásárt engedélyez a városban, és azt egy mérföldön belül más vásár nem akadályozhatja. Az országbíró hat évi adómentességet ad a városban, a szántóföldek után három évit, az erdők után pedig 18 (Má2: 14) évit. Az adómentesség letelte után minden telek (laneus) gazdája fél márkát, valamint

két köből búzát, két köből rozst és két köből zabot tartozik fizetni. Az említett soltész két szabad telket (mansus) kap szántóföld gyanánt. Az országbíró jószágok hajtására szolgáló út céljára két szabad telket (laneus) ad. A hatodik mansus a hatodik curia-val az említett soltésznek tartatik meg(?). A város polgárai a vám fizetésétől mentesek lesznek. Megengedi az országbíró, hogy a várost a telepítés után árokkal és sövénnel erősítsék meg. Tanúk: Miklós Varna-i c., Pezoldus (Mál: Bezoldus) Péter és Fülöp, Raphentek (Mál: Rabhentebb, Mál: Rapentek) Henrik soltész, János cum Latis Cornibus, Crasna-i (Mál: Kraszna) János, Rozemberk-i (Mál: Kosberk, Mál: Cosbergh) Péter és mások. A.

Á.: Turóci konv. 1389. július 8. (ŠÚA. Juck szerint, korábban Kiszucaújhely község lt-ában Iványi B. szerint) > III. Károly király 1714. október 21. > I. Ferenc király 1798. február 23. (ŠÚA. Juck szerint.)

Má.: 1. Dl. 2332. (OL. Kamarai lt. Jes. Trenchin 34. 1.) A turóci konv. 1380. (c: 1389.) július 8-i átírása alapján. XVIII. századi.

2. ELTE Könyvtár, Dipl. Autogr. O. 633. (Df. 283 494.) A turóci konv. 1389. július 8-i átírása alapján. XVIII. századi.

K.: F. XI. 510—512., Juck 105—106. a turóci konv. átírásából.

R.: Iványi B., LK. 1937. 223.

Ford.: Levéltárak—Kincstárak. Források Magyarország levéltáraiból (1000—1686). Közreadja Blazovich László, Érszegi Géza, Turbully Éva. Kézirat. (Magyar nyelvű)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt. A regesztát Juck kiadása alapján készítettük, a másolatok fontosabb eltéréseit zárójelben adjuk.

572. 1325. Visegrád

Sándor, I. Károly király (H) országbírója (c. ac provincialis curiae) új pecsétjével ellátott oklevélben szolgálatai fejében Salmannus-nak adományoz egy új telepítvényt Divina-n azokkal a határokkal, amelyekkel a Nagy (Magnus) Máté c. birtokolta. Hj.: Luky birtok, Krizovy Dub, Hradisce, Rochove, Brodisova Lopata, Holesne csúcs, körtefa. D. in Visegrad, a. d. 1325.

Má.: Dl. 38 917. (Szunyogh cs. lt.) A turóci konv. 1415. december 8. (!) > Stibor ispán 1415. október 23. (!) > Turóci konv. 1453. október 5-i tartalmi átírása alapján. XVIII. századi.

K.: —

Megj.: Az oklevél hitelessége kérdéses.

573. 1325.

Pál bán fia István mr., kőrösi (Crisiensis) ispán előtt Péter fia Jakab a Takach birtokon [IV.] Béla király privilégiuma szerint őt illető teljes részét az ugyanazon privilégiumban leírt határokkal fiainak: Péternek és Pálnak az egyetértésével Junk fia János fia János mr-nek adja jó-ságáért, és különösen azért, mert őt Babanig fia János egykori bán és horvátjainak a fogságából egy lóért és három dénármárka készpénzért kiszabadította.

Tá.: Jakab kőrösi és ryucha-i ispán 1348. augusztus 16. (JAL. IV. 54., Df. 230 424.)

K.: — (IV. Béla király oklevelét l. Reg. Arp. 1511. sz.)

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

1325. Böszörmény

Dousa mr., Bihar (Bihor), Szabolcs (Zabolch), Szatmár (Zathmar), Zemplén (Zemplyn) és Szolnok (Zownok) vármegyék király által kiküldött bírása és ispánja a Soós család őseit hadba hívja. D. Bezermen.

E.: (Sóvári) Soós cs. lt. Szirmay, Zemplén szerint.

R.: Szirmay, Zemplén 17. E-ről., Szirmay, Szatmár I. 93., Szirmay, Zemplén alapján, F. VIII/5. 155. az előbbi regeszták alapján.

Megj.: Az oklevél valószínűleg azonos a F. VI/2. 340–341. alatt kiadott, feltehetően 1316. évi (Karácsonyi J., Keltezetlen 222. sz.) keltezetlen oklevéllel. Kelte semmi esetre sem lehet 1325.

574. 1325

Szentgyörgyi (de S. Georgio) Ábrahám (Abraam) c. fia Sebus mr. privilégiuma szerint Nagyszombat (Tyerna) bírása, polgárai, Guerenchar és Magerat nevű falvaik [lakói], akiknek Sebus mr. birtokain szőlők vannak, bér, hegyvám és adó (censu seu iure montano ac debito) fejében az alábbi kötelezettségekkel tartoznak: Minden egyes egész szőlő után 3 pensa-t tartoznak fizetni Sebus mr.-nek bécsi dénárokban, ebből 40 dénárt a szőlőművelés kezdetekor, quadragesima napján, 2 pensa-t pedig szüret idején. Az írnoknak (sciptor seu registrator) egész szőlő után 2 dénárt, fél és negyed szőlő után pedig 1 dénárt tartoznak fizetni a polgárok. A 3 pensa lefizetése után a szőlőt szabadon művelhetik, szüretelhetnek, a bort minden nehézség nélkül elszállíthatják. Egy hordó (tunella) után, amelyet egy szekér el tud szállítani Sebus mr. birtokáról és falujából, vámként (pro tributo) 6 bécsi dénárt tartoznak fizetni a polgárok. A Weynaren-ből és Szentgyörgyből Bozyn falun keresztül boraikat szállító polgárok minden teli hordó után 6 bécsi dénárt tartoznak fizetni. Földbérként (pro terragio), amelyet peregrehth-nek neveznek, 2 dénárt és két akó bort tartoznak fizetni a pozsonyi (de Posonio) polgárok közönséges akójával, amellyel a pozsonyi polgárok tartoznak Sebus mr.-t minden évben kisegíteni. Az akót a nagyszombati polgárok minden évben tartoznak hatalmukban megőrizni. Az üres kocsik, hordók, csöbrök (tyne) és korsók (orcei), kapák (ligones) és háncs (suber), valamint az élelem és más szükséges dolgok után, amelyeket a birtokaikra visznek, valamint szolgálók, szolgálók és vincelléreik után nem kell vámot (tributum) fizetniük a polgároknak, kivéve, ha eladás céljából saját áruikat viszik oda. Ha valaki örökös nélkül hal meg, akkor szabad lehetősége van szőlőit 40 dénár lefizetése mellett bárkinek átadni. Sebus mr. peres ügyekben nem kényszeríti a polgárokat saját bírósága elé, Nagyszombat bírósága alá tartoznak, ha ott nem hoznak ítéletet, azt Sebus mr. birtokán szolgáltatassák nekik. Mindenkinek szabadságában áll borral telt hordóit saját szekerein elvinni, de bérelhetnek is. A szőlőkben tetszésük szerint állíthatnak öröket. Sebus mr. kötelezi magát, hogy ha a fent említett szabadságokat megsérti, a polgárok a 3 pensa fizetése alól mentesülnek.

Tá.: Pál országbíró 1335. február 4. (Dl. 2877., NRA. 100. 3.)

Eml.: Pál országbíró 1335. március 6. (Dl. 2886., NRA. 100. 3.) Keltezés nélkül.

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt. Az oklevél tartalma azonos a Sebus mr. és testvére, Péter által kiadott 1325. április 24-i oklevél (153. sz.) tartalmával. Az átírás és az említés azonban az oklevelet következetesen csak Sebus mr. okleveleként, privilégiumaként említik. (Vö. AO. III. 133–135.)

1325. (c: 1324. jún. 15.) Avignon

XXII. János pápa megbízza a Csernovas-i (Csernouas) prépostot, hogy a krakkói püspök és Boleszló esztergomi érsek között Podolin, Gniazda és Lubovna (Lubouna) fölötti joghatóság miatt keletkezett perben tartson vizsgálatot és hozzon ítéletet. [D. Auennione, pápasága 10. évében.]

- Má.: 1. Krakkói kápt. lt. Liber Antiquus. Prothus premontrei prépost, szentszéki bíró 1332. február 12-i átírásában. Kodeks Wacl. szerint.
 2. Dl. 36 769. (OL. Kamarai lt. Eccl. Lechnitz 24.) Mál. alapján.
 3. EPL. Arch. Eccl. Vetus 24. (Df. 278 931.) Mál. alapján. 1648. október 24.
 4. Uo. XVI. századi.
 5. OA. Stará L'ubovňa, Podolin város 15. (Df. 258 830.) Mál. alapján. XVIII. századi.
 K.: Wagner III. 25. Prothus átíratából keltezés nélkül, Katona, Hist. crit. VIII. 539—540., F. VIII/2. 634—635. mindkettő Wagner alapján 1325. évi kelettel, Kodeks Wacl. 168—169. a helyes 1324. június 15-i kelettel.
 R.: Str. III. 47., Bullarium Poloniae I. 1325. sz., Anjou-oklt. VIII. 309. sz. 1324. június 15-i kelettel.
 Megj.: Regesztánkat Wagner alapján készítettük, zárójelben F. eltérései.

575. 1325.

A budai kápt. előtt a Ratolth nb. Purch (dict.) István mr. fia László, egykori bán a Borsod megyei Dewen és Domonow birtokokon, továbbá az Újvár (Wywar) megyei Th[or és Cherefe]luk, birtokokon lévő részeit, amelyek atyafiának, Kemen c-nek — akihez osztály során jutott — örökös nélküli halála folytán atyafiúi jogon neki jutottak, fivére, Kokos mr. fiának, János mr.-nek adja más atyafiai jogainak épségben tartásával kedvességéért és szolgálataiért, továbbá már megkapott 60 finom ezüst márkáért. László kötelezi magát, hogy János mr-t mindenkitől, különösen fiától és atyafiaitól megvédi. Kelt Péter mr., olvasókanonok keze által. Péter mr. éneklő-, Jakab őrkanonok, Benedek és Posonius, mr-ek, Péter egykori dékán, Zekul (dict.) Péter, Jakab dékán, Kőrös (Crisyus) és Domonkos papok, János és másik János, mr-ek, Lőrinc presbiter és Jakab mr. idejében.

E.: ŠA. Nitra. Uzsovich cs. lt. 12. (Df. 266 360.) Hátoldalán későbbi írással: Possessio Dewen, Domono, Thor, Cherefeluk (?). Felül chirographált. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

K.: —

Megj.: Az oklevél egy része hiányzik, a birtoknevek kiegészítése a hátoldal alapján történt.

576. 1325.

A [budai kápt.] előtt ..... fia Ugrin (Wgrinus) fiai: ....., továbbá fivére fia Tele nevében a Fejér (Albensis) megyében fekvő [Solt] székhöz [tartozó] Zolk birtok vagy föld felét 20 már megkapott ezüst márkáért eladják a másik felét birtokló [Beche]-i (dict.) Imre c., [L]ewa-i [várnagynak] szántóföldekkel, erdőkkel vagy füzesekkel és a Dunán (Danobius) lévő szigettel, valamint a Zolk-on lévő Szt. Mihály egyház felével. Ugrin vállalja, hogy a birtokban Imre c-t mindenkitől, különösen fiaitól és fivére fiától megvédi. A [székes]fehérvári keresztes konv. privilégiumát, amely Zolk megszerzéséről szól, Ugrin és rokonai átadják Imre c-nek. Kelt Péter mr., olvasókanonok keze által, Péter mr. éneklő-, Jakab őrkanonok, Benedek és Posonius, mr-ek, Péter egykori dékán, Zekul (dict.) Péter, Kőrös (Crysus) és Domonkos papok, Péter dömösi olvasókanonok, Jakab dékán, János és másik János, mr-ek, Lőrinc presbiter és Jakab mr., kanonokok idejében.

E.: Dl. 76 352. (Zichy cs. lt. 211. A. 58.) Csonka. Felül chirographált. A hártján vörös-zöld fonalakon a budai káptalan kör alakú, természetes színű viaszpecsétjének restaurált töredéke függ.

K.: Z. I. 273—274.

577. 1325.

Miklós testvér, a csatári (Chatar) Szt. Péter monostor apátja és a konv. előtt Lumbard fia Jan fia György örökölt birtokának teljes harmadrészét telekhelyekkel, erdőkkel, kaszálókkal vagy rétekkel és trágyázott szántóföldekkel unokaöccsének, Benjámín (Beniamyn) fia Beke-nek adományozza. Az adományozáshoz György jelenlévő rokonai: Rubyn fia Tamás, Fülöp fia Simon és fia János hozzájárultak.

E.: Dl. 2333. (NRA. 410. 4.) A hártján függőpecsétre utaló bevágások láthatók, a borítékban hártycsík.

K.: Zala I. 191—192.

578. 1325.

Az egri kápt. előtt az Aba nb. Kompoldus c. fia Péter mr. fiai: Gergely mr., István és Kompoldus előadták, hogy osztályt tettek Hevesújvár (Heues Wyuar ~ Heuesvyuar) megyei birtokaikat és szolgálkat illetően János mr., a kápt. őrkanonokja bizonyágával, akit Csanád egri püspök és a kápt. küldött ki. A birtokok felosztásakor jelen voltak rokonaik, szomszédaik és a megyebeli nemesek: Aba nb. Miklós fia Cheley mr., Cherukezy-i Péter c., Tarcha-i Pál c., Saar-i Gebarth c., Wnga-i Bodou mr., Vezeken-i Olivér mr. és Tenk-i Gallus mr., valamint a Péter mr. fiai által odahívott más megyebeliek. A birtokok felosztását a következő módon hajtották végre: Először Domozlou, Kvreu ~ Kwrew birtokok és a Wrus ~ Wres birtok felével, ti. Péter fiainak részével egynek számított Zarank birtok került felosztásra. Fiatalsága miatt az ország szokása szerint Kompoldus választhatott elsőnek, és ő familiárisaival előzetesen eldöntve Kwrew birtokot választotta. Ezután István választotta magának Zarank birtokot Wres birtok felével és a Wres falui vám felével, Gergely mr.-nek pedig Domozlou falu maradt. Másodszor Roph, Wyznek ~ Vyznek és az Athkar föld egy részével egynek számított Gyvrk ~ Gyurk birtokot osztották fel. Gergely mr. Vyznek falut választotta, Kompoldus pedig Gyurk birtokot az Athkar-i résszel, Istvánnak pedig Roph falu maradt. Harmadszor Eghazasnana birtokot István választotta, utána pedig Gergely mr. Lowaznana ~ Louaznana birtokot, Kompoldusnak pedig Zakalos birtok maradt. Negyedszerre Kompoldus Torna birtokot választotta, utána István a Kompolth birtok felével, ti. Péter fiainak részével egynek számított Tanxon ~ Taxon birtokot, Gergely mr.-nek Gyenda birtok fele, ti. Péter fiainak a része maradt. A felek megegyeztek abban, hogy ha valamelyikük az idők folyamán a maga részét elveszítené, az csak a saját vesztesége lesz, és nem közös. A szolgálk közül Gergely mr.-é lettek Malen fiai: Márk (Mark), János, Chorth és Beke, Kusa fiai: Pál és János, valamint Teke és fia, András. Istvánnak és Kompoldusnak jutottak a következő szolgálk és szolgálók: Nagy (Magnus) Benedek három fiával, Istvánnal, Mihállyal és Pállal, Boda a feleségével és fiával, Jánossal, valamint két leányával, Ila-val és Margyth-tal, Else a fiával, Jánossal és két leányával, Annus-sal és Katussal, Margyth leányával Chuta-val és Annus asszony két leánya: Magou és Chala. Orozlan vára közös marad. Péter prépost, Miklós olvasó-, Márton éneklő-, János őrkanonok, Domonkos újvári, Valterus borsovai, Lőrinc kemeji, Péter zempléni, Péter zsombolyi (Sombun) főesperesek és mások jelenlétében, I. Károly király (H) uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében.

Á.: Egri kápt. 1347. december 18. (Dl. 2334., NRA. 639. 1.)

K.: AO. II. 231—233., Balázs I. 271—273. AO. alapján.

Megj.: Az átiró az eredeti oklevelet privilégiumnak mondja.

579. 1325.

Az egri kápt. előtt Zombor-i Fülöp fia Lőrinc a rokonaival tett osztály során ugyanazon Zombor földön neki jutott rész felét édes nővérének, Annának, Bodow fia Petew feleségének és férjének adja a szintén jelen lévő rokona, Mwrun fia Péter beleegyezésével. Ezenkívül nővérének ad egy bizonyos Péter nevű fiút (puer), az általa örökölt Chombow fiát. Lőrinc kötelezte magát, hogy a birtokrészben Annát és férjét megvédi. A kápt. erről szóló oklevelét Lőrinc kérésére kiadja. Péter mr., prépost, Miklós olvasó-, Márton éneklő- és János őrkanonok, Domonkos újvári (Wywar), Walterus borsovai (Borswa), Lőrinc kemeji (Kemey), Benedek ungi (Vng), István hevesi (Hewes), Dávid szabolcsi (Zobolch) főesperesek és mások jelenlétében, I. Károly király (H) uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében.

E.: Dl. 40 478. (Múzeumi Törzsanyag, Vinkler) Alul chirographált; vörös-zöld fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: —

580. 1325.

Az egri kápt. előtt Racolch-i László fia Mihály fia Balázs a Zemplén (Zemlen) megyei adomány címén őseihez került Kurthweles - Kurthuelus nevű földjét Arach nevű birtokától - földjétől határokkal elválasztva részint nagyapja, László leánya, Chala leánynegyede címén, részint pedig Koch fia Markalphius fia Jánostól, Chala férjétől már megkapott 20 márkáért Chala-nak és Jánosnak adja. Hj.: Kurthueles folyó, Sarcanlaza (?), Lyka folyó. Balázs kötelezte magát, hogy Chala-t és Jánost a föld birtoklásában megvédi. Péter prépost, Miklós olvasó-, Márton éneklő-, János őrkanonok, Domonkos újvári (Wyuar), Valterus borsovai (Borswa), Lőrinc kemeji, Péter zempléni, Dávid szabolcsi (Zabouch), Benedek ungi (Vng), Péter zsombolyi (Sombon), István hevesi (Heues), [Benedek] borsodi (Borswd) főesperesek jelenlétében, I. Károly király (H) uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében.

E.: Dl. 40 479. (Múzeumi Törzsanyag 1928. 30.) Alul chirographált. A hártján lila-sárga fonalakon az egri kápt. kerek, természetes színű viaszpecsétje függ.

Tá.: 1. Miklós nádor 1346. november 24. (Dl. 3798., NRA. 194. 44.)

2. Garai Miklós nádor 1430. június 29. > Báthori István országbíró 1435. > I. Mátyás király 1483. november 15. (Dl. 83 903. Bárczay cs. lt. 2. 1. 12.)

K.: —

Megj.: Az átíró az eredeti oklevelet privilégiumnak mondja.

581. 1325.

Az egri kápt. Fülöp nádor meghagyására (570. sz.) Gereges fia István fiai: Albert és Imre, valamint Simon fia Dénes kérésére privilegiális formában átírja saját, a camera-jában őrzött 1277. évi oklevelét Iwan birtokról, mivel az oklevél par-ja a Pathak-i domonkosok kolostorában elégett. Péter mr. prépost, Miklós olvasó-, Márton éneklő-, János őrkanonok, Domonkos újvári, Walterus borsovai, Péter zempléni, Péter zsombolyi (Sombon), Benedek borsodi, [István] hevesi főesperesek jelenlétében, I. Károly király (H) uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében.

E.: HML. Me. 401., Egri kápt. m. lt. 9. 7. 1. 2. (Df. 210 317.) Felül chirographált. Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

K.: —

582. 1325.

Az egri kápt. előtt Zygan-i Samud fia Miklós fia Domonkos egyrésztől, másrésztől pedig Opog-i Mihály fia István megjelenve Domonkos előadta, hogy bizonyos Opog földön lévő földrészt Istvántól és István fivérének, Péternek a fiától, Jánostól bírósági úton sajátjaként követelt, most megtudván, hogy az a földrész nem az övé, visszaadja azt Istvánnak és Jánosnak. Hozzátette még Domonkos azt is, hogy az Istvánnal és Jánossal szemben a földrész ügyében kiadott oklevelek érvénytelenek. Péter mr. prépost, Miklós olvasó-, Márton éneklő-, János őrkanonok, Domonkos újvári, Walterus borsovai, Lőrinc kemeji, Péter zempléni, Benedek ungi, István hevesi, Dávid szabolcsi és Péter zsombolyi (Sombun) főesperesek jelenlétében, I. Károly király (H) uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében.

E.: ŠŰA. Leleszi konv. o. lt. Acta anni 1325. (Df. 219 440.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonat. Alul chirographált. A fényképen függő kerek pecsét látszik.

K.: —

583. 1325.

Az egri kápt. előtt Ulrik (Wrricus) fia István fia Péter a leleszi (Lelez) prépost és konv. ügyvédvalló oklevelével atyja nevében is egyrésztől, másrésztől pedig sógoruk, Péter fia Petew megjelenve, Péter előadta, hogy bizonyos, Kelianus fia Kelianus, valamint Item (dict.) Miklós fiai: Mihály és László Bool nevű földjéből kihalált és biztos határokkal elválasztott, vásárlás címén hozzájuk került két ekényi földet valamennyi máshol lévő birtokának és birtokrészének a felével együtt nővéreinek, Chala-nak és férjének, Petew-nek, sógoruknak adják rokonság címén azzal a kikötéssel, hogy ha Petew-nek nem születne örököse Chala-tól, akkor a birtokok visszaszállnak Istvánra és a fiára. Hj.: Latorcha folyó, Konchcafoca folyó, rakatyabokur nevű szederbokor, Balahegy hegy, Tycce folyó, fa, fűzfatuskó, domb, Zonuch föld, Sedlich mező, Konchca folyó, Hatarher folyó, Latorcha folyó. Péter mr. prépost, Miklós olvasó-, Márton éneklő-, János őrkanonok, Domonkos újvári (Wywar), Walterus borsovai, Lőrinc kemeji, Benedek ungi (Vngh), István hevesi főesperesek jelenlétében, I. Károly király (H) uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében.

E.: EPL. Ipolyi gyűjt. 14. (Df. 248 876.) Alul chirographált. A fényképen függő kerek pecsét látszik.

K.: —

584. 1325.

Az egri kápt. előtt Bolug-i Péter fia Miklós c. fia Péter mr. egyrésztől, másrésztől pedig Dees fia Miklós és Péter fia Pál, Lapuna-i nemesek személyesen megjelenve birtokaikban az alábbi cserét tették: Péter mr. a Szabolcs (Zobouch) megyében fekvő Radowan birtokának dél felé fekvő harmadrészét Miklósnak és Pálnak adja, Miklós és Pál pedig teljes Lopona nevű birtokukat, a Markfelde, más néven Ozow nevű földön lévő részeit és a Bolug mellett fekvő részüket Gömör (Gumuriensis) megyében Péter mr.-nek adják. A cseréhez a szintén jelen lévő Langeus fia János és Olbunch-i (:) Oblunch) Leurik fia Lőrinc, a mondott Lopona és Markfelde földek szomszédai beleegyezésüket adták. A felek kötelezték magukat, hogy a másik felet a birtokokban megvédik. Péter mr. prépost, Miklós olvasó-, Márton éneklő- és János őrkanonok, Domonkos újvári, Walterus borsovai (Borusua), Lőrinc kemeji, Péter zempléni, Benedek ungi, István hevesi és Péter mr. zsombolyi (Sombun) főesperesek jelenlétében, I. Károly király uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében.

E.: ŠÚA. Szepesi kápt. o. lt. 11. 2. 1. (Df. 263 357.) Alul chirographált. A fényképen függő kerek pecsét látszik.

Tá.: Egri kápt. 1334. > Miklós nádor 1350. május 15. (ŠÚA. Szepesi kápt. o. lt. 11. 2. 12., Df. 263 367.)

K.: —

R.: F. VIII/7. 182.

Megj.: Az átíró az oklevelet privilégiumnak mondja.

585. 1325.

Az egri kápt. előtt Csanád egri püspök és Péter, az egri püspökséghez tartozó mislyei (Mysle ~ Myslensis) egyház prépostja az alábbi cserét tették. Péter prépost a Szt. Miklós hitvalló tiszteletére emelt egyházának bizonyos Keren, Zemplén (Zemlen) megyében a Sayo folyó mellett északról Hydueg püspöki birtok, délről pedig Balázs fia Dénes c. és fiai szintén Keren nevű birtoka között fekvő birtokát a kegyurak beleegyezésével Csanádnak és a püspökségnek adja. Csanád püspök pedig Péter prépostnak és egyházának adja a Szt. Miklós hitvalló egyházhoz tartozó Eghazasmisle, Felmisle, Bolugd, Buruzlou és Merk falvak tizedét. A prépost az öt birtok tizede fejében tized címén a mindenkori püspököknek két budai súlyú márkát tartozik adni forgalmi értékben minden év október 18-án (in fe. S. Luce ew.) dupla büntetés terhe alatt. A prépostság többi birtoka után a teljes tizedet tartozik a püspökségnek megfizetni. Péter mr. prépost, Miklós olvasó-, Márton éneklő-, János órkanonok, Domonkos újvári, Walterus borsovai, Lőrinc kemeji, Péter zempléni, Benedek ungi, István hevesi, Péter zsombolyi (Sumbun) főesperesek jelenlétében, I. Károly király (H) uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében. A

E.: AM. Košíc. Kassa város titkos lt. U. Misle 1. (Df. 269 872.) Hátoldalán XVIII. századi tartalmi kivonat. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

Á.: Jászói konv. 1332. június 2. (AM. Košíc. Kassa város titkos lt. U. Misle 2., Df. 269 873.)

Reg.: Elenchus iurium et privilegiorum civitatis Cassoviensis. (AM. Košíc, Df. 287 451.) XVI. századi.

K.: —

586. 1325.

Az egri kápt. oklevele szerint Feywtelek birtok vagy föld Apród (dict.) Istváné.

Eml.: Egri kápt. 1331. > Garai Miklós nádor 1405. február 23. (ŠÚA. Leleszi konv. o. lt. Stat. A. 51., Df. 273 708.) > Báthori István országbíró 1588. június 8. (Dl. 2065., NRA. 1545. 46.)

K.: —

R.: Zs. II. 3677.

Megj.: Az átíró szerint az 1331. évi átírás az eredeti oklevelet szó szerint tartalmazta. Elképzelhető, hogy ez az oklevél azonos az 1325. szeptember 7-i (397. sz.) oklevéllel.

1325. (2: 1317 és 1320 között)

Az egri kápt. előtt Ithe fia János mr., Delnee-i nemes a vásárlás címén öt illető Kaprunchya ~ Kapruncha, Teukees ~ Teukes és Wyfalw [Aba]újvár (Novicastri) megyei birtokait fiainak adja. Amennyiben fiai örökösök nélkül halnának meg, akkor ugyanezeket a birtokokat leányainak adja. A kápt. az ügyről autentikus függőpecsétjével ellátott oklevelet ad ki. Péter mr. prépost, Pál éneklő-, Miklós olvasó- és Miklós órkanonok, Domonkos újvári, Walterus borsovai (Borswa), Benedek hevesi (Heues) és Benedek ungi (Hwngn) főesperesek és mások jelenlétében; a. d.

millesimo CCC XX quinto, I. Károly király (H) uralkodása, Tamás esztergomi, László kalocsai érseksége és Márton egri püspöksége idejében.

E.: Dl. 38 957. (Berthóty cs. lt. 9.) A hártján kék fonalakon függött pecsétje leszakadt, természetes színű töredékei a borítékban találhatóak.

K.: —

Megj.: Az oklevél nem keletkezhetett 1325-ben, a méltóságnévsor 1317 és 1320 közötti keletkezésre utalhat, ám ez a körülmény és a chirographálás hiánya gyanússá teszi az oklevelet.

587. 1325.

Az egri kápt. oklevele Péter mr. prépost, Miklós olvasó-, Marcus (j: Márton) éneklő- és János őrkanonok, Domonkos újvári, Valterus borsovai, Péter zempléni, Péter zsombolyi (Sumbur), Benedek borsodi, István hevesi főesperesek jelenlétében, I. Károly király (H) uralkodása, Boleszló esztergomi, László kalocsai érseksége és Csanád egri püspöksége idejében a. MCCCXXV.

E.: Egri kápt. lt. F. szerint.

K.: F. VIII/2. 678—679. csak a méltóságnévsort.

588. 1325.

Az erdélyi kápt. a Mika-i embereket a vajda elé idézi. A. d. MCCCXV.

E.: Nemzeti Múzeumban volt F. szerint.

K.: —

R.: F. VIII/7. 179.

Megj.: F. a címben 1325. évi keltet ad meg, a szövegben pedig 1305. évit.

589. 1325.

A jászói (Jazow) konv. oklevele a Misle-i tizedekről.

Reg.: Elenchus iurium et privilegiorum civitatis Cassoviensis. AM. Košíc. (Df. 287 451.) XVI. századi.

K.: —

590. 1325.

A nyitrai kápt. előtt Gyurud-i Myke fiai: Pobor és Myke egyrésről, másrésről pedig Sary-i Iuanka c. és fiai: ....., Miklós és János, valamint a szintén oda való Pál fia András a Sándor c. országbíró előtt az örökös nélkül elhalt Aladár Pog és Arkusmahy - Arkusmohy nevű Bars (Borsyensis) megyei birtokai ügyében indított perben úgy egyeznek meg, hogy Iuanka c. és fiai, valamint Pál fia András Pog birtokot teljesen, Arkusmohy-nak a felét átengedik Myke fiainak, Arkusmohy másik felét pedig továbbra is ők birtokolják.

Tá.: Garai Miklós nádor 1416. május 2. (?) (Dl. 10 155., NRA. 1094. 13.)

K.: —

Megj.: Az oklevél csonka.

591. (1325.)

A pécsi kápt. előtt Osl fia Miklós mr. fivérei: [János és Domonkos mr-ek] nevében is Chabagata birtokot 35 márkáért eladja [Pál fia] Pálnak, [János fia] Istvánnak és [Chuza-i Benedek fia] Pálnak úgy, hogy Osl fiai a vételárból hitbér, jegyajándék és leánynegyed fejében 5 márkát elengednek.

Tá.: Pál országbíró 1338. szeptember 26. > Pécsi kápt. 1338. november 22. (Dl. 3124., 688. 61.)

K.: —

Megj.: Az átiró szerint az eredeti oklevél privilégium volt. Az oklevél keltét az átiró oklevél alábbi részlete alapján határoztuk meg: *quasdam patentes litteras d. regis a. d. Mo CCCoXXo quarto et litteras vestras privilegiales post easdem patentes litteras regias in sequenti a. confectas nobis presentarunt.*

592. 1325.

Lőrinc, a soproni keresztesek commendatora és a konv. Fülöp fia István mr., soproni polgár és fiai: István, Vince (Vicentius) és Bertalan kérésére átírja az alábbi, [Sopron megyei Egered és Harka birtokra vonatkozó] okleveleket:

1. [IV.] László király [1284.] május 23.;
2. [IV.] László király 1284. február 12.;
3. I. Károly király 1318. október 3., amelyben át van írva [III.] András király 1291. december 6-i oklevele.;
4. I. Károly király 1311. április 30., amelyben át van írva [III.] András király 1291. október 7-i oklevele;
5. I. Károly 1318. január 20.;
6. I. Károly király [1318.] március 11.;
7. I. Károly király 1318. július 23.;
8. I. Károly király 1318. január [19.] és
9. I. Károly király 1325. január 13. (10. sz.)

E.: GYMSML. 2. Sopron város 84. (Df. 201 718.) Hátoldalán későbbi tartalmi kivonatok. A fényképen függőpecsét szalagja látszik.

K.: HO. III. 75—76. (IV. László király [1284.] május 23-i oklevelét I. Reg. Arp. 3280. sz. 1284. vagy előtte kelettel és HO. II. 16—17. 1284. október 3. előtti kelettel, az 1284. február 12-it Reg. Arp. 3289. sz. és HO. II. 15—16. február 5-i kelettel, III. András király 1291. október 7-i és december 6-i oklevelét uo. 3821. és 3839. sz., valamint HO. II. 20. és 21. pp., I. Károly király 1311. április 30-i oklevelét HO. II. 27., az 1318. január 19-it uo. 31—32., a január 20-it uo. 32., a március 11-it uo. 33., a július 23-it uo. 33—34., az október 3-it pedig uo. 34—35.)

R.: Házi I. 46. 94. sz., Bgl. III. 209. 383. sz.

593. 1325.

Az újudvari (Nouacuria) ispotályos ház keresztes testvéreinek konv-je előtt Thomey-i László c. leánya, Szentbalázi (S. Blasius) Ilmerius fia János özvegye, Venys, valamint fiai: Bvdev, Ilmerius és Benedek Pomlyn birtok Zala (Zaladiensis) megyében a Kanysa folyó mellett fekvő és őket örök jogon illető északi felét, amely a konv. birtokáig terjed, a rajta emelt Szt. Márton hitvalló egyházával együtt Fülöp testvérnek, a jeruzsálemi Szt. János ispotályosok ma-

gyarországi és szlavóniai házai mr-ének, a római curia perjelének beleegyezésével 25 már megkapott márkáért eladja az Osl nb. Imre fia Lőrinc mr-nek. Az özvegy és fiai vállalják, hogy Imre mr-t a birtokban megvédik.

E.: Dl. 2335. (NRA. 642. 28.) Hártyacsíkon, és az arra erősített lila színű fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: Zala I. 190—191.

594. 1325.

A váradi kápt. előtt Miklós és László, [Babana-i Gergely leányának] Klárának Sándor, Karaz-i nemesből született fiai a korábban anyjuknak 30 márkáért zálogba adott Chakal nevű birtokukat hitbér és jegyajándék fejében anyjuknak adják.

Tá.: Drugeth Vilmos nádor 1335. október 10. (Dl. 96 184., Vay cs. berkeszi lt. 172.)

K.: —

Megj.: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

595. 1325.

Lőrinc testvér, a zalai Szt. Adorján egyház apátja tudatja, hogy korábbi oklevele és ítélete értelmében a Zygy-ben lévő Vyd föld vagy birtok fele Máté özvegyétől és az ugyanoda való fiától, Jánostól Lukan fia Miklós leánya, a mondott Miklós fia László nővére, Rusa hitbéreként 1322-ben a szomszédok és rokonok jelenlétében törvényesen ugyanazon Lászlónak jutott. László a birtokot 1325-ben el akarja örökíteni, ezért az apát kiküldte emberét bizonyoságként, aki megkérdezte Pétert, és a fiát, Chunch-t, Máté özvegyét és a fiát, Jánost, és akiket kellett, hogy akarják-e a birtokot megváltani. Az említett nemesek hozzájárultak, hogy László a birtokot elidegenítse. Az apát az oklevelet a konvent pecsétjével pecsételi le.

E.: Dl. 36 649. (Szeghy cs. lt.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi kivonat: ... super dimidietate terre Vid in terra Zygy ...; zárópecsét nyoma bevágásokkal.

K.: —

596. 1325.

Ismeretlen hiteles hely [Thomey-i] László c. leánya, [Szentbalázsi (S. Blasius) Ilemerius fia János özvegye], Venis és fiai: Budeu, Ilemerius és Benedek kérésére kiküldte emberét azok meghallgatására. A kiküldött előadta, hogy az úrnő és fiai [Pomlyn?] birtok északról a Kanisa folyó mellett Zala megyében fekvő örökség címén őket illető, Újudvar (Noua Curia) határaitól elválasztott felét Fülöp testvérnek, a jeruzsálemi Szt. János ispotályosok magyarországi és szlavóniai házai mr-ének, a római curia perjelének a beleegyezésével, aki helyett káplánja és a ház scriptor-a, György presbiter jelent meg, eladták [Osl nb. Imre fia] Lőrinc mr-nek [25] már megkapott [márkáért]. Az özvegy és fiai vállalták, hogy Lőrinc mr-t megvédik a birtokban.

E.: Dl. 2337. (NRA. 1698. 7.) Lila fonalakon függött pecsétje elveszett.

K.: —

Megj.: Az oklevélnek mintegy fele olvashatatlan, csonka, kiegészítése a Dl. 2335. alapján történt.

597. 1325.

Bere helységet a Berey-ek és a Darahy-ak bírják.

K.: —

R.: Szirmay, Szatmár II. 25., F. VIII/5. 156. Szirmay, Szatmár alapján.

Megj.: Az adatról nem sikerült közelebbit megtudnunk.

FÜGGELÉK

A királyi oklevelek méltóságnévsorainak adatait táblázatban foglaltuk össze.

A táblázat áttekinthető képet nyújt az 1325. évben főméltóságot viselő személyekről, címeikről és arról, hogy az egyes oklevelek méltóságnévsoraiban kik szerepelnek, és milyen tisztséget töltenek be.

**Boleszló (*Bolezlaus*),
esztergomi érsek, örökös esztergomi ispán**

Esztergomi érsek, örökös esztergomi ispán 128, 214, 218, 319, 364, 365, 402, 424, 499, 539, 561

Esztergomi érsek 5, 6, 35, 66, 70, 138, 150, 161, 182, 206, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 326, 331, 369, 416, 458, 525, 536, 565

**László testvér,
kalocsai érsek, kancellár**

Kalocsai érsek, kancellár 66, 70, 128, 138, 214, 218, 250, 257, 268, 298, 299, 319, 326, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 539, 561

Kalocsai érsek 5, 6, 35, 150, 161, 182, 206, 261, 297, 301, 331, 525, 536, 565

János, nyitrai püspök

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

Benedek, csanádi püspök

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

Miklós, győri püspök

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

György, szerémi, szenternyei püspök

Szerémi püspök 5, 6, 35, 66, 70, 138, 150, 161, 182, 206, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 326, 331, 364, 369, 416, 458, 525, 536, 539, 565

Szenternyei püspök 128, 214, 319, 365, 402, 424, 499, 561

László, pécsi püspök

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

Iwanka (*Jawanka, Iwanca, Iuanka*), váradi püspök

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

Péter testvér, boszniai püspök

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

Lőrinc, váci püspök

66, 70, 138, 250, 257, 261, 268, 298, 299, 326, 369, 402

András, erdélyi püspök

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

Henrik, veszprémi püspök, királynéi kancellár

Veszprémi püspök, királynéi kancellár 128, 138, 214, 218, 319, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 561

Veszprémi püspök 5, 6, 35, 66, 70, 150, 161, 182, 206, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 326, 331, 525, 536, 539, 565

Csanád, egri püspök

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

**Fülöp, nádor, a kunok bírása
szepesi és újvári ispán**

Nádor, a kunok bírása, szepesi és újvári ispán 128, 214, 218, 365, 402, 561

Nádor, szepesi és újvári ispán, a kunok bírása 206, 499

Nádor, szepesi és újvári ispán 5, 6, 35, 66, 70, 138, 150, 161, 182, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 369, 416, 424, 458, 536, 539

Nádor, újvári és szepesi ispán 250, 257

Nádor, a kunok bírása 525, 565

Demeter, tárnokmr., bácsi és trencsényi ispán

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

Sándor c., mr., országbíró

C., mr., országbíró 331

C., országbíró 5, 6, 66, 70, 138, 150, 161, 182, 206, 250, 257, 261, 268, 299, 301, 326, 369, 499, 536, 565

Mr., országbíró 35

Országbíró 128, 214, 218, 297, 298, 319, 364, 402, 416, 424, 525

Tamás, erdélyi vajda, szolnoki ispán

5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 525, 536, 539, 561, 565

**Miklós, szlavón bán
soproni, somogyi és komáromi ispán**

Szlavón bán, somogyi, soproni és komáromi ispán 128, 182

Szlavón bán, soproni, somogyi és komáromi ispán 138, 150, 161

Szlavón bán, soproni és komáromi ispán 5, 6, 35

Szlavón bán, soproni és somogyi ispán 66, 70

**Mykch (*Michk, Mychk, Mykc, Mikch*), királynéi
tárnokmr., szlavón bán, sárosi, somogyi,
soproni, tolnai, zempléni ispán**

Királynéi tárnokmr., sárosi és zempléni ispán 128

Királynéi tárnokmr. 5, 6, 35, 150, 161, 182

Szlavón bán és királynéi tárnokmr. 261, 301, 525, 565

Szlavón bán, királynéi tárnokmr., soproni, somogyi és sárosi ispán 257

Szlavón bán, somogyi, soproni, sárosi és zempléni ispán 218, 331, 416, 424, 536

Szlavón bán, somogyi, soproni és sárosi ispán 250, 268, 297, 298, 299, 539

Szlavón bán, somogyi, tolnai és sárosi ispán 326

Szlavón bán, somogyi, zempléni és sárosi ispán 319

Szlavón bán, sárosi és zempléni ispán 206

Szlavón bán, somogyi és soproni ispán 364, 365, 402, 458, 499, 561

Szlavón bán 369

Pál, macsói bán, szerémi, valkói és bodrogi ispán

Macsói bán, szerémi, valkói és bodrogi ispán 5, 6, 35, 66, 70, 128, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 365, 369, 402, 424, 458, 525, 536, 539, 561, 565

Macsói bán, szerémi és valkói ispán 364, 416

Macsói bán, szerémi, Buduno-i (!) és valkói ispán 499

Deseu (*Desew*) mr., királynéi országbíró

Mr., királynéi országbíró 525, 565

Királynéi országbíró 5, 6, 35, 128, 150, 161, 182, 206, 261, 297, 301, 319, 331, 364, 416, 424, 499, 536, 539

Dénes, étekfogómr.

5, 6, 35, 66, 70, 138, 150, 161, 182, 206, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 365, 369, 416, 424, 458, 499, 525, 536, 539, 561, 565

Balázs, lovászmr., honti és nyitrai ispán

Lovászmr., honti és nyitrai ispán 218, 402, 458, 561

Lovászmr., nyitrai és honti ispán 128

Lovászmr. 5, 6, 35, 66, 70, 138, 150, 161, 182, 206, 214, 250, 257, 261, 268, 297, 298, 299, 301, 319, 326, 331, 364, 369, 416, 424, 499, 525, 536, 539, 565

**Miklós (*Treutul, Treutel, Trotul dict.*) mr.,
pozsonyi ispán**

Miklós mr., pozsonyi ispán 5, 150, 161, 261, 301, 525

Miklós pozsonyi ispán 6, 35, 66, 70, 128, 138, 182, 206, 214, 218, 250, 257, 268, 297, 298, 299, 319, 331, 364, 365, 369, 402, 416, 424, 458, 499, 536, 539, 561, 565

Dénes, bihari ispán

458

Péter (*Peteu, Petew*) mr., szatmári ispán

365, 561